Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Bøcker, Kappel.
Titel | Title:	Udvalgte Eventyr og Fortællinger for Børn.
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	3 meget forøgede Udgave.
Bindbetegnelse | Volume Statement:	Vol. 1
Udgivet år og sted | Publication time and place:	København ; Oslo : E. Jespersens Forlag, [1927]
Fysiske størrelse | Physical extent:	Del I-IV i 2 bd. :

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

KAPPEL BØCKER

UDVALGTE EVENTYR
I-II

3. UDG. 1927

15-293-8

Det Kgl. Bibliotek

130026272621

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Axel Mathiesen

I

KAPPEL BØCKERS UDVALGTE EVENTYR

OG FORTÆLLINGER FOR BØRN

Lgrb. 1264.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

UDVALGTE EVENTYR
OG FORTÆLLINGER FOR BØRN

AF

KAPPEL BØCKER

ILLUSTRERET AF DANSKE KUNSTNERE

TREDJE MEGET FORØGEDE UDGAVE

I

E. JESPERSENS FORLAG
KØBENHAVN OG OSLO

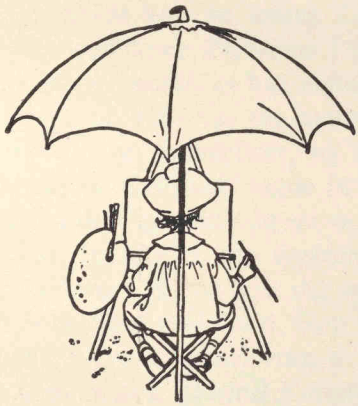
SPECIALBOGTRYKKERIET
SOFUS PETERSEN KBHVN.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. Prinsessen, der ikke kunde sove 7
2. Derude, hvor Vorherre alene raader 19
3. En Juleprædiken 28
4. Julefred 35
5. Dovendidriken 43
6. En Tvekamp 52
7. Den rige Yngling 58
8. De tre Løjsere:
   - Løjserne paa Udflugt 65
   - Løjserne fisker 78
   - Maren bager 90
   - De tre Løjsere bliver til fire 105
   - Slutning 116
9. Prinsessens Fødselsdag 117

Prinsessen, der ikke kunde sove.

DER var engang en Konge, som havde et stort Kongerige. Han var saadan en rigtig gammel Konge, der sad og regerede hele Dagen med en stor Krone paa Hovedet.

Denne Konge havde kun en eneste Datter, men hun var da ogsaa den smukkeste Prinsesse i hele Verden, og den gode, gamle Konge sagde, at han elskede hende højere end hele sin Guldkrone. Han var saa omhyggelig for hende, som om hun var af Spindelvæv, og hver Gang han skulde kysse hende til God Nat, sagde han:

»Hør nu, min søde Pige, lad mig nu se, at du ikke selv trækker dit Tøj af, for det er saa anstrengende. Lad Pigerne gøre det. Lad saa Pigerne løfte dig op i din prægtige Silkeseng, som er beslaaet med Guld. Stop saa Dynen godt ned bag Ryggen og fyr i Kakkelovnen.«

Han var saadan en god, gammel Konge.

Men saa var det, at Prinsessen engang blev syg og ikke kunde sove.

»Hvad for noget,« sagde den gamle Konge og blev helt bleg i Ansigtet af Forskrækkelse. »Kan du ikke sove, mit lille Lam. Det er jo forskrækkeligt. Tror du ikke, at dine Kammerpiger snorker for højt. Se, her har du allerførst to Honningkager og et Kræmmerhus Slik, og send saa Bud ned i Køkkenet, dèr har de en stor Krukke med Jordbærsyltetøj. Jeg var selv nede at smage paa det i Gaar Aftes, og det er det dejligste, man kan faa i sin Mund. Spis kun saa meget, du vil, saa skal jeg sende Bud efter alle Læger i hele Landet.«

»Ja, gør endelig det,« sagde den stakkels lille Prinsesse, og saa kom Lægerne i hele Landet.

»Prinsessen er overanstrengt,« sagde de. »Prinsessen maa behage at lægge sig til Sengs og drikke Havresuppe og spise Tvebakker til. Alle Hunde og Katte skal jages ud af Slottet, for at de ikke skal slaas og gøre Allarm, og saa skal alle Mennesker gaa paa Tæerne og maa kun tale til hverandre med Øjnene. — Naar der først bliver Stilhed, vil Prinsessen nok sove.«

Og alle Mennesker gik paa Tæerne, og Hundene sloges kun uden for Portene, men det hjalp altsammen ingen Ting. Prinsessen laa i sin Silkeseng. Hun vendte og drejede sig. Hun gabede hele Tiden, men fik ikke Søvn i sine Øjne.

»Nej, hør nu,« sagde den gamle Konge til Lægerne. »Dette er for galt. Vil I øjeblikkelig behage at lade Prinsessen falde i Søvn, for ellers skal I ske en Ulykke, saa sandt som jeg er Konge over hele Landet, for nu er jeg vred. I kan selv se, at jeg er ganske rød i Hovedet.«

Alle Lægerne bukkede.

»Hvis det behager Deres Majestæt,« sagde de, »saa lad Prinsessen køre ud og se paa Komedie og hen at se paa Kunstberiderne og hen at se paa de vilde Dyr. Saa

vil Prinsessen blive i et udmærket Humør, og saa vil hun falde i Søvn.«

Prinsessens Vogn kørte frem. Den var saa fuld af bløde Puder, at Prinsessen ikke kunde sidde op, men maatte ligge ned. Prinsessen saa paa Komedien og paa Dyrene, men det var frygteligt, hun kunde alligevel ikke sove.

Nu blev den gamle Konge saa vred, at han ikke kunde holde sine Hænder stille. De rystede, saa han tabte baade Kniv og Gaffel og spildte Suppe ned ad sine smukke Klæder. Den første Kammertjener maatte putte Maden i Munden paa ham, og da lod den gamle Konge atter Lægerne kalde.

»Vil I se, at I kommer hjem,« sagde han, »og det øjeblikkelig. Ud af Slottet med Jer, for ellers skal I blive puttet i Kanonerne og skydes paa Fjenden, næste Gang vi faar Krig. Herud —«

Og alle Lægerne løb ud, den ene paa Ryggen af den ånden; thi de holdt ikke af at puttes i Kanonerne. De skyndte sig alle sammen hjem og laasede Døren efter sig. Men den gamle Konge var lige vred og lige ulykkelig, og nu befalede han, at i hele Landet maatte ikke et Menneske falde i Søvn. Der blev stillet Trompetere og Trommeslagere uden for alle Vinduerne, og hver Gang én vilde blunde, om det saa blot var med det ene Øje, saa skraldede Trompeterne, saa alle Mennesker maatte fare op og stoppe Vat i Ørene.

Der var en frygtelig Nød over hele Landet.

Den gamle Konge sad stiv og bleg i sine prægtige Sale. Hans Øjne var helt røde, og Vandet løb af dem hele Tiden; thi han vilde heller ikke sove. Hver Gang han begyndte at nikke, skulde Kammertjeneren dunke ham i Ryggen, og naar dette ikke hjalp, skulde han stikke ham i Benene med Knappenaale.

Det var altsammen ganske forfærdeligt, men saa var det, at den gamle Konge lod det Bud udgaa over hele

Landet, at den, som kunde faa Prinsessen til at sove, skulde faa hende til Kone og desuden det halve Kongerige.

Nu var der en Mand, som naturligvis havde tre Sønner. Den ældste hed Peter, den mellemste hed Peder og den yngste hed Per.

Den ældste var saa god til at spille paa Fløjte, at alle Folk blev ved at høre paa ham, lige til de faldt i Søvn. Den anden kunde en hel Læsebog og en halv Geografi udenad, og han kunde ramse op saa hurtigt, at alle Mennesker faldt i Søvn ved at høre paa ham. Men Per forstod ikke andet end at bruge Skovl og Spade. Han sled og slæbte ude i Marken, saa lang Dagen var. Altid sang han og var i godt Humør, og naar det blev Aften, sov han, saa snart han blot havde faaet det ene Ben op i Sengen. De andre Brødre kaldte ham et Murmeldyr og sagde, at han kunde ingen Ting.

Men det var nu ikke sandt; thi han var god til at bruge sine Ben. Medens de to ældste Brødre red paa smukke Heste op til Slottet, gik Per af Sted med sin Stav i Haanden og kom dog næsten lige saa tidlig som de andre. — De vilde alle tre forsøge deres Lykke og prøve paa at faa Prinsessen og det halve Kongerige.

Prinsessen laa paa en Sofa i Slottets største Sal og havde over hundrede Puder under sig. Hun var saa fin og bleg. Den gamle Konge sad i Lænestolen med sin Guldkrone paa Hovedet. Men Kammertjeneren maatte staa ved Siden af ham og passe paa, at Guldkronen ikke trillede paa Gulvet og gik i Stykker; thi den gamle Konge havde jo ikke sovet i lang Tid, og hvert Øjeblik nikkede han, saa hans Hoved var lige ved at støde mod Knæene.

Der var kommet en Mængde Mennesker, som vilde forsøge deres Lykke; thi Prinsessen var jo meget smuk, og Kongeriget, som man kunde faa det halve af, var et

udmærket godt Kongerige. De kom een for een ind i Salen, hvor Prinsessen laa, og her fik de Lov at snakke, indtil Prinsessen sagde: »Herud!« Men saa maatte de rigtignok ogsaa se at komme af Sted i en Fart, for ellers tog Soldaterne dem ved Vingebenet.

Der var een, som snakkede saa for—skræk—ke—lig lang—somt, fordi han troede, at Prinsessen saa skulde kede sig i Søvn; en anden hjappede — hjap, hjap, hjap — saa hurtigt, at han ikke engang selv kunde forstaa et Ord af sit eget hjap, hjap, hjap; en tredje raadede Prinsessen til at spise tre eller fire Tallerkener Grønkaal paa een Gang; thi han havde selv lagt Mærke til, at han blev saa urimelig søvnig efter fire Tallerkener Grønkaal. Prinsessen blev saa ækel ved at høre paa ham, at hun maatte holde sit Lommetørklæde for Munden. »Herud!«, raabte hun, og saa tog Soldaten ham ved Vingebenet.

Nu kom Peter ind. — »God Dag,« sagde han. — »Her er jeg, og jeg kan fløjte. Jeg hedder Peter, og jeg duer til noget.«

»Hvad er det, han siger,« spurgte den stakkels, gamle, søvnige Konge, der hverken kunde høre eller se noget mere.

»Han kan fløjte,« skreg den første Kammertjener ind i Kongens Øre.

»Ja, men jeg kan slet ikke høre, at han fløjter,« svarede den gamle Konge, »han maa virkelig fløjte noget højere.«

»Ja, men han er slet ikke begyndt endnu,« brølede den første Kammertjener.

»Skynd dig saa,« raabte den gamle Konge ud i Luften, og Peter begyndte at spille, og Kammertjeneren begyndte at slaa paa Tromme paa den gamle Konges Ryg for at holde ham vaagen.

»Herud!« raabte Prinsessen.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

»Herud!« raabte den gamle Konge forskrækket og vaagnede op; thi han havde alligevel faaet sig en Blund — »Herud! Herud!« skreg han; thi ingen maatte tro, at han havde sovet. Alle Tjenerne stod og vendte Hovedet bort, thi de skulde jo lade, som om de ingenting havde set.

Peder kom ind.

»Hvad for noget,« sagde den gamle Konge, »jeg synes, der er to.«

»Det kommer af, at Deres Majestæt er søvnig,« svarede Kammertjeneren.

»Nej, jeg er ikke,« svarede Kongen vredt. »Kan du holde Mund og sig mig saa, hvad den Fyr kan. Vil han ogsaa fløjte?«

»Han kan en halv Geografi og en hel Læsebog udenad,« svarede Tjeneren, »han vil ramse op.«

»Huha,« svarede den gamle Konge og gyste, »se saa til, at du faar fat i en Knappenaal, for jeg begynder allerede at blive saa løjerlig i Hovedet.«

Kammertjeneren tog en stor Guldknappenaal, og den stakkels, gamle Konge trak Benene helt op under sig, thi han var virkelig uhyre bange for at blive prikket i Benene.

»Du maa ikke prikke mig, før det er allerhøjst nødvendigt,« sagde han og spærrede Øjnene vidt op, »og lad saa Fyren komme med Ramsen.«

»Skal det være Geografi eller Læsebog,« spurgte Peder og bukkede dybt.

Prinsessen rejste sig.

»Hvad hedder Hovedstaden paa Maanen,« spurgte hun.

»Saa langt er jeg ikke kommet i Geografien, Deres høje Majestæt,« svarede Peder og bukkede uhyre dybt.

»Hvor langt er der herfra og til Amager?« spurgte Prinsessen.

»Det ved jeg ikke,« svarede Peder, og hans Knæ rystede, saa de slog sammen Gang paa Gang.

»Herud med sig!« sagde Prinsessen. Soldaterne tog Peder ved Vingebenet, og nu kom Per ind.

»God Dag, du gamle Konge,« sagde han. »God Dag, du smukke Prinsesse. Folk siger rigtignok om mig, at jeg ingenting kan, men jeg tror nu alligevel nok, at jeg kan faa Prinsessen til at sove. Men saa maa Prinsessen ikke ligge og drive paa hundrede Puder midt om Dagen. Man bliver i daarligt Humør af at ligge saadan og dovne. — Ih, Fy! — Nej, Prinsessen maa op og følge mig.«

»Jeg tror, at Manden er gal,« sagde den gamle Konge og blev helt vaagen.

»Ja, hør nu,« sagde Prinsessen, »kan du svare mig paa tre Spørgsmaal, saa skal jeg følge med dig; men kan du ikke svare, saa skal du kastes i det allerdybeste Fængsel, fordi du taler saa vigtigt, naar jeg og min gamle Kongefader ser paa dig. — Hør saa! — Hvem er det smukkeste Menneske i hele Verden?«

»Det er du selv, Prinsesse,« svarede Per og bukkede smukt for Prinsessen.

»Det var Ret,« sagde den gamle Konge. Prinsessen var bleven ganske rød i Hovedet af Glæde.

»Hvem er det mægtigste Menneske i hele Verden?« spurgte Prinsessen.

»Det er den gamle Konge,« svarede Per og bukkede igen meget smukt.

»Meget godt! Udmærket godt!« sagde den gamle Konge, men han saa ned i Gulvet; thi han var ganske flov over, at han var det mægtigste Menneske.

»Ja, men hvem er det lykkeligste Menneske i hele Verden?« spurgte Prinsessen.

»Det er jeg selv, saa snart jeg har faaet Prinsessen til at sove,« sagde Per. — »Og jeg skal nok faa Prinsessen til at sove. Vær saa god at følge med allesammen, saa skal I bare se.«

Alle Kongens Vogne kørte frem. Alle Prinsessens Jomfruer kom op. Den gamle Konge tog Guldkronen af og satte sin Kasket paa; han vilde ogsaa med. Alle Kongens Soldater satte sig paa deres Heste, og saa drog Toget af Sted til Pers Hjem.

»Hvad skal jeg nu gøre?« spurgte Prinsessen og var meget ulykkelig.

»Du skal blot passe min Faders hundrede Faar i Eftermiddag,« sagde Per og drev Faarene ud af Faarestien. — »Her er de alle hundrede, og de skal græsse paa de Bakker, som du kan se der henne.«

Da græd Prinsessen ynkeligt.

»Det hjælper ikke,« sagde Per.

Stakkels, lille Prinsesse! Saa drev hun da af Sted med de hundrede Faar, og den gamle Konge drev bagefter, og Soldaterne og alle Jomfruerne kom bag efter ham igen. De skulde alle sammen se paa, men ingen maatte hjælpe. Naar Faarene løb, saa løb Prinsessen, og saa løb Jomfruerne, og saa løb Soldaterne.

Det var frygteligt.

»Jeg holder det aldrig ud,« sagde den ulykkelige, stakkels Prinsesse, »mine Fødder er saa ømme, at de er lige ved at falde af mig.«

»Det hjælper ikke,« sagde Per.

»Det er jo rædsomt,« sagde den gamle Konge. Kasketten sad helt nede paa hans ene Øre, saadan havde han løbet.

Saa løb Prinsessen igen, og Kongen løb, og hele Selskabet løb. Naar eet Faar løb een Vej, løb de ni og halvfems en anden Vej, og naar to Faar løb een Vej, løb de otte

og halvfems en anden Vej, Prinsessen maatte styrte af Sted, op ad Bakker og ned ad Bakker og op igen, og alle Hofdamerne bagefter, op ad Bakker og ned ad Bakker og op

igen. Det saa skrækkeligt ud. Alle Hofdamerne jamrede, saa der ikke var til at høre Ørenlyd.

»Hvad kan det hjælpe,« sagde Per.

Og saa blev de allesammen ved at løbe og løbe og løbe, lige til det blev Aften.

»Nu kan vi gaa hjem,« sagde Per.

»Ja, men nu skal jeg — puh! — sige dig noget — puh! — Per,« sagde den gamle Konge og tørrede sig i sit Frakkeskød, fordi hans Lommetørklæde var aldeles vaadt — »dersom ikke Prinsessen — Aah, puh! puh! — sover, saa snart vi kommer hjem — puh! — saa skal du hænges og brændes og druknes og slaas ihjel og have Prygl, altsammen lige paa een Gang — Aah, puh!«

»Prinsessen skal nok falde i Søvn,« sagde Per.

Alle Vognene kørte frem, for nu skulde jo hele Selskabet tilbage til Slottet. Soldaterne tog Per og bandt ham; thi han skulde jo miste Livet, dersom Prinsessen ikke faldt i Søvn. Og nu drog Toget af Sted.

Solen gik ned, og alt blev stille. Kvæget var drevet hjem fra Markerne, og der laa hvide Taager over Engene. Prinsessen hvilede inde i Vognen paa de bløde Puder.

Vognen kørte ganske langsomt. Gruset knasede under Hjulene engang imellem, og Hestenes Seletøj knirkede. Det var saa stille, at hun kunde høre det altsammen.

Hun var saa træt, den lille, blege Prinsesse, der ikke havde sovet i saa lang Tid. Men det var saa godt at ligge ned. Hun hvilede blødt paa de bløde Puder, mens Vognen vuggede og vuggede. Hun kunde ikke engang holde ud at lukke Øjnene op. Og saa blev hun liggende med lukkede Øjne, mens Vognen vuggede hende saa mildt og blødt. Hendes Aandedrag blev dybere og dybere, hendes Hoved sank ned paa Siden, og lidt efter sov hun. Saa forfærdelig træt havde hun været, den stakkels, lille Prinsesse.

Da Vognen kom hjem i Slottets Gaard, kom Prinsessens Hofdamer og lukkede Døren op.

»Hvad for noget,« hviskede de, rejste sig op paa Tærne

og lagde Fingeren paa Munden. — »Prinsessen sover. Ak, hvilken Lykke! Prinsessen sover.«

Og de græd allesammen af Glæde.

»Maa jeg se,« hviskede den gamle Konge. — »Ak, hvilken Glæde for hele Landet.« — Og saa græd han ogsaa.

Den gamle Konges Lænestol blev stillet ud ved Siden af Vognen. Her vilde han sidde, til Prinsessen vaagnede. Han faldt straks i Søvn. Hofdamerne satte sig paa Trappen og faldt i Søvn. Trommeslagerne, som stod uden for Folks Vinduer for at gøre Spektakel, faldt straks i Søvn, og saa faldt alle Mennesker i Landet i Søvn.

Der blev saa stille i hele Kongeriget, at man kunde høre en Knappenaal falde paa Jorden. Maanen skinnede ned. Ikke et Menneske vaagnede hele Natten, saadan en Stilhed var der alle Vegne.

Solen stod allerede højt paa Himlen, da den gamle Konge vaagnede.

»Hvad er det!« raabte han forskrækket. — »Halløj, du Kammertjener, kom og prik mig i Benene. Jeg synes, jeg sidder midt i Gaarden i min egen Lænestol.«

Men i det samme stak Prinsessen Hovedet ud af Vognens Vindue.

»God Morgen, Kongefader,« sagde hun og smilede saa kærligt til ham, at han blev ganske blød om Hjertet. Hendes Øjne var saa klare som Perler, og hendes Kinder var saa røde som Roser.

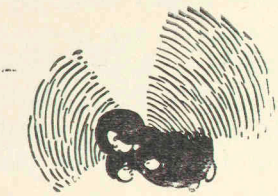
»Jeg har sovet saa dejligt,« sagde hun, »og jeg er saa glad. Hvor er Per? Ham vil jeg have til Mand, og i Morgen vil vi giftes, og saa vil vi have det halve Kongerige «

»I kan faa det hele,« sagde den gamle Konge, »for jeg er saa søvnig, at jeg ikke gider regere længere. Vær saa god. Tag I hele Kongeriget. Og nu vil vi være glade. Nu

skal vi op og lave al Ting i Stand til Brylluppet, men først maa vi have noget at spise. Send et Kompagni Soldater ind i Køkkenet for at prøve paa at faa Kokken vaagen. Han sover, det Skind, saa man kan høre det helt herud, men vi maa jo da have noget at spise.«

Mens de spiste, sad Per ved Siden af Prinsessen, og næste Dag blev de gifte. De holdt meget af hinanden og blev meget lykkelige. Per var Konge, og Prinsessen var Dronning over hele Landet. Men hver Gang Prinsessen ikke kunde sove, tog hun Per ved Haanden, og saa løb de en hel Eftermiddag op og ned ad Bakkerne.

»Jeg forstaar ikke de Bakker,« sagde den gamle Konge, »men der er Trolderi i dem. Der maa virkelig være Trolderi i dem, for ellers forstaar jeg ikke et eneste Muk af det hele.«

Derude, hvor Vorherre alene raader.

RASMUS var otte Aar. Han havde den Fejl, at han plagede Dyrene. Maaske kan vi nok sige, at han ikke ligefrem slog dem; men han havde sin store Fornøjelse af at gøre dem bange, og han kunde rigtig more sig, naar blot Dyrene blev rigtig angst.

Naar han saa en Høne, som gik i Haven og pillede lidt Græs eller lidt Frø, saa var det ham umuligt at dy sig. Øjnene spillede i Hovedet paa ham; han tog sin Hue af for at gaa saa meget des sagtere, han listede som en uhyre Indianer fremad mod Dyret, der naturligvis ikke havde en Tanke i sit Hoved — for det har Høns næsten aldrig — og lod sig saa pludselig falde med et Skrald og et saa forfærdeligt Brøl, at den stakkels, forfærdelig dumme Høne vendte alt det hvide ud af Øjnene og løb syv, otte Gange rundt om sig selv, før den endelig fik saa megen Forstand samlet sammen, at den kunde komme i Tanker om at løbe sin Vej. Somme Tider blev da Rasmus liggende og lo, saa han sparkede i Luften. Til andre Tider stak han i Galop efter Hønen. Saa rendte han, til han svedte, og han faldt,

og han tumlede, og han lo, og han grinede — indtil han endelig havde faaet Hønen ned i Svinetønden eller op i den allerøverste Top af det vældige Pæretræ.

Hans Fader skændte paa ham. Hans Lærer skændte paa ham; men det hjalp alt sammen ingenting. — Han havde en Skarnbasse med i Skolen en Dag. Han havde den i Lommen i en Tændstikæske. Han lod Bassen kravle rundt paa Bordet og rundt om Blækhuset og sad og pirrede til den med en lang Griffel, mens Læreren fortalte Danmarkshistorie om Kristian den Anden. — Saa fik han en paa Siden af Hovedet. Det var Læreren, som var kommen. Men da Rasmus var færdig med at græde, begyndte han blot at gabe. Og da han havde gabet en Time, havde han glemt det hele og ønskede kun, at han igen havde sin Basse i Lommen. —

Saadan var han.

En Dag gik han paa Jagt. Han tog en Stoppenaal fra en af Pigerne og satte den i Spidsen af Pilen. Han satte Burrer paa sig, saa han lignede en Indianer, og bandt en Snor om Livet. Heri satte han saa en Jagtkniv af Træ — og saa drog han ud over Markerne. Men Dagen gik, og han skød intet. Solen gik rød ned, mens han travede hjemad, lidt ræd og lidt træt, men endnu med Pilen paa Buen. Han kom ud af en Rugmark, hvor Duggen allerede saa smaat havde lagt sig, da svirrede det lige foran ham. En Gulspurv, som vel allerede var gaaet til Ro, fo'r forskræmt op — og faldt i næste Nu med hans Pil i Siden.

Rasmus gabede. Han havde nær sat sig ned af bare Forundring. Solen blev stadig rødere. Dèr laa Gulspurven. Her sad han — han vidste knap, at han virkelig havde skudt; men da gik det pludselig op for ham, at det var ham, som var Jægeren. Han var ildrød. Stoltheden flammede ud af hans Øjne — altsaa, nu forstod han, at det var ham, der var Jægersmand og havde skudt Spurven.

Han pilede hjemad. Spurven svang han over sit Hoved. Nu vidste Verden, at han var Jæger. Næste Søndag skulde hans Jagt begynde igen, og det lige fra tidligste Morgen — men da standsede han ved at se sin Moder, som kom ud fra Bryggerset.

»Hvad har du der?« spurgte hun.

»Jeg har været Jægersmand,« svarede han glad; thi han var ikke bange for sin Moder.

Men langsomt tog hun hans Fugl og holdt den op for hans Øjne.

»Ser du Øjnene?«

»Ja.«

»At de staar ud af Hovedet?«

»Ja.«

»Og du ved hvorfor?«

Da svarede han ikke; men nu blev han varm i Hovedet.

»Jeg skal sige dig det, Rasmus. Det Dyr har lidt. Det led ved at sige Farvel til Marken. Det led, fordi Døden kom; altsaa Døden, det var dig. Kan du nu tage Dyret og begrave det. For den Gulspurv er der intet andet tilbage end at raadne op og blive Muld. — Du forstaar det vel?«

Ja, han forstod det. De hedeste Taarer, han nogen Sinde havde grædt, dem græd han den Gang. — Thi som før er sagt, han var ikke slet. Han var ved at faa ondt af at se paa det lille Dyr, der syntes ham mindre og mindre — han saa de Øjne. —

Han græd den Aften, og han græd den næste Dag, da han besøgte Gulspurvens Grav under Stikkelsbærbusken — men om Eftermiddagen var han ude i et Besøg, hvor han legede saa vidunderligt. Morgenen efter huskede han nok Spurven, men havde ikke rigtig Tid til at huske paa den, og snart var Dyret og Jagten og Sorgen atter glemt.

Ja, saadan var Rasmus, og han blev igen den samme.

Men saa kom endelig den Dag, da han maatte derud, hvor Vorherre alene raader.

Han gik ud paa Marken. Det var hen mod Aften, og det var i Foraarstiden.

Rasmus stak af Sted. Hans Fader og Moder var ikke hjemme, saa det var lige meget, hvornaar han kom tilbage. Han hylede, saa han blev stor i Hovedet, og Øjnene stod stive. Han havde ingen Burrer paa; thi han legede, at han kæmpede med hundrede Tusinde Indianere. Han havde en Kæp i Haanden, og han huggede til Skærmplanterne og Tidslerne, saa Bladene røg om Ørene paa ham, og han hylede, saa det skingrede over Byen.

Mørket var begyndt at brede sig saa smaat. Rasmus var kommen helt bort fra Markerne og ud i Kærene.

Saa fløj en Lærke op, og han standsede.

Han vidste, at Lærken flyver ikke op fra sin Rede, men løber altid et Stykke først. Han ledte rundt om Stedet, hvor Lærken hævede sig. Han kravlede rundt med Ansigtet i Jorden. Han følte sig frem, han bøjede Græsset til Side, og endelig — dèr var Reden. —

Saa tog han en Unge.

Hvad han vilde med den — vidste han ikke. Han vidste kun, at den vilde han ikke dræbe saadan som Gulspurven. Den skulde netop leve, maaske sættes i Bur. Videre tænkte han ikke.

Han var sjæleglad som sædvanlig. Han havde en Lærkeunge.

Saa rejste han sig. — Det var blevet Taage. — Han stak Fuglen i Trøjelommen. Han saa til højre og til venstre og saa endnu en Gang. Han vidste ikke, hvorhen han skulde gaa. Men bange var han ikke, skønt han rigtignok syntes, at han aldrig nogensinde havde set en Taage komme saadan listende. Han var en rask Dreng alligevel. Han

saa sig om et Par Gange til, og saa satte han saa smaat i Trav.

Taagen blev tættere.

Han løb mod en Tørvestak. Et Par Tørv skred ned og gjorde Allarm. Han gik tilbage. Det var, som om Stilheden blev saa underlig stille. I det samme syntes han, at nogen skreg. Han lyttede igen. Da var det blot Fuglen, som sad og pippede i hans Trøjelomme.

Han vendte og løb samme Vej tilbage. Der var høje Tuer, og der var dybe Grøfter. Han sprang over dem. Sveden stod tæt om ham nu. Han løb igen. — Taagen blev tættere.

Saa var der nogen, der skreg. Men det var igen kun Fuglen, som rørte sig nede i hans Trøjelomme.

Et Øjeblik tænkte han paa at tage den op og sætte den i Græsset, for han vilde være god imod den; men han var klog nok til at vide, at saa vilde Ræven tage den, eller Kragerne hakke den — han beholdt Fuglen, og han løb atter.

Nu kom en Mergelgrav. Taagen laa saa bleg og tæt, at han ikke saa fire Skridt frem. Den var nu som en fin Regn. Fugle fløj op og flagrede af Sted. Men naar han saa standsede, var der intet at høre. Alt var Stilhed — og Stilhed igen — og Taage, hvid, stille, men saa forfærdelig tæt Taage. Til sidst vidste han ikke, hvorhen han skulde vende sig. Saa træt var han, at hans Ben rystede. Da satte han sig ned, og da var han lige ved Graaden.

»Pip, pip!« Det var Fuglen i Trøjelommen. Han vilde tage den op, men turde ikke. Han bøjede sig forover, og Taarerne kom, men stille, stille — thi rundt omkring laa Taagerne saa usigelig lydløse.

Langt borte var der et snurrende Vandløb. Han hørte, at to Elletræer et Sted begyndte at suse og derefter gav sig til at tale sammen. Det løb som Is ned over hans Ryg.

Han sad paa en Tue. Taagen lagde store Vandperler ned over hans Tøj. Og dèr blev han siddende.

»Pip, pip!« — Nede i hans Trøjelomme klagede Ungen, og da blev Drengen pludselig bange for Lærkerne Nu mindedes han ogsaa Gulspurven.

Der var jo saa mange Lærker her ude, og her sad han med det lille Dyr i Lommen. Taagerne begyndte at bevæge sig. Han forstod, at Landet fik Øjne. Der kom Blikke i Mørket. Landet var tavst, men bag Taagerne samlede sig vist Lærkerne, de hundrede Tusinde Lærker, der bor i Marker og Kær. Han hørte Susen af Vinger. Taagerne svingede og svajede — da var det, at Drengen først ret i sin uhyre Skræk forstod, at han havde gjort noget ondt i at tage Lærkeungen.

Hans Moder havde sagt, at den, som gør ondt, er altid bange. Nu var han bange. Og saa havde han i Gaar kastet Sten efter Storken paa Taget og siden bundet en Kasse i Halen paa den store Trofast og ladet den løbe, indtil der kom Blod i dens sorte Pels.

Taagerne svingede.

Han turde ikke blive siddende, og han fo'r op. Men da han vilde gaa, løb han, inden han vidste det, og da han løb, turde han ikke standse. Sveden haglede ned ad ham. Da traadte han fejl, rullede tre, fire Gange rundt, borede sit Hoved i Mosset og holdt sin Aande. Det prikkede som med Naale over hele hans Krop. Men med lukkede Øjne saa han, at Taagerne svingede.

Der var en Stork i Taagen. Der var hundrede Tusinde Fugle, og alle saa de paa ham, saa blegt og spøgelsesagtigt — alle som en.

Stilheden blev saa stor, at det var, som om han hørte Hovslag langt borte. Elletræerne vred deres Grene og begyndte at strække dem for at naa ham. Han turde ikke blive liggende og vilde rejse sig. Men da hørte han Elletræerne

suse med en underlig Mumlen som af mange Mænd — han vilde raabe, og han blev som halvdød i sin egen Rædsel, da han opdagede, at han ikke kunde. En stor, sort én sad pludselig midt i Taagen. Han opdagede, at det var Trofast, og vilde rykke sig tilbage; men saa kom der igen Lærker, og han syntes, at der var Duer med og Høns — og umaadelige Masser af Fluer og summende Skarnbasser — — —

Nu kom de. Han havde jaget dem, moret sig over dem, været haard mod dem alle.

Nu kom Hævnen.

Og pludselig — midt i det altsammen — saa han Gulspurvens Øjne.

»Vov — vov!« — Ja, det var saa langt, langt borte. Rasmus vidste, at han bare drømte. — Det lød jo ogsaa saa stygt, saa gyseligt, som dumpe Skud i Taagen. — Men nu hørtes det nærmere. — »Vov — vov«. Da var det, som om Rasmus begyndte at vaagne, skønt han ikke turde. Han tænkte paa Trofast. Hans Øjne blev store. Han lyttede igen. — »Vov — vov!« — — Det kom nærmere og nærmere. Han tænkte paa at staa op. — »Vov — vov!« — Det var ganske nær, og saa kom en vældig stor Hund pludselig ud af Taagen, med Snuden i Jorden, i strakt Galop, lagde pludselig og uden Overgang Forpoterne paa hans Skuldre, saa han ganske sagte gik bagover med Hunden over sig — og saa vidste han ikke af sig selv at sige.

Trofast stod hos ham. Da han igen vaagnede, slikkede den ham i Ansigtet. Han tog den om Halsen og græd stille. Det var af Glæde. — »Lille Trofast,« sagde han, »vi to skal hjem nu. Jeg skal holde saa forfærdelig meget af dig.« Og han rejste sig.

Trofast gik frem med Næsen i Jorden. De gik bort mellem Mergelgrave og Tørvestakke, de gik over Moser som i Søvne, indtil han vaktes ved et højt Raab. Trofast

rejste Børsterne. — »Vov — vov!« sagde den igen. — »Vov — vov!« — Derpaa logrede den med Halen, og saa kom der med eet en stor Skikkelse ud af Taagen. Rasmus stirrede i Skræk; men da var det hans Fader.

Faderen saa paa Drengen. Derpaa bøjede han sig ned og klappede Trofast længe. »Rasmus,« sagde han, »vi har søgt efter dig i flere Timer; Hunden var den eneste, der kunde finde dig. Giv ham nu hans Løn herefter.«

Rasmus saa paa Trofast. Da var der pludselig noget, som pippede nede i hans Trøjelomme. Han havde næsten glemt Lærkeungen. Han vilde jage Haanden ned, blev bange, men gjorde det dog, og her holdt han da Lærkeungen frem for Faderen, medens Sveden igen sprak ham ud af Panden.

»Jeg har taget den,« sagde han. Derpaa græd han bittert. Faderen blev helt stille. »Nu skal vi hjem,« sagde han endelig.

Rasmus svarede ikke. Han holdt blot endnu Lærkeungen frem, og da syntes Faderen at forstaa ham.

»Hvor har du taget den?« spurgte han, og Rasmus huskede endnu baade Vejen og Agrene, hvor Lærkeungen var født.

Da tog Faderen ham ved Haanden, og de gik over Kær og Moser, de kom over Marker og Agre, indtil de endelig stod stille.

— »Her maa det være,« sagde Faderen.

Endnu en Gang laa da Rasmus og rodede og søgte i Græsset. Han følte selv, hvordan hans Kinder var blege. Han saa, og han stirrede, han bøjede alt til Side og — fandt saa Reden. Der var tre Unger. Han satte den fjerde ned til dens smaa Søskende og rejste sig. Men denne Gang turde han rette Ryggen, og han turde selv tage sin Fader ved Haanden.

Men hans Fader blev staaende.

»Her vil jeg tale med dig,« sagde han. En lille Nattevind kom skarp og isnende, og Rasmus gyste alligevel endnu en Gang. — »Ser du, det er let for dig at være haard mod de smaa. Jeg haaber, du har set noget i Aften, da du sad med den lille Fugl i Lommen. Jeg haaber, du har mærket, at Gulspurven og Lærkerne kan hævne sig?«

Rasmus nikkede, og dog var han saa underlig glad. Al hans Hjerteangst var helt forsvunden. Det var saa stille omkring ham, saa underlig højtideligt, næsten som om han var i Kirke. Han vilde ikke have været bange for at gaa alene bort igen, ud i Taagerne. Han fornam, at nu var han ikke ond mere — og saa gik han hen og lagde begge sine Arme om Trofast's Hals.

Faderen saa paa Lærkereden og smilede. Derefter saa han mod Drengen og Hunden og smilede. Han var ogsaa pludselig bleven glad.

»Herefter vil du blive en god Dreng,« sagde han. »Alle Mennesker bliver gode, naar de først har været derude, hvor der ingen andre er, og hvor Vorherre ene og alene raader. Og det er netop der, du nu har været!«

En Juleprædiken.

DER laa en Skole ude paa Landet, en af de gamle lange Skoler med tre Skorstene paa Rygningen. Rundt om var der Sne. Træerne i dens store Have var pudrede; men Røgen rendte tyk og tæt ud af alle Skorstenene. Det lave, mosklædte Straatag var lunt og sikkert. Ruderne skinnede blanke og klare ud. Derinde var der varmt og hyggeligt — men det lakkede ogsaa mod Juleaften.

Skolestuen laa næsten i Halvmørke; men endnu saas Hoved ved Hoved bag Vinduerne.

Børnene skulde haft fri til Middag, og Klokken tolv var Julesalmen bleven sungen; men da havde de bedt saa bønlig om endnu en Historie, en rigtig Julehistorie, og Skolemesteren havde givet efter. Han sad paa Katederet og holdt sin Lineal i begge Hænder og saa ud i Stuen, hvor der var dødstille.

»Saa skal jeg fortælle jer noget, der ligner en Historie, saadan en Slags Juleprædiken, som m i n Skolemester holdt for os, dengang jeg var lille. Det er fyrretyve Aar siden. Hører I saa:

Langt ude i Marken, helt derude, hvor en stor Skov stod mørk over den hvide, snelagte Jord, begyndte Historien; thi et Snefnug faldt fra Himmelen. Der kom ganske vist flere efter; men dette var det første, og idet det sank gennem den stille Luft, sagde det højt:

»Jeg vil falde her i Rugageren. Her er nok en bar Plet, som jeg kan dække. Jeg vil skærme Sæden mod Frosten, da kan jeg rigtig hvile.« — Det saa mod Himmelen. — »Farvel!« sagde det, »nu tilhører jeg Jorden.« — Og saa faldt det.

Men højt i Luften blev der en Syngen. Det var som en uhyre Ensomhed, der kogte. Og Sangen tog til. Det var Stemmer fra hundrede Tusinde Snefnug, som kom efter og langsomt nærmede sig.

»Hvor er vor Kammerat?« sagde de. — »Naa, der er du. Der ligger du godt i Rugageren. Vi hørte dine Ord højt oppe. Det var saa smukke Ord, og vi vil gøre som du.« — Og de nærmede sig mere. De saa over Rugageren. De gik forbi hverandre for at finde sorte, nøgne Pletter, og saa dryssede de ned, Fnug efter Fnug, saaledes som de kan gøre Juleaften, medens alle de spæde Rugstraa ligesom trak sig nedad, nu saas kun Spidsen, nu svandt ogsaa den, enkelte Snefnug kom endnu — saa var Ageren kun en eneste glitrende Flade, Sangen hørte op, Luften blev klar og kold, og alt var igen blikstille.

Og nu kunde den ensomme Vinter da have faaet Lov at være alene herude over den hvide Sne, hvis der ikke netop lige ved Skovbrynet havde siddet en Flok vintermagre Spurve, som var kommen, fordi en løgnagtig Krage hjemme i et Poppeltræ i Landsbyen havde bildt dem ind, at man ligefrem vadede i Føde ude ved Skovbrynet. De havde — mærkelig nok for Resten — glemt at skændes, medens de lyttede til Snefnuggenes Sang, og da de nu besværligt hævede sig for atter at søge hjem under den dalende Sol, saa de med en sidste Beundring ud overAgeren, der var blevet saa trofast dækket — og der var ikke en, som sagde et raat Ord paa Hjemvejen, hvilket var mærkeligt — men endnu mærkeligere var det maaske, at de ved Hjemkomsten, netop i den allerydeste Gaard, lige over for Fattighuset, saa et

vældig Kornneg paa en meget høj Stang. Spurvene studsede et Nu af Undren, men i det næste var de alle forsvundne dybt i Neget.

Skumringen tog til, Natten kom paa sine sorte, tavse Fødder vandrende, Kulden bed haardere, og Stjernerne skælvede, da der hørtes en vemodig Sang tæt ved Neget, saa Spurvene alle som en saa op — med Munden fuld af Mad.

Ovenover svævede en lille Flok af Mejser og Træpikkere, og deres Sang var en Bøn om at faa lidt Del i Maaltidet. Spurvene var helst faret ud til Kamp — hvilket de jo altid plejede — men de mindedes pludselig, hvordan de havde beundret Snefnuggene, og da betvang de sig og saa op og nikkede, og de fremmede Fugle dalede ned og gemte sig trygt blandt Spurvene.

Da var Aftenen kommen.

Men inde i Fattighuset blev der tændt et meget klart Lys. Bag Vinduet havde der siddet en gammel Kone, som havde set Spurvenes Godhed, og hun var bleven glad. Ak, hvor var hun rynket og gammel. — »Nu vil jeg skam ogsaa være god,« sagde hun. »Det er vel ogsaa kun min Pligt!« — Thi hun vidste med sig selv, at hun var den raskeste i hele det gamle Hus og kunde tjene mest ved at spinde og strikke. — »Det er ganske vist Juleaften.« sagde hun, »og efter Kirkegang faar vi baade stegt Flæsk og Kaffe; men det vilde være des større Højtid, hvis vi ogsaa kunde faa Kaffe før Højtiden — og den giver j e g!«

Hun nikkede bestemt med Hovedet, og da lyste de gamle Øjne.

Og saa gik der Bud rundt i Fattighuset, og ikke et Kvarter efter var der Selskab i Stuen. De gamle sad i Rad om Bordet ved Kaffe med Tvebakker og Halvskillings Kringler, og da var Julen begyndt for dem en hel Time, før Kirkeklokkerne tænkte paa at ringe. De gamle morede

sig og raabte og fortalte Historier, ja, de skreg endogsaa højt, for der var nogle, som var tunghøre, og derfor var det ikke saa underligt, at Fattigforstanderen, som kom forbi (han var Fisker og kom just fra Fjorden med et stort Knippe Aal i en Snor) standsede for at se ind. Og han smilede ved at se de gamle saa sjæleglade.

»Det er underligt,« sagde han til sin Kone, da han kom hjem, »at de i Fattighuset kan holde saa glad en Jul.«

»Den vilde blevet gladere,« sagde Konen, som havde et forunderlig mildt Blik, »hvis du havde ladet dine Aal blive der. Nu skal de gamle kun have stegt Flæsk, ved jeg nok. Du kunde givet dem stegt Aal, det faar de sjældnere.«

»Det er et stort Knippe,« sagde Manden og saa hurtig paa det.

»Des gladere bliver de,« sagde Konen, og saa tog Manden sin Hue og gik tilbage.

Han vandrede hen ad de hvide Veje, og han kom forbi Mikkel Jensens Gaard, og Mikkel stod nybarberet og i Kisteklæder uden for Gaarden og bestilte ingen Ting uden at ryge paa sin Pibe. Men han kendte straks Fiskeren derude i Mørket.

»Hvor skal du hen, Per Fisker?«

»Jeg skal til Fattighuset med Aal.«

»Er det paa Sognets Regning?«

»Nej, det er paa min egen, det vil sige paa min Kones. Hun har jaget mig af Sted.«

»Naa saa! Ja saa!« Mikkel kløede sig i Nakken. Per Fisker sjaskede videre ude i Sneen, og derefter gik Mikkel langsomt ind.

»Ved du hvad, Mutter. Nu gaar Per Fisker til Fattighuset med et vældigt Knippe Aal; han er dog selv en arm Mand.«

Konen saa op. Hun stod netop ved Skorstenen og stegte den anden Pande Medister.

»Han er ikke armere,« sagde hun, »end han kan give væk.« Derefter saa hun Manden ind i Øjnene. »Hvad har vi gjort, Mikkel?«

Han vendte sig og gik hen til Bordet.

»Ja, det faar blive din Sag,« sagde han og satte sig og tog efter Salmebogen, medens Konen gik til Spisekammeret. Hun tog Gryn og Kød og Flæsk og kaldte paa Pigerne, at de skulde løbe til Sognefogdens og laane et Par Krukker til Mælk. Thi nu skulde der øjeblikkelig sendes Mad i Byen til alle de fattige, som var nærmest.

Og Pigerne løb.

»Hvad skal Krukkerne til?« spurgte Sognefogden, som var Byens rigeste Mand, og som gik og lavede sig til Kirkegang.

»Der skal Mælk og Fløde og noget Sul i Byen,« sagde Pigerne hurtigt og gik med Krukkerne.

Men Sognefogden blev staaende.

»Vi havde vel selv haft Brug for Krukkerne,« sagde han pludselig til sin Kone — »jeg kommer i Tanker om, at det er Juleaften; men vi kan vel hitte paa Raad. Mikkels strenger sig an for at gøre godt rundt om sig. Kanske det bliver paa Tide, at ogsaa vi her skaffer os en glædelig Jul.«

Og saa sendte han Karle og Drenge og Piger ud til de fattige, som han bedst kendte. En lovede han et lille Læs Tørv og en anden en Skæppe Rug og en tredje lidt Hø til Koen. — Og den Mand havde lange Arme.

Og saadan blev det, at da Kirkeklokkerne ringede, var der ikke et Hjem, hvor ikke en eller anden hjælpende Haand havde været inde.

Saa gik Folk til Kirke. De kom ad de hvide Veje og søgte sammen om den høje Kirke, igennem hvis Buevin-

duer Lyset nu saa ud i Aftenen. Klokken blev stadig ved at ringe. Saa tav den, og nu sad Folk inde under de høje Hvælvinger, medens Sangen lød langt bort. Alle sang de, fattig og rig. Alle sad de mellem hverandre; thi for vor Herre er alle ens. Og det tør nok siges, at de alle var glade.

Præsten gik paa Prædikestolen. Han begyndte at oplæse Juleevangeliet og gik over til at tale om den rette Jul.

»Julen er Gavernes Tid,« sagde han. »Vor Herre giver det bedste. Tag imod hans Gaver. Efterfølg ham saa. Prøv selv at give lidt — enhver især. Selv den fattigste kan i hvert Tilfælde smuldre et Par Krummer til Fuglene i Vinternatten. Offervillighed giver Julen Glæde. Hvert Menneske bør i Gerning — som i Ord — raabe ud til hver, som er om ham, et: Glædelig Jul!«

Folkene i Kirken saa op. De forstod deres Præst. De havde tænkt som han. Og da de gik hjem, tittede de ind ad hvert Vindue og glædede sig inderligt ved at høre Sang eller Barnejubel. Det var mørkt under Himmelen; men der sang jo i Luften et: Glædelig Jul!

Kirken var stum nu. Dens Lys slukkedes. Men den vogtede Landsbyen. Og rundt i Hjemmene tændtes flere Lys, flere og flere, flere endnu. — Juleaften var jo kommen — Vinterens Fest.

Ved sin Bordende sad Sognefogden. Rigdommen stod foran ham, men han spiste glad; thi han havde mættet de fattige. Naar han løftede Gardinet, kunde han se over til Mikkel Jensen, som nu just var færdig med at synge en Julesalme med sine Folk. Ogsaa han sad for Bordenden, og hans Hustru med de gode, milde Øjne var lige ved Siden af ham. Og medens hun saa over det veldækkede Bord, hviskede hun:

»Det var godt, du traf Per Fisker, Mikkel. — Nu smager Maden.« — Og Mikkel — nybarberet — smilede og sagde ja og tænkte alligevel med Undren paa Per Fiskers Kone, som saadan kunde hitte paa at bortgive den kostbare Aal, som hun selv kunde haft haardt Brug for. Mikkel kunde jo ikke ane, at netop i samme Stund sad Per Fisker og hans Hustru ved deres Husmandsmaaltid og tænkte med Beundring paa den gamle i Fattighuset, der af al sin Armod dog havde haft Raad til at gøre alle de andre fattige dernede en Glæde. Thi de kunde jo dog heller ikke ane, at den gamle, som havde givet Kaffen, og som just nu stod ved Skorstenen og stegte Aal, tænkte med Undren paa Fuglene, der af Godhed veg Pladsen for hverandre og gav hverandre Del i deres Glæde. Nej, der var vist ingen, som anede ret meget om den anden, og i hvert Tilfælde tænkte ingen paa, at det alt sammen var kommet af, at et lidet, godt Snefnug var faldet fra Himmelen og nævner Vor Herres Navn.

— — —

Skolemesteren tav. Det var næsten mørkt i Stuen. Men endnu var der Stilhed.

»Det er min Prædiken,« sagde han, »som jeg selv har hørt den. Gaa nu pænt hjem alle sammen og glædelig Jul. Men I kan godt fortælle Historien videre, og I kan ogsaa tænke paa den selv. Synes I, at I er for smaa til at gøre noget godt, saa tænk paa, at det kun var et Snefnug, der begyndte hele denne Historie.«

Julefred.

DER var en lille Dreng, som hed Lars, og han var seks Aar gammel.

Nu var det Vinter, og det begyndte at blive mørkt. Det skulde lige til at være Juleaften. I hele Landsbyen steg der Røg op af Skorstenene, og der begyndte at komme Lys i Vinduerne. Lars stod hjemme ved Husgavlen og saa paa det altsammen.

Lars var syg, det vil sige, han havde hverken Hovedpine eller ondt i Halsen, men han var alligevel langtfra rask; thi Sagen var netop den, at han havde slaaet en Sirupsflaske i Stykker.

Derfor stod han og saa' saa mørk og bedrøvet ud. Han stod ligefrem og skulede. Hænderne havde han i Bukselommerne lige til Albuerne, og det kunde ses paa ham, hvor dybt han spekulerede.

For det første kunde han tydelig huske den sidste Juleaften, for noget saa mageløst som den sidste Juleaften var der nu ikke nogen Steder. Lars begyndte ligefrem at tale højt, imens han sank mere og mere sammen.

»Ja, først fik vi jo Kartofler og Flæsk og Pølse og Ribben og Steg og Risengrød og sødt Øl og Syltetøj og Agurker —

og saa fik jeg min Træsabel og min Fløjte og min store Sprællemand og en Chokolademand —

og saa var det, vi fik Kaffe, og jeg tog Sukker selv, og vi fik ogsaa Æbleskiver og Klejner og saa Valnødder og store, søde Kager og....«

Alt dette sagde den lille Lars, men nu kunde han umuligt holde det ud længere. Han stak i at græde. Tænk, hvor godt han havde haft det sidste Juleaften, og tænk saa nu, at han havde de største Stumper af en Sirupsflaske gravet dybt, dybt ned bag ved Laden.

Han græd, saa Taarerne randt ned ad hans Trøje og gjorde den helt vaad. Han knyttede Hænderne i Bukselommerne. Bare han kunde hitte paa noget. For nu i Aften, saa snart Æbleskiverne var kommen paa Bordet, saa vilde hans Mor sige: »Naa, lad os saa faa fat paa Sirupsflasken.«

Hans Ben rystede under ham. Han maatte af Sted. Han maatte grave Stumperne dybere ned. Og han listede da stille om Hjørnet. Men just som han kom forbi Køkkenet, hørte han, at derinde stegte og brasede det allerede. Hans Hoved blev saa tungt, at han ikke kunde gaa. Han lagde det mod Muren, og han blev staaende, indtil han sank ned i Sneen og krøb jamrende sammen.

»Men hvad er der i Vejen?« — Det var hans Moder, som var kommen ud i Døren.

Lars saa op. Han var stiv i hele Ryggen.

»Ingenting,« svarede han.

»Du vil maaske have en Æbleskive!«

»Nej Tak! — Nej Tak!« — Han blev saa forskrækket, at han rejste sig og vilde af Sted. Han vilde rende sin Vej, og han vilde maaske aldrig komme tilbage; men Moderen havde taget ham i Haanden. — »Kom saa, Lars!« sagde hun, »se her skal du se Æbleskiver, og nu maa du tage Sirupsflasken inde i Spisekammeret og selv hælde Sirup over.«

Lars havde en Fornemmelse, som om han begyndte at synke gennem Køkkengulvet.

»Nej Tak! — Nej Tak! Jeg vil ingen Sirup have! — Mo'r, nej Tak!« — Han tog en Bid Æbleskive og var færdig ved at kvæles. — »Nej Tak!« — Men saa holdt han i det samme op med at tygge og stod med en halv Æbleskive i Haanden; thi hans Mor var selv gaaet ind i Spisekammeret.

»Men hvad er det! Hvor er Sirupsflasken?« sagde hans Moder derinde.

»Æh .... æh .... æh!« — Lars stirrede mod Spisekammeret. Han græd igen; men hans Moder maatte ikke se det. — »Mo'r!« skreg han pludselig, »tror du ikke, at det var — at det var — hvad? — at det var — at det var Trofast, der har gjort det. — Jo, det var Trofast! Det var Trofast!« — Lars var hele Tiden ved at græde højt. — »Det var Trofast!«

»Naa!« sagde Moderen og kom ud igen, og Lars syntes, at hun aldrig havde været saa stor. — »Ja, vil du saa ikke gaa ud og hente Trofast, lille Lars, jeg maa jo snakke lidt med ham.«

Lars rystede.

»Naa, gaa nu!« sagde Moderen.

»Ja,« hviskede Lars, men han blev staaende.

»Vil du gaa!« sagde Moderen, og da fo'r Lars af Sted. Det saa ud, som om han faldt gennem Døren. — »Trofast!« skreg han. — »Trofast, Trofast!« Han raabte igen og meget, meget højere. — »Tro—fast!« — Lars stod midt i Gaarden. Han græd hele Tiden, men han stampede i Jorden og fægtede med begge Armene i Luften. »Tro—o—fast!!« — Saa kom der to laadne Forben frem, et ved hvert af hans Øren, og han gik forover i Sneen med Trofast oven paa sig.

»Æv!« sagde Lars og nyste i Sneen. »Dit Bæst!« —

og saa var det, vi fik Kaffe, og jeg tog Sukker selv, og vi fik ogsaa Æbleskiver og Klejner og saa Valnødder og store, søde Kager og....«

Alt dette sagde den lille Lars, men nu kunde han umuligt holde det ud længere. Han stak i at græde. Tænk, hvor godt han havde haft det sidste Juleaften, og tænk saa nu, at han havde de største Stumper af en Sirupsflaske gravet dybt, dybt ned bag ved Laden.

Han græd, saa Taarerne randt ned ad hans Trøje og gjorde den helt vaad. Han knyttede Hænderne i Bukselommerne. Bare han kunde hitte paa noget. For nu i Aften, saa snart Æbleskiverne var kommen paa Bordet, saa vilde hans Mor sige: »Naa, lad os saa faa fat paa Sirupsflasken.«

Hans Ben rystede under ham. Han maatte af Sted. Han maatte grave Stumperne dybere ned. Og han listede da stille om Hjørnet. Men just som han kom forbi Køkkenet, hørte han, at derinde stegte og brasede det allerede. Hans Hoved blev saa tungt, at han ikke kunde gaa. Han lagde det mod Muren, og han blev staaende, indtil han sank ned i Sneen og krøb jamrende sammen.

»Men hvad er der i Vejen?« — Det var hans Moder, som var kommen ud i Døren.

Lars saa op. Han var stiv i hele Ryggen.

»Ingenting,« svarede han.

»Du vil maaske have en Æbleskive!«

»Nej Tak! — Nej Tak!« — Han blev saa forskrækket, at han rejste sig og vilde af Sted. Han vilde rende sin Vej, og han vilde maaske aldrig komme tilbage; men Moderen havde taget ham i Haanden. — »Kom saa, Lars!« sagde hun, »se her skal du se Æbleskiver, og nu maa du tage Sirupsflasken inde i Spisekammeret og selv hælde Sirup over.«

Lars havde en Fornemmelse, som om han begyndte at synke gennem Køkkengulvet.

»Nej Tak! — Nej Tak! Jeg vil ingen Sirup have! — Mo'r, nej Tak!« — Han tog en Bid Æbleskive og var færdig ved at kvæles. — »Nej Tak!« — Men saa holdt han i det samme op med at tygge og stod med en halv Æbleskive i Haanden; thi hans Mor var selv gaaet ind i Spisekammeret.

»Men hvad er det! Hvor er Sirupsflasken?« sagde hans Moder derinde.

»Æh .... æh .... æh!« — Lars stirrede mod Spisekammeret. Han græd igen; men hans Moder maatte ikke se det. — »Mo'r!« skreg han pludselig, »tror du ikke, at det var — at det var — hvad? — at det var — at det var Trofast, der har gjort det. — Jo, det var Trofast! Det var Trofast!« — Lars var hele Tiden ved at græde højt. — »Det var Trofast!«

»Naa!« sagde Moderen og kom ud igen, og Lars syntes, at hun aldrig havde været saa stor. — »Ja, vil du saa ikke gaa ud og hente Trofast, lille Lars, jeg maa jo snakke lidt med ham.«

Lars rystede.

»Naa, gaa nu!« sagde Moderen.

»Ja,« hviskede Lars, men han blev staaende.

»Vil du gaa!« sagde Moderen, og da fo'r Lars af Sted. Det saa ud, som om han faldt gennem Døren. — »Trofast!« skreg han. — »Trofast, Trofast!« Han raabte igen og meget, meget højere. — »Tro—fast!« — Lars stod midt i Gaarden. Han græd hele Tiden, men han stampede i Jorden og fægtede med begge Armene i Luften. »Tro—o—fast!!« — Saa kom der to laadne Forben frem, et ved hvert af hans Øren, og han gik forover i Sneen med Trofast oven paa sig.

»Æv!« sagde Lars og nyste i Sneen. »Dit Bæst!« —

Lars satte sig op og kiggede paa Vovsen. — »Hvor kommer du fra?« — Og Trofast var lige ved at fare i Hovedet paa ham igen. Men Lars saa paa den, og han huskede sin Moder og Smækkene og en Stump Sirupsflaske bag Laden.

»Trofast, du skal have Smæk,« hviskede han, og han stirrede om sig, for der var jo slet ingen, der maatte høre det. — »Trofast, — du skal ind til Mo'r og have Smæk. — — Lille Trofast, du faar Smæk. — Lille, lille Trofast!« — Saa tog Lars Trofast om Halsen og græd ved dens Bryst. »Lille, lille Trofast!« — Og derefter rejste han sig og gik igen selv mod Køkkendøren.

Nu skrævede han ind over Dørtrinnet.

Inde ved Komfuret stod Moderen endnu. Lars kom saa stille, at ingen hørte ham. Han listede langs Væggen. Saa fik han endelig sin Moder i Skørterne, men da var ogsaa hans Mod forbi, og han græd, som vilde han nu aldrig høre op.

»Mo'r! Mo'r!«

Moderen vendte sig fra Komfuret og saa paa ham. Men Lars holdt fast i hendes Skørter med begge Hænder, og nu maatte han jo frem med Sandheden. Nu kunde han ikke slippe.

Og da kom ogsaa hele Forklaringen.

Se, den Dag, der blev bagt til Jul, havde Lars faaet Lov at komme rigtig tidlig op og se paa det. Der havde jo været Lys i Køkkenet, og Lars havde siddet paa Bordet med et Stykke Dejg, og det havde han faaet lavet til en Vak-And, baade med Hoved og Hals og Næb og en Masse Rosiner i Maven. Vak-Anden var saa blevet bagt allerførst, og da han ganske øjeblikkelig vilde æde den, var han listet ind i Spisekammeret, men kunde ikke faa Proppen af Sirupsflasken, og saa var han blevet helt vaad om Fingrene, og Flasken var gledet fra ham, og saa havde han

grædt og listet af Sted med Skaarene, dengang hans Moder gik ind i Dagligstuen.

Ja, se saadan var det gaaet til. Moderen stod og saa ned paa ham, imens han forklarede.

Saa sagde hun:

»Lille Lars, jeg vidste godt, at du havde slaaet Flasken i Stykker.«

Lars's Mund stod pludselig aaben. Han stirrede op paa sin Moder, som om han aldrig nogen Sinde havde set saadan en forfærdelig Moder før. Hans Arme hang lige ned, og hans Øjne blev store.

»Jeg saa det den samme Morgen, du havde slaaet den i Stykker,« sagde hun igen og vendte sig til Komfuret. — »For det kan slet ikke hjælpe dig noget, du tænker paa at gaa og luske og skjule noget for mig.«

Lars's Mund bævede. Men hans Moder saa slet ikke paa ham.

»Jeg kan jo godt se paa dig, naar du har gjort noget slemt,« sagde hun. »Men jeg vil have, at du skal komme selv og fortælle mig det. For saadan en lille Dreng som du skal ikke prøve paa at narre din Mo'r. Da jeg sendte dig ud efter Trofast, da var det blot, fordi jeg vilde se, om du kunde nænne, at Trofast skulde have Prygl for din Skyld. Saa slem var du nu ikke, men derfor har du jo alligevel prøvet paa at narre mig.«

Saa sagde hun ikke mere, og hun saa end ikke paa ham. Det blev saa forfærdelig stille. Lars ligefrem rystede, thi nu var han bange for sin Moder. Og medens han græd igen, forstod han, at han aldrig kunde blive glad mere. Han forstod rigtig, at han var ret en slem Dreng. — Og saa var der saa forfærdelig stille. Blot hans Moder nu ikke gik fra ham. Blot hun een eneste Gang vilde være god imod ham. Han blev kold over hele Kroppen,

for nu vidste han til sidst, at hans Moder ikke holdt af ham mere. —

Da kom der to Hænder om hans Hoved. Da blev han pludselig løftet op paa Køkkenbordet, og han saa op i sin Moders Ansigt; thi det var hende, der havde løftet ham. Og alting flimrede rundt for ham, thi han blev brændvarm. Han strakte sine Arme ud, og hans Læber bævede igen. Men hans Moder blev ved at holde fast paa ham.

Og da sagde hun:

»Nu gør du det aldrig mere, lille Lars. Det kan jeg mærke. Nu er du en god Dreng igen.« — Og hun saa ham ind i Øjnene. — »Og saa glemmer vi det altsammen. Nu tænker vi aldrig mere paa det, og vi skal aldrig tale mere derom. — Du er en god Dreng igen, lille Lars. — Vi skal være rigtig gode Venner; for det er jo Juleaften, husker du det? Nu kommer din Fader snart fra Kirke, og saa skal vi spise. Løb du nu ud i Gaarden og leg. Og vil du saa hilse Trofast, at han maa ogsaa blive god. I Eftermiddag har han igen været efter Hønsene i Haven. Men sig til ham, at han skal slippe for Skænd; for i Aften skal alle være rigtig, rigtig glade. Det er jo Juleaften.« —

Lars græd ikke mere. Han stod midt paa Køkkengulvet. Han vidste ikke rigtig, om han skulde gaa ud, for nu var det vist allerbedst at blive inde. Men til sidst gik han alligevel.

Ude i Gaarden begyndte han da at gaa frem og tilbage med begge Hænderne i Bukselommerne, og Trofast sad midt i Sneen og kiggede paa ham.

»Du har været efter Hønsene, Trofast. — Du skulde haft Skænd. — Men du faar ingen. — Det siger Mo'r.«

Trofast sad og logrede. Lars blev ved at gaa. Han var saa godt til Pas. Selv om han sukkede en Gang imellem, mærkede han det slet ikke.

Nu gør du det aldrig mere, lille Lars.

»For det er Juleaften, Trofast, og saa skal du jo ogsaa være glad — hvad?«

Trofast logrede.

»Og hør saa! Nu gaar vi to op paa Bakken og ser efter Fa'r.«

Og som han gik, begyndte han at svinge med Armene, og pludselig slog han sin vældigste Kolbøtte i Sneen. Han var saa sjæleglad. Nu turde han møde sin Fa'r. Nu var han ikke bange for nogen. Og han løb op ad Bakken, saa Trofast knap kunde følge ham.

Og som han nu stod deroppe, kiggede han mod Kirken. Der var Lys i Vinduerne, og det var saa underligt. Det plejede der ikke at være. Han kunde ogsaa se lige ned til sin Moders Køkken, og han hørte lige derop, hvordan det brasede. Han saa over Husene i hele Byen. De laa ved hverandre i Sneen. Men den tykkeste Røg rendte af alle Skorstenene. Og nu kom der Lys i et Værelse, og nu i et andet. Langt borte var Engene, hvor han løb om Sommeren, og bag ved ham var Marken, hvor han somme Tider trak med Kalvene. Men aldrig i sit Liv var han saa glad som nu.

Nu skulde han hjem til sin egen Mo'r, og hun var glad ved ham igen.

Og saa blev det Juleaften.

DOVENDIDRIKEN var en vældig Klods. Han var den største af alle fire Unger, som laa i Reden og strakte deres lange Hals og kiggede ud over de hundrede grønne Marker, som var omkring Bondegaarden. Fatter og Mutter kom hjem fra Moserne med Frøer og Snoge, og Dovendidriken blev ligesaa tyk som to andre; han aad for seks andre, og han blev den dovneste Stork i Landet.

»Han er en rædsom Fyr,« sagde Storkefatteren.

Men Dovendidriken var lige glad. Han blev blot større og større og tykkere og tykkere, og han aad til sidst saa mange Frøer, saa ingen Stork i Verden nogen Sinde har set Magen.

Og Storkefatter skældte.

Saa kom en Sommerdag. Solen straalede, og Lærkerne sang. Fluerne nede i Bondegaarden summede og dansede og kom undertiden lige op forbi Storkereden. Men ude paa Markerne gik Køerne i Græs til Knæene, Kornet stod ret og voksede, som vilde det naa lige til Himlen. Og dog var alt saa usigelig blikstille.

»Hej, op nu, alle Unger!« sagde Storkefatter, »i Dag

skal I lære at gaa. I Dag er der slet ingen Blæst, som kan vælte Jer ned af Taget. Op med Jer og kom frem. I Dag skal vi øve os i det velsignede Vejr; thi Vinteren kommer, naar Sommeren er forbi, og saa skal vi bort til de varme Lande. Men først maa I lære at gaa og flyve. — Kom saa frem!«

Storkefatter gik baglængs bort fra Reden og saa paa Ungerne.

Og de tre Unger begyndte straks paa at rejse sig. Snart gik de forover, og snart gik de bagover, og til sidst begyndte de at slaa med Vingerne, som om de vilde slaa hverandre ihjel. Det var jo virkelig ogsaa vanskeligt at komme op og staa paa saadan nogle forskrækkelig lange Ben. Men de kom alligevel op. Og nu skrævede den første ud af Reden, saa kom den anden, og saa den tredje, saa de alle tre stod i Rad bag ved hinanden.

»Godt!« sgde Fatter, »fortræffeligt! Benene sammen! Hvorfor staar I og vender Øjnene. En Stork maa ikke være bange. Nu stiller jeg mig i Spidsen, og saa marcherer vi. Se nu paa mig! Ikke skræve, siger jeg. Kom saa! — Et, to! — Et, to! — Venstre Ben! Højre Ben! Et, to! — Det ene Ben falder ikke over det andet. — Fremad March! — Fødderne fast i Taget. — Saadan! — Og saa ingen Dinglen! — Et, to! — Et, to! — Et, to!«

Og saa marcherede de.

De gik lige bort mod Skorstenen, saa standsede de og vendte, og saa gik de igen i Rad til Reden. — »Et, to! — Et, to!« — Nu var Fatter bagest, men han kommanderede alligevel. Og Mutter var staaet op paa Kanten af Reden for at kunne se dem alle fire paa én Gng. Og hun havde Taarer i Øjnene af Glæde, saa nydeligt var det at se dem.

Men Dovendidriken! — Ja, han laa i Reden endnu, og han sov, saa Huset rystede.

Men de tre Unger lærte at flyve, og det var vist allerede Dagen efter.

Fatter svansede foran og slog med Vingerne, og alle Ungerne svansede bagefter. De sparkede og dinglede, og de stod med det ene Ben i Luften og var ved at gaa paa Hovedet ned ad Taget. Det saa forfærdeligt ud. Det saa ud, som om de til sidst skulde knække Halsen. Men Ungerne var brillante. De holdt ud. — »Om igen,« skreg Fatter, for han kunde kommandere, saa det forslog noget. — »Om igen — og om igen — og endnu engang — om igen!«

Og da det blev Aften, kunde alle Ungerne sætte i en lang Rad over Skorstenen, uden saa meget som at støde Tæerne, skønt Benene hang lige ned og sprællede. — Solen gik ned. — »Udmærket!« skreg Fatter, »udmærket. Nok for i Dag. Men i Morgen gaar vi videre, Børn, hører I!«

Og de gik videre.

Solen stod op, men de tre Unger stod allerede i Rad paa Taget.

Fatter vaagnede. Han lo over hele Hovedet. — »Hurra, Hurra! Naa, saa I er oppe!« — Han stillede sig igen i Spidsen. — »I Morgen,« sagde han, »er I blevne dygtige nok. Saa flyver vi fra Taget. Saa flyver vi ud i Moserne. Saa fanger vi alle fire vore Frøer derude. I skal selv gaa i Engene. Kun i Dag endnu maa vi slide. — Træd an! Et, to, tre. — Af Sted! — ind over Skorstenen!«

Men i Reden laa Dovendidriken. Han sov endnu, saa Bondegaarden dundrede. Han lærte ingenting. Han vilde aldrig røre sig. Han var lige glad, og han lærte aldrig noget. —

Men saa kom Efteraaret.

Bladene visnede. —

Fatter saa i Luften. — »Kulden kommer,« sagde han.

»Vi maa af Sted. Vi tør ikke blive her. Gør Jer nu i Stand. Nu skal vi bort til de store, varme Lande.«

Men den stakkels Storkemutter stod nær op til Reden og græd. — »Ja, men Dovendidriken,« sagde hun og jamrede. — »Hvad skal vi gøre ved Dovendidriken?«

»Hvad vi skal gøre,« svarede Fatter, for han var vred endnu. »Hvad vi skal gøre! Ingenting! Dovendidriken vilde ikke lyde sin Fa'r og Mo'r, mens Tid var. Nu faar Sulten og Kulden og Vinteren være hans Fa'r og Mo'r. Saa kan han se, om det er bedre. — Kom nu her, allesammen. Stil op! — Dovendidriken kan komme bagefter.« De steg højere og højere. De kredsede endnu en Gang om Hjemmet dernede, og saa gik de højere. Nu var de kun Prikker paa Himlen, og saa var de forsvundne.

Men nede i Reden laa Dovendidriken og sov, saa Jorden rystede. Han var ligeglad.

Men nu laa han ene dernede. —

Dagen gik. Natten gik, og Morgenen kom.

Da var det Efteraar. Regnen væltede ned.

Dovendidriken vaagnede ved, at han rystede af Kulde. Han hævede Hovedet og saa sig om. Dette forstod han ikke.

Men Vejret blev værre og værre.

Nu kom Stormen. Den kom fra Øst. Og den var haardere, end Dovendidriken nogen Sinde før havde set den.

Husene svajede. Det var, som om Jorden sukkede.

Og da begyndte Dovendidriken at blive bange.

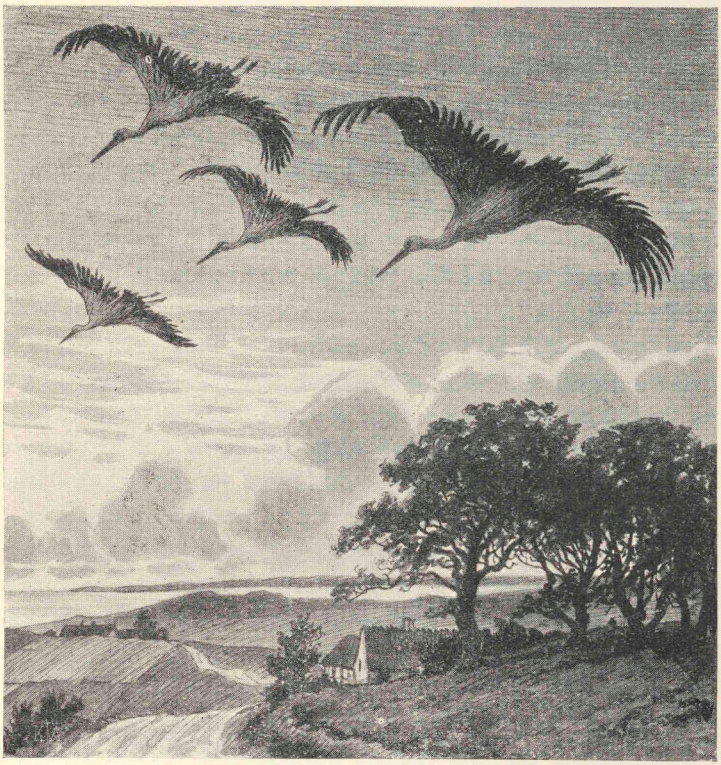
Men alligevel maatte han op og ud paa Taget. Han maatte prøve Vingerne. Han maatte se at komme ned i Bondegaarden for at finde lidt Føde. Han sultede, saa han var syg. Nu fik han rigtignok lært at flyve.

Og Stormen tog til.

De sidste Blade faldt fra Træerne. Regnvandet rendte ned ad Taget og var nær ved at fylde Reden. Nede i Bon-

dégaarden stod den ene Vandplask større end den anden, og endda regnede det, saa det hvislede i Luften.

Alle Markerne derude blev saa underlig graa. Græs-

set visnede. Engene kunde slet ikke ses, for det regnede jo og regnede og regnede.

Og Stormen tog til.

Da vidste Dovendidriken ikke længere, hvad han skulde gøre. Han sultede endnu. Han frøs, saa han for hver

Nat blev mindre. Gennemvaad var han. Og Vejret tog alligevel til.

Og saa forknyt blev han, at han til sidst lagde sig i Reden. Nu vilde han dø. Han kunde ikke holde ud at kæmpe med Stormen og Regnen og Kulden, som blev værre og værre. Nu vilde han blot dø. Og saa lagde han sig til rette og tænkte paa sine Forældre og sine Søskende, som nu var nede i de varme Lande og havde det godt. De skulde blot vide, hvordan han laa i Slud og Rusk og ventede kun paa Døden. Han begyndte at græde over sig selv. Han græd, fordi han havde det saa ondt, og fordi han ikke havde adlydt sine Forældre. Nu vidste han, at han aldrig mere skulde faa dem at se. Og netop derfor begyndte han nu at forstaa, at han alligevel havde holdt saa meget af dem. Han græd, fordi han aldrig havde gjort sine Forældre andet end Sorg, og han græd, fordi han aldrig mere skulde se det varme Solskin og det modne Korn, der nikkede over alle Marker, og de grønne Enge og de brune Moser. — Ak, han skulde jo dø. Flyve kunde han nu, men nu var det for sent. Han kendte ikke Vejen til de varme Lande.

Vinteren var over ham, og nu forstod han, at hans Moder havde talt Sandhed, at i Vinteren kan ingen Stork leve.

Men medens han saadan laa og tænkte, kom Natten igen, og den var mørkere og forfærdeligere end nogen af de andre Nætter, der dog havde været saa umaadelig slemme. Saa strakte han sit Hoved ud og laa kun ganske stille.

Da vaagnede han ved, at een ruskede i ham. Det var Nat endnu, men ude i Øst begyndte det dog at lysne en lille Smule, og han saa, at ved Siden af Reden stod en lille, ussel Stork og saa uafladelig paa ham.

Det var hans Moder.

»Ja, du skal ikke se paa mig,« sagde hun. »Du skal ikke bryde dig om, at jeg ser ussel ud. Jeg har fløjet imod Stormen i to Dage. Rejs dig! Du skal med til de varme

Lande. Jeg er kommen for at hente dig. Vi vil begge bort, eller ogsaa skal vi nu dø med hinanden. Kan du flyve, saa kom; saa snart det bliver Dag, kommer hele den forfærdelige Vinter.«

Dovendidriken stirrede om sig. Vældige Skyer trak op rundt om.

»Skynd dig! Skynd dig!« sagde Moderen. »Skynd dig endelig, hvis du har lært at flyve.«

Og Moderen fløj op, og Dovendidrik fløj bagefter. Og saa tog de Vejen nedad mod Syd, thi der ligger de varme Lande.

Dovendidriken svimlede, thi saa højt havde han aldrig været før. Men han hørte ogsaa, hvordan det bagved begyndte at buldre i Luften.

»Det er Vinteren,« hviskede den gamle Mutter, »kan du følge med! Det er Sneen, der kommer, og Haglene og Frosten. I Morgen er der Is over alle Vande. — Ak, i Morgen havde du været død, hvis jeg ikke var kommen.«

Haglene naaede dem. De fløj midt inde i kulsorte Skyer. Neden under dem blev Jorden hvid. Alt blev hvidt.

»Vi maa flyve hurtigere end Vinteren,« sagde den gamle Mutter, »den er os jo lige i Hælene.«

Og de holdt ud.

Haglene sprang fra deres Vinger, Sneen lagde sig om dem. Stormen susede, og Skyerne jog. Men Moderen var stadig foran, og Dovendidrik fulgte bagefter. Nu maatte han jo holde ud — for sin Moders Skyld.

Saa fløj de i fire Nætter og Dage.

Femte Dagen fløj de over et stort Vand, og hen mod Aften saa de en Strandbred langt borte. »Der er de varme

Lande,« hviskede Moderen. Hun var saa træt, at hun næppe kunde bære sig selv længere. »Der er de varme Lande.«

Men i det samme kom fire Storke flyvende ud mod dem. Det var Faderen og de tre Søskende. De havde jo ikke bestilt andet end gaa inde paa Strandbredden og spejde og vente.

Men nu kom de — og de græd af Glæde.

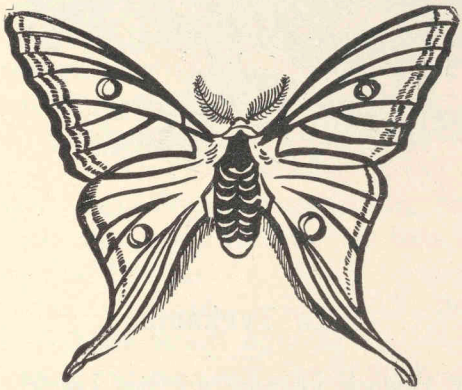
Nede i de varme Landes Moser gik fra den Dag alle de seks Storke. Naar de havde spist sig mætte, og den dejlige Sol skinnede varmt, begyndte Fatter igen at undervise Ungerne. — »En Stork kan aldrig lære for meget,« sagde han, og naar han sagde det, nikkede Mutter, for hun mente akkurat det samme.

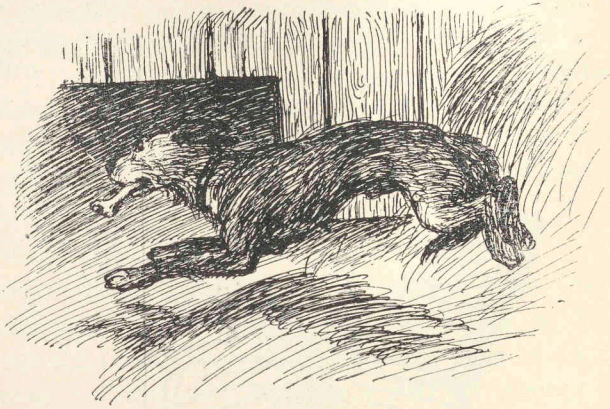
Og saa marcherede Fatter med de fire Unger ligesom den Gang, da de var hjemme.

»Et, to!« og »Et, to!« og »Højre Ben! Venstre Ben! Højre om! Venstre om! Fremad March! Næbbet lige ud! Nik med Hovedet! Bøj Knæene let og smukt!« og saa — »Hop, Hop! — En, to, tre! — Flyv op!« — Og højt i Luften kommanderede han endnu. — »Sejl nu langsomt af Sted paa Vingerne! — Flyv i store, smukke Cirkler. — Stig lige til Vejrs, som om Falken var efter Jer! — Nu lige ned — hurtigt, hurtigt — med en dejlig Runding i Luften lige oven over Mutter dernede.« — Og saaledes gik det hver eneste Dag.

Men den, som nu var flittigst — det var Dovendidriken. Han stampede, saa Jorden dundrede, og han fløj, saa Sveden løb. Nu vidste han jo, at det var nødvendigt at lyde sine Forældre. Nu vidste han, at de holdt af ham, thi de havde jo lidt saa meget for hans Skyld.

Og da blev han lige saa dygtig som sine Søskende. Men een Straf fik han: Saa længe han levede, kaldte alle Storke ham alligevel aldrig andet end — Dovendidriken.

En Tvekamp.

DENNE Historie foregaar ude paa Landet.

Hans Peter var en stor Vildbasse paa ti Aar. Han var ikke bange for noget som helst og kom derfor tit i Klammeri med de Drenge, der var et helt Hoved større end han selv. Men Hans Peter tog sine Stryg med Anstand og sladrede ikke, fordi han fik et Dunk i Ryggen eller en Snebold i Nakken. Alle Drenge holdt af ham.

Men Hans Peters bedste Ven hed Trofast, og med Trofast sloges Hans Peter kun een eneste Gang. Om dette Slagsmaal skal her fortælles.

Trofast slentrede en varm Sommerdag omkring paa Lykke og Fromme. Den havde sovet oven paa Hundehuset, til den var ganske ør i Hovedet. Den havde faaet Katten jaget ind i Hønsehuset og havde været oppe at slaas med Naboens Pudel. Nu havde den intet som helst at bestille og drev derfor som sagt omkring og snusede alle Vegne, hvor den ingen Ting havde at gøre. Den kom omsider til

Skarnspanden, som Pigen havde sat uden for Køkkendøren. Dens Øjne begyndte at lyse, og Halen stak den til Vejrs. Hvad saa den? Der laa et stort Stegeben oven paa Skarnbøtten.

Den fik Benet raget ned, snusede til det og undersøgte det omhyggeligt. — Jo-o! Det var et dejligt Stegeben.

Nu kom Hans Peter ind i Gaarden. Han havde været i Skole. Det første, han opdagede, var naturligvis Benet; thi var Trofast slem efter Ben, var Hans Peter endnu værre. Han samlede nemlig Ben i en gammel Sæk, som laa bag Slibestenen, og solgte dem til Kludekræmmeren for en Øre Pundet.

Som sagt! Hans Peter saa øjeblikkelig Benet, og Øjnene begyndte at straale i Hovedet paa ham. Som et Lyn styrtede han mod Hunden.

»Vil du væk.... Hund.... Trofast.... Benet.... hid med Benet. Hid med Benet! siger jeg!«

Men Trofast var saa sandt ikke til Sinds at aflevere sit dejlige Ben uden videre. Den skelede efter Hans Peter, tog Benet i sin store Mund og satte i vildeste Galop ud gennem Porten.

Drengen stod stille af Forbavselse; men saa blev han ildrød. Tavlen lagde han ned paa Jorden, Bøgerne ved Siden af, Træskoene igen ved Siden af, og i næste Øjeblik forsvandt han ud gennem Porten, alt hvad Remmer og Tøj kunde holde.

Trofast laa i Høstakken bag Laden og gnavede Benet. Hans Peter styrtede frem med knyttede Hænder. Han skældte og smældte. Men hvad gjorde Trofast. Den tog uden videre Benet i sin store Mund, lod Halen hænge og satte i et Spring om Hushjørnet. Hans Peter skreg efter den, saa det sved i hans Hals, hans Ben gik som Trommestikker. Han naaede da at komme tidsnok til at se Vovvov forsvinde ind i Haven gennem et Hul i Hækken. Hans Pe-

ter sprang lige lukt over. Saa var han lige ved at falde af Forskrækkelse over sig selv, fordi han havde vovet at springe. Han kunde være faldet og brækket Armene — og revet Hul i sine Bukser og stødt sit Knæ og brækket sin Moders Rosenbusk. Sveden haglede ham ned ad Ryggen, men stadig fo'r han af Sted, som gjaldt det Livet.

Paa Plænen laa Trofast og slikkede nok saa velbehagelig Stegebenet.

Det gav et Ryk i Hans Peter, og han stod stille.

»Kom saa, Trofast,« begyndte han og klappede paa sit eget Ben, »kom saa.«

Trofast rørte sig ikke.

»Kan du ikke høre — komme saa — din Tyveknægt!! — Vil du komme, siger jeg!«

Trofast rejste sig.

»Lille, rare Trofast,« hviskede Hans Peter saa kærligt, som han kunde, men han var lige ved at græde i Hidsigheden.

Trofast tog godt fat i Stegebenet og forsvandt ud gennem Havelaagen.

Da knyttede Hans Peter Hænderne. Af Sted gik det atter som en Hvirvelvind. Han skræmmede Trofast op af Høstakken, hvor den naturligvis igen havde lagt sig til at gnave, og nu gik den vilde Jagt rundt om Laden.

Hans Peter var saa forpustet, at han ikke længere kunde skælde ud. Øjnene stod stive i Hovedet paa ham. Men han løb. Han saa kun en laadden, sort Ryg, der krummede og strakte sig lige foran ham. Men han løb. I hele Verden tænkte han kun paa Benet, Hunden krøb ind under en Vogn, Hans Peter bag efter, Hunden satte op paa Roehusets Tag, Hans Peter bag efter. Hunden stak op over Høbunken bag Laden, Hans Peter bag efter. Men her tabte Hunden Benet.

Da var Hans Peter lige ved at styrte. Med sin sidste

Kraft vilde han snappe Benet — men da skete noget forfærdeligt. Trofast gjorde et Spring imod ham, udstødte et Hyl og viste ham alle sine Tænder. Drengen gik bagover af Forskrækkelse og blev siddende med aaben Mund. Han og Hunden gabede om Kap. Aldrig var det faldet Hans Peter ind, at Trofast vilde bide ham.

Da han atter kom til sig selv, var Hunden borte.

Hans Peter rejste sig ganske langsomt, rystede sig og stak begge Hænder i Bukselommerne. Nu var han vred for Alvor. Mens han ganske langsomt slentrede om Laden for at komme ind i Gaarden, lovede han højt og dyrt, at dette skulde Trofast komme til at fortryde lige saa mange Gange, som der var Haar paa dens lumske Krop. Nu vilde han for det første ikke løbe mere efter den; thi han vilde overhovedet aldrig se den Vej, Trofast var, om den saa rendte mellem Benene paa ham. Den kunde faa Lov til at skøtte sig selv baade i Dag og i Morgen og for Resten ogsaa i Overmorgen og maaske endnu i mange Dage. Han skulde se sit Snit til at komme hen og tude den i Øret, naar den engang laa i sin sødeste Søvn. Hvis han kunde faa fat i Katten, skulde han kyle den lige i Hovedet paa denne forbistrede Tyve-Trofast. Aldrig i Verdens Lande og Riger skulde Trofast faa et Ben at gnave. Dette Stegeben skulde blive det sidste, den nogen Sinde skulde smage. Den skulde faa Lov til at lugte til alle mulige Stegeben, men ikke saa meget som faa Lov til at slikke et eneste....

Længere kom Hans Peter ikke. Just som han drejede om Hushjørnet, fik han Øje paa Trofast, der laa ved Slibestenen og gnavede, saa man kunde høre det knase langt væk.

Hans Peter sprang lige i Vejret. Uden at han selv vidste det, udstødte han et frygteligt Krigsskrig, men næppe havde han gjort et Skridt, før Trofast med et Par vældige

Spring var forsvundet gennem den aabentstaaende Ladedør.

»Ho, ho!« tænkte Hans Peter. Nu vidste han, hvordan Madposen skulde skæres. Det klukkede i hans Bryst, mens han listede over Gaarden. Han havde Tungen mellem Tænderne og balancerede i Strømpesokkerne paa Brostenene, saa han blev helt skævbenet.

»Ho, ho!« sagde Hans Peter, og saa lukkede han Ladedøren og satte Krogen paa. Han vidste, at ingen andre Døre var aabne. Nu var der mørkt i Laden, og Vovvov var indelukket.

Hans Peter stak igen begge Hænderne i Bukselommerne og blev staaende foran Døren med skrævende Ben. Da kom to sorte Poter frem under Døren, der kom en sort Snude, der hørtes en ængstelig Piben.... saa vendte Hans Peter sig ganske roligt om og slentrede hen efter sine Bøger, hvorpaa han gik ind at spise.

»Vov—vov!«

Hans Peter kunde stadig gennem Vinduet se en sort Snude og to sorte Poter stikke frem under Ladedøren.

»Vov—vov!«

Han kunde tydelig høre, at Trofast bad saa ynkelig om at faa Lov til at komme ud.

»Vov—vov!«

»Hvorfor mon Hunden gør saadan?« sagde Hans Peters Moder.

Drengen svarede intet, men Maden begyndte at blive tør i Munden paa ham.

»Vov—vov!«

Hans Peter kunde ikke spise en Bid. Han blev varm over hele Kroppen, og lidt efter rejste han sig og gik ud. Han var meget ærgerlig, thi Trofast skulde jo have haft en gruelig og vældig Straf. Naar han nu lukkede den ud, stjal den vel herefter alle de Ben, der var i Gaarden. Han

var saa vred, at han stampede i Jorden, men han kunde nu alligevel ikke taale at høre paa Hundens Klager. — Saa lukkede han Døren op.

Han var egentlig ikke sikker paa, hvordan Trofast vilde opføre sig, naar han slap den ud. Maaske vilde den forsøge at bide ham. — Hvad skete nu!

Hunden fo'r ud med et Hyl af Glæde. I samme Nu havde den Benene paa hans Skuldre, puffede ham, kærtegnede ham og slikkede ham i Ansigtet.

Hans Peter blev saa forbløffet, at han maatte sætte sig ned, men Hunden blev ved. Den var aldeles ustyrlig af Glæde og viste ham sin Godhed paa enhver Maade, som var den mulig. Hans Peter sad saa stiv som en Pind, men han begyndte at blive underlig varm i Brystet. Til sidst fik han en Fornemmelse i Halsen, som om han skulde kvæles, og da tog han Trofast med begge Hænder om Halsen og gav sig til at græde.

»Kom her, Trofast,« sagde han. Han gik hen bag Slibestenen, tog Sækken, hvori hans Ben laa, og nu vandrede de begge af Sted til Kludekræmmeren. Der var seks Pund. Det blev seks Øre. For dem købte Hans Peter tre Tøres Boller. Hjemme i Høstakken lagde de sig og delte broderligt, imens de stadig kælede for hinanden.

Nu var de mætte og glade.

Sommersolen skinnede varm, og Fluerne summede. De var trætte og søvnige. De lagde sig tilbage og faldt snart i Søvn med hinanden i Armene. Drengens hvidhaarede Hoved var boret ind i Hundens sorte Pels. — Siden den Dag sloges Trofast og Hans Peter aldrig mere.

Den rige Yngling.

DEN rige Yngling er en Dreng, som hedder Hans Jørgen, og han er ti Aar gammel. Han er ung, derfor kalder jeg ham en Yngling, og han er rig, derfor kalder jeg ham den rige Yngling.

Han ejer ikke en Øre. Skal han til Marked, faar han ganske vist fire Skilling; men da han altid køber Markedsgave til sin Moder, bliver der aldrig noget til ham selv Men han er glad alligevel; thi han har saadan en udmærket Moder.

Han er den rige Yngling.

Hans Hjem er fattigt. Faderen er Daglejer, Moderen hjælper Folk, naar der skal høstes eller vaskes eller slagtes eller gøres rent. Huset er af Bindingsværk, og der er kun een Stue. Men uden om det er der en Have med Ribsbuske og Hyldetræer, og i det ene Hjørne er der et Lysthus, som Hans Jørgen har lavet ved at slaa Brædder sammen. Det kan baade regne og blæse igennem det; men her har han sit Legetøj, der for Resten er noget forfærdeligt Skrammel alt sammen. Her leger han med sig selv i hele Dage. Lysthuset er hans Slot, Haven med Ribsene og Hylden er hans Skov og Park, og naar vi tager hele Huset, saa

er det altsaa hans Kejserdømme. Og saa har han sit glade Sind.

Jo, han er den rige Yngling.

Hans Klæder er tit baade pjaltede og snavsede, for hans Moder har kun daarlig Tid til at lappe og stoppe om ham, og han er ofte slem til at rode. Det hænder ogsaa, at Bunden er ude af hans Træsko, saa Vandet hele Dagen siver i Strømperne. Men Hans Jørgen synger, mens Dagen gaar. Det er ligegyldigt, om der er Huller i Tøjet — han fryser ikke, eller om det er bundløst i Træskoene — han bliver ikke forkølet endda.

Han har aldrig haft Smerter, undtagen naar han om Sommeren vogter Kvæg og strejfer om i Kæret paa de bare Ben og slaar Tæerne mod Stenene; thi hos Hans Jørgen har de ligefrem en Ko. Kun een — men hvis nogen vil spørge Hans Jørgen, vil han faa at vide, at den Ko er den bedste i hele Verden. Hans Jørgen trækker med den paa Grøftekanten om Aftenen, og det kan være kedeligt; men hver Gang han ser, hvor glad Koen æder sine vældige Mundfulde, bliver han selv glad igen, og naar den er færdig, sætter han sig op at ride paa den og drager syngende hjem. Og saa lægger han sig i sin egen lille Seng i den lille, fredelige Stue, hvor Bornholmeren dikker. Natten vil gaa, og Dagen vil atter oprinde med Sol og med Lys og med Glæde.

Jo, Hans Jørgen er netop rig. Han er jo den rige Yngling.

Og kommer en anden Dreng for at lege med ham, lyser hele hans Ansigt og hele hans Hoved, der er snehvidt, fordi Solen har bleget hans Haar — en Kasket har han aldrig paa.

Han var den af os alle derhjemme i Skolen, som havde det gladeste Ansigt og den fattigste Mad. Han var den,

som var den rigeste, og som ejede mindst. Han var den, der lærte os alle at græde af Hjertet.

— En Vinterdag var han gaaet med en anden Dreng, Ole, til Nabobyen, og jeg tror nok, at han skulde med for at vogte Ole, skønt de to var lige gamle. I hvert Fald havde Oles Far, der var en stor Mand og undertiden gav Hans Jørgens Fader Arbejde, været nede i det lille, fattige Hjem

og bedt, om Hans Jørgen kunde gaa med, og Hans Jørgen var gaaet hjemmefra med mange Formaninger om at passe paa, saa godt han kunde.

Paa Hjemvejen kom der pludselig en kulsort Sky, og lidt efter tog Sneen paa at vælte ned. Et Vindstød kom, eet til, og saa steg Blæsten indtil Storm. Sneen begyndte at fyge, det mørknedes mere og mere, Grøften blev borte, og

Vejen blev borte, og Kulden listede sig ind under Drengenes Trøjer.

»Skal vi rende?« spurgte Hans Jørgen, »for nu skal vi hjem.«

»Jeg kan ikke,« sagde den anden. »Der er saa megen Sne. Jeg er næsten bange.«

»Bange,« gentog Hans Jørgen og lo. »Jeg er aldrig bange. Kom her. Tag mig i Haanden, og saa lige ud.«

Der var vel tre Fjerdingvej over Eng og Kær. Vejen blev kun et Par Hjulspor somme Steder. De gled, og de faldt, og de rullede en Gang, men op igen og af Sted med hinanden i Haanden. Sneen klistrede sig ind i deres Ansigter, indtil de med eet gik forover i en Mergelgrav, hvor der ganske vist ikke var noget Vand, men hvor Ole blev liggende og gav sig til at skrige. Hans Jørgen bøjede sig over ham og løftede i ham.

»Op igen, vi skal den her Vej. Kom! Har du stødt dig?«

»Ja, jeg har, ja, jeg har,« klynkede Ole, »vi kommer aldrig hjem.«

Hans Jørgen kløede sig. Han saa mod Snevejret og tænkte sig om.

»Jeg skal bære dig,« raabte han paa een Gang og bøjede sig glad ned. »Her paa Ryggen! Kom saa. — Farlig, saa det sneer. Nu skal du ride hjem. Lad nu være at græde.«

Han asede gennem Stormen med den anden paa Ryggen. Hans Ansigt blev rødt. Det sortnede for ham en Gang. Sveden drev over hele hans Krop; men en Time efter sparkede han med sin Træsko paa Døren hjemme hos Oles Fader, satte Ole af i Gangen, sagde Farvel, før nogen fik tænkt sig om, og stak atter af Sted. Han anede ikke, han havde gjort noget godt — han var jo den rige Yngling.

Han fortalte knap sin Moder, hvordan det var gaaet, fik et Stykke Fedtebrød og gik saa i Seng; men næste Morgen kunde han rigtignok knap røre sig. Han var øm i hele Kroppen; men han lettede kun et Par Gange paa Skuldrene, prøvede, om Benene var hele, og gav sig saa paa Vej til Skolen.

Børnene var allerede samlet. Ole var ikke mødt. Han var i Seng og skulde se at faa Kræfter. Hans Jørgen satte sig stille hen paa Bænken og kom straks op i Regning, men begyndte at kludre og væve, saa Læreren forundret saa paa ham og gik til den næste.

Han kom op i Historie, og han svarede i Øst, naar han der blev spurgt i Vest, blev stadig rødere og derpaa helt bleg. Læreren saa paa ham.

»I Dag kom du for sent,« sagde han, »og du bliver vel ikke doven, Hans Jørgen; det vilde gøre mig meget ondt, og jeg har ikke ventet det.«

Da brast det endelig for Drengen.

Han formelig faldt ned over Bordet, lagde sit hvide, pæne Hoved paa Armene og gav sig til at græde.

Der blev dødsstille.

Ingen havde set ham græde før. Læreren sagde ingenting; men da rejste Oles Søster sig og fortalte, at Hans Jørgen om Aftenen i Mørket havde baaret hendes Broder hjem paa sin Ryg gennem Sneen, og efter som hun fortalte, græd Drengen stærkere, men vi andre var ved at græde med. Vi forstod, at han græd ud af sin Træthed, og at han var forfærdelig overanstrengt, at han var en god Dreng og en prægtig Kammerat. Han havde slidt, han havde mishandlet sig selv, da han vilde hjælpe, og nu kunde han ikke styre sig, svag, som han var. — Vi sad med Taarer i Øjnene.

Læreren tog ham med sig ind. Vi andre flokkedes om ham, da han Dagen efter mødte igen, glad som altid, vi vilde gerne staa paa Hovedet for ham.

Jo, han var sandelig den rige Yngling.

— Og om Søndagen var vi alle sammen til Gilde hos Oles Fader, de fleste i pæne Klæder, Hans Jørgen i lappede Bukser og de gamle Træsko, men med sit milde Ansigt. Og da vi havde leget lidt, faldt det af sig selv, at vi skulde ogsaa ned og se, hvordan Hans Jørgen boede. Vi var i den lave Stue og den forpjuskede Have og det halvraadne Lysthus og saa alt det Skrammel, han havde samlet. Vi saa, at det var fattigt; men medens vi saa paa Hans Jørgen og hørte hans Forklaring, forstod vi ogsaa, at for ham var Huset alligevel det bedste i hele Verden, og den eneste Ko var den bedste i hele Verden, og Stuen den bedste i hele Verden, og Sengen og Haven og hans Far og Mor

og det alt sammen det bedste i hele Verden. Og han ejede jo det hele. Vi saa paa hans lappede Tøj og hans fattige Hjem og hans glade Ansigt og gode Øjne, og de fleste af os forstod — hvad der før er skrevet i denne Historie — at han var netop den rige Yngling.

FØRSTE HISTORIE

Løjserne paa Udflugt.

DER var Sommerbal inde i Købstaden, og næsten hele Landsbyen skulde af Sted. Alle Gaardmændene spændte for og rullede ud ad Landevejen, og alle Husmændene kom op at age. Tilbage i Landsbyen var der næsten ikke andre end de allerældste og de alleryngste.

Til de alleryngste hørte Søren, Andreas og Jerrik.

Det var jo meget kedeligt for disse tre, at de ikke kunde komme med og se Karusellen og Kagekonen og Flagene og hele Markedet, men Maren sagde, at det nyttede ikke at græde. Derfor græd de heller ikke. Maren var Jerriks Mor, og hende rettede de sig efter alle tre. Baade Sørens og Andreas' Far og Mor var nemlig Fattigfolk, der maatte paa Arbejde hver Dag, men Maren var Gaardmandskone og var altid hjemme. Hun kunde ogsaa saa udmærket styre

dem alle tre. Og de var hos hende hver Dag fra Morgen til Aften. Søren, Andreas og Jerrik var ikke altid saa gode, som de skulde være, men Maren behøvede blot at vise sig eller banke paa Ruden — saa blev de tre ganske kalveknæede af Befippelse. — Men i Dag skulde da altsaa Maren til Marked, og de tre smaa Løjsere glædede sig. Hun var jo desværre hjemme altid, og hun kunde aldrig narres. Hun saa alting, og hun havde en Kæp bag Vasken, og hun var ikke bange for at bruge den. Skønt de tre ikke var Søskende, delte de broderligt Kløene, naar Maren var i det Humør, ligesom de delte Tykmælken og Æbleskiverne, naar Maren var i det Humør.

De var alle tre samlede, da Maren steg til Vogns. Det var ligefrem mærkeligt, som hun var fin. Hun plejede altid at komme farende ud af Døren i Skørt og Nattrøje, men i Dag kunde man ikke tænke sig, hvor hun var fin. Der kunde ikke være Tale om andet, end at hun var den allerfineste af dem allesammen, og de tre, som stod paa Rad ved Ladeporten, saa paa hende med en utrolig Ærbødighed.

Og dog var disse tre aldeles ikke kommet sammen for at beundre Maren. Nej, vi tør næsten ikke fortælle, hvor lumske de var. De var rent ud sagt kommet for at være sikre paa, at Maren rejste. De vilde med deres egne lumske Øjne forvisse sig om, at Maren uigenkaldelig var borte den Eftermiddag, thi.... ja, nu kommer det!

Se, enhver Dreng, som der var noget ved, skulde jo have en Pisk. Alle store Drenge smældede med Piske, handlede med Piske, gik altid og altid med Piske. Men de tre smaa havde ingen Piske, ikke Spor. En Snor paa en Stump Pind er jo da ingen Pisk, som en Dreng kan være bekendt. Nej, en Piskesnor skal være snoet og flettet, saa den er tyk ved Skaftet og stadig tyndere og tyndere udad

mod Snærten. Og et Skaft skal være af Hassel, helt og lige og ikke til at knække. — — Og hvis det ikke er saadan, saa er det ikke en Pisk, som noget Menneske gider haft.

De tre Løjsere havde nu hver faaet sig en Piskesnor lavet sammen. Disse Piskesnore havde naturligvis alle deres store Skavanker, men det kunde alligevel aldrig i Verden nægtes, at det var rigtige Piskesnore, og saaledes kunde det gaa til, at de tre nu stod og stirrede paa Maren, hver med en fuldstændig Piskesnor i Lommen, men jo ogsaa desværre fuldstændig uden Piskeskaft.

De store fik deres Piskeskafter i Jenjil Skov. De gik bare derover en Søndag Eftermiddag og tog eet. Saadan noget maatte man ikke, og hvis Ejeren saa det, fik man ikke Lov at gaa hjem igen. Men de store gjorde det alligevel, og rent ud sagt, de tre Løjsere stod med Piskesnore i Lommen og saa paa, at Maren steg til Vogns, og vidste med sig selv, at saa snart hun var væk, lumskede de af Sted til Jenjil Skov for at faa Skafter til Snorene.

Ja, saadan er Historien.

Ja, saa kørte jo Vognen, og der skete det mærkværdige, at Løjserne turde knap gaa ud af Gaarden og se efter den. Det kneb næsten at faa Vejret. De sneg sig ligefrem af Sted og naaede kun meget langsomt hen til Hjørnet, hvorfra de kunde se, at Vognen — og Maren — allerede var langt borte.

De saa paa hverandre. Nu kunde de drage af Sted — Maren var næsten ikke til at øjne — men alligevel var de noget tunge i Benene, indtil Andreas fik sin Snor op af Lommen. Den manglede absolut et Skaft. Den manglede netop et Hasselskaft. Og saadan et Skaft voksede kun i Jenjil Skov — og Maren agede til Marked og var allerede langt, langt borte. Jerrik og Søren fik ogsaa deres Snore op

af Lommen og saa bedrøvet paa dem. Et Hasselskaft vilde kunne gøre disse tre Drenge til de fineste i hele Byen, saa de kunde gøre Nar af andre. Jenjil Skov var jo da ikke længere borte, end den kunde jo da ses. Naar de stod ved Hjørnet af Laden, var den ligesom en bred Stribe langt borte, og der var jo hundrede Tusinde Piskeskafter. Naar man saa rigtig til, kunde de Piskeskafter hentes, før de selv vidste af det. Det var jo da ikke andet end blot frem og saa tilbage .... lige ud ad Vejen .... og allerførst blot hen langs med Laden .... ja, og da saa de tre smaa endnu engang paa hverandre, og saa drog de langsomt af Sted. — Det var tre smaa Kroppe, tre hvide Hoveder og seks bare Ben, der drog af Sted. De drog ad Vejen op over Marken, thi den gik videre hen over Kærene og derefter ind i Jenjil Skov. Alt dette vidste Jerrik, som mere end een Gang havde været »langt oppe i Marken«, men ganske vist aldrig ovre ved Skoven. Mens Sladderen gik, blev de ivrigere, og Vejen gled saa hurtigt, at de kom i Tanker om at køre Hest. Jerrik blev Mand, Andreas Hest og Søren Hund. Og saa travede de af Sted midt i Solskinnet.

Dagen var meget lummer; men saadan noget havde disse tre ingen Forstand paa. Solen stak og hedede, men det mærkede disse tre hvide Hoveder aldeles ikke til. Tunge grimme Skyer ulmede op i Syd, men det anede de tre ivrige Løjsere intet om. De var Hest og Hund og Mand midt i Solskinnet. Maren var glemt, og Markedet var glemt, og foran var en dejlig Skov, der blev fuld af Piskeskafter, naar blot de saa paa den.

Søren Hund, der naturligvis engang imellem løb lidt ind over Markerne, lagde sig pludselig ned, og det havde han Lov til, thi han laa nøjagtig, som han skulde, med Forbenene frem og Tungen ud af Munden. Men uheldigvis kom han til at se hjem, og da var hele Marens store Gaard blevet til en hvid Prik.

»Jeg vil hjem!« brølede han.

»Tur..r..r!« raabte Jerrik, men han havde ikke behøvet det. Andreas standsede af sig selv. Hans Øjne løb i et Nu til Søren og derefter til Marens Gaard.

»Jeg vil med!« skreg han, som var han bange for, at Gaarden hvert Øjeblik skulde forsvinde.

Men Jerrik kæmpede rasende med sig selv. Han vilde ogsaa hjem, men hvordan skulde han kunne glemme Skoven. Han havde jo under hele Køreturen saa vældigt savnet en Pisk til at klø Hesten med.

»Det er lige meget,« skreg han grædende, »for jeg gaar derover! Saa faar jeg et Piskeskaft, og saa har I ingen!«

Den Tanke var fuldstændig ny for Søren og Andreas. Saadan noget skulde ikke gerne ske. Jerrik gik to Skridt. — »Nu er vi ogsaa lige ved Skoven,« sagde han.

De to smaa saa øjeblikkelig, at det ikke var sandt. Men da de havde set en Gang til, kunde de godt se, at det var omtrent sandt, og Andreas grinede pludselig: »Ih..haa, haa!« vrinskede han og sprang i Vejret.

»Hyp! Hyp!« brølede Jerrik, mens hans Ansigt var helt aabent af Glæde. »Vov-vov!« gøede Søren, og Køretøjet bevægede sig nu af al Kraft hen over Kærene.

Store, sorte, svulmende Skyer steg ustandselig op i Syd og naaede helt op til Midten af Himlen og saa ned over de tre hvide Hoveder, der nikkede og hoppede af Sted i det vældige Kær. Men det lagde de ikke Mærke til. De var nu kommet saa nær til Skoven, at de kunde se, Skoven var af Træer.... og Piskeskafter. Helt dristige var de nu ikke, thi inde mellem Træerne var der noget mørkt, men alligevel turde de drømme om hele Læs af Piskeskafter, imens de sneg sig nærmere.

»Det er en grov Hoben Træer,« bemærkede Søren højtideligt.

»Ja, men der er nogen, der siger, at der er Trolde i Skoven,« hviskede Andreas, og de standsede alle tre.

»Ja, men det er da ikke uden om Natten,« sagde Jerrik, og det kunde de i Grunden forstaa allesammen. Alligevel sagde Andreas: »Ja, men hvor er de saa om Dagen?«

»Det ved jeg godt,« sagde Søren glad, »for om Dagen er de nede i Jorden.«

Det lettede paa dem allesammen. Ja, naturligvis, dybt nede i Jorden. Stille og hviskende og uden at træde for haardt turde de nu nærme sig Skoven. Da faldt en stor Regndraabe lige midt paa Jerriks Skulder, og han fo'r sammen, som om det havde været en Sten eller saadan.

»Det regner,« sagde han, og da saa de allesammen, at der lige over deres Hoveder var en forfærdelig sort Sky, der gloede. Den saa sandelig ikke godt ud, men de glemte den alligevel ved at se, at det var blevet helt graat bag ved dem. Vejen var kun at se et lille Stykke, saa blev den væk. — Næsten hele Kæret var væk. — Marken væk! Alt var graat og stribet og ingenting. Ja, men den hvide Prik. — Væk? — Var den gaaet væk? — Væk, væk! — Var den gaaet fra dem? De satte sig ned. Det var vist, fordi de ikke længere kunde staa paa Benene. — Væk, væk, væk, væk!!! — — »Hvist! Plask! Slidre-Sladre!« sagde det oppe i Kæret, og — et, to, tre — væltede Vandet i Spandevis over tre hvide Hoveder, der blev yderst urolige, men blev igen bomstille, da der hørtes et grimt »Br..u..m..m« et Sted. De hørte tydeligt, at det rendte. Thi Tordenen render. Den vilde jo nok finde dem, og med den yderste Forsigtighed vovede de tre smaa at kravle ned i Grøften. Det hele var eet eneste Vandtrug, og Tordenen brølede.... men nede paa Jorden hørtes kun et eneste lille bitte Snøft, der blev

bange for sig selv, og saa var det hele forbi og blankt og lyst lige med eet. De tre druknede Mus saa paa hverandre i vild Forbavselse.

Dèr var Kæret! Og dèr var Vejen! Og dèr var Markerne! — Ja, se nu kom det altsammen. — Og dèr — se netop dèr — var den hvide Prik. — Hvorfor havde den været borte? — Det hele var ubegribeligt, men de mærkede alligevel, at de voksede igen. Ved Siden af stod jo Skoven, og nu vilde de sandelig hjem, men Jerrik sagde jo alligevel:

»Jeg synes, at vi blot skulde tage et eneste Piskeskaft, og saa render vi hjem, alt det vi kan.«

De to saa kun paa ham. De var næsten meget store og sagde ikke helt nej. Da Jerrik listede forsigtigt hen mod Skoven, listede de akkurat lige saa forsigtigt bagefter. Uafladelig saa de alle efter den hvide Prik. Store, kolde Draaber dryppede fra Træerne. Det var alligevel til at blive bange for. Dog rettede de sig pludselig alle som Lys. Der laa en Kæmpehøj med en Stendysse.

Hundrede Gange havde de talt om den, naar de sad hjemme om Aftenen.

Hundrede Gange havde de bitterligen ønsket at se den. Aldrig havde de rigtig kunnet tro, at den var der. — Der laa den alligevel — lige med eet — og de stirrede paa den med Tanker, der stod fuldstændig stille.

»Ja, men vi kan da godt se paa den,« hviskede Jerrik og sneg sig endnu lidt nærmere. »Den gør da ikke noget. Se, derinde — der, inde under Stenene, der er et Hul og sikken en Sten, der ligger ovenpaa. Der kan I se, at vi fandt den, og....« Ja, længere kom han ikke, thi nu blev Skoven meget vred. Det hvislede, hviskede og spruttede oven over og hen over det hele — langt, langt væk. De smaa var lige ved at falde paa Knæ, de store, kolde Draaber faldt.... ra-

skere og raskere.... indtil der lød en saa forfærdelig Susen, at de ligefrem skelede efter Dyssen. De kunde ikke faa Vejret.... af bare Regn. — Men de maatte.... jo, de maatte gaa ind.... De Trolde, som var i Skoven, var vel i den Dysse, og der kunde komme en Arm op af Jorden midt i Dyssen, men de var ved at kvæles af Regn, og nu lød et sagte: »Uh..m..m..!« lige bag Træerne. Tordenen var ude igen, og med eet myldrede pludselig alle paa een Gang ind gennem den samme Aabning i Dyssen, saa de nær var kommet i Klemme.

Men de satte sig saadan, at de kunde komme af Sted i en Fart. Lige saa snart der kom en Haand midt op af Jorden, vilde de være borte. Men maaske alligevel ikke der kom en Haand, thi der begyndte at danne sig en stor Plask midt i Dyssen. Der var saa utrolig meget at passe paa. Det knitrede og susede og plaskede. Det slog mod Stenen, indtil det pludselig blev fuldkommen stille: »Br..u..u..m..!« Tordenen var naturligvis gal i Hovedet, fordi den ingenting kunde finde.... de smaa sad bomstille, men det lod da ogsaa til, at Tordenen ikke kunde se dem; thi den var længere og længere borte, og til sidst var den helt væk. Den var henne paa andre Steder for at lede efter nogen der.

Men Regnen blev ved. Det plaskede ikke saa forskrækkeligt mere, men en graa, sejg, tæt, gennemblødende Regn faldt ustandseligt. Og den var saa iskold. De smaa var lidt blaa i Ansigtet og stirrede i kold Gysen paa den sorte Vandplask midt i Højen. De maatte jo vente, til den Regn holdt op. Men nu, da de ikke længere blev varme af at tænke paa Tordenen, var de begyndt at ryste, og der var ingen af dem, der tænkte paa at sige noget. Det var blot Andreas, der kom til at se over paa Jerrik og sagde: »Min Mor har sagt, at naar jeg skal have nye Klæder, saa skal

jeg have Seler.« — Jerrik sagde ingenting. Han stirrede kun bleg og blaanæset ned i den sorte Plask i Midten af Højen. Han skænkede end ikke Andreas' Seler en Tanke. Det regnede og regnede. Ak, blot han var hjemme. Han var saa træt, fordi han intet Piskeskaft havde faaet, men han brød sig alligevel ikke om at faa noget. Han vilde hjem. Men han syntes ikke, han kunde rejse sig.

Saa sagde Andreas: »Min Mor siger, at naar jeg skal have nye Bukser, saa skal jeg have to Lommer.«

Ingen brød sig en Smule derom, thi det regnede bare og regnede.

Regnen var saa sivende og død. De var saa kolde, og de begyndte at døse hen. De turde ikke røre sig, for saa blev det blot saa meget koldere, naar Klæderne rørte ved Kroppen. De var snart lige glade med Alverdens Trolde, naar det saadan regnede. De brød sig ikke et Muk om Tordenen, naar den saadan var væk og bare vilde blive borte. De sad bare med stive Øjne og lyttede. — »Pjask! — Pjask!« og »Pylle—rylle!« sagde det baade nærved og langt borte, ja, og saa sivede det ned, sivede og sivede.

Ja, det var ikke langt fra, at de var nær ved at sove. Ja, i hvert Fald havde Jerrik vist baade sovet og drømt, thi uden nogen som helst Grund begyndte han paa en meget slem Tuden og begyndte at kravle ud af Højen. De to andre vaagnede op i Skræk og stemmede øjeblikkelig i med. I første Øjeblik vidste de knap, hvor de selv var, men i det næste forstod de, at nu var det sandelig blevet Alvor med Hjemrejsen. Tøjet var saa koldt, at Søren kom saadan til at hikke, og derimellem tudede han saa meget stærkere. Havde der ligget et Piskeskaft midt paa Vejen, saa havde de taget det, men ellers kunde de knap huske, hvad de var kommet efter.

De bare sjokkede af Sted hjemad!

Det gik langsomt. De var sommetider lige ved at glemme, at de skulde hjem. De fulgtes næsten ikke engang ad. De havde intet at tænke paa. De blot tudede.... Og oven over dem regnede det, regnede og regnede.... De hørte ikke engang paa hinanden. De tudede blot.... saadan lige ud i Luften. Laa der en mærkelig Sten eller saadan noget, da bukkede de sig naturligvis ned for at se efter, men siden sjoskede de videre og.... tudede de videre. De brød sig næsten ikke engang om at komme hjem. De seks bare Ben strittede jo bare af Sted af sig selv.... Og det regnede og regnede.... Der var ikke andet at gøre end at passe den Tuden. Somme Tider var det ligefrem saa dejligt at tude — alt var saa roligt, tudende og vandrende.

En stor Stilhed kom, da de saa, at en Skikkelse nærmede sig gennem Regntaagen. Et ubehersket Rædselshyl fulgte paa, da de saa, at det var Maren.

Maren var jo ikke den Kone, der blev borte fra Gaarden i Tordenvejr. Hun var straks kørt hjem. Søren og Andreas' Far og Mor var blevet paa Markedet, men her var jo nu Maren. Hun havde jo med det samme ledt efter Løjserne og havde hørt en Tuden som af Ulve paa Jagt. Men hun kendte nok den Tuden, og her stod hun for dem, stor og høj og streng, i Underskørt og iført et Hestedækken, som Vandet rendte fra.

»Hold jer Mund!« sagde Maren, der i et Blik havde opdaget, at ingen af dem fejlede noget. — »Hvor har I været?«

»Vi var ovre i Skoven og hente Piskeskafter,« hylede Andreas i vild Forskrækkelse. Han stod nærmest, men fik dog nu Mod til at kravle bagved de andre.

Maren saa længe fra den ene til den anden. Saa vendte hun sig lidt af Vejen. Hun saa jo nok, at alle tre tilsammen ikke ejede saa meget som et Piskeskaft.

A.M.

Og de var saa utrolig gennemblødte og saa ubegribelig snavsede, Ansigterne saa fortudede, at de var fuldkommen udtværede og leddeløse. Ak, det saas, at dette kun var en Hær paa Tilbagetog.

»Hvor er Piskeskafterne,« sagde hun og lagde en Snip af Dækkenet over Ansigtet.

»Der var Trolde,« brølede Søren og kom heldigvis i det samme til at hikke ganske forskrækkeligt. Men der var ingen Ting i Verden, som kunde røre Maren. Kanske ikke en Gang hun hørte det.

»Naa, saa der var Trolde,« sagde hun. »Mon ikke Trolden er kommet hjem bag Vasken.«

En overordentlig Tuden kom øjeblikkelig fra dem alle tre, men den standsede i samme Nu, Maren vendte sig og sagde: »Hold jer Mund og kom nu med hjem.« Hun gik meget hurtigt. Regnen silrede stadig, og de tre vrimlede bagefter og kom lige i hendes Hæle ind ad Køkkendøren, som om det gjaldt om at være først ved Vasken.

»Alt det her kan vi snakke om i Morgen, naar jer Far og Mor er kommet hjem. Kom nu af Klæderne. Her er en Balje. Kan I saa faa Moggen af Jer. — Jeg skal komme med nogle Skjorter.«

Tænk, og saa gik hun. Ak, hvor det lettede. Ingen Klø endnu! Mon det ikke drev over? De skelede efter den ny Trold ved Vasken, men de var næsten lige ved at blive lystige. Det var utrolig morsomt, at Jerrik og Andreas ogsaa kom til at hikke. Og havde ikke Maren været i Nærheden, havde de sikkert givet sig til at hikke om Kap, men nu kom hun ud, og det kan jo ikke nægtes, hun tog en Haand i med, og det var haardt og ikke behageligt.... men ikke et Kny i Dag!

Og som hun kunde trække en Skjorte paa en Dreng. Det var blot, hun sagde: »Her!« Ja, saa var de i den.

»Gaa saa i Jerriks Seng alle tre, saa kommer jeg med noget at spise. Men dersom I slaas og fedter Lagenerne, saa er Troldene der bagefter. — Ind med Jer! — Forstaar I det!«

Jo, det forstod de saa udmærket. Seks sprællende Ben og tre hvide Skjorter forsvandt nogenlunde stilfærdigt ned i den samme Seng, og alt var helt glat og stille og højtideligt, da Maren kom med »Ryttere«, Flæskestumper paa Rugbrødsterninger, lige mange til hver. Det var næsten, som det var Søndag, og de savnede slet ikke Piskeskafterne. Den varme Mælk ovenpaa gjorde forfærdelig godt, og der kom ikke saa meget som en Fedtplet eller en Mælkedraabe paa Lagenet. De kunde godt mærke, at Maren var lige ved at rose dem, men hun gjorde det alligevel ikke.

Men det gjorde da heller ikke saa forskrækkelig meget, for de kunde mærke, hvordan de blev saa varme og saa dovne og saa ligeglade og saa mærkelig til Pas. Selv da Maren gik og gik vistnok langt hen, gad de ikke engang snakke. De mælede et Ord om, at de i Grunden slet ikke havde været bange, og de indrømmede langsomt hinanden, at i Grunden var der ingen af dem, der var bange for noget som helst i Verden, men saa døde ogsaa Samtalen hen, og det blev helt stille i Stuen.

De mærkede ikke, at Maren snart igen kom ind. De mærkede ikke engang, at hun fornam paa deres Pande og strøg dem over Haaret. De vaagnede slet ikke.... ellers vilde de have set ind i et Par inderlig gode Øjne.

Ja, saaledes endte den Sommerudflugt.

ANDEN HISTORIE.

Løjserne fisker.

Søren og Andreas var ude at fiske.

Det var en stegende, stille Sommereftermiddag henimod Midaften. Fjorden laa saa blank som et Spejl.

Søren og Andreas vadede i Strandkanten med opsmøgede Ærmer og med opsmøgede Bukser, og de var saa ivrige, at de ingenting sagde. Søren havde nemlig fanget en Fisk, og nu var det rart for ham, om han kunde fange en til, hvis Andreas ingen fik. Men det var ogsaa rart for Andreas, om han kunde fange en, thi saa havde han lige saa mange som Søren.

De var helt stive i Ansigtet.

Saa kom Jerrik.

Han kom just fra Skole, thi desværre skulde han jo gaa i Skole. Han havde været saa uheldig at blive syv Aar i Foraaret, og saa havde hans Moder, Maren, taget ham i Haanden og trukket ham hen i det, man kalder en Skole. Her sad han hele Dagen i Summen og Brummen og var bange for Læreren. Han kunde ikke engang holde ud at se ud af Vinduet, thi saa kom han til at længes efter Søren og Andreas, som nu gik og legede. Bare de var blevet lettet i Skole ogsaa, saa havde det maaske været til at udholde. De havde det godt. Dem var der ingen, der trak hen i Skolen med b—a—ba og »hold din Mund« og »tæl til

ti« og to-Stykket i Tabel og »skriv nu ordentlig« og »sid stille«.

Nu slæbte Jerrik sig da hen ad den hvide, ligeglade, døde Landevej, som blev varm af Solen, og han var selv halvdød. Griflen raslede i Penalhuset, og det lød saa bedrøveligt, at han gerne kunde græde i saadan en Varme. Det mindede ham om Skolen.... og om tre-Stykket. Han havde nemlig tre-Stykket for — og det nu til i Morgen. I Morgen tidlig skulde han nemlig paa Hovedet af Sted igen.... til Varmen og Læreren og Bænkene og Tabellen og »du kan da heller ingen Verdens Ting, Dreng«.

Jerrik skulde først ad Vejen ned mod Fjorden. Saa skulde han dreje til venstre hen til en Klynge Gaarde og Huse, som laa et godt Stykke borte — og saa skulde han ind i Folkestuen derhjemme — her var dejlig svalt — og her stod en Fedtebrød med Salt og en Sigtemad med Ost — og naar han saa havde spist, vilde hans egen Mor sige: »Naa, Jerrik, kiler du saa paa Lektierne, det vil jeg da haabe.« — Tænk, og saa var han nødt til det! Tænk, hans Mor var i Grunden ikke en Døjt bedre end Læreren.

Han var i det hele taget saa utrolig ligeglad og ked af det. Han kunde saa udmærket have lagt sig ned paa Grøftevolden. Han kunde saa maaske sparke en Gang eller to og ellers blive liggende af Varme og Bedrøvelse. — Men ikke engang det turde han, thi hans Mor kunde se ham hjemmefra, hvis hun bare kiggede ud gennem Vinduet eller gik over Gaardspladsen.

Nu kom han imidlertid til at se op, og hele den elendige Jerrik blev i det selvsamme saa ret som et Lys. Han blev den dejligste, rankeste Dreng i Verden. Han saa ud, som om han pludselig var parat til at springe ud over alle Grøfter og ind over Alverdens Plankeværker. Ja, selv hans Øren rejste sig paa begge Sider af hans Hoved.

Han havde nemlig opdaget de to Fiskere.

De var kun et Par sorte Streger ude i Vandet naturligvis, men Jerrik skulde nok kende dem, og han begyndte at trave. Ørene rejste sig mere og mere, og Øjnene stod saa stive, at han end ikke havde Tid at lukke dem. Hans eget Hoved rykkede saadan i ham, at han ikke kunde følge med og var ved at gaa paa Næsen.

Han kom dertil, hvor Vejen drejede, men standsede da, som om Jorden havde aabnet sig foran hans Fødder. Han vidste jo, at hans Mor kunde se ham. Han vidste jo, at han ikke maatte gaa til Fjorden, men skulde komme lige hjem, ellers gik det haardt til — klask, klisk, klask — han kunde tydelig høre det. — Men han vidste ogsaa, at han kunde aldeles ikke lade være med at gaa i Fjorden og blot selv nu gaa alene hjem og lade Søren og Andreas staa derude og selv sidde i Folkestuen og læse paa tre-Stykket i Tabel. Ja, og mens han tænkte, var han allerede kommet ned i Grøften, og saa var han kommet op paa den anden Side, og saa havde han gaaet mange Skridt, men gik saa alligevel i Staa og stirrede fortvivlet hjemad og opløftede et frygteligt, men forfærdelig ynkeligt Raab:

»Søren og Andreas!«

De to smaa rettede sig derude, og et henrykt Vræl svarede ham derudefra:

»Jerrik! Jerrik! Kom herud!«

Ja, han syntes, han kom, men alligevel stod han stille. Han syntes, han sprang, men han kom ikke af Stedet. Hvor det dog summede og rullede i hans Hoved: Fjorden og Fedtebrød med Knapost, Smæk, Skænd, Tabellen, Smæk, Fiskerne, Folkestuen, Varme, Smæk, Skolen, ABC, Læreren, Smæk, Smæk.... nej, han turde ikke gaa til Fjorden, og imens var han alligevel, forunderlig nok, kommet helt derned. Og her, i Tangdyngerne, mødte han to pjaskvaade Fiskere, der var kommet styrtende ind med et Par Ansig-

ter, der skinnede som Fuldmaanen. Søren fremviste med den mest rasende Stolthed en halv Ølflaske, hvori der var Vand og en stakkels fanget Hundestejle.

»Den maa du faa, Jerrik. Jeg har fanget den selv.«

Jerrik var nødt til at tage imod den. Ellers havde han faaet alt Vandet ned ad sig. Han brød sig ikke en Døjt om

Hundestejlen. Han vilde selv have fanget den. Han stod og saa paa de to Fiskere, indtil han pludselig blev saa lynende, tindrende glad og ondskabsfuld, thi han kom jo i Tanker om, at de maatte heller ikke gaa herned.

»Ja, men I maa jo heller ikke gaa i Fjorden,« raabte han saa pludseligt, at Vandet i Flasken skvulpede. »I maa jo ikke ha' Lov!«

»Jo—o—o—oh!« raabte begge de to Slubberter i Kor, mens deres Ansigter blev saa lange som et Alenmaal. — »Jo—o—o—oh!« skreg de, saa man tydelig kunde høre, at det aldeles ikke var sandt. Jerrik glædede sig inderligt.

»Nu render jeg,« raabte han og lo og svingede engang med Armene, idet han hurtigt saa efter, om ikke hans Mor skulde staa derhjemme paa Gaardspladsen, »for jeg skal have Mellemmad, og jeg skal læse, og jeg skal....«

Ja, saa var han borte. Han løb ikke saa hurtigt, thi de to dernede maatte sandelig ikke se, at han var bange, men han løb alligevel meget hurtigt, thi det gjaldt sandelig ogsaa at naa Vejen, saa hans Moder kunde se, at han kom pænt fra Skole. Først havde han gladelig tænkt paa, om ikke Søren og Andreas kunde faa nogle Klø, naar de kom hjem, men nu maatte han pludselig til at hitte ud af, hvad han skulde gøre ved Fisken, thi hans Hjem blev større og større, og hvert Øjeblik kunde han være lige omtrent ved Havediget.

Og da var det, han i en uhyre Glæde kom i Tanker om, at Fisk lever i Vandet. Han kunde liste ind gennem Havelaagen. Han kunde sætte Fisken i Havedammen. Der kunde den maaske blive større. Saa kunde han maaske sidde der og fiske. Han begyndte at drømme om Hvalfisk .... og om Aal, saa han virkelig kunde faa et større Stykke

Aal til sin Middagsmad.... ja, og saa var han kommet hen ad Havegangen, og Fisken kom ned i Dammen, og selv kom han derefter pænt og glad ind i Folkestuen, hvor der jo virkelig var dejlig svalt, og hvor han straks saa Fedtebrødet og Knaposten, og hvor hans Moder aldeles pludselig var groet op af Jorden med et Fad Mælk i Haanden for at spørge ham, om han kunde Lektien, hvortil han svarede et meget glad og bestemt Ja.... hvilket for Resten ogsaa var sandt.... efter hans egen Mening.

Og saa var jo alt det overstaaet.

— Imens var de to smaa igen blevet et Par Prikker langt borte i den stille, spejlblanke Fjord. De fortsatte med deres Fisken. De havde endnu den anden Halvdel af Ølflasken. Det var den Del med Flaskehalsen. Men de havde faaet noget Græs proppet i den Flaskehals, og saa kunde Vandet næsten ikke rende ud, og saa kunde de putte i begge to.... alle de Fisk, som de vilde have, og det var jo mange. Det var meget morsomt, og de glemte alting i herlig Ivrighed, indtil der pludselig kom en grim Mand gaaende langs Strandkanten.

De kendte ham godt. Han hed Mads Jensen. Det var ham, der havde en Baad. Han fiskede ogsaa.... ude paa Dybet. Han havde en Trillebør. I den Trillebør var der Flynder og Sild og Torsk og Aal sommetider. Han kørte saa i Gaden med Trillebøren, og bare han ikke var kommet. De to smaa stod ret op. Nu var ingen sikker mere, for nu kunde der sandelig ske, hvad det skulde være.

»Hør nu, I to Løjsere, kom herind!«

Nu hørte Andreas tydelig, at Søren begyndte at snøfte. Han havde selv været lige ved det, og derfor begyndte han ogsaa.

»Halløj! Kan I komme!«

Søren gik og standsede. Andreas gik og standsede,

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

men vår alligevel kommet lidt foran Søren. Saa gik Søren igen. De havde begge en stærk Lyst til at holde sig ved hinanden, men ind skulde de jo. Helt i Staa turde de ikke gaa, og saa kom de jo ogsaa, men meget, meget langsomt, idet de stadig stirrede efter Mads Jensen, der blev jo længere jo højere og fik en Masse grimt Skæg og nogle forfærdelige store Hænder.

»Naa, saa I gaar og fanger Hundestejler! — Har de gjort Jer noget? — Kan I lade dem gaa i Fred! Jeg skal snakke med Jeres Mor! — Ved I ikke, at Dybet gaar lige ind til! — Har I kanske faaet Lov at gaa herned! — Tror I kanske ikke, at Hundestejlerne kan blive store! — De kommer ind fra Dybet og napper Jer! — De tror, at I er Rejer — Rejer, siger jeg, hm!« Han rystede over hele Kroppen. — »Vil I se, I kommer hjem, for ellers skal jeg flytte Jer! — Bø—øh!«

Jo, de var allerede paa Vej. Den ene var foran den anden, for der var ingen, der vilde være bagest, og det var der heller ingen, der var. De løb, og de faldt, og de kravlede videre, fordi de ikke havde Tid at komme op, men oppe paa Vejen saa de sig tilbage med et Par Ansigter, der var lutter Øjne.

Saa var ogsaa det overstaaet. —

— Hjemme ved Havediget sad Jerrik.

Han havde spist Maden, og han havde været i Lag med tre-Stykket. Hans Moder havde hørt ham — fire Gange. Til sidst havde hun sagt, at han var dum. — Det sagde Læreren jo ogsaa! Nu kunde han gaa ud og lege lidt, for han lærte det saamænd aldrig alligevel. Men alligevel skulde han om lidt komme ind og kile paa igen.... ja, det hele var ubegribeligt, men Jerrik var ogsaa fuldkommen ligeglad.

Her fra Havediget saa han Søren og Andreas i jævnt

Luntetrav hen ad Landevejen. Jerrik rakte Hals og stirrede. Det var en Fart, som disse to ellers aldrig havde paa — og saa i den Varme. Noget maatte der være i Vejen. Det var Jerrik lige med eet saa uhyre sikker paa. Han havde sikkert rejst sig for at se bedre, hvis han blot havde gidet. Men han kunde ogsaa godt holde ud at vente, indtil Søren og Andreas kom noget nærmere. Han var jo for Resten omtrent ligeglad med saadan et Par som Søren og Andreas, der blev ved at gaa og rage nede i Fjorden, skønt aldrig en eneste havde givet dem Lov dertil. Han kunde for Resten se, at de to for længe siden havde opdaget ham her paa Havediget, og nu hørte han deres Stemmer.

»Jerrik! Jerrik!« skreg Andreas, »det var Mads Jensen, der sagde, at....«

Det hele blev borte, som om Vejret gik fra ham, eller maaske var det blot Søren, der kunde raabe højere:

»Jerrik! Det var Mads Jensen, der sagde, at der var en Hundestejle....« Men saa hørtes igen Andreas. Stemmerne blev stadig højere og løb sammen i eet. De skændtes. Jerrik lyttede godt efter, men han forstod ikke andet, end at det ikke var sandt, hvad nogen af dem sagde. Han sad imens og voksede. Hans Haar begyndte saa smaat at rejse sig paa Hovedet. Han stak begge sine Hænder i Lommen og begyndte at gotte sig. Naar de nu kom, skulde han rigtig til at høre.

Men det gik nok helt anderledes.

Snart skulde han rigtig faa Sørens og Andreas' Ansigter at se. Snart skulde han opdage, at de havde været bange. Snart skulde han forstaa, at de ikke vilde sidde ved Siden af ham paa Havediget, men straks vilde hjem og vistnok have Døren lukket. Snart skulde han selv faa Hænderne op af Lommen, fordi Mads Jensen havde sagt, at Hundestejler jo godt kunde vokse. Meget snart skulde han kun-

ne begribe, at Søren og Andreas alligevel skimtede Klø et Sted forude, fordi Mads Jensen havde sagt, at han nok skulde sige det, naar hans Trillebør igen var i Gaden. Alt for snart skulde han opdage, at de to var borte igen, og at han selv var paa Vej ind og skelede til Dammen og var saa sikker paa, at hvis Hundestejlen voksede, vilde den faa et fælt Hoved. Mads Jensen var en stor Mand. Mads Jensen forstod det. Mads Jensen havde sagt noget. — — Det var ligefrem godt at komme ind til tre-Stykket og sidde ganske stille ved Bordenden, men saa groede hans Moder naturligvis lige op af Jorden igen. Hans Mor var alle Vegne. Det var lige meget, for hun var nu alligevel alle Vegne.

»Er du syg?«

Om han var syg? — Ja, det mærkede han øjeblikkelig i samme Nu! — Jo, han var syg! — Søren og Andreas og Hundestejlen og Fjorden og Dammen dansede vildt omkring i hans Hoved, og Mads Jensen dansede med.

»Ja, gaa saa ud i Køkkenet og vask dine Ben, for saa maa du hellere gaa i Seng.«

Vaske Ben! Vaske dine Ben! Han var da heller ikke mere syg, end at han blev rask med eet. Var der noget i hele Verden, der ærgrede ham, saa var det at vaske Ben. Og det skulde han gøre hver eneste Aften. Det var for Lagenets Skyld, sagde hans Moder. Som om det sorte paa Benene ikke sad fast. Skulde man ogsaa vaske Ben, naar man var syg! At mukke forslog ingenting, naar det var h a n s Mor! Det gjorde det aldrig! Men naar han altsaa skulde, saa skulde han, og derfor vandrede han altsaa hen til Køkkendøren, idet han tydeligt mærkede, at han vist alligevel var syg. Aa, han var saa syg, saa syg, og uh! som han ærgrede sig over sin Mor. Langsomt vaskede han, og langsomt slæbte han sig frem til Sovekammerdøren. Ja, det var forfærdeligt, som han var syg. Han kunde knapt nok gaa hen til Sengen.

Det hjalp, da han kravlede ned i den rene Seng. Det var saa dejligt at ligge ned og at gemme sit Hoved helt inde bag Sengestokken. Nu var han ikke nær saa bange. Nu var han skjult. Hans Mor var gaaet. Hun var vist helt ude paa Gaardspladsen. Alting var saa stille.... saa dejligt stille.... indtil det blev altfor forfærdeligt stille. Han blev brændvarm, og i et Nu saa han Hundestejlen.

Den svømmede i Dammen, og den voksede. Nu var det Alvor. Dens Ryg stak over Vandet, og den blev jo længer jo højere, og den glinsede græsseligt. Nu gik den op over Stikkelsbærbuskene. — Uh, han var saa syg, saa syg! — Den bredte sig ud over hele Haven, og den begyndte at komme hen imod Sovekammeret. Derfor begyndte det allerede at blive mørkt i Stuen, og om lidt vilde det være saa tykt og sort, at ingen trak Vejret. Der sad et Skrig i hans Hals. — »Ø—ø—ø—øh!« — Nu kom det. Han fægtede i Luften og fik fat i en Haand.... og slog Øjnene op og saa, at hans Moder stod foran Sengen, mens det endnu var ganske lyst i Stuen, og der var ikke Spor af Hundestejle, skønt hans Øjne var i alle Kroge.

»Du ligger vist og drømmer,« sagde hans Moder og lagde blødt sin Haand paa hans Pande. Varmen strømmede igennem ham. — »Hvad er der i Vejen?« — Hun sagde det saa mildt, at hans Hjerte bankede, og han fo'r voldsomt op, thi der var selvfølgelig alligevel ingen Verdens Ting i Verden uden netop Mor. Han greb i hende og fik fat om hendes Hals.... og kunde alligevel ikke lade være at lægge Mærke til, at Vejret var saa godt, og Markerne derude saa grønne og rolige, og de store Træer saa fredelige, og Dammen lige saa blank og stille, som den altid var i Sommerens Aften.... og saa gled han ind i sin Moders Favn, og dèr fortalte han det endelig alt sammen, thi Jerrik var god nok, inderst inde.

Der var jo altsaa det, at han havde været ved Fjorden alligevel og haft den Hundestejle med hjem og havde listet sig til at lægge den i Dammen og havde faaet at vide, at Hundestejler kunde vokse og blive lige saa store som Haven, og det sagde jo Mads Jensen.

Hans Mor var fuldkommen rolig.

»Ja, du har været meget syg,« sagde hun, »du har været ikke saa lidt mere syg, end du har Lov til at være, Jerrik. Men jeg vil tro, at du er rask. Jeg vil tro, at Hundestejlen ogsaa er rask i Dammen. Det er det vigtigste. Den vokser ikke. Det sagde Mads Jensen blot for at faa Søren og Andreas hjem. Men saa tror jeg, ærlig talt, ogsaa, at nu kan du staa op igen, og saa vil du nok give tre-Stykket saadan en Omgang, som det aldrig har faaet før.«

Mor var meget alvorlig, idet hun gik. Men Jerrik mærkede tydelig, at nu kunde han maaske nok engang blive glad igen. Jo, han var vist allerede ved at blive det, thi han fik Lyst til at sparke og huje i vilden Sky, hvis han bare turde. — Om han kunde give tre-Stykket en Omgang.... ja, han var allerede i Bukserne, og et Par Minutter efter fik tre-Stykket inde i Folkestuen saadan en Omgang, som det aldrig nogensinde i Verden har faaet hverken før eller siden.

Ja, dermed er Historien forbi, men nu kommer det mærkelige. Da Læreren næste Dag skulde høre i Tabel, sad Jerrik blot og længtes efter at komme op. Det var ligefrem vældigt at være i Skole, og da han kom hjem, raabte han helt ude i Forstuen:

»Nu kommer jeg. Nu har jeg været i Skole. Jeg har fire-Stykket, men du skal heller ikke tro, at jeg er bange for fem-Stykket.... aldrig en Døjt!«

Moderen maatte sætte sig ned.

»Det er godt,« sagde hun. »Saa er jeg glad igen. Nu

bliver du rask. Men du har været meget syg. Spis din Mad og kil du saa paa! En anden Dag kan vi saa snakke om, hvad for en Sygdom du havde — og saa kan du godt tage Søren og Andreas ind for at høre paa det.«

TREDJE HISTORIE.

Maren bager.

Maren skulde bage.

Det var nu ikke saa mærkeligt, thi til en eller anden Tid skulde alle Mennesker bage, men hvad kom det Søren, Jerrik og Andreas ved. — Vi siger det udtrykkelig igen: Maren skulde bage, og det vedkom de tre Dagdrivere i høj Grad; thi den Dag var det deres Bestilling at være i Vejen fra Morgen til Aften.

Dette skal nu ikke forstaas saaledes, at Maren var slem, saa de ikke kunde faa Lov at være noget Steds. Jo, de kunde saa godt faa Lov at være i hele den vide Verden undtagen netop i Køkken og Bryggers og lige uden for Køkkendøren. Men det var netop der, de altid var, og de holdt ud som Helte. Maren kunde fure dem væk, saa tit det skulde være. Førend Maren eller de selv vidste det, var de der igen. Maren raabte endnu højere, og de tre Løjsere skælvede over hele Kroppen, men de var der alligevel. Maren stillede sig ligefrem i Baghold og indfangede dem. Kæppen bag Vasken kom frem under de vildeste Hyl.

»Fik I saa nok!« sagde Maren.

Jo, det var mere end nok, og Løjserne begav sig paa den vildeste Flugt. Men det var, som om ingen Jordens Magt kunde holde dem fra Køkkendøren. Naar Maren

en Tid efter saa ud gennem Vinduet, var de paa Vej igen, langsomt, langsomt, men stadig nærmere.

Kampen rasede, indtil Marens Sigtebrød hen mod Aften var blevet saa afkølet, at der kunde skæres af det.

— Men Dagen i Dag blev en af de haardeste, som Maren og de tre Løjsere havde oplevet. Sagen var den, at da Maren i Gaar havde faaet lagt Dejg og gjort alting færdigt, kom der Bud fra Nabobyen, at der derfra vilde komme et helt Læs fremmede nu i Eftermiddag.

Det var et Tordenbudskab for Maren. Saa blev der ikke Tale om at bage paa sædvanlig Vis. Nej, midt om Natten maatte hun op, thi næste Dag ved Middagstid skulde altsaa Bagningen være endt, Gildesmad lavet og Huset i fin Orden. Det var næsten mer, end selv Maren kunde overse.. .. og hun fo'r ind og ud, ud og ind, saa det rystede i Dørene.

Det skulde da blive en ilde Dag for Løjserne. Fra Morgenstunden havde Maren saa inderligt haabet paa, at de vilde sove længe. Men hun vidste godt, at hendes Haab var forgæves. Til daglig Brug var de ikke til at faa op, men paa Bagedagen kunde intet holde dem i Sengen. Og i den tidlige Morgen saa Maren da til sin dybe Skræk tre Haartoppe uden for Køkkendøren.

Men Maren havde usigelig travlt. Hun havde ikke engang Tid til at slaas. I samme Nu hun saa de tre urolige Haartoppe, stillede hun sig i Køkkendøren.

»Kom herhen.« — Og de tre smaa kom ganske overordentlig villigt. Deres Øjne lyste af Velvilje og Begærlighed, og det var ikke muligt for dem at staa stille.

»Nu skal jeg sige Jer noget. I Dag vil jeg have Fred. Forstaar I det. Der kommer fremmede! Ved I, hvad det er! Og her skal gøres i Stand.« — — — Maren blussede over hele sit Hoved. — — »Der skal bages! Forstaar I det! — Staa stille og hør efter! Og Høns skal slagtes og steges!

Og en Kage skal bages! — Kan I saa blive væk! — Kan I da ikke staa stille! — Hvis I aldrig forstyrrer mig en eneste Gang, saa skal I faa Lov at smage det altsammen — ellers faar I aldrig en Bid!« — — — Maren havde hævet Stemmen og saa truende paa dem. Men Løjserne saa saa velvillige og sønderknuste ud, at det var umuligt at føle nogen Bitterhed mod dem. De var ved at sprænges af gode Løfter. — —»Kan I saa gaa hen til Høkeren og faa fire Pund hugget Sukker. — Jerrik, sig det, og sig, han skal skrive det! — Og her har I saa 10 Øre til Brystsukker. Det kan I nok dele. Og det er tidsnok, naar I kommer hjem til Middag. Jeg vil ikke se Jer før. — Saa! Af Sted med Jer!«

De tre forsvandt, som de var sunket i Jorden. — — Et, to, tre! var de borte, fuldkommen lydløst. Og Maren tog igen fat paa sit Arbejde. Hendes rappe Hænder greb fat, saa hun i mindre end et Nu havde glemt Løjserne. Og saa fo'r da hendes arbejdsvante Krop ud og ind gennem Stuerne.

De tre drog ad Høkeren til.

Vejen var saa hvid og saa varm og saa magelig. Og de havde jo ingen Verdens Ting i Verden at bestille. Græsset var saa grønt, og Vejret saa dejligt, og de havde en Tiøre, som Jerrik havde i Lommen, og noget længere borte ad Vejen boede Høkeren, som havde 5—6 Glas med Sukker i Vinduet. Nej, de gad jo ikke engang skynde sig, saa tilfredse var de.

Saa vaagnede imidlertid Søren.

»Jeg tror aldrig, at jeg har faaet Høns.«

Her fik Andreas noget at tænke paa.

»Det har jeg heller ikke.«

Dette gav ogsaa Jerrik noget at tænke paa.

»Jeg har faaet det tusinde Gange,« sagde han.

Da var de to smaa lige ved at synke i Knæ, skønt de selvfølgelig ikke troede det.

— Sikken Masse Høns. — — Tusinde Gange.... det var fuldkommen ubegribeligt. Ingen af dem vidste, hvad Tusinde var for noget, men det var lige meget. Jerrik gik videre som en Konge. Men det varede jo kun et Øjeblik. Vejen var saa varm, og Græsset var saa grønt, og det var saa dejligt at være saa doven. Saa sagde Søren:

»Vi havde ogsaa nogle Kager, den Gang det var Jul,« og derefter syntes han at synke hen i meget dybe Tanker. Ingen havde hørt paa ham. Andreas var nemlig gaaet midt ud paa Vejen og slæbte de bare Fødder i Støvet, saa det vældede op. Ja, det var saa forfærdeligt, at Jerrik lige med det samme gjorde ligesaadan. Og da slæbte Søren lige i Hælene af Jerrik, og saaledes kom de da hen imod det store Hus, der havde alt Brystsukkeret. — Ubegribeligt, saa meget Brystsukker, der kunde være i Verden. — Snart saa Høkeren tre flade Næser paa sin store Butiksrude, idet der samtidig begyndte en temmelig livlig Mumlen, der meget hurtig gik over til at blive ganske højrøstet, og kun afbrødes et Øjeblik, da Jerrik ikke kunde finde 10 Øren i Lommen. Høkeren, der saa udmærket kendte Marens Løjsere, stak Hovedet ud gennem Døren.

»Naa, I skal have Brystsukker?«

Et trestemmigt Ja var Svaret.

»Ja, men kan I saa lade være med at sætte Fingrene paa min Rude.«

Seks store forvildede Øjne stirrede imod ham. Ingen af de tre havde nogen Erindring om at have haft Fingrene paa Ruden.

»Og I skal ikke staa og slaas om, hvad I skal have. Jeg bestemmer det. I skal vel have det bedste.«

Et trestemmigt Jah! var Svaret.

»Det bedste er Bismarksklumper. Hvor mange Penge har I?«

»10 Øre,« skreg de. — Og Andreas tilføjede forsigtigt:

»Dem har Jerrik!« — Og Jerrik tog Mønten op. — »Jeg troede, der var Hul i min Lomme,« sagde han.

»Kom saa ind. De koster 2 Øre Stykket, og I skulde kun have fem. — Ja, det forstaar I ingenting af. — Men nu faar I to hver, saa er de delt med det samme. — Kom saa med Hænderne.«

6 kulsorte Hænder viste sig over Disken og fik hver en Klump.... og Hænderne forsvandt fra Disken og forsvandt ud ad Døren og glemte naturligvis at lukke den.

Saa blev der en meget stor Stilhed paa Vejen hjemad. — Ja, saadan siger vi, men sandt er det ikke, thi der var en Smasken og Sutten, som vi slet ikke vil omtale. Men vi vil sige, at lige ved Marens Have blev Andreas pludselig saa stiv som en Træmand og sagde:

»Maren! — Nu har vi glemt Sukkeret!«

De to andre blev da ogsaa lige saa stive som Træmænd.

»Vi kan rende!« sagde Jerrik.

Og de rendte. De rendte ikke engang midt ad Vejen og væltede Støv op. De havde ikke engang Tid at tage den Fornøjelse med. Sveddryppende stillede de hos Høkeren, rystende over hele Kroppen af Ivrighed, og han blev saa forskrækket ved at se dem, at han næsten ikke kunde sige noget. Og saa gik Turen tilbage, mens Jerrik holdt en Pose i sin Favn og flere Gange var ved at kvæles, fordi han ingen Hænder havde til at hjælpe paa det, naar Resten af den sidste Bismarksklump kom i Halsen.

Højrød og straalende stillede han i Køkkendøren.

»Her er Sukkeret!«

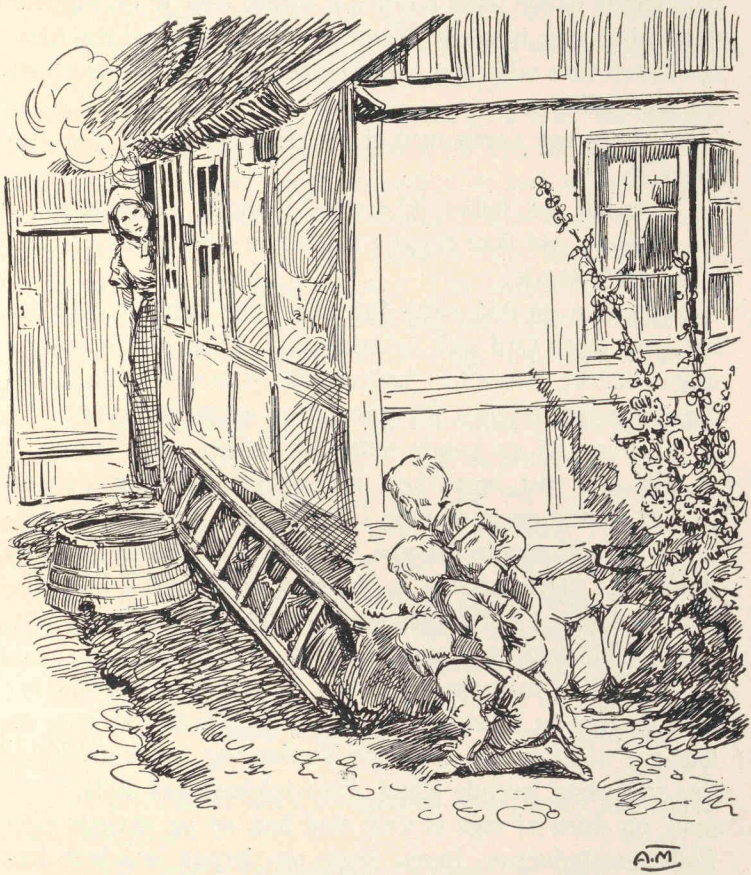
Men Maren havde allerede set to Haartoppe udenfor Vinduet, og hun fo'r hen imod Jerrik:

»Er I der! — Sagde jeg ikke....«

Jerrik tumlede tilbage. De to derudenfor havde hørt alt og forsvandt som et Lyn. Jerrik saa det, og han fulgte øje-

blikkelig Trop af gammel Vane. — Sukkeret havde han fremdeles i Favnen.

Maren saa ganske vist ud gennem Køkkendøren, men

da var de tre allerede forsvundet om Hjørnet af Havediget. Lidt efter kiggede hun igen, og da saa hun tre hvide Ansigter, der kom frem oven over hverandre for at spejde. Men de var borte i et Nu. Og hun kaldte ikke paa dem.

Saa blev der Vaabenstilstand.

De tre sad ved Havediget og var i Grunden et Billede paa en stor Elendighed og Raadvildhed. Jerrik sad og holdt paa Sukkeret. De to andre saa paa. Alle tre saa ud, som om de allerede havde faaet Kløene. Kampen trak jo til, og dette vilde blive den tungeste Alvor. — Engang imellem hørte de Maren fare vildt hen over Gaardspladsen, men saa blev det igen stille.

Endelig saa Søren med et rævesødt Smil over paa Andreas.

»Du har vel heller ikke mere Klumper, Andreas?«

Andreas gad ikke engang svare paa dette lumske Vrøvl, men Jerrik sagde:

»Jeg kan da ikke sidde her alle Dage med alt det Sukker,« og disse Ord gav Anledning til, at de alle grundede meget stærkt, hvorefter Andreas fik et nogenlunde uskyldigt og meget storøjet Ræveansigt og sagde forsigtigt:

»Dersom vi nu kunde sætte det Sukker ind i Haven.«

Nu maa det bemærkes, at Sukkeret virkelig paa en Maade kunde gemmes inde i Haven.... dernæst, at Løjserne aldrig maatte komme i Haven, fordi den jo ejede forskellige Herligheder.... dernæst, at Maren i Dag sikkert ikke kom i Folkestuen, som vendte ud til Haven, men blev i Køkkenet, som vendte ud til Gaarden.

Endvidere maa det bemærkes, at Jerrik i Grunden var vred og træt og hidsig. Her sad han med Sukkeret, som om han var alene midt i den vide Verden, og hvordan skulde han vide sine levende Raad. Fortvivlelsen gav ham Løvemod, og uden at sige et Ord stod han op og skelede efter Folkestuevinduerne. Ingen saas, og derpaa kravlede han over Stendiget ved Hjælp af to Ben og en Arm, thi med Sandhed kunde det jo siges, at han gik i Haven for at gemme Sukkeret. De to andre var i det samme saa tæt efter ham, at de næsten var foran ham. De skelede allesammen saa

stærkt efter Vinduerne, saa de ligefrem var bange for, at Maren skulde mærke det; men da de endelig var kommet hen bag en Stikkelsbærbusk, var de pludselig saa vilde af Glæde, at de slog og sparkede. Det havde jo alligevel knebet at naa derhen.... og nu maa det endnu engang bemærkes, at Stikkelsbærbusken var lige ved Siden af Gulerodsbedet, men vi vil ikke fortælle, hvad der nu skete. Kun skal vi sige, at det begyndte med, at Søren sagde:

»Jeg er saa sulten,« hvilket naturligvis ikke var sandt. Det vidste baade Jerrik og Andreas, thi hvorfor skulde han være mere sulten end de. Men medens de sad og vidste det, mærkede de dog lige med det samme i Maven, at de ogsaa var meget sultne.... og som sagt, vi siger ikke mer. Der var en uhyre stor Stilhed i Haven. Der hørtes ikke en Lyd uden en mærkelig grim Gnasken bag den vældige Stikkelsbærbusk lige ved Gulerodsbedet.... og, som sagt, vi siger ikke mere.

Men fra Køkkenet hørtes en ustandselig Alarm: dybe Dump og noget, der faldt, og Træskoskralden, og Raslen af Plader. Det larmede uden Ophør, men det skal ogsaa erkendes, at Maren havde Ro i omtrent en halv Time. Løjserne havde en baade sikker og ikke saa lidt uhyggelig Følelse af, at hun fuldstændig havde glemt dem.... dengang de nu igen kiggede om Hjørnet af Havediget, det ene Hoved oven over det andet. Jerrik gemte stadig Posen.

Men de skulde rives ud af Vildfarelsen, saa snart Maren igen kom styrtende over Gaarden. Hun raabte nemlig til dem:

»Sæt det Sukker ind i Folkestuen. Naa, saa I har været i Gulerødderne!«

Det var meget forbløffende, og det var godt, de var langt borte. De saa paa hinanden og var segnefærdige, men der gik vist et Lys op for Jerrik, thi han spyttede to Gan-

ge paa sit Ærme og begyndte at gnide sig i Ansigtet, og de to smaa fulgte straks Eksemplet. Men de trippede og saa paa hverandre, thi hvorledes var der nogen Jordens Mulighed for nu at naa ind i Folkestuen. De skulde jo forbi Køkkendøren.... efter at de dog havde været i Gulerødderne.

Da sagde imidlertid Andreas pludselig:

»Ja, saa kan vi komme ind i Gaarden den anden Vej.« — Og de andre forstod ham. I hvert Fald fo'r de bort omkring Haven og viste sig et Øjeblik efter i Gaardens anden Indgang, hvorfra de altsaa muligvis med yderste Forsigtighed kunde naa hen til Folkestuedøren — som nu var den nærmeste, — hvad enten de saa skulde af Sted alle tre, eller Jerrik skulde gaa alene. Men her ventede dem et nedrigt Syn. Tænk, Maren havde stillet Kæppen, der ellers stod bag Vasken, op uden for Køkkendøren. Den stod og lænede sig roligt op til Væggen.

Ethvert Menneske vil forstaa, at dette var alt, hvad nogen Dreng kan bære. Men netop nu skulde det ogsaa vise sig, at de tre Løjsere af Hjertet var Venner, thi det faldt ingen af dem ind, at Jerrik skulde gaa alene. I en Stund som denne, naar Nøden var størst, maatte de gaa sammen. Frem maatte de. Maren selv havde sagt det. Og dermed begyndte saa Fremmarchen fra Hjørnet af Havediget indtil Folkestuedøren. Den foregik langs Muren, som de alle støttede sig til. Det vil jo let forstaas, at de var saa skævbenede, at det saa ud, som om de kravlede.... vidunderlig var Lydløsheden.... vidunderlig Langsomheden.... og vidunderlig var Skrækken for, at Maren blot skulde stikke sit Ansigt frem fra Køkkendøren længere borte. — Men Marens Ansigt viste sig ikke. Sukkeret kom ind, og den Fart, hvormed de tre tog Vejen fra Folkestuedøren tilbage til Havediget, var fuldkommen ubeskrivelig. De satte sig ned. De

var dødtrætte. De kiggede om Hjørnet. Kæppen stod der stadig, som om det var den, der ejede Gaarden.

Naa ja, og hvad saa?

Ja, saa kunde de altsaa sidde her, og det var et dejligt Vejr. — Ja, og hvad saa? — Andreas kunde jo nok give sig til at være Futtog. Det var han ellers engang om Dagen, siden han var med sin Far saa langt væk, at han saa et Futtog, der var helt rigtigt.... det var dengang, han laante Jerriks Støvler.... men han orkede det ikke.

Her sad de! — Og hvad saa? — Var der maaske nogen, der orkede noget her ved Hjørnet, naar Maren gik derhenne og bagede varmt Brød — baade Grovbrød og Finbrød. Og var det ikke saadan, at Maren havde sagt, at i Dag bagede hun ligefrem rigtig Kage — — en af dem med Rosiner — — og stegte Høns.

Var der maaske nogen, der kunde røre sig. Og uden for Køkkenvinduet stod Kæppen. — — Var der saa noget at gøre. — Nej, der var absolut ingen Verdens Ting at gøre uden at sidde.... og slet ingen Verdens Ting.

De rejste Hovedet, da de hørte, at Maren kom ud til Brønden, som var lige uden for Køkkendøren, for at hente Vand. Men Haarene rejste sig paa deres Hoveder, da de hørte hende gaa videre over Gaarden og skramle ovre ved Laden. Der hang jo Skodden, hvormed Maren tog Brødet af Ovnen. De kravlede frem for at se om Hjørnet. — Jo, ganske rigtigt: Nu stak Skaftet af Skodden ud gennem Køkkenvinduet. Om lidt vilde det gaa frem og tilbage, ud og ind gennem Vinduet, mens Brødene, de varme, vilde lægge sig i Rad paa Køkkenbordet.... jo, de vidste det. Maren maatte jo lukke Vinduet op og stikke Skoddens Skaft ud derigennem, fordi Køkkenet var for lille. — Jo, de vidste, at nu skete der noget derhenne. Ja, og her sad de. — Nej, de sad forresten ikke mere, for det faldt na-

turligvis af sig selv, at de begyndte at gaa. Maren skulde nu have Brød ud af en Ovn, og det skete henne i den anden Ende af Gaarden.... og derfor var de nu paa Vandring hen mod den anden Ende af Gaarden. Nu kom den Stund, da ingen Jordens Magt kunde holde dem fra at være der. Det nyttede end ikke, at Kæppen stod uden for Vinduet, naar Maren tog Brød ud. De skyede intet for at komme saa nær som muligt. I hvert Tilfælde maatte de kunde lugte Brødet. Men derfor var der alligevel ingen Glæde over Toget, der nu bevægede sig tilbage rundt om Haven, thi ingen anede, hvordan Slaget nu kunde forme sig med Saar og Skrammer.

Men saa skulde det vidunderlige ske, at Lykken ligefrem laa og ventede paa dem. Vejen gik jo langs Havens ene Side, og da de kom langs den Side, fik Jerrik saa mange Kræfter, at han kunde se ud ad Vejen.... og der opdagede han noget, som var en Vogn.... det var ikke til at tage fejl af. Da han stirrede, stirrede de andre to ogsaa. Toget var standset. Jerrik sagde naturligvis først, at det var en Vogn. Derefter kunde saa Andreas tydelig se, at det var en fin Vogn, og derefter saa Søren endnu tydeligere, at det var en Fjedervogn.... og derefter saa de alle paa hinanden, mens de alle tre fik en stor og vidunderlig Tanke i Hovedet: — Den Vogn, det var altsaa selvfølgelig fremmede. — — Det er muligt, at ingen af dem rigtigt troede det, thi der kunde absolut ikke ses andet, end at det var en Vogn. Men hver af dem bildte sig ind, at de andre to troede det, saa troede han det ogsaa.... og det var en meget stor Lykke; thi nu turde de nærme sig Maren. De vilde gaa lige til Stedet, hvor Maren var med Brødet. Der var noget at fortælle. De kunde risikere en Sigtemad lige paa Stedet! Ja, derfor kunde det altsaa ske, at Jerrik et Par Minutter efter stod lige i Køkkendøren, mens Søren stod bag ham og holdt ved ham, mens Andreas noget for-

sigtigt var gaaet op til Brønden lige uden for Køkkenvinduet. Alle ventede paa, at Maren skulde faa Tid at se dem.... og da skete det værste.

Brødskoddens Skaft kom pludselig ud gennem Køkkenvinduet og lige mod Andreas, der i Dødsens Skræk greb fat i det med begge Hænder, saa det dirrede og standsede, og Marens rødglødende, sveddryppende Ansigt i samme Nu var i Vinduet.

I et Nu havde hun overset Valpladsen, men ingen af hendes Modstandere kunde flytte en Fod. Efter Naturens Orden skulde de mindst have været ved Havegærdet nu, men de var forstenede, og Maren handlede med en forbløffende Hurtighed. Døren til Sandkammeret blev revet op, og i et ubegribeligt Nu var de alle tre derinde uden Anelse om, hvordan det gik til. Jerrik fik lige fremstammet, at der var en Vogn, og Maren sagde straks: »Naa, der var en Vogn,« men dette sagde hun alligevel helt inde i Køkkenet, hvor hun allerede igen var i Arbejdet.

Har du, som læser dette, nogensinde været i Sandkammeret? Sandkammeret er et Hul under Trappen, som fører op til Loftet, og det er til at gemme Sand i. Dette Sand strøes paa Gulvet i Folkestuen, naar der er skuret. Der er intet andet end Sand. Ja, det vil sige, hvis man er bange for at have en Bøhmand i Huset, saa er han vistnok i Sandkammeret. I Sandkammeret er der nemlig ikke Spor af Vinduer. Her er der altid lige saa sort som om Natten og saa endda noget sortere.

Disse tre Løjsere havde nu aldrig været i Sandkammeret, og de begreb vistnok ikke, hvordan Maren kunde hitte paa det. Et stort Held var det naturligvis, at de var kommet herind alle tre. Det havde de tydelig set, hvor hurtigt det end var gaaet. Men se hverandre kunde de jo ikke, og tale kunde de heller ikke.... ikke da saadan lige med det

samme. Desuden var Maren lige i Nærheden. Det skramlede og travede i Køkkenet, og ingen vidste, hvordan det kunde gaa, hvis de nu ikke passede paa.... i det mindste da lige med det samme. Kæppen var ganske vist ude i Gaarden, men ingen tvivlede paa, at den kunde snart hentes, naar det var Maren, der skulde gøre det.

Stilheden var meget stor. De sad oven i Sandet, thi andre Steder var der ikke at sidde. Det var Stilheden efter et tabt Slag, thi alle tre forstod til Bunds, at i Dag var Nederlaget der. De var slaaet saadan tilbage, at nu rejste de ikke mere Hovedet. Jo længere de sad, desto tydeligere vidste de, at de i Grunden nu kun havde et Ønske tilbage.. at komme ud, naar det da kunde ske, uden at Maren hentede Kæppen.

De kunde tydeligt forestille sig Solskinnet i Gaarden — og Haven — og Vejen — og hele Verden. Nu skulde Andreas saamænd gerne have givet sig til at være Futtog.

Værst var det alligevel, at Maren efterhaanden syntes at forsvinde fra Køkkenet. Hendes Trin hørtes stadig sjældnere.... og nu blev de helt borte.

»Andreas!« sagde Jerrik. Men hans hviskende Stemme lød saa rædselsfuld derinde i det bælgsorte Mørke, at Søren øjeblikkelig kravlede frem for at være nærmest ved Døren. Derved kom han til at støde til den, og den gik øjeblikkelig paa Klem.

»Jeg kunde ikke gøre for det,« sagde han i den største Forskrækkelse.

Men i denne Løjserforsamling behøvedes ingen Undskyldninger. Hele Stillingen var forandret i et Nu. Maren havde altsaa ikke sat Hvirvlen for. Søren vilde ganske vist lukke Døren igen, men det blev til en Brydekamp, der dog ikke kunde blive til noget, fordi ingen turde slaas for

Maren. Freden sluttedes, da Søren fik Lov at trække Døren til, naar Maren igen hørtes.

Nu var Opholdet helt taaleligt. Ja, et Øjeblik var de lige ved at grine. Havde de blot haft noget at fornøje sig med. Havde de f. Eks. haft nogle Kopper eller saadan noget, saa de kunde sidde og lave Ost af Sandet. Men ikke en af dem tænkte paa at vove sig ud. — — Nej, Marens Sejr var uhyre. De var saa fuldstændig slaaet. Og saa gik jo Tiden. De snakkede jo lidt, men ellers sad de grumme meget stille. Og de lyttede tit. Der kunde høres et Bump i Huset. Saa blev de enige om, at Maren var inde at gøre rent i Stuerne. Og saa lyttede de igen. De kunde høre Haner gale, og de kunde høre Fuglene kvidre ude i Haven .... og da kom Søren til at snøfte.

Det var slet ikke, fordi han græd, men Jerrik og Andreas svarede alligevel med en Snøften. Det faldt af sig selv, at de alle tre paa een Gang begyndte at kigge ud gennem Sprækken. — Tiden gik. — De rejste sig op, for saa havde de da noget at bestille saa længe. — De kiggede igen, Hoved ved Hoved. — Og Tiden gik.... og Tiden gik.... og saa hørtes endelig Marens Trin nærme sig.... En Dør gik op, og nu var Trinnene i Køkkenet.

»Mor!«

Det var Jerriks Røst. Ak, hvor den lød bedende og sønderknust.

»Mor!«

Det var to Stemmer paa een Gang, og det var den ydmygste og ynkeligste Bøn om Naade.

Og saa havde de alligevel helt glemt, hvor rask Maren var. De havde nær sat sig ned, da Døren blev revet op, og Maren stod der, høj og forfærdelig. Det var jo ogsaa hende, der ejede Kæppen. Og hun var lige rød i Ansigtet endnu. Men hun sagde bare:

»Enten gaar I helt væk, eller ogsaa sætter I Jer ovre ved Laden og bliver der.« — Ja, og saa var hun der ikke mer. — — — —

Det var kun et sørgeligt Tog, der kom ud af Sandkammeret. Skønt Maren var langt borte, blev der ikke mælet et Ord. De gik alle tre lige sporenstregs lige over til Laden. Her var dog alligevel Udsigt til Køkkenvinduet.... og til Kæppen nedenunder.

Her faldt Andreas og Jerrik straks i Søvn.... midt i Solen.... udmattet af Kampe og Nederlag. — Søren sad og saa haabløst frem for sig. — Det havde været en slem Formiddag.

Man skulde jo tro, at naar Maren havde vundet en saadan Sejr, drog Løjserne aldrig mere frem mod Køkkendøren paa Bagedagene. Men vi maa huske paa, at da de fremmede kom, fik Løjserne en Tiøre, blot fordi de var der .... og det blev anden Gang til Høkeren. Da der blev drukket Kaffe, sad de ved en Stol hos Maren, og de Stykker Kage, hun skar til dem, udmærkede sig absolut fremfor alle andre Stykker paa Bordet. Da der blev spist til Aften, sad de paa samme Sted og fik Høns.... og fik alt det ny Grovbrød og ny Sigtebrød, de kunde sætte ned. Maren væltede Brød ned over dem, og hun var ikke det mindste rød i Ansigtet. Hun var saa fin, med rent Forklæde og noget hvidt om Halsen.... og alle Løjserne elskede hende oprigtigt. Siden fik de to store Sigtebrød, som de skulde gaa hjem med til Sørens og Andreas' Mor. Her skete det saa, at begge Steder fik de Kaffe og en Rundtenom af Sigtebrødet, de var kommet med. Ingen af dem kunde spise en Bid.... men saa snart Brød kommer frem paa et fremmed Sted, faar det ogsaa en fremmed Smag, saa det lykkedes alligevel. Men derefter havde de saa ogsaa kun eet Ønske: at komme til Hvile, og dette Ønske fik de op-

fyldt. — — Formiddagen var helt glemt. Det havde virkelig været en dejlig Dag. De var atter blevet glade og saa lyst paa Fremtiden.... og derfor kan vi vist være sikre paa, at næste Bagedag vil de tre igen i sluttet Flok drage frem imod Køkkendøren.

FJERDE HISTORIE

De tre Løjsere bliver til fire.

Maren havde en Broder, som var Vognmand. Han boede inde i Byen. En Eftermiddag skulde han komme i Besøg, hvorfor de tre Løjsere var meget stille og meget betaget. De kunde den Dag sidde alle tre paa et Dørtrin uden at puffes, og de talte med sagte Stemmer og saa nærmest ængstelige ud. De vidste, at alle, som boede i Byen, var saadan nogle fine Mennesker. — Det havde forresten Maren sagt.

Deres Ansigter var ikke andet end tre Par store Øjne, da han rullede ind i Gaarden, og dog blev disse Øjne større endnu, thi han slog Knald med Pisken ind ad Gangdøren. — Tænk, at han turde! — Løjserne ventede med største Bestemthed at se Maren komme farende.... og det varede sandelig heller ikke et Sekund, før hun var der. Men kan nogen forstaa, at hun lo over hele Ansigtet og trykkede deres Hænder og snakkede og vilde have dem alle ind. — Det skulde bare været Løjserne, der havde knaldet, saa skulde hun nok have furet dem.

Men alle fulgte med Maren ind, ogsaa en bange Dreng, som var med, og som havde Guld paa Kasketten og var i baade Strømper og Støvler. Kun Jerriks Far, Jakob, blev ude for at spænde fra. Han tog Seletøjet af Hesten. Det glimrede og skinnede blankt baade ved Hovedtøjet og henne ved Remmene.

i Marken og flytter Kalvene. Tøjrekøllen ligger ved den sortbrogede. Kom her! Tag ham saa i Haanden!«

Jerrik saa ynkeligt op. Der kom et stort Snøft, men han kunde ikke gøre for det, og der kom heller ikke fler. — Tage i Haanden! Hvordan skulde han tage i Haanden. Men hans Mor sagde ingenting. Hun stod saa ret som et Lys, og han mærkede, hvordan han blev til ingenting. Han gled frem som et Spøgelse og fik Drengen, der ingenting hed, ved Haanden. Paa et hængende Haar var han ved at snøfte igen, men rent ud, han turde ikke.... af Skræk! Fuldkommen knust drog han af Sted med den mærkelige Dreng, som han vilde drage af Sted med den sortbrogede. De to andre saa paa Maren i en uhyre ærbødig Rædsel. Noget maatte der gøres, især da de ogsaa havde været ved at pudse Vogn. Derfor tog de hinanden i Haanden og trak ligeledes af med hinanden. Dette var vist aldrig sket mellem Søren og Andreas, men det hele var jo saa fuldkommen ubegribeligt.

Maren saa efter dem.

Langsomt drog Sørgetoget af Sted. Der hørtes ikke et Ord. Kun kom der aldeles pludseligt et enkelt, ganske forfærdeligt Snøft fra Jerrik, saa alle fire hoppede lige op, ogsaa han selv, thi han var lige saa forbavset som de andre. Den fremmede Dreng med Guld paa Kasketten saa sig stadig tilbage. Han var bange. Søren og Andreas mistede derfor efterhaanden Ærbødigheden for ham, og da de kom til Brinken, slog de sig uden videre ned for at æde Syrer. Maren var jo meget langt borte.

Jerriks Ansigt klarede op, som havde han set en Sukkermad. Han holdt øjeblikkelig op at trække i den tynde Dreng og sagde:

»Du kan ogsaa blive her. Det er vore Kalve, som staar der. Nu skal jeg til at flytte,« hvorpaa han i en tiltagende, vanvittig Storhed begav sig til Arbejdet, indtil han snart

»Jeg tror, det er Guld!« sagde Søren.

»Ja, men jeg tror, det er Sølv,« sagde Andreas.

»Ja, men jeg tror, det er baade Sølv og Guld,« sagde Jerrik, og saa troede de det alle tre, fordi det var det fineste.

Vognen blev staaende med de fire Hjul, da Jakob trak med Hesten. Han var knap ude af Gaarden, før de tre lettede paa sig. De kom luskende, men det varede alligevel længe, før Andreas turde røre dens blanke Sider med en Finger. Der gik noget Støv af, og han vovede at gnide sagte med sit Trøjeærme. Da blev det saa blankt, at han kunde se sig selv, og da grinede han.

De andre kom lydløst til. De kigede paa samme Sted, og saa grinede alle tre ved sig selv. Saa skulde de andre prøve at gnide, og Andreas skulde prøve et nyt Sted. Uden at nogen rigtig vidste, hvordan det gik til, stod de alle og gned med begge Trøjeærmer, men havde det ene Øre vendt mod Gangdøren. Thi skønt de aldrig havde pudset Vogn før, anede de tydelig, hvad der vilde ske, hvis Maren optraadte. Ganske rigtig! I samme Nu, Døren gik, var de borte som Kakerlakker, og Maren stod og saa op og ned ad den nystrøgne Vogn.

»Kom her!« raabte hun.

De sad paa Rad ved Havediget, men de kom. Der kunde ske, hvad det skulde være, men det gav Mod, at hun stod med den ny Dreng ved Haanden.

»Han hedder Alexander,« sagde hun. »Kan I sige det!«

Nej, det kunde de ikke, og det hele var mærkeligt. De troede ærlig talt, at Maren løj.

»Her ser du tre Høveder,« sagde hun. »Kan du nu passe paa, at du ikke rører ved dem, men derfor kan du godt lege lidt med dem. Jerrik! Nu gaar I allerførst op

efter begyndte at synke sammen og skule, som om han havde faaet en oven i Hovedet.

»Olm.... bolm.... brum.. m.. m!«

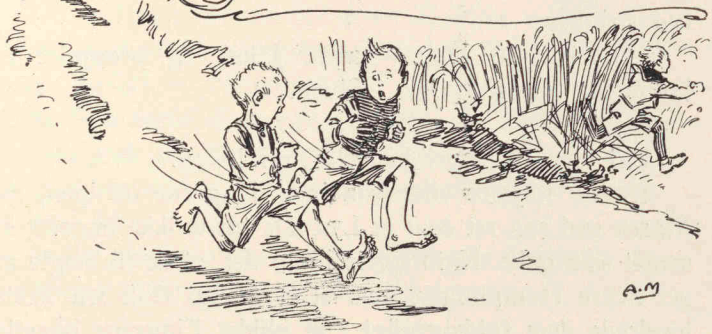
Tyren stod tøjret paa den anden Side Havremarken.

Nu maa det siges, at Maren, der ikke stolede altfor meget paa sine Løjsere, havde gjort dem saa hjerteangst for Tyren. Søren og Andreas glemte Syren og rettede baade Krop, Øjne og Øren og Haar i Vejret for bedre at stirre.

»Det er Tyren!« hviskede Søren, »og han skraber.«

»Jeg vil hjem!« sagde Andreas saa lavt, hurtigt og bestemt, at den ulykkelige Købstadsdreng, der aldrig før havde været i Marken, blev ligbleg. Han saa til den fordægtig luskende Jerrik, der, mens han knap turde banke paa den sidste Tøjrpæl, svandt ind til en næsten usynlig Skygge af

sig selv.... og uden at sige et Ord forsvandt han ned ad Brinken baade med Støvler og Guldkasket og tog Vejen gennem Kløvermarken hjemad mod Gaarden, alt hvad Benene nogenlunde kunde bære. — Dette smittede. Søren og Andreas behøvede ikke at se det Syn to Gange, før de fo'r af Sted ud ad Vejen i en aldeles ubegribelig Fart. De satte nemlig ikke gennem Kløver og Rug, thi en Landsbydreng tramper ikke Korn ned. Nej, men Vejen gled under dem, saa de svimlede, mens Jerrik, der var blevet ellevild af Rædsel, glemte at slaa paa Tøjrpælen, idet han skreg, at de skulde bie. Hans Hyl satte imidlertid kun yderligere Ild i Hælene paa de andre tre, indtil det overdøvedes af et endnu værre nede fra Rugmarken. Alexander var midt i Ageren og var blevet helt borte for sig selv, thi Rugen var højere end han. Han kunde ikke engang tie, da han igen var den første, der forsvandt i Gaarden.

Det varede dog kun et Øjeblik, før ogsaa de tre andre kom. Jerrik naturligvis sidst. De var barbenede, men det dundrede, som om tre vilde Heste fo'r ind. Jakob, der havde set Alexander næsten falde ind ad Døren, var dog allerede kommet ud i Gaarden.

»Hoh! Hoh! Hoh!« sagde han, idet han sindigt gik til Kanten af Laden for at se op i Marken, mens alle Drengene fulgte for at forklare, at Verdens Ende var begyndt ved Brinken.

»Hoh! Hoh! Hoh!« sagde Jakob og proppede saa Drengene foran sig ind i Stuen.

Det blev en meget haard Eftermiddag.

De tre Løjsere vilde saa inderlig gerne ud igen, men Maren sad saa ret som et Lys. De turde ikke engang saa meget som gabe. Naturligvis hjalp det, at de fik nogle meget lækre Humplinger, men et frygteligt Blik fra Maren hindrede dem fuldstændigt i at slikke Fingrene bagefter.

Jerrik maatte hente et Haandklæde til at tørre i.... noget, de ikke engang forstod. Guldhuen laa i Vinduet, men den fremmede Dreng sad stadig midt mellem sin Far og Mor og var vistnok saa bange. Løjserne derimod var ganske klare over, at ingen af dem havde været Gnist af bange. Havde de blot haft deres Piske med og haft Hasselskafter paa dem, saa skulde den Tyr have faaet noget andet at mærke. — Og her sad de! — Bare Maren vilde tage Drengen med sig ud til Vasken — det var altid en Fornøjelse. De saa ud, som om de var kommet fremmede til sig selv, mens de haabløst sad paa Rad paa Gulvet ved Kakkelovnen.... men endelig rejste de fremmede sig, sagde Farvel og tog den Dreng med.

»Nu skal vi til at drive So i Hul,« hviskede Søren, men heller ikke dette blev til noget; thi aldrig saa snart var Vognen kørt, før Maren lod dem stille foran sig og besigtigede dem meget omhyggeligt baade for og bag.

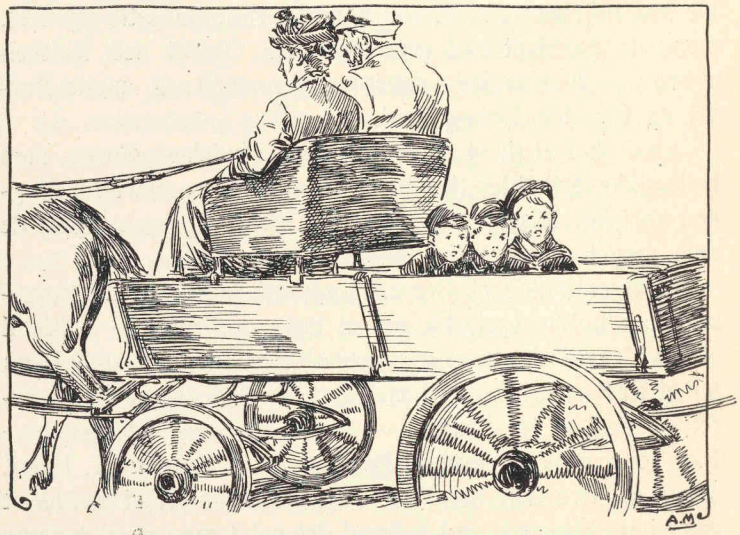
»Der er baade Huller og Lapper,« sagde hun. »Ingenting kan holde. I skulde ogsaa have nogle Kløl — Hvad skal vi gøre! Andreas og Søren! Sig hjemme, at I maa ha' et Par nye Bukser til paa Søndag. Sig, at jeg har Lærred og skal sy tre Bluser! — Søren, du staar og sover! — Paa Søndag skal I med til Byen og se til Alexander. I skal ogsaa se, hvordan han bor. Han kommer snart herud at være i en Maaned; ved I, hvad det er! I maa se at komme ud af det! — Hvad var det for noget Kludder i Dag! — Ham kan I lære noget af, forstaar I det! — Du patter paa Fingrene, Jerrik! — Hoser behøver I ikke at have paa. Kan Folk ikke taale at se paa Jer, faar de vende sig af Vejen. I kan godt gaa med bare Ben. Men se saa at faa dem rene. I maa begynde at gnide paa dem i Morgen. — Saa, ud saa med Jer!«

Jo, de var ude paa een Gang, og udenfor begyndte de paa een Gang at skraale i vild Henrykkelse.

»Hoh! Hoh! Hoh!« sagde Jakob.

De tre laa bag i Vognen i noget Halm og forsynet med to Hestedækkener, som de skulde varme sig i, hvis det blev koldt. Men i en Agestol sad Jacob, der kørte, og Maren, der var saa ret som et Lys.

De havde allerede kørt længe. Løjserne var saa langt henne, som de aldrig havde været før, og de var maaske blevet bange for, at de aldrig skulde komme hjem igen,

hvis ikke Maren havde været med. Naar hun var i Spidsen, frygtede de intet i Verden. Alle Husene, ja, selv Marens store Gaard var forsvundet bag Bakken, imens Byens Huse og Kirketaarne blev jo længer jo større. Ja, det var, som om alting vendte sig paa Hovedet, og tre storøjede Ansigter stirrede stadig ud over Vognfadingen. Samtalen gik dæmpet. Kun en enkelt Gang var de ved at komme op at slaas om Dækkenerne. Men da Maren blot gjorde en lille Bemærkning til Jacob, at hun vist snart kom til at laane

Pisken, blev der øjeblikkelig Ro, og siden var der aldrig en Smule i Vejen.

Husene i Byen blev jo ligefrem til rigtige Huse baade med Døre og Vinduer, men Vejen blev til Sten, imens Vognen skrumlede og skraldede. Ja, Husene lukkede snart helt til paa begge Sider, og det blev jo længer jo værre med Vinduerne: Kager, Piske, Sukkerglas, Kopper, Tallerkener og en forfærdelig Snurren af andre Ting, som de ikke forstod noget af. Og endda blev det ved, mens Vognen skrumlede, Hus ved Hus, Hus ved Hus.... det var, som om de drømte, og deres Øjne kunde næsten ikke taale mer, da Vogn og Hest og Jakob og Maren og de selv bagefter drejede ind i en Port, mens Gaden forsvandt, og de holdt i en Gaard, der havde Huse til alle Sider. De var saa øre og saa stive, at de næppe kunde staa paa Benene, da de skulde kravle ned. Og som ud af en tyk Taage kom baade de fremmede, som havde været hos Maren, og Drengen, som ingenting hed. Ja, det var ufatteligt for enhver. Men de kom op i en Stue og fik en rigtig Stol at sidde paa og fik Kaffe og var sjæleglade over, at de alle fik Lov at sidde omkring Maren, der skulde passe paa, at de ikke spildte. Men de fremmede var sandelig ogsaa saa pæne og blev ved at lægge Kager paa deres Tallerkener. Det var saa stille og saa højtideligt.

Og selv Drengen var ligefrem mærkelig. Han tog dem med ned paa et Hjørne af Gulvet og viste dem et Spil med Tal paa, og det var Lotteri, sagde han. Men de kunde jo ikke spille, thi Løjserne kunde jo ikke Tallene. Men tænk, det kunde han selv. Desuden havde han Billedark baade med Soldater og Lam og Høns, og han forærede hver af Løjserne eet. Ja, han blev straks ubegribelig. Løjserne fik Lyst til at lege, og den fremmede maatte sandelig være med. — Desuden var der en Tømme med Bjælder og en

Pisk akkurat som en rigtig Pisk med hvid flettet Snor og et Skaft med mange Farver. — Jo, Løjserne var stumme. Tænk, de fik Lov at føle paa den, og der dæmrede hos dem en Lyst til at køre Hest. Men de turde alligevel ikke rigtig sige noget og gaa ud, for de kunde jo nok huske, hvordan Byen var. Og Tiden gik jo alligevel. Den fremmede Kone her var vistnok endnu rarere end Maren, thi hun gav dem hver et vældigt Kræmmerhus Sukker, mens Maren hele Tiden sad og sagde, at de havde et Lommetørklæde. — Siden spiste de til Aften, og det var Mad, saa det forslog. De gad end ikke røre sig til sidst, og da de endelig skulde hjem, var de ligefrem glade, da de skulde strække sig i Halmen.

Den fremmede Dreng baade med Guld paa Kasketten og Strømper og Støvler var med ved Vognen for at sige Farvel. Løjserne begyndte næsten allerede at længes efter ham.... og saa kørte Vognen.

»Naa, var han saa ikke god nok,« sagde Maren, der vendte sig i Agestolen og saa ned paa de tre. De var lige ved at sove, men de saa op paa hende, og de nikkede ærligt, imens de kom i Tanker om, at endnu havde hver af dem et halvt Kræmmerhus Sukker tilbage.

»Ja, der kan I se! Han er god nok! Han kommer ud! Han er saa pæn og saa stille! Er det saa ikke godt, han kommer! I har været saa pæne i Dag! Det begynder at hjælpe.«

Og alle Løjserne nikkede igen. Den Eftermiddag havde knust dem. —

Fem Minutter efter holdt Vognen. Maren stod af for at dække Løjserne til. —

Otte Dage efter stod Maren ved det aabne Vindue. Det var henimod Aften. Luften var klar og kølig. Det havde regnet stærkt hele Eftermiddagen.

Henne for Bordenden sad Jakob med sin Foldekniv

i den ene Haand og et Kødben i den anden. Foran ham stod en Tallerken med Smørrebrød.

Ind gennem det aabne Vindue hørtes høje Raab og en vældig Latter. Maren blev ved at se ud og hun blev ved at se ud. Jakob skelede engang imellem skjult efter hende, thi hun var jo saadan en nydelig Kone.

»Vil du nu se!« sagde hun, og Jakob bøjede sig hen mod Vinduet.

Udenfor paa Vejen gik der fire meget travle Drenge, og det var netop kendte Ansigter. Det var selvfølgelig Jerrik og Søren og Andreas og »Sander«. De havde faaet dæmmet op for Vandet, der kom langsomt løbende. De havde lavet baade Dæmninger og Grøfter og Volde og Kanaler. De havde lavet baade Fjorde, Bække og Grave. Med Hænderne klistrede de stadig deres Jordvolde større. Jerrik var kvasvaad bagpaa. Han havde sikkert siddet i sin egen Fjord. Ingen af dem lignede noget Menneske. Sander var tilsmurt i Ansigt og Haar og ned ad Blusen. Han maatte lige i en Balje med Klæderne paa. Men han lo, og hans Latter besvaredes i Henrykkelse fra Andreas' og Sørens forfærdelig grimede Ansigter.

»Vil du nu se!« sagde Maren. — »Jeg tænkte, jeg skulde faa noget mere Skik paa dem allesammen, naar blot Alexander kom herud. — Men vil du nu se! — Hvad er Drenge dog for nogle Svin!«

»Drenge, det er jo Drenge!« sagde Jakob.

»Ja, men kan de da aldrig være ordentlige. Nej, sikke nogen! Og jeg tror, Alexander er den værste. Der var tre Løjsere. Nu er der gaaet to Dage, og nu har jeg fire. Ja, du kan sagtens sidde og grine. Du skal ikke efter dem med Svampen og Baljen!«

»Høh! Høh! Høh!« sagde Jakob.

Han tog igen fat paa sit Kødben. Maren blev ved at se ud. Jakob skelede efter hende.

Alligevel! Hun stod jo saa stille.... og smilede!

SLUTNING.

Jo, der kunde jo skrives mangfoldige Historier om disse tre Løjsere, men til Slut vil vi kun fortælle, at den allerstørste Festdag var vel alligevel nok deres Fødselsdag. De var alle tre født om Sommeren, og Maren fastsatte saa den Søndag, da de alle tre fyldte Aar. Det var klogt, sagde Maren, thi ellers var der ingen, der tænkte paa dem.... og det stod fast, hvad Maren sagde. Paa den Dag kunde de gøre, hvad de vilde, naar blot de spurgte Maren først. De fik Lov at rende i Hælene paa hende, og hun gik med dem i Haanden skiftevis, to ad Gangen.... og de foragtede Kæppen. De kunde gaa den hele Dag i Marens Have, og hun forærede dem et Par Muffediser eller et Par Vanter eller et Tørklæde, som var godt til Vinteren. Om Eftermiddagen kom Maren.... som var meget fin.... med dem over til Andreas' Far og Mor. Her kom ogsaa Sørens Far og Mor, og saa blev der drukket Kaffe. Siden fulgtes de alle over til Maren, hvor der blev spist Midaftensmad, og derefter drog de alle over til Sørens Far og Mor, hvor der blev givet Aftenkaffe. Det var en meget stor Dag. Maren bestemte det hele, hvor de end var. Hun saa bare paa Løjserne og kunde øjeblikkelig se, hvor meget enhver maatte faa. Sørens og Andreas' Far og Mor skulde ikke sige noget, naar Maren var der; thi Maren kunde altid godt selv, og Løjsernes Øjne hang ved hende, og de beundrede hende.

Løjserne havde saa glade Dage, men denne var maaske nok alligevel den gladeste. Vi syntes, at vi skulde nævne den til Slut. — Og dermed skal vi saa for denne Gang sige Farvel til de tre Løjsere.

DER var engang en Prinsesse.

Hun var den dejligste i Verden. Hun var klædt i Guld, Fløjl og Silke. Hun var den mest forkælede, den mest uartige og den mest næsvise i hele Landet.

Men alligevel — hun var Prinsesse.

Hendes Fader var den gamle Konge. Han tabte baade Næse og Mund af Kærlighed, hver Gang han saa hende. Men det var der fler, der gjorde.

Saa var det Prinsessens Fødselsdag.

Det var den gyseligste Dag i det ganske Land. Prinsessen skulde more sig. Men hun var efterhaanden blevet saa fornem, at hun ikke kunde. Alle hittede paa, men ingenting duede. Forresten var der heller ikke mere at hitte paa. Den gamle Konge havde hittet paa det altsammen.

Han var blevet saa dum som en Hest, bare fordi han altid skulde hitte paa. Men Prinsessen morede sig aldrig. Stiv og bleg og marmorkold sad hun paa sin Trone og saa ned over alle de levende Rygge, der altid bukkede og nikkede og nejede for hende.

Ikke et Smil om hendes Mund.

Men i Dag skete det vidunderlige. Den gamle Konge havde hittet paa. Og det var noget, som var fuldkommen splinternyt. »Mit Barn,« sagde han, »du skal forloves. Søde Lam! Det har du ikke været før. Du skal have en Mand. Jeg sender Bud efter alle Friere i hele Landet. Sikken et Sjov, naar de staar og falder over deres egne Ben af bare Kærlighed.«

Prinsessen saa kun stumt og fornemt ned paa ham.

Han ventede, men intet Svar. — Han ventede igen, men intet Svar. Saa gik han ud og overskældte alle de andre, som var i Slottet. Og da det var gjort, sendte han alligevel Bud efter Frierne.

Nu maa det fortælles, at i Kanten af en stor Skov, som laa i Nærheden af Slottet, boede en Brændehugger med sin Søn, Kristian. De levede ensomt og godt og fredeligt. Engang imellem fik de Besøg af en gammel Heks, som boede dybt inde mellem Stammerne. Bedst som de sad i deres lille pæne Skovhus og spiste til Aften, var hun hos dem for at dele deres fattige Mad med dem. Hun trængte til at tale med nogen, thi der kan blive saa tungt og mørkt der dybt inde mellem Stammerne. Hun var altid god, naar hun kom.

Som de sad ved Bordet, hævede Kristian sit Hoved.

»Prinsessen skal have sig en Mand i Dag. Alle kan faa Lov at vise sig. Jeg gaar til Slottet.«

Faderen lagde Skeen:

»Prinsessen! Du!«

»Jeg saa hende, da hun red forbi med Guldkronen paa, det dejligste i Verden.«

»Du er Brændehugger. Hun er Prinsesse. Hun kaster dig ned fra Taarnet. Glem det hele.«

»Jeg glemmer aldrig,« sagde Kristian, saa Faderen tav.

Heksen rejste sig pludselig.

»Der er noget for mig at gøre,« sagde hun, nikkede en Gang til sig selv og gik hurtig ud.

»Hvad mente hun?« spurgte Kristian næsten forskrækket, idet han saa fra Døren til Faderen.

»Jeg hekser ikke,« svarede Faderen, »og jeg ved det ikke.«

Men hen gennem Skoven vandrede Heksen, og hun heksede hele Tiden. For hvert Skridt, hun tog, forandrede hun sig. Hun var gammel og fæl, men nu blev hun yngre. Hendes Haar bruste op, hendes Ansigt blev smukt, hendes Holdning rank, hendes Klæder blev nye, med Fjer i Hatten, med Sløjfer i Brystet og Sløjfer i Bæltet og Sløjfer paa Skoene, med Baand og med Bændler. Saa skød hun Nakken tilbage og traadte endelig som en ung, fejende Jomfru frem foran Prinsessen.

Prinsessen sad i en Sal, der var saa stor, at man knap kunde se til Enden af den. Paa Væggen var tusinde Spejle, og der var tusinde Malerier, som alle forestillede Prinsessen selv, og dejlig var hun paa dem alle, men allerdejligst var hun selv, som hun nu sad paa sin Trone, der var af en eneste Ædelsten, og saa ned i Salen. Hendes Øjne lyste, som Stjerner lyser i den mørke Vinternat. Heksen, som jo nu var ung Pige, begyndte straks at neje, saa Fjerene i Hatten nikkede og svajede, og alle Baandene flagrede om hende.

Selv Prinsessen maatte smile.

»Sikken et Fastelavnsris,« sagde hun. »Hvad vil du?«

»Give Fødselsdagsgave,« sagde Heksen og nejede i en Uendelighed, saa alle Fjerene sagde: God Dag! God Dag! og alle Sløjfer viftede, og alle Baand susede, og hele Kroppen var saa levende, som om Stormen viftede om den. — Hej, hvor det brusede og knitrede. »Give Fødselsdagsgave. Det morsomste i Verden! At sige Ordet Løgn, er ikke

pænt. Det Ord er stygt. Men jeg bruger det Ord. Jeg vil give dig det grinagtigste af alt.«

Her begyndte hun igen at neje og nikke og suse og svaje og flagre, op og ned, ned og op, saa Prinsessen til sidst ikke længere kunde holde det ud, men ved at se paa det susende Menneske brast i en saadan Latter, at hun formelig vred sig.

»Jeg dør!« sagde hun, »hold op! Hold op!«

»Give Fødselsdagsgave!« sagde Heksen og nejede og nejede. »At sige Ordet Løgn er ikke pænt, men selv at bruge Løgn er værre. Der skal herefter ikke blive sagt dig mange Løgne, Prinsesse, skønne Prinsesse, thi nu skal det være saadan, at naar nogen vover at bruge en Løgn over for dig, saa skal det blive mørkt, bælg-ravende mørkt! Forstaar du! Det er saa utrolig grinagtigt. Hver Gang én lyver.... Bru..u..u..m..m! Bum! saa er Mørket der. Forstaar du! Vips! — Som sagt! Det morsomste i hele den vide Verden. — Bru..m..m! — Bum! — Vips!«..

»Smid hende ud!« stønnede Prinsessen, som paa et hængende Haar var ved at trille af Tronen, fuldstændig borte i Latter ved at se paa hende, »uh!.. Væk!.. Jeg taaler det ikke!«

Men Heksen smilede endnu en Gang, flagrede og stormede og knitrede med Baandene og hilsede med Sløjferne, nikkede med Fjerene — Nikkedenikke og Bukkedebuk.... — og trak sig saa langsomt tilbage og forsvandt bag ved Hofdamerne.

Prinsessen vovede at aabne det ene Øje.

»Er hun borte? — Aldrig har jeg set Mage. — Lad hende endelig ikke komme igen før i Aften, men saa skal vi sandelig ogsaa more os. — Hun lignede Tørrepladsen i Blæsevejr. — Bare ikke hele min kongelige Værdighed er gaaet i Vasken med det samme. — Men Frierne frem! Nu

til vore Forretninger! — Jeg er egentlig rasende paa hende. Saadan en Dukke!«

»Hvad var det, hun sagde om Brum! Bum og Vips?« spurgte den gamle Konge, »og om noget Mørke — bælgravende.«

»Hun sagde, at hvis nogen vovede at lyve for mig, saa kommer der et stort Mørke,« sagde Prinsessen og var nu pludselig bleven kold og fornem som før, »men hun vaasede naturligvis. — Kom! Dernede! Næste Frier!«

En ung Mand kom meget hurtigt farende op over det glatte spejlblanke, bonede Gulv. Han slog Hælene sammen saa det klang i Salen, men han havde ogsaa øvet sig. Hans Overskæg stak op, som om det søgte ind i hans Øjne, og hans Haar var saa glat som et Spejl.

»En helt pæn Mand!« sagde den gamle Konge.

»Direkte fra Barberen,« svarede Prinsessen, »jeg kan lugte det helt herop. — Men lad ham nu tale!«

»Høje Prinsesse! — (Buk! Buk!) — Gode Prinsesse!«

»B..r..r..r..u..m!«

»Det rumler paa Loftet!« skreg den gamle Konge. — Det lød, som om en uhyre Rok begyndte at snurre himmelhøjt oppe. Frieren var gaaet i Staa, saa stiv som en Søjle, og stod og stirrede ind i Loftet.

»Der sker noget!« skreg den gamle Konge.

Bum!

Det lød, som om Slotstaarnet faldt ned. Saa blev det mørkt, bælg — sort.

»Far!« raabte Prinsessen.

Intet Svar.

Hun raabte og rasede tilsidst. Hun stampede. Hun skreg. Hun hvæsede som en vild Kat. Men rundt om var alt stille. Til sidst blev hendes Angst saa gyselig, at hun sank helt sammen med lukkede Øjne, mens hun mærkede, hvordan Mørket krøb op ad hende. Det varede en Evig-

hed. Det varede en Evighed til. — Tiden stod helt stille, men til Gengæld blev det ogsaa pludselig saa blændende lyst, at hun maatte holde sig for Øjnene.

»Hvad i Alverden var dog det,« sagde den gamle Konge, »jeg var lige saa bange, som naar jeg er i Krig.«

»Det var vist Skønjomfruen,« sagde Prinsessen, bleg af Vrede. »Hvor er hun? Er hun gaaet? Naa, saa finder jeg hende siden.«

»Det var vist en, som løj,« sagde en fremmed Stemme, og Kristian traadte frem for Tronen, stille og uden Frygt.

»Hvem er du? Hvor kommer du fra? Hvem løj? Hvad vover du! Hvad sagde han?«

»Han sagde jo, at du var god.«

Det blev ikke mørkt, men det blev saa stille, at hvis en Knappenaal var faldet ned, vilde alle hoppet himmelhøjt.

»Naa, saa det sagde han,« hviskede Prinsessen og lagde sig tilbage i Tronen. Hun saa saa vred ud, at selv Frierne i den anden Ende af Salen holdt op at puffes og nikkede næsten venligt til hverandre. — »Ja, nu skal jeg bede Soldaterne føre dig en lille Tur op i Taarnet. Jeg skal komme og glæde mig, naar du styrter ned, du, som selv er den nederdrægtigste af alle Jordens Løgnere.«

»B..r..r..r..u..m!«

»Det kommer igen!« skreg den gamle Konge, for han vidste ikke mere, hvad han selv sagde.

Saa kom Mørket og Lydløsheden. —

Den varede en Evighed.

Prinsessen sad rank og stolt, da Lyset atter vældede ind, men hun var hvid i sit Ansigt. Den gamle Konge var blodrød og fægtede baade med Arme og Ben,

»Tænd Lysekronerne!« skreg han. »Tænd Lysekronerne. Vi kommer jo til at sidde i Mørke i al Evighed.«

Prinsessen lukkede Øjnene.

»Hvem løj denne Gang?« spurgte hun.

»Du!« svarede Kristian.

»Jeg glæder mig meget til at se dig styrte ned. Men først maa du vide, at en Prinsesse lyver ikke, thi hvad en Prinsesse siger, s k a l være sandt, forstaar du. Derfor har jeg, som sidder paa Tronen, aldrig løjet.«

Bum! Der var Mørket igen.

Prinsessen græd. Hun græd af en Slags Skamfuldhed og Raseri. Men da Lyset kom, sad hun endnu stivere end før.

»Har jeg flere Fejl endnu?« spurgte hun, hævede langsomt sit Hoved og saa paa Kristian.

»Ja, du har mange Fejl,« sagde han.

»Mange Fejl!« gentog hun — »Jo, du skal komme ned fra det højeste Taarn. — Du er en mærkelig Fyr, at du siger mig dette lige i mit Ansigt. — Jo, fra det allerhøjeste Taarn. — — Mange, mange Fejl — Bliv mørkt! Aah, bliv dog mørkt!«

Men Lyset om dem var lige klart. Hun rejste sig og gik stolt ned ad Tronens Trin, hen imod Kristian. Men det saas alligevel, at hun var kommet til at ryste over hele Legemet.

»Mit Barn! Mit Barn!« raabte den gamle Konge, idet han tørrede den klamme Sved af sit Ansigt. »Gaa ikke fra den Trone. Hvor vil du dog hen?«

»Hvis du forstaar noget som helst,« sagde Prinsessen koldt, »saa ti stille og pas paa, at hele Forsamlingen tier. Jeg har noget at spørge om.«

»Ja, Ja! Men hvis det nu bliver mørkt og du staar der. Husk paa, at du dog er hele Landets Glæde,«

»B..r..r..r..u..m!«

Det brummede deroppe. Det summede. Det suste og bruste.

»Staa fast!« skreg den gamle Konge.

»B..r..r..r..u..m!«

Bum!

»Vi har det!« raabte den gamle Konge.

Saa kom Mørket.

Men Prinsessen var kommet saa langt frem, at Kristian just i det samme fik grebet hendes Haand, og i sin Angst lod hun ham beholde den. Som Mørket stadig blev tættere, holdt hun stadig fastere, og da han mærkede, at hun rystede, holdt han endnu fastere. Og saa laa da det tætte, dybe Bælgmørke rundt om dem. Ikke en Lyd, end ikke en. Alt saa tomt som i den dybe Grav. Men hans Haand fornam hun, og den var saa trofast. Angsten svandt. Hun ønskede næsten ikke, at Mørket skulde være borte, og da det blændende Lys kom, var der et blegt Smil paa hendes Ansigt.

»Mit Barn!« skreg den gamle Konge og strakte begge sine Arme imod hende. »Er du der! Er du levende!«

Men hun vinkede kun med Haanden og smilede endnu.

»Gamle Kongefar! Ti stille. Det var jo dig denne Gang. Faa de andre til at tie, at vi dog i hvert Fald kan blive fri et Par Minutter. Jeg har jo noget at spørge om her.«

»Hvem er du?«

Den gamle Konge tav øjeblikkelig, thi saadan plejede Prinsessen ikke at tale.

»Jeg er en Søn af Brændehuggeren i Skoven,« svarede Kristian.

»Og hvad vil du?«

»Jeg vilde op og vise mig for dig og haabe paa, at du vilde blive glad ved mig.«

»Lyver du aldrig?«

»Jeg synes, jeg ved, hvad der er Sandhed og hvad der ikke er det. Min Fader og jeg lever ene i Skoven, og vi plejer ikke at sige hinanden andet end det, vi er sikre paa.«

»Det er mærkeligt,« sagde den gamle Konge pludseligt. »Kan du saa ikke tage os med hjem lidt. Jeg skælver over hele min Krop. Jeg er saa forfærdelig bange, at een skal begynde at vrøvle. Nu har vi oven i Købet intet at bestille. Frierne lister væk dernede. De stod kanske ogsaa og gemte paa Løgn. Skal vi liste ud og faa Fred?«

Prinsessen vendte sig imod ham og smilede endnu. Hun huskede stadig det varme, alvorlige, trofaste Haandtryk, og der var et Øjeblik en underlig, varm Fred i hendes Sind. — »Ja, lad os bare gaa,« sagde hun, »og lad os gaa nu. Jeg tror heller ikke, vi skal vente, til nogen begynder at tænke sig om og aabne Munden. Nu sidder de alle saa blege og storøjede. Kom!«

Saa gik de bort gennem Salene, ned ad Trapperne, hen over Gaarden, ud gennem Porten og ind i den grønne, susende, dejlige Skov. De to gik foran, den gamle Konge bagefter. Han var helt forstyrret endnu.

»Børn, Børn!« sagde han. »Pas paa! I maa godt gaa med hinanden i Haanden, men ikke tale, ikke aabne Munden. Der er den yderste Fare, naar saadan to unge gaar sammen. Jeg kan huske, at da min kærlige Kone, Dronningen, var ung, da sagde hun mig saa meget godt, og jeg vilde saa gerne høre det, skønt ikke det halve var sandt. — Er vi der ikke snart? — Jo, det er en net Redelighed! — Her flygter man fra sit eget Slot, fordi de lyver deroppe .... He, he! Og naar de andre ikke gør det, saa gør man det selv. — Uh, det Mørke! Det væmmelige Mørke! Det er saa dødt. Jeg vilde rende til Verdens Ende for at blive fri....«

Saadan gik han og smaasnakkede med sig selv, mens

han traskede af Sted med Guldkronen under Armen. Men derfor var det alligevel ikke saa slemt med Humøret. Oven over sang Fuglene, og Træerne nikkede og den glade, glade Sol skinnede, saa man kunde næsten til sidst ikke undgaa at blive helt fornøjet — og saa kom de til et lille pænt Hus, der stod saa pynteligt og fast og fredeligt under de store Bøge.

»Det var jo rart,« sagde den gamle Konge. »Der sidder en pæn gammel Mand, med Briller, indenfor Vinduet og læser. Han ser ikke ud til, at han spekulerer paa Løgn. — Ham tør man vist snakke med. — Ja, god Dag, god Dag! Her kommer Landets Konge og besøger dig. Maa jeg sætte mig ned! — Puhha! — Men lyv ikke! Du kan stole paa, at vi oppe paa Slottet sidder net i det. Tænk, før du taler. — Vogt dig! — Ih, har du ikke en Bid Mad. Saa sætter vi os her ved Bordet i Fred og Ro.«

»Jeg har en Skive Ost og et Stykke Brød og lidt klart Kildevand,« sagde Brændehuggeren venligt, »men er du sulten, gamle Konge, saa vil det nok smage dig.«

»Tak, som byder! Jeg spiser meget gerne et Stykke Brød med Vandet og Osten, naar bare jeg kan faa Lov til at sidde i Lyset, og I vil lade mig være fri for jeres Løgn.«

»I behøver bare at lade være med at sige noget godt om mig,« sagde Prinsessen pludseligt. Hun havde ogsaa sat sig. Nu lagde hun Armene paa Bordet og brast i Graad.

Netop i dette Øjeblik traadte Heksen ind. Hun var igen grim og styg, og Tøjet hang og slaskede fælt om hende. Den gamle Konges Øjne blev dobbelt saa store og han døjede stærkt med at faa Vejret.

»Er det din Kone!« sagde han. »Mon ikke hun kommer med Løgn! Hun ser mig ud til det værste!«

»Jeg er ikke hans Kone,« sagde Heksen og standsede

midt paa Gulvet. »Du har set mig før. Det var mig, som var Skønjomfru oppe paa Slottet og flagrede med Baandene. Ja, saa kan du ikke forstaa, at jeg nu vil ligne saadan en Skabilken. Men hvad kunde det nytte mig, at jeg var ung, naar min Sjæl er ældgammel. Hvad kunde det nytte dig selv, Konge, om du blev en Springfyr igen, hvis du dog blev ved at holde af din kærlige Dronning, som ligger i Domkirken i sin Marmorkiste, og altid længes efter at hvile i Fred og Stilhed ved Siden af hende. Nej, jeg vil gerne dø, men jeg vilde dø en god Død. Saa gik jeg til Eremitten, som boede endnu dybere inde i Skoven. Han sagde mig, at jeg vilde faa Lov at dø min gode Død, naar jeg først havde naaet at gøre tre Mennesker lykkelige. Prinsessen sidder der ganske vist med store Taarer trillende over sit skønne Ansigt, naar hun ser over paa Kristian, og du, gamle Konge, er saa bange som en Hare. Men mon I ikke alligevel begynder at føle dybest inde, at I er inderlig lykkelige?«

»Saamænd!« sagde den gamle Konge langsomt. »Saamænd — og fri for Løgn.«

»Ja, saa er jeg kommen for at sige Farvel,« sagde Heksen. »Send mig engang imellem en lille god Tanke.« Hun knælede ned, foldede sine Hænder og bøjede sit Hoved. Hun syntes igen at være ung og smuk, og det kønne Hoved var stadig bøjet, men derefter var hun kun som en flimrende Taage, der blændede Øjet, og saa var hun forsvundet.

I Stuen var der meget længe stille.

»Ja, hvad er man!« sagde den gamle Konge og tørrede sit Ansigt. »Hvad er man! Hvad er vi Mennesker? I Morges gik jeg og skulde hitte paa. Og jeg kunde saa vanskeligt hitte paa. Og nu er alt dette sket. Ja, mit Barn! Det blev sandelig en Fødselsdag. Lad os nu spise vor Mad, og lad os saa gaa tilbage til Slottet. De to unge kan be-

gynde at gaa i Vej med Brylluppet, men du, Brændehugger, vi skal ordentlig faa os en lang, hyggelig Snak. Dig er jeg ikke bange for. Du — ja, man skulde ikke tro det — men du ser nu alligevel bogstavelig ud, som om du aldrig havde løjet.«

Axel Malmgren

BIBLIOTHECA REGIA
BERNENSIS

KAPPEL BØCKERS
UDVALGTE EVENTYR
OG FORTÆLLINGER FOR BØRN

UDVALGTE EVENTYR
OG FORTÆLLINGER FOR BØRN

AF

KAPPEL BØCKER

ILLUSTRERET AF DANSKE KUNSTNERE

TREDJE MEGET FORØGEDE UDGAVE

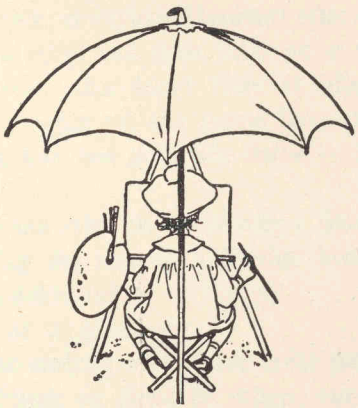
II

E. JESPERSENS FORLAG
KØBENHAVN OG OSLO

SPECIALBOGTRYKKERIET
SOFUS PETERSEN KBHVN.

1. Jens Knuds Fødselsdag 7
2. Den stolteste 16
3. Jul 26
4. Soldaten 34
5. De hvide Vinger 43
6. En Ven i Nøden 53
7. Hvem er du? 61
8. Mor 70
9. Mosekonen brygger 83
10. En Historie om to Opdagelser 101
11. En varm Dag 110
12. Oprør 122

JENS Knud var bange for sin Far, og han skændtes med sin Mor. Han var saa forkælet. Naar han ikke var i Skole, stod han og tiggede i Spisekammeret. Laa der et Stykke stegt Fisk, et Stykke Medister eller en lille Kage, kunde han bogstaveligt talt ikke taale at se det, men han tiggede og tiggede: »Aa Mor! Bare et lille Stykke.« — »Nej, Dreng!« — »Jeg vil saa gerne have det!« — »Nej, Dreng!« — »Jeg kan saa godt lide det!« — Nej, Dreng!« — »Aa Mor!«

Og naar han saa rykkede sin Moder i Skørterne, sagde hun tilsidst: »Tag det saa og hold din Mund.«

Jens Knud forstod det.

Men hans Far ærgrede sig.

Hvis han saa endelig vilde have spist pænt. Men naar de f. Eks. fik Flæsk og Brød til Aften, var Flæsket altid

forbi, før nogen saa sig om, og Jens Knud sad bønligt tilbage bag ved en stor Humpling bart Brød. Det kunde hans Moder alligevel ikke taale at se paa, og saa fik Jens Knud et Stykke Flæsk mere. Enden blev altid, at hans Fader maatte til at lave Ryttere, saaledes, at han skar baade Brød og Flæsk itu og lagde et passende Stykke Flæsk ovenpaa et passende Stykke Brød. Saa kunde Jens Knud da ikke knibe ud. Han havde jo desuden, som før er sagt, Respekt for sin Fader.

Men hvis den lille Jens Knud, der holdt meget af Flæsk og meget af tykt Smør paa Brødet, havde faaet Lov at raade, saa havde han spist Flæsket til det tykke Smør.

»Mor!«

»Ja, min Dreng!«

»Nu er det snart min Fødselsdag.«

»Ja, lille Jens Knud, saa bliver du otte Aar.«

»Maa jeg saa faa Chokolade?«

»Ja, det tror jeg, hvis vi faar Raad til det, men det faar vi nok.«

»Maa jeg saa faa to Kopper?«

»Ja.«

»Maa jeg faa tre Kopper?«

»Ja.«

»Maa jeg faa fire Kopper?«

»Tyve!« sagde hans Fader, og Jens Knud vendte hele sit Ansigt fra sin Mor til sin Far, thi saadan plejede Faderen sandelig ikke at se paa Tingene.

»Hundrede,« sagde hans Fader, »og vil du mer, saa lige saa mange, du kan drikke.«

Jens Knud var saa forbløffet, at han sagde intet mere. Men han troede paa ingen Maade dette. Dog talte han om Sagen med sin lille Legesøster Else, der sammen med ham selv laa og rodede ude paa Landevejen.

»Jeg maa faa hundrede Kopper Chokolade paa min Fødselsdag. Min Far har sagt det.«

»Maa jeg saa faa een,« sagde hun, thi naar der vankede til den ene, plejede der ogsaa at vanke til den anden, baade paa den ene og den anden Maade.

»En!« sagde han og vidste knap, hvad han vilde svare, men sagde saa alligevel: »Du maa faa tyve.«

Da drog hun et dybt Suk, saa beundrende paa ham og begyndte ogsaa at glæde sig til Fødselsdagen.

Nu behøver vi naturligvis ikke at fortælle, at Jens Knud ikke kunde komme op om Morgenen, før hans Moder trak Dynen af ham, men den Morgen kunde hverken hans Fader eller Moder røre sig, før han sad overende og saa sig om i Stuen.

»Er det nu min Fødselsdag? Skal vi saa have Chokolade?«

»Ti Kopper med det samme,« sagde Faderen, skønt Moderen lo ynkeligt, »ti Kopper nu og Resten, naar vi kan. Af Sted, Mutter, og lad os endelig snart se den Chokolade,« og da var der næppe gaaet et Kvarter, før Moderen kom med den fineste Kande fuld af den dejligste, rygende, duftende Chokolade.

»Det smager sandelig,« sagde Faderen og pustede, »en Kop til, Jens Knud.«

»Jo Tak,« svarede Jens Knud, der allerede svedte stærkt over hele Kroppen. — Men dette var sandelig dejligt.

»Nok'en Kop,« sagde Faderen, »nu er det Fødselsdag.«

»Joh Tak,« svarede Jens Knud, men skelede dog efter Kanden, der var betænkelig fuld. — »Jo, vistnok lidt endnu!«

»Hvad behager, Jens Knud,« sagde Faderen og blev ganske ualmindelig forbavset, »er der ikke langt til tyve

og endnu længere til hundrede — mas dog paa! — kan du ikke taale mere?«

»Jo—oh!« sagde Jens Knud og begyndte nu paa den fjerde Kop, men saa sig om med sit opsvulmede Ansigt, som om han vilde æde Stuen. Faderen stod op. — »Ja, nu puster vi lidt,« sagde han, »naar vi saa har faaet Klæderne paa, tager vi en to, tre Kopper til eller fem.«

Jens Knud steg noget langsomt og lurende ud af Sengen, og da Faderen gik ud i Køkkenet for at vaske sig, forsvandt han skulende ud af Døren, satte sig ned udenfor og saa forædt ud over Markerne. Den lille Else kom, stivet og strøget.

»Du er ogsaa i den hvide Bluse, Jens Knud. Har du faaet Chokolade?«

Jens Knud saa rasende paa hende.

»Drik det altsammen,« sagde han, »der staar vistnok en forfærdelig Kande inde paa Bordet, og Mor har vistnok hele Køkkenet fuldt. Jeg tør ikke gaa ind.«

Og mens hun blev staaende med Armene ud til Siderne for ikke at krølle sig, blev han siddende og bestilte ikke andet end at se dum ud — lige til Frokost.

»Naa, kom nu indenfor,« sagde Faderen, »sid hen ved Bordet! God Dag, lille Else. — Skal det være en Kop Chokolade eller to til at begynde med, Jens Knud. — Naa, ikke! — Ja, men saa er her ogsaa andre Sager. — Stegt Aal, fed og god, den har jeg selv købt. Varm Skinke, den har Moder købt. — Dejlig Flæsk, hvid og yndig. — Og i Dag, min Dreng, — — ikke en eneste Bid Brød til.« —

»Ingen Brød!« sagde Jens Knud. — Han havde en Fornemmelse, som om han havde slugt baade Flæsket og Aalen og følte for første Gang i sit Liv Længsel efter en kold Svamp, thi hele hans Ansigt var, som om det var

lavet af Chokolade. — »Maa jeg ikke blot faa noget Kaffe med dig, Mor — blot en lille, lille Smule.«

»Akkurat som du vil,« sagde Faderen, »i Dag er det Fødselsdag, og i Dag skal du selv komme Sukker i! — Kom herhen til mig, Else, dig skal jeg hjælpe.«

Sukker er noget dejligt noget. Jens Knud glemte Sorgen, saa efter Else, stak Teskeen dybt i Skaalen, læssede paa, hvad der kunde være, og endda lidt mer, saa endnu engang efter Else, lagde saa det halve paa Dugen og fik Resten i Koppen.

»Værsgod, min Dreng,« sagde Faderen glad.

Hvor er det dejligt at grave i Sukker. Jens Knud gravede igen, saa sig om med nogen Stolthed og fik denne Gang næsten det meste over i Koppen.

»Klem du paa, lille Knud,« sagde Faderen, og Jens Knud, der ellers aldrig var vant til at sidde ved Sukkerskaalen, tog et Læs, der var større end nogen Sinde før — og Kaffen løb over. Jens Knud, der var kommen til at synes saa godt om sin Fader og nu turde gøre, hvad det skulde være, rørte først lidt rundt, satte saa Overkoppen paa Dugen og drak af Underkoppen, saa Kaffen løb i stride Strømme ned ved begge Sider af hans Mund. Tømt blev den. Han saa sig roligt om, men opdagede dog i næste Øjeblik, at Overkoppen havde lavet en brun Ring paa Dugen, at hans hvide Bluse lignede Karkluden, og at den søde Kaffe smagte værre end den værste Chokolade. Hvor var det heldigt, at Bedstefar og Bedstemor i dette Øjeblik kom ind ad Døren, begge to med Pakker. Den første, som Bedstemor begyndte at løse op, lignede jo næsten en Tromme.

»Min egen Dreng,« sagde hun, »sidste Gang, du besøgte mig, var du saa glad ved Hønsesuppe. Her er en til dig.« — Hun stillede Hønen lige for Ansigtet af ham, en rund, tyk, væmmelig, hvid Høne, der glinsede. Jens

Knud havde hellere set en Hugorm, men Bedstefader kom heldigvis med næste Pakke. Det var en Tærte med et dundrende Lag af søde Sager ovenpaa, og det var mere, end Jens Knud kunde udholde. Han tog med begge Hænder fat i Bordet og saa med stive Øjne op i Loftet, saa hans Fader sagde meget hurtigt:

»Alt det spiser vi i Eftermiddag. Nu kan I to smaa lege,« og Jens Knud var allerede ude af Døren, om end han dog fik Tid til at faa den tredie Pakke med sig. Den lugtede ganske vist en Del af Chokolade, men indeholdt dog et dejligt Sommerfuglenet og et andet Net til at fange Hundestejler og den Slags. Den lille Else fo'r øjeblikkelig af Sted med det ene, men Jens Knud sank sammen lige uden for Døren og faldt i en dødlignende Søvn, hvoraf han næppe kunde vækkes, da hans Fader kort efter kom ud for at spørge, om han vilde have Sødsuppe til Middag.

»Hvad!« brølede Jens Knud, der ikke for alt i Verden vilde tænke paa Mad.

»Sødsuppe!« sagde hans Fader, »og Pandekager med Sirup, er det ikke saadan, du har sagt. Og saa skal du jo have Lov at raade for, hvor vi skal hen i Eftermiddag. Skal vi til Kæmpehøjen?«

»Ja,« sagde Knud og prøvede at vaagne. Han kunde hverken tænke eller forstaa, men havde en frygtelig Følelse af, at nu gjaldt det.

»Eller skal vi tage ud at sejle?«

»Ja,« sagde Jens Knud.

»Eller tage ud til Faster Marie og se Pudelhvalpen derude.«

Jens Knud puttede Fingrene i Munden. Han forstod ingenting endnu.

»Ikke sutte,« sagde hans Fader. »Eller vil du have Lov at bede Per Fiskers Drenge her hjem.«

»Ja,« sagde Knud.

»Ja, men vi kan jo kun den ene Del,« sagde Faderen. »Eller vil du hellere ud til Faster Jensine og se Gedebukken, der kan trække en Vogn. — Her er altsaa Tale om Kæmpehøjen med Skoven og en Sejltur ude paa Fjorden og en Pudelhvalp og Faster Marie og to Drenge hos Per Fiskers og en Gedebuk og Faster Jensine — og lad mig nu se, der er mere endnu — tænk dig om, hvad vil du?«

»Jeg vil ind til Mor,« brølede Jens Knud.

»Ja, men du skal jo raade,« sagde hans Fader.

»Jeg vil ind til Mor,« Jens Knud var allerede gennem Døren og havde faaet sit Hoved gemt i sin Moders Forklæde. »Jeg ved det ikke,« tudskraalede han. »Mor, jeg ved det ikke — jeg ved det ikke — du skal sige det.«

Moderen klappede hans Hoved.

»Saa tager vi til Kæmpehøjen, min Dreng. Det har jeg tænkt for længe siden. Kurven er pakket.«

»Ja, men ikke slæbe Brød med til Drengen,« sagde Faderen. »Husk blot Hønen.«

Jens Knud var imidlertid kommen helt om paa den anden Side af Moderen.

»Lille Mor! Brød med! — Vaskes! — Og se min Bluse.«

Da satte Faderen sig ned og smilede.

* * *

Det blev en herlig Eftermiddag. Hen imod Aften kom de alle hjem, Jens Knud og Else belæssede med Blomster, og saa sagde den lille Else Farvel og Tak for i Dag, men Faderen satte sig hos Jens Knud.

»Hør nu, min Dreng, nu vil vi to snakke sammen. Kan du nu sige mig: Hvem var det, som i Dag bad om Rugbrød? — Nej, du behøver ikke at sige noget! — Hvem var det, som i Dag bad om at blive vasket? — Nej, du skal ikke snakke med! — Hvem var det, som i Dag bad om at faa en ny Bluse paa? — Nej, ti bare stille! — Hvem var det, som i Dag absolut vilde, at hans Moder skulde raade for det hele? — Ja, vi snakker ikke om det. Men vi husker det. — Dernæst vil jeg bede dig om noget: Vil du give mig de to Net, du har faaet i Dag. Jeg skal sige dig: Sommerfuglene dør næsten altid, naar du har fanget dem, Støvet gaar af Vingerne. Hundestejlerne bliver næsten ogsaa altid til sidst kastet i Støvet for at dø — jeg kan ikke lide, at Smaabørn har Net til at fange de Smaadyr i. — Vil du give mig Nettene?«

Jens Knud nikkede og saa paa Faderen.

»Du maa raade dig selv, min Dreng, i Dag er det Fødselsdag.«

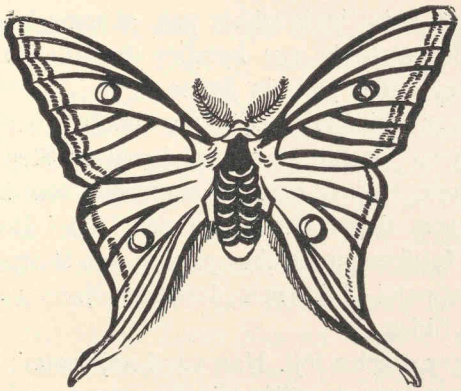
»Jeg vil,« sagde Jens Knud og skulde lige til at synke sammen. Nu begyndte jo Elendigheden igen, men da tog Faderen ham ved Haanden: »Kom nu med mig,« sagde han, »for først nu kommer min Fødselsdagsgave.«

Og ud i Stalden gik Faderens lange Ben og Jens Knuds smaa Ben, men just i Stalddøren standsede alle fire Ben, thi tænk — inde i det ene Hjørne laa Faster Maries Pudelhvalp, sort og dejlig blød, og i det andet Hjørne stod Faster Jensines Gedebuk og saa' saa venligt paa dem.

»Det er min Gave,« sagde Faderen og tog sin Dreng ind til sig.

* * *

Natten kom, Jens Knud sov saa roligt og stille, som han aldrig havde sovet før, og dog drømte han om denne mærkelige Fødselsdag. Det forfærdelige var saa langt borte, men ude i Stalden, mellem Faarenes smaa Lam, stod Gedebukken, — som var hans — ganske alene — og foran Sengen, saa Jens Knud kunde faa den op til sig straks om Morgenen, laa den dejligste, blødeste, bedste, lille Hvalp i den hele Verden — Pudel! — Jens Knuds! — ganske alene!

Den Stolteste.

JA, du er naturligvis sikker paa, at naar Historien hedder den stolteste, saa handler den allermindst om en Kejser, som sidder paa sin Trone.

Du tager imidlertid fejl. Den handler om en Dreng, som hed Jens Jørgen, og som sad paa en Sten ved Kirkegaardsmuren, en knashaard Kampesten, som ingenting er værd, og som ligger der endnu den Dag i Dag.

Du er fuldkommen sikker paa, at den stolteste har blinkende Knapper i Uniformen, lynende Øjne og en frygtelig Sabel ved Siden.

Du tager aldeles fejl. Han var i højst almindelige Bukser og Bluse, var en stilfærdig Fyr og manglede komplet Sabel.

Du tror selvfølgelig, at den stolteste var omgivet af Generaler og de fineste Damer.

Ak nej, Jens Jørgen sad paa en Sten og var omgivet af Snedkerens Stine og Per Madsens Morten og mig, som skriver dette, og Maren og Petrine, hvis Moder vaskede for Folk, og Kristian, som ganske vist var Duks i Skolen, men som havde bare Ben, Huller i Benklæderne og Klude af alle mulige Farver i sin Vesteryg, og Niels og Kristen, der var ualmindelig skidne, fordi de lige havde været oppe

at slaas og havde grædt begge to. Ja, der var endnu flere, men det var Kammerater af os andre og af samme Slags. Vi sad paa Skraaningen ved Kirkegaardsdiget, nogle paa en Stige, der stod op ad Ringerens Mur, andre paa hans Trillebør, andre paa Græsset — saadan som vi plejede at sidde.

Det var hele Hoffet.

Og Jens Jørgen var, som sagt, aldeles ikke Kejser. Han var Søn af en Rebslager, der var Broder til Præsten, og han var kun kommet til Landsbyen i et lille fattigt Feriebesøg paa to Dage.

Foran os var Vejen, bag denne hvide Huse og grønne Haver, og længere borte Enge og stille Marker. Det var en vidunderlig Sommeraften. Jens Jørgen sad paa en Sten og syntes helt betaget af Aftenens Skønhed. Solen var just i sin Nedgang. Vi talte dæmpet om den stolteste, thi i Skolen havde Læreren den Dag omtalt nogle af Historiens store Skikkelser for os og meddelt os, at vi snart skulde have en Slags Sommereksamen, hvilket havde gjort et stærkt Indtryk paa os, ikke for Eksamenens Skyld, men fordi vi den Dag fik en Tøre eller en Femøre med til at slikke op, saa Skolen stod i en Glans af Lakrits, Maltsukker, Tvebakker og Halvskillings Kringler.

»Den stolteste, det var nok Kolumbus,« sagde Stine, »den Gang han steg i Land i Amerika paa — ja nu kan jeg ikke huske igen, hvad Øen hedder — men han svang Fanen, og de røde faldt paa Knæ, og dèr laa hele Amerika.«

»Det er ikke sandt,« sagde Kristian. »Læreren sagde ingenting om, at de faldt paa Knæ. Og de røde havde jo heller ingen Kanoner. Nej, Napoleon! Thju! Naar han kom med Kanonerne.... hvad siger du, Peter?«

Peter sagde ikke noget straks, og da han endelig fik begyndt, viste det sig, at han vilde fortælle en Spøgelseshistorie om en Vædder, som havde to Hoveder, og som gik om Aftenen ude paa en Markvej. Han vrøvlede forskrækkelig; men Enden paa det hele blev, at vi kom til at snakke om Spøgelser.

Kristian fortalte om en Hakkelsemaskine, som om Aftenen stod alene midt i den mørke Lade og skar Hakkelse i Timevis, skønt der ikke var noget som helst levende, der rørte sig. Han spyttede temmelig ofte, medens han talte, og vi andre spyttede med; thi vi vidste jo, at naar man spytter, saa kan al den Slags Pusleri og Spøgeri ikke faa nogen Magt over en.

Morten havde hørt om en Kone, som stak to Syle i Bjælken, og saa kunde hun malke dem og derved tage Mælken fra andres Køer. Han fortalte saa ivrigt, at han fægtede i Luften, og han forsikrede stadig, at det var sandt, det han fortalte, og at det var den største Sandhed i Verden, og at han var ligeglad, enten vi troede ham eller ikke, for det var Sandhed alligevel. Vi andre var begyndt at snakke med; vi lo og gøs og støjede og gjorde Nar og var bange. Uden at vi ret anede det, var det begyndt at mørkne over vore Hoveder, og nu ringedes Solen ned.

Jens Jørgen hævede Hovedet.

»Er det jeres Alvor,« sagde han; »tror I da paa saadan noget herude, saadan noget med Hakkelse og Syle og Væddere....«

Og han lo.

Om vi troede paa det. Vi saa op ad ham og ned ad ham igen. Troede paa det. Jo, vi troede altid paa Spøgelser om Aftenen. Om Dagen kunde ogsaa vi have vore Løjer med at gøre Nar ad hinandens Spøgelsesskræk; men om Aftenen havde vi en umaadelig Rædsel for det, som vi ikke

kunde forstaa, og nu sad han her i Halvmørket og spurgte, om vi troede paa det. Om vi troede paa det. Vi saa næsten paa ham, som om han selv var et Spøgelse.

Kristian skottede hen til den kalkede Kirkegaardsmur, bag hvilken Spøgelserne kunde begynde at kige op, saa snart det skulde være.

»Du skal ikke gøre Nar,« sagde han, og det lød i Halvmørket, som om hans rystende Stemme manede Jens Jørgen og hele hans Sten lige ned i Jorden paa Stedet. »Du skal ikke gøre Nar. Vi ved, at i Byerne, dèr tror de ikke paa dette her. Der er altfor mange Folk — men herude.... naar det begynder at blive mørkt i Husene....«

Han tav og saa hidsig hen paa Jens Jørgen.

»Ja, men naar jeg nu aldrig har været bange for saadan noget og bliver det heller aldrig,« sagde Jens Jørgen. »Jeg kan ikke forstaa, at I ikke giver saadan en Vædder en paa Siden af det ene Hoved og to paa Siden af det andet og rusker den ordentlig i alle dens fire dumme Horn..«

Han klukkede af Latter, idet han rejste sig. Jeg er vis paa, han saa Vædderen foran sig og fandt den ustyrlig morsom. —

Dermed gik han gennem Laagen; men vi lyttede efter hans Skridt. Mon han kunde lade være med at skynde sig over Kirkegaarden. Ak jo! Hans Skridt lød faste og rolige, indtil de døde hen bag Ligstenene og Buksbomhækkene og Sørgepilene.

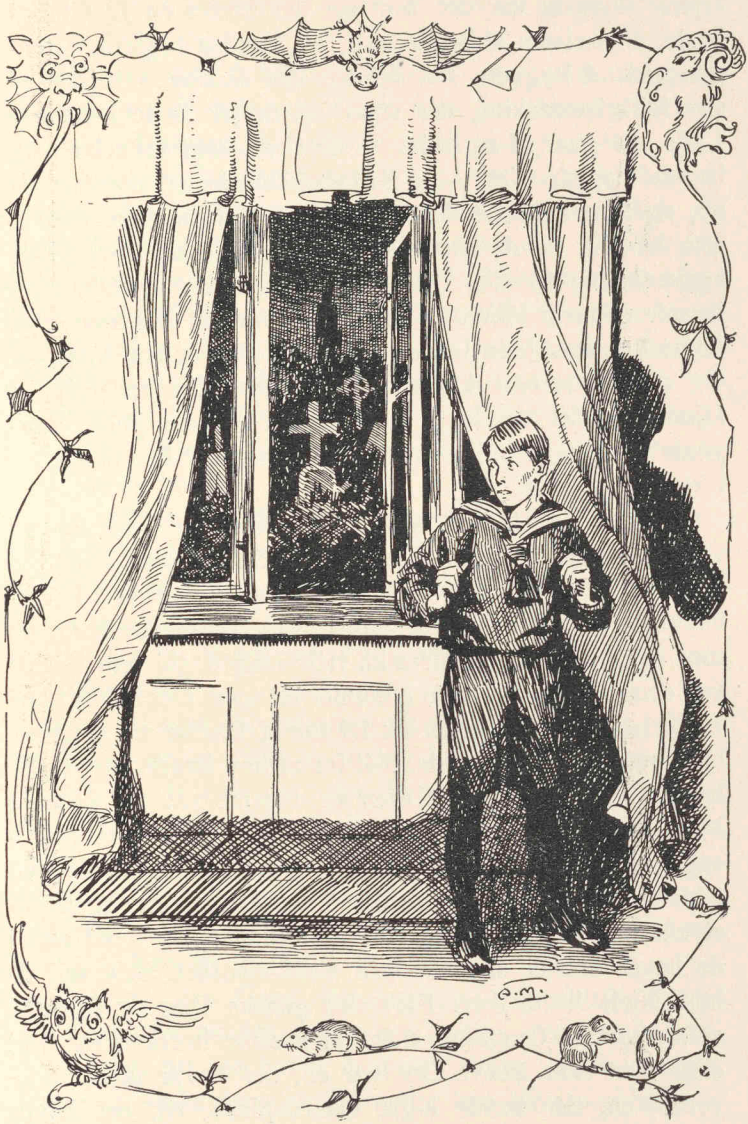
Der sad vi.

Vi var rasende. Saadan en Fyr havde ikke Spor af Respekt for Spøgelser! Sikken en!.... Morten forsikrede hurtigt og endnu en Gang, at hvis ikke hans Historie var sand, saa var det maaske ikke engang sandt, at han selv sad her. Haarene var lige ved at rejse sig paa vore Hove-

der. — Men imens tænkte vi stadig mere paa den frejdige Dreng, som nu var helt alene et Steds bag Gravene. Vi saa paa hinanden, thi alligevel — naar sandt skal siges — hvor vi beundrede ham! Stine kom endog med et Ord om, at saadan en Dreng havde hun aldrig set og fik maaske heller aldrig mere at se her i Verden, og vort sidste Blik gik til Laagen, før vi skiltes for at blive borte i alle de smaa Huse. Og saa kom hele den stille Sommernat. Snart laa vi alle i vore Senge, og hele Landsbyen hvilede.

Hvad vi andre drømte, ved jeg ikke. Hvad Jens Jørgen drømte, fik vi siden at vide. Det var netop det samme, som mangen anden Dreng har drømt i hine ældre Tider, da man endnu kunde være bange for Guds Hus og dets fredelige Have.

Hans Seng stod i et Værelse, der vendte ud mod Haven, som igen gik lige op til Kirkegaarden. I dette Værelse laa han for første Gang. Det var stort og stille, og han tænkte paa Kristians Ord: Naar du kommer herud, hvor der er langt mellem Folk, og det mørkner i Husene, saa ser du Spøgelsernes store Øjne. Alle Værelser var nu tavse. Stilheden sad i dem, og Stilheden lyttede. — Tys, hvad var det? Vinduet stod aabent. Gardinet bevægede sig. Han saa paa de hvide Sommernatsskyer. De var næsten som Engle, der fløj ind i Himlen. De var som Skibe, der sejlede bort. Et Øjeblik laa de stille, i det næste blev de større og kom ned mod Vinduet. Jens Jørgen var urolig, skønt han alligevel kæmpede med sig selv og skammede sig som en Hund. Gardinet gled langsomt svajende frem og tilbage. En Stjerne tindrede pludselig frem derude, og han var nær ved at blive bange for den. Natten blev altfor stille. Den svage Raslen af Blade døde helt hen — og da alt omkring nu var saa tyst, at han kunde høre sit eget

O.M.

Hjerte slaa, da var det, som om der hørtes en Lyd langt borte, en sælsom slibende Lyd, og Sveden haglede Drengen ned ad Ryggen. Thi det var den dumpe Arbejden af en Hakkelsemaskine, der staar og drejer alene i en øde Lade.... gaar af sig selv.... Det var, som om selve Stilheden klagede sig. Alle Kirkebakkehistorier marcherede op, og han huskede dem alle. Han huskede flere endnu, som han før havde hørt eller læst. Nisser med røde Huer begyndte at pusle bag Vinduerne, Spøgelser svajede af Sted derude gennem Havens Gange, som var det Lagener uden noget Legeme. Jens Jørgen saa dem lukt gennem Væggen. Og dog turde han ikke se ud og turde ikke heller lukke Øjnene, og det blev langt over Midnat, saa den kolde Morgenluftning trak ind gennem Vinduerne, før han sank hen i en urolig Søvn.

Sommerblæsten fejede af Sted den næste Dag, og det var straalende Solskin. Vi var spredte rundt om, hver ved sit Arbejde, men var igen om Aftenen paa vor Kirkebakke og saa ud over vor Landsby. Kristian var holdt op med at læse. Han havde slidt hele Dagen, thi han skulde ved denne Eksamen være Nummer eet igen. Det havde hans Fader sagt. Og Kristian fik fri for at komme ud at tjene, og hans Fader sled for to, blot for at han kunde blive holdt hjemme ved Bøgerne. Maren og Petrine var nu kommet hjem fra deres Tiggergang. De havde været i et Nabosogn med en Kurv i den ene Haand og et blaatærnet Knyttеklæde i den anden, og nu laa Flæskestumperne og Brødstykkerne og lidt Ost og Kobberskillinger, og hvad andet de havde samlet, hjemme paa Køkkenbordet. Selv sad de her. Niels havde kørt Plov den ganske Dag og til sidst selv pløjet to Omgange uden at komme hverken for højt eller dybt eller skævt. Der var en, der havde læsset Kløverhø, en, der havde luget Gaardsplads, en, der havde

været med sin Husbond i Byen. Vi sad og pjattede, mens Blæsten lagde sig.

Saa aabnedes Kirkegaardslaagen. Stine, som sad paa Kampestenen, flyttede sig, Peter, som just fortalte om en mærkelig Markmus, han havde været paa Jagt efter, gik helt i Staa — det var Jens Jørgen, der kom. Vi blev i Grunden forbavsede over, at han var levende. Men vi kendte ham jo fra den foregaaende Aften, og han var af en hel anden Slags end vi. Han var lettere, pænere, bleg og saa forunderlig høflig og kunde sikkert mange flere Aarstal end Kristian. Og desuden var han langt borte fra og skulde langt væk hen igen og gik i den sorte Skole — jo, vi kunde i Grunden godt vænne os til den Tanke, at han gik frem i Trods mod alle Spøgelser. Vi saa ligefrem med Ærefrygt op til ham.

»Ja, det er ikke, fordi jeg kan blive her,« sagde han, »jeg skal hjem igen, men jeg vil gerne sige noget.«

Vi rørte os alle og stirrede op i hans Ansigt. Han stod næsten ligesom en Konge.

»For det er vistnok min Pligt at sige jer, at jeg løj for jer i Aftes.«

Hvad behager! Vi gabede — Kristian og Peter og Maren og Petrine og Stine og jeg og Laagen og Stenen med. — Løj! — Hvordan var det, han stod og snakkede. — Løj! — Hvad var det for en Fyr. — Løj! — Hvormed? — Jeg kommer for at sige, at jeg løj for jer! — Var han rigtig klog. — En Dreng staa og fortælle, at han løj. — Kan en Dreng komme hen og fortælle alle mulige andre Mennesker, at han løj — —

»Det var, den Gang jeg sagde, at jeg aldrig kunde blive bange for alt det, der er om Natten. Jeg kunde ikke lide at rejse, før jeg havde sagt jer, at jeg var saa bange i Nat — maaske mere, end I andre kan blive — Hm!«

Vi havde næsten en Følelse, som om Bakken sagtelig sank med os alle. Der stod altsaa Drengen, akkurat som vi — en dum Fyr, som vi. Ikke bedre end Peter med Vædderen og Kristian med Hakkelsekisten og Morten med Sylene og alle vi andre med alle vore smaa Landsbyhistorier. Her stod han, og hvor var hele Storheden.

Han skaanede ikke sig selv. Han talte roligt og blegt, men vi mærkede nok, at det var hele Sandheden, han fortalte, da han skildrede sin fattige Frygt, sin Fejghed og sin Ynkelighed.

Alt var saa stille, at vi glemte, hvor vi var.

»Derfor kom jeg herover,« sagde han, »for jeg vilde ikke rejse, før jeg havde været her. Og jeg er kommen for at bede jer alle om Forladelse!«

»Om Forladelse,« sagde han henne ved Laagen, og han hilste os som den foregaaende Aften, nikkede en Gang til, men vi fornam alligevel, at han var nedbøjet som den, der har gjort Bod, og træt som den, der har ydmyget sig.

Saa faldt Laagen i.

Vi sagde ingenting. Og dengang en og anden igen fik Munden lidt paa Gled, lød Ordene ængstelige og drejede sig om noget helt andet.

Vi kan tale om Kolumbus og Napoleon og de andre store, men naar vi selv oplever det store, bliver vi tavse. Vi nævnte nok siden den fremmede Dreng, men aldrig hans Ord til os den Aften. Vi gjorde os kun vore egne Tanker, men hvis en og anden ved at se paa Kampestenen pludselig havde glemt sig selv og sagt: »Jeg tror næsten, den stolteste, det var alligevel Jens Jørgen,« da skulde der ikke gaaet et Smil over vore Ansigter, vi havde sikkert alle svaret Ja! Ja! — Men du, som læser dette, maa godt le, naar

du hører, at de stolteste, det er Napoleon og Kolumbus og Jens Jørgen; thi du var jo ikke til Stede hin Aften for mange Aar siden oppe paa Bakken ved Kirkegaardslaagen.

DER fløj to Engle hen under Himlen, og det var Nat. Det var en Nat, der var saa stille og med store Stjerner. Over deres Hoveder lyste, tindrede og funklede det, saa Himlen var næsten hvid af Lys. Under dem var den sorte Jord, men den var som spættet med smaa bitte gule Prikker. Der var Lys dernede, og der var mange Lys. — Englene vidste nok hvorfor. De smilede, foldede Hænderne og saa opad.

Det var jo Juleaften.

Ingen af de smaa Mennesker dernede paa den sorte Jord vilde kunne se Englene, thi deres Dragt var blaa, som Himlen var blaa, og besat med Stjerner af gnistrende Guld. Det eneste, som skulde kunne ses, var Englenes store snehvide Vinger. Men et Menneske, som saa dem, vilde bare have troet, at en fjerlet Sky sejlede hen over Himlen og svandt langt borte.

Englene saa atter opad og smilede.

Oppe fra det tindrende høje bag alle Stjernerne hørte de Sangen og Musikken, Harpeklangen blandede sig med de fjerne vidunderlige Stemmer. Ogsaa i Guds evige Rige holdtes der Jul. — Ære være Gud i det høje. Englene foldede Hænderne. Deres Øjne straalede, og de nynnede med. Det var atter og atter Sangen fra den første Julenat, der blændede Jorden, den Nat, da Himlen spaltedes, og de snehvide Engle fo'r ned over Krybben, hvor han laa, som skulde blive Vejen og Sandheden og Livet, netop Vejen til Englenes evige Hjem.

Det klang fra Himmel til Jord og i Himlen med: Ære være Gud i det høje, Fred paa Jord og i Menneskene Behagelighed. Og saadan klang det igen i Aften, mens Englene nynnede. Det var jo Jul.

— Saa dalede de.

Der var en stor By, som saa op med tusinde Lys. Men Gaderne var tomme. Alle var jo til Juletræ i Stuerne. Det drønede ligefrem fra Politibetjentens tunge Støvler, idet han gik om Hjørnet. Englene standsede pludselig ved et af Vinduerne og tittede ind, Hoved ved Hoved.

— Der var en meget smuk Stue. I Lænestolen sad eller laa en Dreng. Han var bleg. Hans Ansigt var surt. Han saa paa ingenting. Han var vred.

Foran ham stod et Mahognibord. Det skinnede blankt og smukt. Paa dets Plade laa en Bog i Guldsnit, og lige op til Bogen et Lotterispil med dybe, kønne Farver. Men der var alligevel saa forunderlig ensomt paa Bordet. Drengen saa ikke til Spillet og Bogen. De laa saa ligegyldigt henslængt. Der var næsten tomt i Stuen.

Han havde ønsket sig Bogen og Spillet. Det var det første, han havde ønsket sig. Ja, saa forfærdelig længe før Jul havde han ønsket sig det. Men siden havde han jo tænkt paa mere. Siden havde han jo set, at der var utallig meget, som ogsaa kunde ønskes: Der var en Ele-

fant paa Hjul, en Tømme med Bjælder, et Jernbanetog paa Skinner, en Husarhue, en Legetøjsbøsse — ja, ingen kunde ramse det altsammen op, thi den blege Dreng havde ikke selv Tal paa sine Ønsker. — Ja, og der sad han i Stuen. Paa Bordet laa Spillet og Bogen og intet mere. Nej, nej! Slet intet mere.

Skal vi saa spørge: Er det en Jul? Er dette Meningen med Julen: Spil og Bog og saa intet mere. Ingen Elefant, ingen Hue, ingen Bøsse, ingen.... nej, ingen Verdens Ting. Er dette Jul? — Nej, nej, hundrede tusinde Gange hellere være fri for saadan en Jul. Naa, saa det skulde være Jul: et Lotterispil og Bogen.

Englene veg tilbage fra Vinduet, som om de langsomt var bleven bange. De saa ikke mere paa hinanden. De dukkede deres dejlige Hoveder. Men de famlede efter hinandens Hænder og derefter fløj de opad igen, højere og højere, mens Stjernerne straalede og brændte. De søgte hjemad. De forstod, at her i Stuen hos den lille blege Dreng var Julen ikke kommet. Han tænkte kun paa et eneste: han tænkte paa sig selv. Han kunde ikke holde Jul. Han vidste intet, intet om Julen.

Og de fløj op, saa de igen hørte Vidundertonerne og Harpernes jublende Klange. Og mens de lyttede, kom Barnets Smil igen over deres Ansigter. De saa igen paa hinanden, og de nynnede igen og igen: Ære være Gud i det høje. Ja, evige, kærlige Gud, Fred paa Jord. —

Saa dalede de. — De søgte igen mod den mørke tunge, lysprikkede Jord.

De saa igen ind gennem et Vindue. Her var intet Gardin for, men en Avis. Stuen var gabende tom. Paa en Skammel og med Ryggen til Væggen sad en Dreng og saa frem for sig med et tomt Blik. I den ene Side af Stuen stod et umalet Træbord. En Kone, som sad for Enden af det, havde lagt Armene overkors paa Bordpladen og

Hovedet paa dem igen. Hun sov. — De to smaa havde faaet Lov til i Aften at sætte sig til Rette i Mors Stol, en gammel skrøbelig Lænestol med et tyve Gange lappet Betræk. De sov. I den underlig tomme Stue sad da Drengen her, paa en Maade helt alene.

Hans Krop var lidt foroverbøjet, hans Skuldre lidt hængende. Det saas allerede paa ham, at han var en Slider. Hans Ansigt var allerede blevet dybt alvorligt. Han var ikke af dem, der træffes støjende paa Gader og Stræder. Han var af dem, der gaar stille fra Pladsen til Hjemmet. Han kom næsten altid ud af det ene Arbejde for at tage Vejen ind i det andet.

Der gik alligevel et Smil over hans Ansigt.

Han var kommet til at se paa de to smaa, der sad sammensunket i Lænestolen. Hver af dem havde et Billedark med Soldater og et Æble. Arkene var ens, og Æblerne var ens, ellers var de to smaa kommet op at slaas. Nu gemte trolig hver sit, mens de fredeligt sov sammen. Drengen smilede endnu.

Billederne og Æblerne var h a n s Gave, og han havde saadan glædet sig til at kunne give dem den Gave. Han havde haft Æblerne indpakket i hele Aviser, og de Smaa havde selv løst op; det var saa morsomt. — Drengen smilede endnu. — Æblerne skulde gemmes. Hver af dem var bange for at spise sit — at ikke den anden skulde have sit tilbage. Men for Resten havde de sandelig ogsaa faaet rigtig god Mad i Aften, det havde Mor sørget for. Derfor snuesov de ogsaa straks.

Dybe Blink af Glæde gik igennem Drengens Øjne. Saa bøjede ogsaa han langsomt Hovedet ned, lagde det i Hænderne.... og blev saa siddende.

Da aabnedes Døren stille, og Englene var i Stuen. En Luftning fra selve det ufattelige Paradis bragte de med sig. Stilheden blev hellig, da de kom, og Freden blev Guds.

De sovende rørte sig ikke, thi skønne Drømme, der var vokset i Guds Have, drog nu gennem deres Sind. Lampen brændte roligt, og henne paa Væggen dikkede det gamle Ur langsomt Tiden af Sted og Evigheden nærmere.

Var det Jul? Ja, det var Jul. At holde Jul er at være god. At holde Jul er at have Tanke for andre. Naar Drengen vaagner Julemorgen, vil han tænke paa, at de to smaa alligevel har haft en god Juleaften, og han vil være glad. Den Dreng kan holde Jul — og han gør det.

Og dog var der som en Skygge over Englenes stille Ansigter. De var draget videre. Og Vinduet med Avisen forsvandt hurtigt bag dem. Thi den lille Slider derinde bag Avisen manglede alligevel noget. Hverken den dødtrætte Moder eller de to smaa havde rigtig Tanke for at hygge om ham eller være god mod ham. For ham var der ingen Julestemning. Han maatte leve af sin egen Godhed. Han var i Grunden alene.

Englene var igen højt oppe i Stjerners Glans. De var langt ude over Landet, hvor Taget er Mos og Skorstenene lave, og hvor den hvide Kirke staar Vagt i Landsbyen. — De tittede, Hoved ved Hoved, ind gennem et Vindue. Der var intet hængt for. Paa Bænken ved Langbordet sad en Familie, Mand, Kone og Børn.

Juleaften var begyndt med, at det begyndte at blive mørkt. Saa var Børnene med Far i Stalden. Køerne og Hestene skulde ogsaa holde Jul, og i Dag fik de bedre Foder end nogen Sinde ellers. Børnene saa paa de svingende Haler og lyttede i en Slags beundrende Skræk til de raslende Bindsler. Naar Klokken var tolv, skulde alle disse Dyr rejse sig til Ære for Julens Konge — Bedstemoder havde sagt det. — — Og Børnene havde været i Kirken. Her var Lys ved hver eneste Kirkestol. Salmerne var den Slags, som de kendte, ja, kunde helt udenad. De kunde synge med af alle Livsens Kræfter, mens den forgyldte

Altertavle lyste helt ned gennem Kirken. Og midt i det altsammen kunde de komme i Tanker om, at der ogsaa skulde være Fest hjemme. — Mor var ligefrem pyntet i Aften. Der var Suppe med Boller, Oksekød og Æbleskiver med Sirup og Syltetøj og Sukker, og der var Sigtebrød paa Bordet og intet Rugbrød, og hver kunde tage, hvad de blot orkede at spise. Og saa det allerbedste. Mor kom med Pebernødder og Pæglemaalet. Saadant et Maal fik hver. Og saa spilledes der. Baade Far og Mor spillede med. Uh, hvor det var grueligt at tabe, og hvor det var dejligt at vinde, men det var hele Tiden saa heldigt, at det var Mor, der tabte, og saa hentede hun bare flere Pebernødder ude i Køkkenet. Hvor Aftenen gik. — ja, en, to, tre! Og saa fik de endda Kaffe til sidst — med en rigtig Julekage. Men saa lakkede det jo ogsaa henad, sagde Far, men til Slut skulde der synges en Salme igen, og Juleevangeliet skulde læses, thi Mor havde jo ikke været med i Kirken. Da maatte endelig enhver pakke sine Pebernødder ned i Poser og Kasser, eller hvad de havde, og nu gik endelig Far frem paa Gulvet.

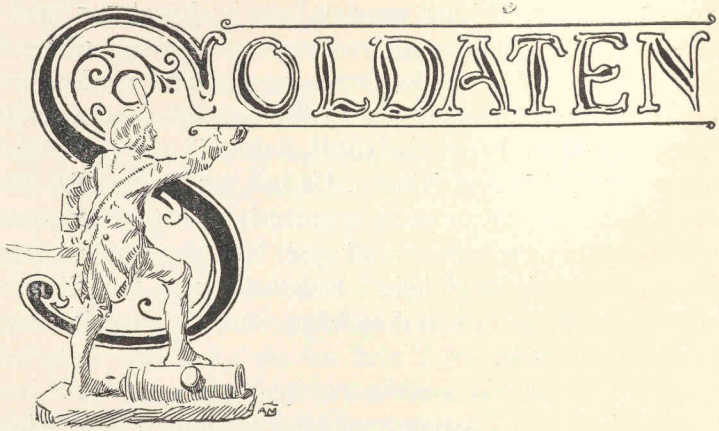
»Kom saa her allesammen,« sagde han, »og saa giver vi Haand og ønsker i Guds Navn hverandre en glædelig Jul.« Det lød saa højtideligt, og da den mindste kom frem gav hun sig til at græde. Far løftede hende op, og da begyndte de større ogsaa at faa Vand i Øjnene. Ja, og saa vidste vel ingen, hvordan det gik til, men det endte med, at de allesammen stod med hverandre omfavnede og holdt hverandre saa fast og fornam, at de allesammen kun var eet — en eneste stor Glæde.

Og Englene udenfor løftede paa deres Vinger. Deres Ansigter tindrede, som Stjernerne tindrede paa Himlen i Vinternatten. De saa opad, thi de begyndte at længes. Nu begyndte de at længes efter Paradis.

Men først nikkede de til hinanden, idet de holdt hin-

andens Hænder. Thi her var Jul. Det var Jul at være god. Den, der er god, holder Jul, men varmest er dog Julen for den, der ogsaa kan møde Godheden hos andre. Her var Jorden, og Englene sang, idet de fløj op: »Ære være Gud! Ære være Gud! Fred paa Jord! Behagelighed i Mennesket!« — De fo'r mod Himlen. De længtes til Paradis. De kunde endnu naa hjem og synge med i Julenatten deroppe. Lyset fra Bondens Hus svandt bort. Højere og højere fo'r de op.... langt, langt højere endnu.... men her slipper vor Tanke op, og vi kan ikke følge, imens vi maa leve og holde Jul hernede.

— — — En Sky gled hen under Himlen, og Sneen begyndte at drysse. Træerne pudredes og Jorden blev hvid. Den mørke Jord var forsvundet. I Stedet for laa der i Julestjernernes Skær en skinnende Jord, der saa ud, som om den var det vidunderligste Eventyrland.... og det var den vel i Grunden ogsaa.

ER laa en lille, pæn Landsby i Nærheden af en pæn lille Købstad, og i den Landsby boede Peter og Else. Peter var 6 og Else var 8 Aar.

De plejede ellers at ligge og rode den udslagne Dag hjemme i Grøften, men i Dag var Else i sin stiveste, fineste Stads, skønt det var tidlig Morgen: rød, blomstret Kjole, Straahat med Baand om, hvide Strømper og sorte Sko, ren og pæn. Peter var ogsaa pyntet, saa godt det kunde lade sig gøre, men det kan nu være lige meget at skrive om det, for en Dreng kan alligevel aldrig i Livet blive saa fin som en Pige.

De to Børn skulde af Sted til Købstaden og købe Fødselsdagsgave til deres Fader.

Pengene havde de samlet sammen paa i lang Tid. De havde rent ud sagt tigget dem af deres Moder. De havde fire Mark ialt, hver to, og de sidste otte Dage havde de skuret paa dem for at faa dem skinnende blanke.

Fra Landsbyen til Købstaden kørte der en Dagvogn, som ventede derude i to Timer og saa kørte tilbage. Den skulde de to smaa age med baade hen og hjem, og skønt de godt kunde slaas drabeligt hjemme i Grøften, holdt de i Dag hinanden fast i Haanden. De sad i Vognen saa stift, som om de var rædde for at krølle hinanden — hvad de for Resten ogsaa var — og da hver af dem naturligvis skulde bære sine egne Penge, havde de faaet dem knyttet ind i et Hjørne af det røde Lommetørklæde med det samme.

Mor havde været med helt oppe paa Landevejen og bedt Kusken passe paa dem og tage dem med hjem igen.

Endelig naaede de Købstaden.

Mon der i Verden er noget finere end en Købstad?

Der er saa forfærdelig mange Folk. De gaar i sorte Klæder og snakker fint. Næsten alle har Støvler paa. Husene ligger lige mod hinanden, og der er saa mange Vinduer, at vel ingen i hele Verden kan tælle dem. — Vinduer! — Vinduer! — Vinduer!

Hvordan i al Verden skulde det gaa Peter og Else? De kunde jo knap huske, hvad de var kommet for. Peter kunde saa tydeligt mærke, at han begyndte at faa ondt i Maven.

Kusken holdt en hel lille Tale, mens de to smaa stod som et Par Syndere, der er i Færd med at blive henrettet. De maatte ikke gaa ad den Gade.... ikke gaa længere end at de hørte, naar han kaldte.... og maatte helst købe Cigarer til Far, dem fik man i en Cigarbutik, og det var den Butik d è r med Cigarerne i og nogle forfærdelig lange Piber ned langs bag ved Glasset. En Pibe kunde de for Resten ogsaa købe. — »Nu er det da vel Cigarbutikken, I staar og ser paa, at I ikke gaar hen og havner i Grøntforretningen eller Gibsbutikken. Gaa saa ikke fra Vognen her. Jeg kommer straks tilbage.«

Saa gik han. De to smaa saa efter ham og kom saa, med hinanden i Haanden, frem i Gaden som et Par Forbrydere, der lister ud paa Rov. Ih! sikken en lang Gade! — Men saa opdagede Peter, bag Gibsbutikkens Rude, en hvid Soldat med en Sabel, og da havde han nær revet Armen af Else.

Peter elskede Sabler over alt i Verden. Han havde selv en Træsabel, men den var baade i Stykker og spaltet og brækket. Men Soldatens Sabel var lang og hvid og hel, og den pegede saa rasende og forvovent ud gennem Ruden, næsten lige i Ansigtet paa Peter. Peters Øjne sank mere og mere ind i Hovedet, og hans Ansigt kom mere og mere til at ligne Fuldmaanen.

Han sansede ikke, at der kom en lille pæn Kone frem i Butiksdøren. Han hørte ikke efter, hvad hun talte med Else om. Han fik ikke at vide, at den Kone kendte deres Fader. Han lagde knap Mærke til, at der stod en hel Mængde andre hvide Skikkelser rundt om Soldaten, baade Mænd og Koner og fine Damer og Frøer og Heste og Krukker og Hunde. Han stod bare og pegede baade med Næse, Mund og Kasket efter Soldaten. Fingrene stod stive paa ham.

Han vaagnede først, da Else brølede ham ind i Øret, at hun havde købt Soldaten. — Konen sagde, at de maatte hellere end gerne faa Pengene tilbage, hvis Far ikke brød sig om at have Soldaten derhjemme paa Kommoden. Men Else var netop kommet til at se, at han passede saa udmærket hjemme paa Kommoden. Else var jo den sødeste lille, huslige Pige, der støvede af hjemme hver eneste Morgen. Hun kunde saadan glæde sig til at støve den hvide, pæne Soldat af, netop fordi han var saa skinnende ren. Saa blev da Soldaten pakket ind i en stor Pose — og de smaa skulde passe saa forfærdelig paa ham — og maatte ikke gaa paa Gaden med ham — men skulde give ham til

Kusken, saa snart han kom — — og saa trippede de to da ind gennem Porten og tog øjeblikkelig Posen af Soldaten for at se ham: Hat paa Hovedet, Fjer i Hatten, Knapper, Bælte, Sabel — jo, han var maaske det fineste i hele Byen.

»Hvad er det, han staar og træder paa med den ene Fod?« hviskede Peter og pegede. Han turde ikke tale højt, fordi Soldaten var saa voldsom fin, at det tog Vejret.

»Kanon!« sagde lille Else. — »Den siger Brum!«

»Brum!« sagde Peter. — »Brum!!« sagde han højere. »Brum!« skreg han pludselig. »Jeg vil ogsaa bære Soldaten.« Han tog fat, som han plejede, naar han hjemme i Grøften skulde tage en Kæp fra Else, og han fik fat i Hovedet. — »Knæk!« sagde det, og der stod han med Soldatens Hoved, Hat og Fjer og saa paa det, tyk i Hovedet, som om han lige skulde til at æde det. Else stod med den grimme Krop, der endnu havde Foden paa Kanonen. — Ja, det havde sagt Knæk! Og Halsen var knækket — Soldatens Hals — den pæne Hals! — Den var bogstavelig talt gaaet lige tværs over.

Else begyndte ganske stille at lede i sin Lomme efter det højrøde Lommetørklæde. Peter syntes, at der var et Hyl et Steds inden i ham. Nu maatte det snart komme.... men saa var der henne fra en Dør, som vistnok var en Butiksdør, en Kone, der talte til dem og talte saa venligt og blev saa forfærdelig rar.

»Det kan limes,« sagde hun. »Nu skal jeg komme over til jer med et Kræmmerhus. Staa nu pænt....«

Et Øjeblik efter kom hun.... ak, saadan en forfærdelig rar Kone med et stort hvidt Forklæde og et hvidt pænt Ansigt.... lige tværs over Gaarden med to store Kræmmerhuse.... uhm! saa store.... og en stor, hvid Pose, som hun puttede Soldaten i med Hovedet ned til Ka-

nonen, løftede saa Else op i Vognen og gav hende Posen, løftede saa Peter op, pegede paa ham og sagde:

»Nu lader du din Søster i Fred, din Kegle, forstaar du!« og gik saa sin Vej igen, imens de to smaa sad med hver sit Kræmmerhus, det største, som de nogensinde havde set.

De følte paa Kræmmerhuset. Soldaten var glemt. De dristede sig til at aabne Gaven. De havde et Øjeblik glemt hinanden: Bolsjer, der var røde, hvide og blaa; Bolsjer, der var brune, grønne og røde; Bolsjer med Striber, og Bolsjer med Ringe og Bolsjer med Pletter.... Hjertet stod stille, og de smagte. Særlig Peter smagte. Han havde en ustyrlig Lyst til at mærke, hvad for Bolsjer der var bedst, og saa maatte han jo smage paa det altsammen omtrent. Snart begyndte han at knase. Først et Stykke ad Gangen i Munden, saa to, saa tre, saa hele Munden fuld, og snart kunde han begynde at klemme paa det nederste af Kræmmerhuset for at mærke, hvor meget der var tilbage. Men han var ogsaa saa mæt og tung i Øjnene. Solen skinnede saa lyst og varmt. Hans Hoved sank tilbage mod Agestolens Kant, og han sov trygt ind, mens Kasketten pegede lige mod Himlen.

Else havde sat sig saa rart og hyggeligt til Rette. Hun sad og suttede saa pænt og net — med Soldaten i Armen. Det blev saa roligt, da Peter endelig sov. — Uh, som han var klistret i Ansigtet. Men det var saa fredeligt, og Solen var saa varm. Hvor hun glædede sig til at komme hjem, for hun var sikker paa, at Soldaten blev akkurat lige saa køn, naar han blev limet. Hendes Far vilde blive saa glad. Og saa skulde Soldaten staa paa Kommoden hele Tiden, og hver eneste Morgen skulde hun selv komme og støve ham af.... godt, at de havde ham .... nydelig Soldat.... hvid Soldat.... med Kanon.... bums!

Hvor var hun, da hun slog Øjnene op! Hun stirrede og stirrede og mærkede med eet, at hendes Arm var saa forskrækkelig træt — Soldaten!

Hvis en havde slaaet hende lige oven i hendes Hoved, kunde det ikke have gjort saa ondt. I Vognen var han ikke og hun stirrede ud over Vognfadingen: Nede paa Stenbroen laa den hvide Papirspose, helt flad, og den lignede ingenting.... lignede slet ingenting!....

Else var mere død end levende, da hun kravlede ned. Hendes Ben var som Bly, og hendes Arme var af Sten. Soldaten var nu kun ligesom noget Vælling i Bunden af Posen. Med et stille, hvidt Ansigt satte hun sig op igen — og saadan blev hun siddende, mens Kusken kom, og Vognen kørte, og Vognen holdt, og hun og Peter blev løftet ned, og Vognen kørte, og hun stod alene tilbage med den forfærdelig forsnuede, dinglende Peter og den hvide Papirspose med det, der var som Vælling!

Peter hverken hørte eller saa. Han ravede af Sted ved hendes Haand, og nu skulde hun saa endelig til at græde. Hun skimtede Hjemmet. Det havde allerede givet nogle lange Ryk i hende, og nu maatte det komme — da hun pludselig hørte et dybt: »Brum!« og blev saa bange, at hun et Øjeblik troede, det var Soldaten, der skød.

Men nu vaagnede Peter med det ene Øje, og da han saa, at det var Kaspar Ladefogeds glubske Hund, der rejste sig fra en Halmstak, vaagnede han ogsaa med det andet Øje.

»Rend!« raabte han, »rend!« mens Hunden kom, netop fordi han rendte, og den lille, rystende Else ikke turde andet end rende med, for ellers var jo Peter ene.... indtil hun brat vendte sig om og sendte baade Pose og Soldat lige i Synet paa Hunden, der forsvandt i en Sky af hvidt Støv og blev staaende for at nyse.

»Rend, Else, rend!«

Men lille Else rendte ikke længere, end hun fik set, at Hunden skrabede i Posen og nøs i Soldaten og luntede saa til sin Halmstak. Hun vovede sig tilbage, men hun fandt kun eet eneste større Stykke, som hun kunde tage med, og det saa næsten ud, som om det var Kanonen.

Peter var allerede hjemme. Moderen kom løbende ud. Hun satte sig i Vejgrøften sammen med Else, og Else, der var ærlig som Guld, fortalte det hele, mens Moderen lo, saa Taarerne trillede hende ned ad Kinderne, og absolut vilde, at hun straks skulde fortælle det hele til Far.

Og Far saa paa Kanonen, hvorpaa der endnu stod noget af en Støvle, og han klappede hende, og han lo, indtil hun fortalte, at hun havde sendt Soldaten i Hovedet paa Kaspar Ladefogeds Hund. Da tog han hende paa sit Knæ og kyssede hende.

»Hør, min Pige,« sagde han, »det lover jeg dig, at vi i Morgen skal faa den bedste Fødselsdag, vi nogen Sinde har haft.«

— Næste Morgen kom Else ind i Stuen og skulde støve af til Fars Fødselsdag. Men lige inden for Døren satte hun sig paa en Stol og lagde Hænderne i Skødet, for — henne paa Kommoden stod Soldaten!

Men Moderen kom lige efter hende.

»Ja, lille Else, nu skal du ikke spekulere. Her er Soldaten igen. Ham skal I give Far. Han er din og Peters. Far ligger vist og venter. Nu kommer Peter. Saa gaar I ind. Og saa har Far maaske ogsaa noget til Jer.«

Peter var fuldkommen sikker paa, at Soldaten var limet, og saa fulgtes de to smaa ind til Far, der blev saa forskrækkelig glad ved Soldaten, og op fra Dynen trak han først en Dukke, der lukkede Øjnene, naar den laa ned, og dernæst en splinterflunkende ny Træsabel.

Det var næsten til at græde over — saa dejligt blev det.

Og hele Dagen igennem maatte Far se paa Soldaten og Else paa Dukken og Peter paa Sabelen. Det var næsten ikke til at huske, hvem det var, der havde Fødselsdag. Far var næsten ikke til at styre, Mor var saa glad, Dukken var saa sød, Sabelen var saa dejlig — — — det blev en af de bedste Fødselsdage, der nogen Sinde har været her i Verden.

De hvide Vinger.

DET kan være godt nok med Æventyr, men det kan ogsaa være godt nok engang at høre en virkelig Tildragelse.

Den stolte Jens Jensen i Østerby ejede den største Gaard i Landsbyen. Han regnedes for den klogeste Mand, og maaske det passede. I hvert Fald var han den rigeste i den Egn.

Hans Tjenestedreng hed Mads — paa hans Døbeseddel stod der Mads Christensen Lund — og saadan hedder han den Dag i Dag, men den Gang kaldtes han Mads og intet andet. Hans Plads var nederst ved Bordenden i Folkestuen, ude paa Marken hos Køerne om Dagen og i Karlekamret ved Hestestalden om Natten.

Den stolte Jens Jensen i Østerby handlede meget, og Pengene flød om ham. Ofte laa de paa hans Sovekammerbord, men ogsaa undertiden i Vinduet ude i Folkestuen. Jens Jensen var en skrap Mand og en myndig Mand og en hæderlig Mand. Han var ikke bange for Tyve.

Saa en Dag forsvandt en lille Stabel Sølvpenge fra Vinduet. Det kunde vel være op mod fyrretyve Kroner.

Jens Jensen kaldte Folkene til. Ingen havde set frem-

mede i Gaarden. Han udspurgte hver enkelt og kom endelig til Mads, der var ildrød.

»Jeg vil ikke spørge dig om noget,« sagde Jens Jensen, »men du ved, at her er ingen i Folkestuen det meste af Eftermiddagen, saa man uset kan komme ud og ind, og jeg venter saa, at Pengene ligger i Vinduet i Aften. Forresten venter jeg ogsaa, at ingen af jer her i Gaarden taler om dette til nogen.«

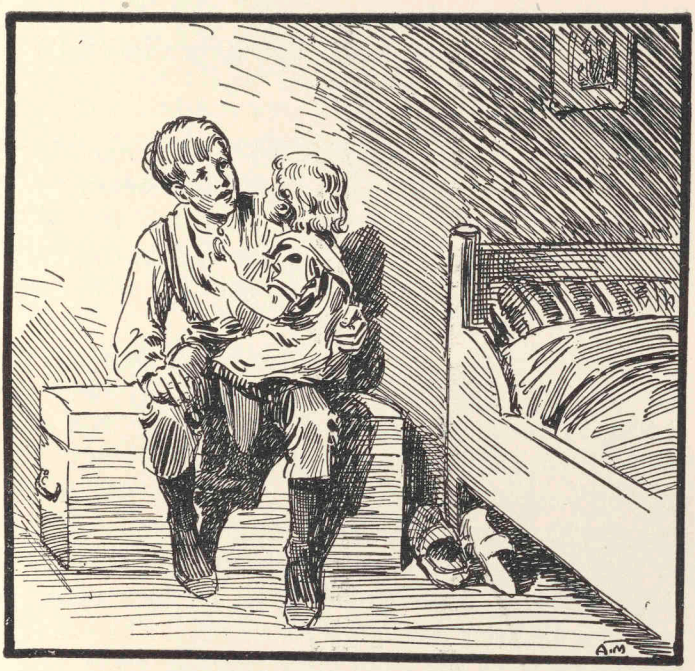
Og Pengene laa der. Men Historien sivede ud, thi der er allevegne en og anden, som ikke kan lade være at fortælle, hvor meget det saa end gælder, og hele Landsbyen vidste snart, at Mads var en Tyv, og Mads fik det hurtigt at vide. I Karlekamret blev Kisterne laasede, Karlene skulede til ham og vilde i Grunden helst være fri for at røre ham, Skolebørnene saa forfærdede paa ham, Præsten, hos hvem han gik, talte alvorlige Ord med ham, og der laa aldrig mere Penge i Vindueskarmen.

Mads var sat udenfor det hele, og ingen begreb, at Jens Jensen vilde beholde ham. Og Jens Jensen tænkte selv paa at skille sig af med ham, men først ved Lejlighed, saa det kunde ske lempeligt.

I tre Uger kom Drengen ikke til sit Hjem i Udflytningen. Saa kom Moderen en Aften og hentede ham, en forkuet Kone, der blev slaaet af Faderen, en fordrukken Fyr, der delvis levede af hendes Arbejde. Og Drengen vovede sig med hende hjem og fik ingen Prygl, men saa Faderen græde Fusel i sin Beundring over, at han, der ingenlunde var fejlfri, dog aldrig var sunket saa dybt ned som til Tyveri.

Drengen sagde ingenting, turde ikke. Hans Ansigt var haardt og hans Øjne haarde. Men han kunde have fortalt i dette Øjeblik, at en Del af Farven i Faderens rødblissede Ansigt havde han selv maattet betale, thi sin Løn bragte han hjem efter Befaling — skønt smaat havde han det

selv, aldrig kunde han være med til de andres Glæder, aldrig komme til Legestue. Selv naar der var Dans i Storstuen hos Jens Jensen, stod han i Mørket udenfor de oplyste Vinduer og saa ind. Han havde ingen Klæder og fremfor alt ingen Støvler.

Mads har selv fortalt mig det, den samme Mads, der nu hedder Mads Christensen Lund.

For Pengene vilde han have købt sig Støvler og Klæder og forresten ogsaa en ny Pibe med forgyldt Hoved — han syntes, det var saa fint med saadan en Pibe og mente, at den vilde give ham lidt af den Anseelse, som han manglede.

Ligemeget! Nu — efter Tyveriet — blev han stadig haardere og mere ond. Hans Haand — følte han — var mod alle, og alles mod ham.

En Søndag Eftermiddag sad han alene i Karlekamret, da Jens Jensens eneste Barn, den lille Inger, kom og kravlede op paa hans Knæ, som hun havde gjort det mangfoldige Gange før.

»Mads! Jeg har en Mark. Kan du gemme den?«

Drengens Haar rejste sig.

»Har din Far sagt det?«

»Nej, han maa jo ikke vide det. — Kan du ikke forstaa det! — For jeg har faaet den af Bedstemoder — for det er hans Fødselsdag. — Kan du forstaa det! — For jeg skal købe noget til ham — og jeg faar maaske flere — det siger Bedstemoder — men saa kan jeg jo ikke gemme dem — og det skal du, Mads!«

Mads tog den. Inger gik, efter at have leget med ham, som hun altid gjorde, og han sad, som han havde faaet et Slag i Hovedet. Men ud af Bedøvelsen kom kun en eneste Tanke, nemlig den, at Inger maatte for alt i Verden have sin Mark uskadt tilbage. Han blev helt glad ved at spekulere paa, hvor han kunde gemme den, thi han havde jo heller ingen Gemmer. Hele Eftermiddagen gik ligefrem med at grunde over Gemmesteder, og da det blev mørkt, gravede han med stor Snedighed Marken ned i Haven.

Et Par Dage gik. Han vilde Hjertens gerne have set til Marken, men vovede det ikke for ikke at forraade Gemmestedet. Men en Nat kom — som Mads siger endnu — Djævelen til ham i Kammeret. Han saa ham ikke, men han mærkede ham, og Djævelen hviskede da over hans Hoved disse Ord, der syntes saa sande:

»Du bærer Tyvsnavn alligevel, og hvorfor skulde du saa ikke tage Marken, som du har den haardeste Brug for.

Inger fortæller ingen Ting, naar du siger, hun ikke maa, og til hende selv kan du sige, at du har gemt den saa godt, at du ikke kan finde den.«

Han følte selv, at han sloges med Djævelen, men han syntes ogsaa, hans Kræfter svandt.

Hans haarde Sind grundede — ogsaa den næste Dag — stadig dybere over dette.

Saa kom den lille Inger.

»Mads, nu har jeg fire Skilling til. Du skal gemme dem. Jeg skal give Fader et nyt, fint Blækhus, for det trænger han til. Det siger Bedstemoder!«

Drengen tog Pengene, og Inger gik. Han har selv fortalt mig, at han syntes, Kamret langsomt blev større. Luften blev en anden — og nu forstod han end dybere, at der i disse Tider havde været en ret sveden Stank fra Helvede selv. Der kom Fred herinde. Han sad kun stille og var saa glad ved at gøre det. Djævelen forsvandt. Og efterhaanden som han tænkte paa Inger, syntes han, at hun var en Engel. Hun havde vist ogsaa haft hvide Vinger paa Ryggen, da hun var herinde — ligesom Engelen over Altertavlen i den store Kirke langt borte paa Bankerne, den hvide, pæne Engel, som han altid sad og saa paa, naar Jens Jensen kommanderede ham af Sted om Søndagen. Han syntes ikke, han var rigtig ene mere, og den Aften gravede han med ublandet Glæde Fireskillingen ned i Haven. Dog var han glad, at der ikke var altfor mange Dage til Fødselsdagen.

Søndag Aften ventede han hende i Karlekammeret, og hen paa Mørkningen kom hun ganske rigtig lydløst listende paa Tærne gennem Hestestalden.

»Mads! Mads! Kan du nu spørge Far, om du maa faa lidt fri. Og du maa ikke sige noget! Og saa gaa til Byen og købe det. Et pænt et! Det allerpæneste — hvad — her er en Mark til — hvad —.«

»Ja, jeg kan,« sagde Drengen og stillede foran den stolte Jens Jensen og bad om at faa fire Timer fri den næste Dag. Jens Jensen saa skarpt paa ham, men gav ham Tilladelsen, og før Sol stod op, var Drengen allerede langt borte. Inger havde ikke tænkt paa, at der var to Mil frem og to tilbage, han gjorde det heller ikke selv. Han løb, saa Sveden randt. Det sang inden i ham. Pengene havde han gravet frem om Natten.

Mærkeligt nok blev han op ad Formiddagen, da han gik og lugede i Gaarden, kaldt hen til Jens Jensen, som sad ved det aabne Vindue.

»Mads! Kom indenfor og faa en Taar med. Jeg faar mig en Kop Kaffe. Inger og Mor er gaaet at hente Bedstemo'r til Middag.«

Drengen brændte sig paa Kaffen, saa med flakkende Øjne rundt i Stuen og ønskede sig tusinde Mile bort.

»Ja, nu er jeg færdig,« sagde Jens Jensen og rejste sig, »men bliv du blot siddende, saa længe du vil. Det er jo Navnedag i Dag.«

Og Jens Jensen gik. Og Drengen turde for første Gang se sig om. Vindueskarmen laa fuld af Penge.

Drengen forstod ikke sig selv. Han var ikke bedrøvet, ikke glad. Han trængte til at græde og græde voldsomt.

Og det gjorde han.

Sagen med Tyveriet glemtes saa nogenlunde. Der kunde gaa Maaneder, han ikke hørte om det, men han vidste, at alle vidste det, og alle vidste, at han maatte vide, at de vidste det. — Aarene gik. Jens Jensen lagde paa hans Løn, ingen talte om at flytte. Pengene laa igen i Vindueskarmen.

Drengen var vel seksten Aar — og Inger tolv, da hun igen opsøgte ham — og det samme skete anden Gang.

A.M.

»Mads!« — hun kunde næsten ikke tale. — »Jeg har hundrede Daler. Bedstemoder sagde, jeg skulde have dem til en Begyndelse,« sagde hun. »Bedstemoder vil, at jeg skal lære at spille paa det, som de kalder et Klaver. Det koster noget mere, men Bedstemoder siger, at naar jeg nu har saa meget, saa bliver Far nødt til at give mig Resten, og det er mange hundrede Daler.« — Her lo Barnet, og hun lo saa inderligt, at Mads til Slut maatte smile.

Han havde ellers ikke kunnet forstaa, at hun nu kom igen. Han fik øjeblikkelig en fortærende Angst for, at nu stak der noget under, thi han havde sandelig intet Øjeblik glemt Historien med Blækhuset, men Ingers Latter var ikke til at tage fejl af. Den kom lige fra Hjertet. Han saa' saa længe og saa stift paa hende, at han igen var nær ved at skimte de hvide Vinger.

»Far faar ikke Pengene,« sagde hun. »Vi sætter dem i Sparekassen — og det skal du gøre, Mads! Du maa tage en Hest og ride til Bys!«

»Hvem sagde det?«

»Min Far.«

»Ved han det?«

»Ja!«

»Hvad sagde han?«

»Han sagde, at du kunde tage nogen med for ham ogsaa.«

Drengen gik saa forunderlig let den Dag. Om al Verden havde skældt ham ud, han havde ikke mærket det. Han har fortalt mig, at den Dag kom han endelig i sin Søgen til at bede til Gud, at han ikke maatte forlise noget. Men han rystede over hele sit Legeme.

Og Aarene gik hen, Mads var hos Jens Jensen, og han var Forkarl, og Inger var 18 Aar. Da sagdes der i Byen, at nu kom en Bejler til Inger, en stor Mand og en

rig Mand, og Inger sagde det til ham selv derude i Haven under Middagshvilen.

»Saa flytter jeg, Inger!« sagde han.

»Bliv her det længste, du kan,« sagde hun og vilde gaa, men vendte tilbage, gik saa igen, men gik i Staa og gav sig til at græde.

»Din Far har været en god Mand imod mig,« sagde Mads, »og du har været bedre, end du selv ved. Maa jeg fortælle dig noget.« — Og saa fortalte han, at han havde set hvide Vinger paa hende, da hun tillidsfuldt kom til ham — en Engel fra Gud, da han sloges med Djævelen. — »Og dem har jeg set paa dig siden. Og nu skal jeg gøre godt, hvad jeg kan. Der bliver ingen Glæde ved at se paa mig herefter. — Nu rejser jeg.«

»Det haster just ikke saa stærkt,« sagde Jens Jensen og kom frem mellem Buskene. »Jeg saa, at I gik herned, jeg passede paa jer og gik bagefter for at lure.« — Jens Jensen var meget bleg, men ellers rolig. »Du behøver ikke at rejse i Morgen. Du kan i Eftermiddag ride over til Manden med et Brev fra mig. — Saa lader vi gaa et Aar. — Men I to, I gaar ikke i Haven sammen, forstaar I mig!«

Bejleren kom ikke. Der gled et Aar, og der gled halvandet, og Tiden var vel trang nok for Mads.

Inger blev lidt bleg og gik gerne efter ham. Hun vilde ikke mere til Dans, thi Mads gik der jo ikke. Hun søgte at komme sammen med ham engang imellem. Det var, som om hun tørstede efter et Ord fra ham. Men Mads sagde ingenting. Han sled. Jens Jensen sagde heller intet, men var venlig og stille overfor alle.

Saa kom en Lørdag Aften sent, da Jens Jensen kalder Mads ind i sit Sovekammer, hvor vor Mor sidder for Bordenden, og Inger staar grædende med Hovedet i Sengeomhænget.

»Mads,« sagde Jens Jensen, »nu har jeg set paa dig længe nok. Maa jeg sige dig noget, Mads, du er en Mand! Forstaar du! Du er en Mand! Nu kan du tage Inger.«

Mads hævede sit Ansigt, der allerede var furet af Slid og mange Tanker.

»Det skal du aldrig komme til at fortryde, Jens Jensen.«

»Det vidste jeg i Forvejen,« svarede Jens Jensen. — »Her er Ringene.« —

Mads hedder nu Mads Christensen Lund og har Gaarden og ofte i Sommerferien har jeg ligget i hans bløde Gæstekammerseng. Mads Christensen Lund er en yderst alvorlig Mand, men et bedre og et gladere Hjem end hans kan vanskelig tænkes. Inger er en forunderlig kærlig Hustru. — »Der voksede hvide Vinger paa hende, da hun var Barn,« siger Mads, »og de bliver mærkelig nok større med Aarene.«

Klaveret staar i Storstuen. Inger kan spille paa det, men det bliver aldrig solgt. Blækhuset staar der ovenpaa.

En Ven i Nøden

JEG vil skrive en Fortælling om en Tyv.

Tyven hedder Henrik og var en Dreng, som var født i et fattigt Bindingsværkshus netop paa det Sted, hvor Gaden krummer sig i Landsbyen og tager en anden Retning. Han stjal Sukker fra sin Moder og Sigtebrød og Franskbrød fra sin Bedstemoder, som var gammel og ikke kunde taale Rugbrød. Han havde i Skolen stjaalet en Kniv fra en anden Dreng, men var blevet opdaget og tvunget til at levere den tilbage. Han havde opnaaet, at de andre Drenge ikke stolede paa ham, og at hans Moder og Bedstemoder ofte græd over ham.

Saa kom han ud at tjene.

Han kom langt bort. To stive Mil maatte han traske ad Vejene for at komme fra sin Moders Hus til sin Husbonds Gaard. Moderen havde ikke turdet tilbyde ham som Tjenestedreng til nogen Mand i Sognet. Hun tænkte aldrig paa andet end Henrik og troede, at hver Mand vidste, hvor slem Henrik kunde være, og hvor ulykkelig hun selv var. Hun var rent ud sagt bange for, at ikke et Menneske vilde have ham. Derfor fik han Pladsen saa langt borte.

Henrik var temmelig ligeglad indtil den Dag, da han skulde af Sted. Da spurgte han sin Moder, om han skulde

ligge ene om Natten. Han var nemlig fortvivlet bange i Mørke. Han havde jo aldrig nogen god Samvittighed. Naar han havde stjaalet en Kniv, da havde han jo ingen Glæde af den, men maatte stadig skjule den for de andre Drenge og passe paa, at den laa dybt nok i hans Lomme. Naar han tog Sejlgarn op af Lommen, maatte han nøje passe paa, at Kniven ikke fulgte med. Naar han stod paa Hovedet, maatte han passe paa, at den ikke trillede ud. Altid maatte han passe paa og passe paa. Hans Øjne blev usikre. Han mente, at alle vogtede paa ham — og han blev bange om Natten.

Nu skal det forresten siges, at hans ældgamle Bedstemoder ogsaa havde fortalt ham altfor mange Spøgelsehistorier, den Gang han var mindre, og han havde hørt paa hende, indtil Sveden stod paa hans Ryg. — Derfor spurgte han først, om han skulde ligge ene om Natten.

»Du skal ligge i Karlekammeret,« sagde hans Moder. »Jeg saa selv din Seng, da jeg var derovre. Karlen ligger der ogsaa, og Karlekammeret er bag Hestestalden. Det er altsammen godt nok, naar bare du selv vilde være god. Det er det, det kommer an paa. Farvel, Henrik! Mens du er borte, vil jeg bede til Vorherre, at jeg intet ondt maa høre om dig, men at du skikker dig, saa du ikke er bange om Natten.«

Og saa travede den lille Fyr af Sted med sine gamle Klæder i en Bylt paa Nakken.

Denne Bylt var formodentlig Skyld i, at han nær var blevet ædt af en forskrækkelig Hund, der vilde hindre ham i at naa frem til sin nye Husbonds Dør. Hunde kan ikke udstaa Folk med Bylte paa Nakken. Hans Ben gik i en Dans under ham, mens han stod og stirrede mod Gaarden, han syntes, det varede en Uge, før Folk kom til og hjalp ham ind. Her blev han sat ved et pænt Bord. Siden

laa han i Karlekammeret og sank saa ind i Gaardens daglige Arbejde. Han lugede Stenbro og løb Ærinder for alle. Han fejede Loen og hjalp til at gøre rent i Stalden, men først og fremmest var han Hyrde. Noget ondt var der ikke at sige ham paa, og Sagen var den, at han nu var fri for det dumme Driveri, som før var hans Ulykke. Nu skulde han ikke sidde en varm Sommerstund og glo sig omkring for at hitte noget, han kunde se paa. Nu skulde han ikke synes, at Tiden var saa lang, at det var endeløst at se fra Middag til Aften. Han stjal ikke, thi hans Tanker trængte ikke dertil, men havde andetsteds Ærinde. Naar Aftenen kom, da syntes han, det klang saa vidunderligt, naar Aftenklokken ringede fra Kirketaarnet. — Han var bleven en Dreng, der arbejdede.

Derfor var hans Mor næsten ikke bedrøvet, da hun ud paa Sommeren kom traskende, træt og udmattet, for at se til ham. Det saa jo ud, som om Henrik godt kunde blive i Pladsen.

Husbonden sagde: »Det er mærkeligt, som den Dreng er god ved Dyr. Jeg har hørt, hvordan han ligefrem siger Godnat til Kalvene, Dyrene trives, hvor han er med. Jeg er glad ved ham.«

Og Moderen traskede langsomt hjemad igen og gik og tænkte sig glad over sin Henrik, saa at hun knap mærkede til Vejen. Han havde jo vist hende alt, hvad han havde at regere over: Kalvene, Kvierne, Plagene, Faarene og Lammene, men først og fremmest dog Trofast, den forfærdelige Hund, der i sin Tid var nær ved at æde ham selv. Han havde rost Trofast, saa det sorte Dyr vilde være blevet rød af Skamfuldhed, hvis det havde forstaaet ham, og han havde sagt, at hvis han kom hjem i Besøg, skulde Trofast sandelig med. Og Moder havde gyst saa smaat ved at faa dette langhaarede, store, arrige, snavsede Dyr in-

den for sin Dør, men havde ladet, som ogsaa hun var glad ved Besøget. Hun saa jo godt, at var Henrik en fattig Fyr, saa var Trofast endnu fattigere. Den var hverken Grævling-, Jagt-, St. Bernhards- eller andet fint, men slet og ret en sort, uægte, snavset Slagsbroder, der ikke kunde styre sig selv, men ragede sig i Spektakler baade i Tide og Utide.

»Han bliver nok pænere,« sagde Henrik, »jeg vasker ham engang imellem i Andedammen, og jeg kan vel nok gøre det saa længe, at han lærer at gøre det selv, Grisen, men endnu knurrer han og snapper efter mig og viser mig sit vældige Gab, naar jeg trækker ham ud.«

»Ja, hvad gør du da?« spurgte Moderen forskrækket.

»Jeg lægger min nøgne Arm lige ind i hans Gab,« svarede Henrik og var nær ved at falde Hunden om Halsen. — »Blot jeg havde Trofast altid, ogsaa i Vinter, naar jeg skal hjem igen.«

»En Hund kan ikke tjene Føden,« sagde Moderen, og hun sagde det saadan, at Henrik tav, men hans Øjne blev blanke, mens han satte sig ved Siden af sin bedste Ven og knyttede den ene Haand i dens langhaarede Pels — og sad længe stille.

Som sagt, alt gik godt, indtil det paa et hængende Haar nær var gaaet galt.

Det var allerede August. Kirsebærrene var modne, og inde i Husbondens Have stod et Træ, der var bugnende fuldt. Henrik saa det meget ofte gennem Hækken, naar han trak forbi med Køerne. Det var næsten saa meningsløst fuldt. Der var saa mange, at det var komplet ligegyldigt, hvor mange der var. Der var hverken Begyndelse eller Ende. De hang i Bundter, som om de regnede ned, og skinnede saa glødende rødt i det grønne, og de var saa saftfulde og struttende, som var de ved at bri-

ste af Glæde. Træet duvede og rystede sine Blade, og Bærrene svingede med, saa dovent, saa sødt og saa dejligt, at det var til at gaa fra Forstanden over.

Henrik tænkte paa dem. Hjemme hos hans Moder var der ingen Kirsebær. Han havde saa at sige aldrig faaet Kirsebær og fik heller ingen, naar han igen kom hjem til hende. Og her stod dette Træ som skudt op af Jorden med den vældende Mængde af Frugt, Frugt, Frugt.

Henrik gik bort og vilde ikke se mere, men selv nede paa Marken maatte han tænke paa Kirsebærrene, thi Husbonden, som var meget øm over sin Skat, gik hvert Øjeblik ud i Haven og afskød sin gamle Bøsse mod Stærene med et saadant Brag, at han forskrækkede ikke blot Fuglene, men hvert Menneske i hele Byen. — Henrik sad paa Marken med Benene under sig, hørte Knaldet og tænkte paa Kirsebærrene. —

Samme Aften var det, at en Dreng i en snavset Skjorte og et Par Bukser først lyttede efter, om Karlen vedblev at sove haardt, og derefter viste sig i Gaarden, men gik langs den Væg, hvor Skyggerne laa tættest, og gik med en underlig usikker Gang, som om han hvert Øjeblik kunde være forsvundet.

Han gik mod Haven, men ikke mod Laagen. Han standsede ved Hegnet, lyttede igen, lagde sig ned, gled ind i det og var forsvundet.

I Haven kom han igen til Syne.

Han stod ret op og ned med et stift, blegt Ansigt, thi der var saa stille derinde, og det var Nat, og Træernes Grene krogede sig uhyggeligt nok. Træerne stod saa underligt bag ved hverandre, saa han tænkte sig, de bageste bøjede sig ned for ogsaa at se ham. Men Kirsebærtræet var lige for. Det var blot nogle Trin gennem den mørke

Gang, saa var han der. Bærrene kunde forresten skimtes. Han fornam, at hans Mave ogsaa havde faaet Øje paa dem, og at den glædede sig.

Hans Haar strittede, men han listede af Sted, saa han blev helt skævbenet. — Ikke en Lyd uden en lille, sagte Susen, der begyndte langt borte, kom nærmere og gik forbi.

Hans Hjerte dundrede, hans Mave var ellevild.

Han maatte op i Træet. Her vilde han være skjult, om nogen kom. Selv for Spøgelser og alt andet vilde han være skjult. Han kunde ligefrem grine af dem, hvis han blot sad deroppe. — Han saa op, greb om Stammen, krummede Fingre og Tær, løftede det ene Ben — og fornam saa paa det andet noget stort, vaadt, blødt og frygtelig iskoldt, der fik ham til at blive staaende et helt Sekund.

Ti Tusinde Tanker rullede paa een Gang igennem hans Hoved, som om det skulde splintres. Han tænkte i et snurrende Virvar paa Bedstemoderen, Natten, Spøgelserne, Stilheden, sin egen Død, Moderens Graad og alt det andet, indtil Skrækken fik ham til at synke bagover og med Fortvivlelsens Kraft gribe i den, som stod bag ved ham.

Og saa laa han paa Havegangen med Trofast i sin Favn.

Han tænkte slet ikke paa, om det var Trofast's store, sorte Snude, der havde rørt hans Ben. Han tænkte slet ikke. Han holdt blot et Øjeblik Trofast i sin Favn, og for hans Øje stod Karlekammeret, hvor der var saa stille og saa fredeligt, mens Karlens Ur dikkede paa Væggen, og hvor han snart kunde ligge i sin egen Seng igen, godt gemt og langt, langt borte fra det altsammen.

En enkelt Gang saa han sig om. I dette Øjeblik var han ikke mørkeræd. Han var kun med et blevet saa usigelig træt. Saa gled han bort, og i næste Nu laa Haven atter tom og tavs og tyst og nattestille.

— — — —

Der skete intet i de Dage som kom. Henrik blev rolig i sit Sind. Der var da ingen, som havde set ham den frygtelige Nat, men helst vendte han dog Øjnene til den Kant, hvor Haven ikke var, og Kirsebær voldte ham Lede. — Jo, en Ting skete der. Hans Husbond standsede ham en Dag, saa stift paa ham og sagde:

»Du er nok meget sammen med den Hund!«

»Ja,« svarede Henrik glad og saa varmt op.

»Du maa godt faa ham,« sagde Husbonden pludseligt, og for første Gang i hele den lange Sommer gik han hen og strøg Drengen over Haaret.

»Jeg maa ikke for min Moder,« sagde han stille, men blev dog næsten ikke bedrøvet. Hans Hjerte var saa glad, som om det vilde synge, men alligevel saa dybt glad, at det vist var bedst at lade være.

Ellers er der som sagt slet ingenting, og da den første Sne begyndte at falde, laa Henrik hjemme i Slagbænken i sin Moders Stue. Det var blevet mørkt, og Henrik maatte fortælle om alt, hvad der var sket derovre fra det tidlige Foraar. Moderen spurgte og spurgte. Henrik tænkte paa Kirsebærrene. Men han nævnede intet.

Moderen talte om Trofast. Hun spurgte og spurgte, og hendes Stemme blev som Graad og Kærlighed og Lykke derinde i Mørket, indtil Drengens Hjerte pludselig laa vidtaabent, og han fortalte alt, mens Moderen satte sig op i Sengen og lyttede med hele sin Krop.

»Henrik,« sagde hun og pustede et Par Gange tungt ud, »har den Hund været hos dig den Nat, da jeg ikke kunde være hos dig, da har han fortjent Brødet, og jeg skal nok se at skaffe ham det. Men fortæl Manden, hvad du har fortalt mig.«

Og det blev ikke Dag, før Henrik igen var paa Vandring, og det blev ikke Aften, før han igen var tilbage med sin sorte, bedste Ven. Moderen stod i Døren.

»Naa, hvad mente Manden,« spurgte hun.

»Han sagde, at han havde tænkt paa mig og Trofast, da han om Morgenen saa vore Fodspor i Havegangen, men han vilde ikke sige noget, før han havde mærket os en Gang til.... og saa skulde jeg bede dig, om jeg maatte komme derover og tjene igen til næste Sommer, saa kunde jo ogsaa Hunden følge med, saa længe jeg var der.«

Henriks Bedstemoder er nu død. Henrik er Karl og tjener i samme Gaard. Naar han kommer hjem og ser til sin Moder, ligger der altid et sort, langhaaret Hundeskind foran Slagbænken, som maa være hans Seng endnu. Hver Gang Henrik ser det, nikker han, og hans Moder ser paa ham med Øjne, der straaler.

»Naar du faar dit eget Hjem, skal du have det,« siger hun, »men indtil den Tid vil jeg have det for at glæde mig over det.«

»Ja,« siger Henrik, »og siden skal jeg nok gemme det, saa længe jeg lever.«

Hvem er du?

DER var engang en Prinsesse. Hun skulde giftes, og det havde ingen Vanskelighed, for den ene vilde hellere have hende end den anden. Nej, men det værste var, at hun ikke vilde have nogen, der ikke var mægtigere og fornemmere end hun selv. Og hvor i Alverden skulde en saadan Prins findes. Prinsessen var saa rig og fornem, saa der bogstavelig talt ikke var nogen Ende paa det.

Ja, det var næsten kedeligt.

Der var en Kongesøn. Han kom paa en vidunderlig Sommerdag. Tusinde Tjenere løb foran ham, klædt i Silke og Guld. Han var sandelig en fin Mand, og han var en mægtig Mand. Men den selvsamme Eftermiddag kunde Prinsessen køre ud med mere end dobbelt saa mange Tjenere, endnu kønnere og endnu mere strammede op. Ved Middagsbordet havde Kongesønnen paa sin Finger en Diamant saa stor og smuk, at ingen anede, hvad Mad de fik, blot ved at se paa den, men om Aftenen sad Prinsessen med en Diamant, der var saa kostbar, at man for den kunde købe hele Prinsens Kongerige.

Saa rejste Prinsen. Nu saa han, at han langtfra var rig nok og langtfra mægtig nok, han rejste saa hurtigt, at han ikke engang saa sig tilbage.

»Jeg bliver aldrig gift,« sagde Prinsessen, »men hellere det end at faa en Stodder.« Hun var nu ikke helt fri for at være lidt vigtig, hvilket hun desværre for en stor Del havde lært af sin Mor, Dronningen.

Men Prinsessen var nu ogsaa saa dejlig og køn og rank og let, at hun næsten havde Lov til at være det. — — Men tænk, nu gik der næsten et helt Aar, og ikke en eneste Prins kom der. De red allesammen i en stor Bue omkring Slottet. Den ene havde jo fortalt den anden, hvor stolt Prinsessen var. Men de sukkede allesammen, idet de kom forbi, og blev ved at se mod Slottet. De havde ogsaa allesammen hørt, hvor vidunderlig hun var, den skønne Prinsesse, der boede deroppe i Slottets høje Sale.

Nu skete det en Aften, just i Skumringen, at en Rejsevogn holdt uden for Slottets Vindebro. Den var sort og stærk, men den glimrede hverken af Guld eller Sølv. Den lignede næsten et Fængsel. Portneren saa ud én og to Gange og satte Briller paa for at se bedre. Han vidste knap, om han gad lukke op for saadant et Skrummel. Der var ikke noget kongeligt ved den Vogn, og Portneren havde været saa længe paa Slottet, at nu regnede han absolut intet andet end det, der var rigtig kongeligt.

Men Piben fik en anden Lyd, da han fik at vide, at Vognen ikke var kongelig, men — rent ud sagt — kejserlig. Han fik saa travlt med at lukke op, at han vred Nøglen i Baglaas. En Smed maatte hentes. Det var saa ynkeligt, netop fordi det skulde være saa godt.

Men saa blev der Tid til at faa tændt Lys i alle Slottets Sale. Der blev en Susen og Løben paa alle Trapper og Gange. Dørene smækkede og en umaadelig Masse Mennesker styrtede af Sted fra første Sal til femte. Derefter løb de ned igen. Noget maatte der gøres. Det var

aldrig hændt før, at en Kejserprins var kommet til Slottet.

Den gamle Konge naaede helt ned ad Trappen og helt hen til Porten for at tage imod. Han stod og smilede og nikkede og bukkede og bød Velkommen og sagde, at hans Dronning og Prinsessen desværre ikke var hjemme. Men de kom paa Øjeblikket. Værs'god at følge med op ad Trappen. Klokken 8½ spiser vi. — Det var næsten morsomt at se ham. Han rendte rundt om sig selv, og han rendte rundt om Kejserprinsen, og han lo saa forskrækkeligt hele Tiden og sagde Værs'artig, bare Prinsen skulde flytte en Fod. Han vilde saamænd Hjertens gerne bedt om Forladelse, fordi han var i Vejen og gik i sit eget Slot. Munden løb paa ham. — Igen engang om sig selv. Han var Gang paa Gang ved at fare vild i sit eget Slot, saadan snakkede han og bukkede han og lo han og løj han. Thi Prinsessen var jo hjemme, og Dronningen var jo hjemme, men det gjaldt om at vinde Tid, for at de kunde blive rigtig pyntede og fine og fornemme.

I Køkkenet brasedes der. Kokken stod formelig paa Hovedet. De, der havde mindst at gøre, løb, som var de tossede. Men Maden blev dog færdig i rette Tid. I et saadant Slot forstaar alligevel enhver sine Ting.

Klokken blev 8½.

Fra den ene Ende af Spisesalen kom Kejserprinsen, fra den anden Prinsessen. Det var det nydeligste Syn. Hvor de kunde føre sig! Ranke og stolte var de begge. Midt i Salen mødtes de.

Salen laa i et Hav af Lys. Møblernes Forgyldning skød ligefrem Lyn. Fra Bordets snehvide Dug straalede Tallerkener af Sølv og Skaale af Guld. — — De to unge hilsede. Prinsen bød Prinsessen Armen, og de fulgtes til Bords.

Kongen svedte formelig. Nu skulde han jo være elskværdig og føre Ordet, og helst gøre det umaadelig godt. Nu gjaldt det jo sandelig om at holde Kejserprinsen fast. Der er jo saa faa Kejsere i Verden, og det er jo ikke alle, der har Sønner. Og selv om de havde nogen, var det jo langtfra sikkert, at de kom dèr forbi. — Men den gamle Konge gjorde jo sit bedste, og hans Dronning hjalp til af alle sine Evner. Og de var nu for Resten ikke saa grumme mange.

»Dejlig Mad!« sagde Kongen.

»Dejlig Mad!« sagde Dronningen, der holdt saa grumme meget af god Mad. — »Den, der faar Prinsessen, kan faa saadan Mad hver Dag. — Faar De saadan Mad hjemme?«

»Jeg har aldrig faaet Magen,« sagde Prinsen. — »Tillader Dronningen, at jeg hilser paa Kokken.«

»Kokken,« sagde Dronningen og blev blodrød. — »Kokken er jo i Køkkenet.«

»En dygtig Mand!« sagde Prinsen. »Maa jeg hilse paa ham.«

Dronningen sagde ingenting. Hun saa lige ud og lod, som om hun ikke forstod et Muk mere. Men Kongen vinkede meget hurtig til Lakajerne, og ind kom Kokken, hvidklædt, med hvid Kalot, tykmavet og rund, glinsende, umaadelig smilende, genert og uafladelig bukkende. Prinsen takkede ham med venlige Ord, og ud rullede han igen, glad lige ned i sine Tæer.

Lakajerne henne ved Døren var nær ved at fnise.

»Prinsen holder maaske meget af — saadan — jævne Folk, der arbejder,« sagde Dronningen spidst, skønt Kongen sad og puffede under Bordet. »Taler man saadan med Tjenerskabet hjemme i Deres Slot?«

»Jeg holder af alle dygtige Folk,« sagde Prinsen.

»Hver Gang jeg ser et Menneske, har jeg Lyst til at spørge: Hvem er du? og jeg mener dermed: Hvad kan du? Hvad duer du til? Hver Gang jeg hilser paa et rigtig dygtigt Menneske, er det, som om jeg selv bliver rankere i Ryggen.«

»Saa! — Ja, saa! — Ja, saa!« sagde Dronningen og gjorde sig de yderste Anstrengelser for at blive god igen, thi hun var jo kommet i Tanker om, at det jo alligevel var en Kejserprins, som sad ved Bordet. — »Maa jeg saa ikke bede Dem lægge Mærke til Prinsessens Kaabe, Silke og Hermelin! Har De set noget dejligere?«

»Aldrig i mit Liv,« svarede Prinsen ærligt. — »Den er ganske vidunderlig. Hvis det ikke er til for megen Ulejlighed, vilde jeg meget gerne have Lov at hilse paa Sypigen.«

»Sy —!« sagde Dronningen, og derefter besvimede hun i Stolen.

Prinsen blev straks forskrækket, men da han saa, at baade Kongen og Prinsessen tog det med Ro, gjorde han det ogsaa.

»Jeg vil gerne lade være,« sagde han, »men jeg har virkelig saadan en Glæde af at hilse paa dygtige....« Længere kom han ikke, thi Kongen havde allerede givet et Vink, og den nydeligste, sødeste lille Sypige med hvidt Forklæde og hvid Hovedkappe kom listende ind og nejede og nejede. — Nej, som hun kunde neje! — og lige til Jorden nejede hun, da Prinsen sagde saadan nogle pæne Ord og roste hende meget stærkt. Hun var baade bleg og rød og lo og lige ved at græde.

Prinsessen var ogsaa blevet stram i Ansigtet. Den gamle Konge svedte, saa det løb ned ad hans Krave, og det var Angstens Sved.

»Min Sødeste!« sagde Dronningen, der var vaagnet igen, ganske af sig selv, »min Godeste!« — Hun prøvede at smile, men hun var kogrød og Stemmen rystede. — »Min Bedste! Hvis jeg nu var uforsigtig nok til at tale om Prinsessens vidunderlige Kareter, vilde De saa ogsaa se Karetmageren?«

»Ja, hvem ellers?« sagde Prinsen ærligt. — »Ikke sandt: Maden og Kokken, Kaaben og Sypigen, Kareten og Karetmageren.«

»Velbekomme!« sagde Dronningen og fo'r op, saa det gav et Sæt i dem allesammen, og alle Hofdamerne henne ved Døren blev ligblege. »Mens Herrerne ryger Cigaren, vil Prinsessen og jeg trække os tilbage til vore Værelser.«

Saa gik de, og Prinsen kunde nu alligevel ikke lade være med at se efter den vidunderlige Prinsesse.

Den stakkels gamle Konge svedte ligefrem. Dette gik jo galt. Han trøstede sig jo med, at Kejserprinsen sikkert ikke var af den Slags, som vilde begynde Krig af den Grund. Men det var ikke Trøst nok, thi han kunde jo i Grunden saa godt lide Prinsen, der var saa rank og stolt, men saa god og jævn. Han anede ikke, hvad han skulde sige, og det var virkelig meget heldigt, at en af hans Ministre i dette Øjeblik sendte Bud og bad om at maatte tale med ham. Han gjorde saa mange Undskyldninger — mange, mange fler, end han havde behøvet — og gik saa bukkende og drejende sin Vej, inderst inde saa forfærdelig glad.

Prinsen gik omkring og saa paa Portrætterne og paa Malerierne og paa Udsigten — — og tænkte paa Prinsessen.

Han aabnede Døren og gik ind i det næste Værelse. Alt var saa nydeligt, saa rent, saa stille, saa højtideligt. Han gik videre og tænkte i Grunden ikke derover. — Han

syntes at se Prinsessen for sig, men vidste jo aldeles ikke, hvor hun var. — Han var i flere Værelser. Overalt saa tyst, og han var til sidst kommet saa langt hen, at han absolut ikke selv vilde have kunnet finde tilbage. — — Da blev han pludselig staaende. Henne bag en Dør, som stod paa Klem, hørte han en Stemme, der var saa mild, saa blid, saa inderlig kærlig. Tænk, og saa var det dog Prinsessen.

Det er ligefrem sandt, at hans Hjerte et Øjeblik stod stille.

Det er nederdrægtig stygt at lure. Det ved alle Mennesker, og det ved ingen bedre end en Prins. Men han havde ikke Fornemmelsen af, at han lurede. Han var blot saa glad, at han knap vidste, hvad han gjorde. Hvor holdt han dog af Prinsessen. Hvilken vidunderlig Stemme!

Saa var han henne ved Dørsprækken, og saa kigede han ind med det ene Øje.

Det var en stor Sal. Midt i den sad Prinsessen. Hun havde et stort Køkkenforklæde paa. Paa hendes Skuldre, Arme og Fingre sad et Utal af Fugle; Sidskener, Irisker, Bogfinker og mange flere. Ellers stod der store, prægtige Bure langs alle Væggene. Der var Masser af Buske i grønne Baljer, og det svømmede af Blomster. — Hør, hvor Prinsessen talte. Nu skændte hun, nu kærtegnede hun, nu jog hun en bort, at en anden kunde komme til, nu nynnede hun — og pludselig lo hun, saa inderligt, saa perlende klart og saa kærligt.

Hun rejste sig og satte sig paa en lille lav Skammel. Saa nynnede hun saa ejendommeligt indsmigrende og kaldende, og frem fra alle Vægge og Kroge kom smaa Mus pilende hen imod hende og kravlede øjeblikkelig op i hendes Skød. — De vrimlede om, og alle og en tiggede de om et Kærtegn.

Men saa aabnede Prinsen Døren, og alle Dyrene var borte i et Nu; men Prinsessen sad midt paa Gulvet, med Øjne, der skød Lyn af Harme.

Prinsen gik lige hen imod hende og slog Hælene sammen, saa det næsten klang i Salen.

»Jeg har luret!« sagde han.

»Jeg ser det!« svarede hun haardt.

»Først vilde jeg da ønske, at du vilde give mig en Ørefigen,« sagde han og blev blegere.

Hun saa blot paa ham.

»Dernæst vil jeg gerne sige,« vedblev han stammende, »at nu tror jeg, at jeg ved, hvem du er.«

Da blev ogsaa hun blegere, og hun gik et lille Skridt tilbage.

»Din Mad og din Dragt og dine Kareter brød jeg mig ikke om. Men da jeg saa dig her mellem dine Smaafolk og hørte din Stemme, da var det, som om jeg saa ind i din Sjæl. — Prinsesse!« Han bøjede sig meget dybt til Hilsen. — »Jeg spørger ikke mere: Hvem er du? — Tror du, at jeg er god, som du er god, saa bliv min Hustru.«

Og noget af Godheden fra før kom langsomt tilbage i Prinsessens Ansigt, idet hun rakte ham sin Haand, og de gik stille Haand i Haand bort gennem Salene. Hvor var det stille og tyst og højtideligt — og lykkeligt, men saa var de ogsaa nær blevet væltet over Ende af den gamle Konge, der kom styrtende gennem alle Døre som en Kat, der er sulten efter Mus, thi Kejserprinsen var jo blevet borte for ham. Og efter ham var Dronningen, som han naturligvis havde vækket, da hun som altid var faldet lidt hen efter Middagen. Da Kongen saa dem komme saa stille, blev han staaende — Bums! — og gabede. Nej, hvor han svedte! — Dronningen saa sig øjeblikkelig om efter en

Stol for at besvime, men kom lige saa øjeblikkelig i Tanker om, at dette var noget glædeligt, og saa lod hun være.

»Børn! Børn!« raabte hun. »Sikken en Dag! Sikken en Overraskelse. Sikken et Bryllup! Alle vore Kareter skal ud! Alle vore herligste Dragter! Og sikken en Middag!«

Og der blev et Bryllup, som spurgtes viden om. Men de to unge var kun glade, da al Herligheden og Støjen var forbi, thi de var lykkelige. — Og Kongen og Dronningen straalede om Kap. — »Sikken en Svigersøn!« sagde hun til Hofdamerne. »Han er den bedste, dygtigste og klogeste paa hele Jorden, som vi træder paa. Hvem er du? siger han til alle. — Og jeg siger ligesaadan!«

Og Hofdamerne fortalte dette videre, og de gik og spurgte alle rundt om: Hvem er du? og Hofdamerne lærte hele Landet det. Og hele Landet sagde:

Jeg bryder mig ikke om dine Penge og Kareter og Klæ'r og Mad, men, min Ven, sig mig hellere lige ud og lige straks aabent og ærligt:

Hvem er du?

Mor.

UDE i Kæret gik en hvidhaaret, solbrændt, halvnøgen, fregnet, stille Dreng og tænkte paa ingenting. Han havde været derude fra den tidligste Morgen, og han havde trasket fra Kalve til Kvier, fra Kvier til Faar, og Faar til Plage for at flytte og vande, og naar han var færdig, kunde han begynde forfra igen. Saadan havde han gaaet hver Dag i mange Maaneder. Han længtes ikke efter, at Dagene skulde faa Ende, han vidste ikke engang, hvad Dag det var, thi alle Dage var ens for ham. Kæret var saa stort og øde. Al Ting var saa stille. Ingen Mennesker var at se, undtagen nogle andre Drenge, der gik samme Tur som han selv. De var saa langt borte, at de var helt uvirkelige i de vældige Flader. — Han traskede af Sted med sin Tøjrekølle paa Nakken og tænkte paa ingen Verdens Ting.

Og dog ventede der ham den Dag en stor Overraskelse.

Solen var nu kommet højest paa Himlen, og han tog Vejen hjemad for at spise Middagsmad. Landsbyen laa fjernt. Den hvide Kirke ragede op som en hvid Prik imellem mange Haver, der løb sammen i eet. Men Drengen var

ligeglad. Den Vej havde han gaaet i mange Maaneder, og han skulde gaa den i mange Maaneder endnu.

Men saa kom Overraskelsen.

Da han havde spist Vælling og Flæsk, kom hans Husbond hen til ham.

»Hør, Jens Jørgen,« sagde han. »Kan du nu gaa over og faa nogle Klæder paa, og saa kan du faa Lov til at komme hjem i Eftermiddag. Der kommer en Baad med fremmede over Fjorden, og de skal over igen i Aften. Saa kan du faa Lov at følge med frem og tilbage. Men du maa først i Kæret igen og give et Flyt, og du maa skynde dig.«

Komme hjem! Der var ikke mange Mennesker i Verden, som forstod de Ord bedre end netop Jens Jørgen. Een eller to Gange i den lange Sommer kunde han faa Lov at komme over Fjorden for at se til sin Mor. Hans tynde, lange Ben rystede under hans magre Krop, imens Ansigtet stod helt aabent, og hans Haar strittede. Han saa jo allerede sig selv i flyvende Fart paa Vej efter Kæret. — »Du maa skynde dig.« —

Han sang ikke, mens han kom i Tøjet. Han havde ikke Tid. — »Du maa skynde dig.« — Han var ikke engang glad, thi han tænkte kun paa at komme i Tøjet. — »Du maa skynde dig.« — Og et Par Minutter efter var Jens Jørgen af Sted, saa Støvet stod i en hvid Stribe bag ham.

Han var født i et lille Hus paa den anden Side Fjorden. Han bildte sig ind, at han ude fra Kæret godt kunde se det. I hvert Tilfælde var der en Stump hvid Gavl, som godt kunde være en Stump af hans Moders Hus. Mangen Middagsstund, naar han var hjemme at spise, havde han kravlet op i et Træ, saa højt han kunde naa, for at se bedre og kunde da sikkerlig øjne Gavlen.

Nu skulde han hjem.

Jens Jørgen var Halvvejen, og han gjorde et Spring i Luften. — Træt i Dag! Ikke Spor! — Du maa skynde dig! — Han kunde godt være sprunget lige til Skyerne, men ganske simpelt — han havde ikke Tid.

Hans Skridt var som ellers to andre, og Benene gik, saa de var som en Taage under ham.

Hvor ofte havde han ikke ligget derude i Kæret og tænkt paa den lille Legeplads, som var foran hans Moders Hus. Her gik hans Kammerater fra Vinteren, Stine og Else, Peter og Søren. Der legede de videre, og her laa han. Hans Hjerte kunde blive saa tungt. Han syntes ligefrem, han kunde mærke, hvordan Tiden gled bort uden ham. — Men i Dag! Hurra! Nu skulde han hjem, og som et Lyn drejede han af fra Vejen og ned over sin Kærlod. — Du maa skynde dig! —

Paa den anden Side af Grøften stod Mads.

»Hvad er der løs?« sagde han. »Er du tosset?«

Jens Jørgen hørte det ganske simpelt ikke. Han havde ikke Tid. Først et Stykke væk hørte han det, og han blev saa ildnende glad, at han maatte springe igen.

»Jeg skal hjem,« skreg han af sine Lungers fulde Kraft, imedens han løb. — Ga—lop, du maa skynde dig!

Og saa var han langt borte.

Mads var fuldstændig ligeglad. Han satte sig ned og gav sig til at undersøge, hvad han havde paa sin Mellemmad. Der var dejlig, fed Rullepølse, som forresten var bleven lovlig blød i Varmen, og Mads saa bebrejdende op til den store, gule Sol, der vældede Varme ned over det øde Kær. Og der var gul, tyk Ost med Huller i. Han brækkede et Stykke af for at smage og blev meget vred paa sin Moder, thi den Ost smagte ikke af nogetsomhelst. — Den var jo ikke værd at have paa. — Han blev vist nødt til at

gøre sin Moder opmærksom paa, at naar man skulde gaa i Kæret og slæbe, maatte man ogsaa have Mad.

Han satte sig til at trække Torne ud af sin bare Fod, hvilket er et Arbejde, som en Kærdreng tit har. Han halede en fin Kniv af den Slags, som Drengene med Beundring kaldte en Svanekniv, op af Lommen. Det gjorde ondt, naar han skar, og han saa rasende op. Der var ingen Mening i, at hans Moder ikke holdt en anden Kærdreng, saadan een som Jens Jørgen. Hvorfor i Alverden skulde han, Mads, gaa her og pines. Han vilde næsten ønske, at en Hugorm kunde bide ham en Dag, saa han døde, og hans Mor rigtig kunde sørge. Det vilde glæde ham.

Mads saa op, thi nede fra Kæret hørtes en vældig Hujen. Han saa Jens Jørgen fare som en vild bag efter nogle hvide Faar, og han bøjede sig straks igen ned over sin Tejne. Jens Jørgen var der ingen Fornøjelse ved. Saadan løb jo Jens Jørgen saa tit. Det hændte saa ofte, at et Par Faar var løse, og en rask Dreng kan da vel nok løbe et Par Faar trætte.

Men der havde imidlertid alligevel været noget underligt i Jens Jørgens Stemme. Det lød jo næsten som Graad. Mads saa op endnu engang.... og endnu engang.... og klappede saa sin Tejne i. Han kunde jo nok gaa nærmere og se, hvad der var i Vejen, og han skulde jo samme Vej alligevel.

Han balancerede paa en Grøftevold og talte halvhøjt med sig selv, idet han mukkede over Osten og Kæret og mest over sin Mor, der uden videre sendte ham herud for at han kunde blive stukket af Hugorme og ærgre sig ihjel.

Jovel var der noget i Vejen! Det var tydeligt, at Jens Jørgen græd, det Fjols, han kunde da vel nok løbe et Par Faar op. Forresten var der vist ikke to Faar, men

fire! — Og det maatte indrømmes, at Jens Jørgen benede, saa han kunde være det bekendt.

Det faldt ikke Mads ind at tilbyde sin Hjælp. Mads havde ikke meget med den stilfærdige Jens Jørgen at gøre. Mads var fra en meget stor Gaard. Hans Mor var Enke og forkælede ham. Han var med i Købstaden. Han var til Marked. Han havde ofte selv fremmede. Mads forstod saa ganske udmærket, at der var Forskel paa ham og Jens Jørgen, som blot var en rigtig Kærdreng. — Men hans Mor sagde nu, at naar han engang skulde arve Gaarden, saa skulde han ogsaa kende alt det Arbejde, der var i en saadan Gaard, og saa skulde han ogsaa prøve at være Kærdreng. Og Mads kunde jo gerne føje hende, især hvis han fik den Glæde at dø herude, imens hele Verden sørgede over ham. — Men sandelig! Saa kunde hele Verden have det saa godt.

Han var standset lige ud for det Sted, hvor Jens Jørgen opførte sin forfærdelige Jagt. Han stod og saa paa de rappe Faar og et Par lange, brune Ben, som tilhørte Jens Jørgen. Snart kom de som lange, lige Streger imod ham. Snart krydsedes de, naar de løb paa tværs af ham. De Ben blev ved med en Fart og en Voldsomhed og en Utrættelighed, saa det begyndte at lumre i Hovedet paa Mads, thi han var trods alt en rigtig Dreng.

»Høj!« brølede han, længe før han selv vidste det. »Driv dem herhen. Nu kommer jeg over Grøften, saa skal jeg.... saadan nogle Høveder.«

Der skete et Par Manøvrer, som kun varede et Nu. Saa kom Faarene i vildeste Fart over Grøften.

Mads blev endnu hedere, da han saa Farten.

Han stod med knyttede Næver. Øjnene sank stive ind i Hovedet paa ham. Han krummede sig sammen til Spring

og dumpede saa noget klodset ned paa den anden Side af Grøften — men lige foran Faarene, der standsede saa brat, at de ligefrem satte sig ned. De puffedes og stødtes og vilde til hver sin Side. Det tog Tid, og da laa Mads over Tøjrpælen.

De slæbte ham hen gennem Pors og Lyng, men tykke Mads var ikke den, der slap. Det varede kun et Nu, før Jens Jørgen havde fat ved Siden af ham.

»De Høveder,« sagde Mads rasende. »De har rykket Fingrene af. Men jeg skal ordne dem, det kan du stole paa.«

Jens Jørgen kastede et Blik ud over den stille Fjord. Tankerne gik gennem hans Hoved. — »Du maa skynde dig.«

»Jeg kommer ikke hjem,« sagde han.

Mads fulgte hans Øjne, og først i dette Øjeblik hørte han, hvad Jens Jørgen den Gang havde raabt i Forbifarten. Mads blev næsten forskrækket. Ved Fjordens anden Bred skød en Baad sig ud og begyndte at nærme sig. — »Du skulde hjem,« sagde han og blev meget forbavset ved Tanken paa, at der kunde være noget stort i at komme hjem. Men han kunde ogsaa i et Nu se, hvor meget dette gjaldt for Jens Jørgen, og han havde ikke noget imod at hjælpe de lange, brune Ben, der havde løbet saa vældigt.

»Da kan vi da vel snart mule det Pak,« sagde han pludselig ivrigt og begyndte at trække Faarene til sig. — »Dem skal vi snart faa skilt ad. Saa tager vi fat.«

Tøjrene var vredet og viklet ind i hverandre, saa de hverken havde Begyndelse eller Ende. Det hele var kun store, haarde Rebknuder. Faarene blev jaget ud og ind

imellem hverandre for at faa alt i Redelighed igen, men langsomt gik det. Især var der et Faar, der uafladelig gjorde sig tvært og altid, altid strammede Knuderne igen, saa snart de var løsnede lidt. Mads sled og slæbte af al Magt. Hidsigheden begyndte at gløde i ham, og han var snart lige saa rød som Jens Jørgen.

Jens Jørgen hjalp til med rystende Hænder. Han saa igen efter Baaden, der snart var halvvejs. — »Aa, Mads! Mads!« sagde han, »mon jeg kommer hjem!«

Han havde formelig danset et kort Sekund, men blev derefter helt stille.

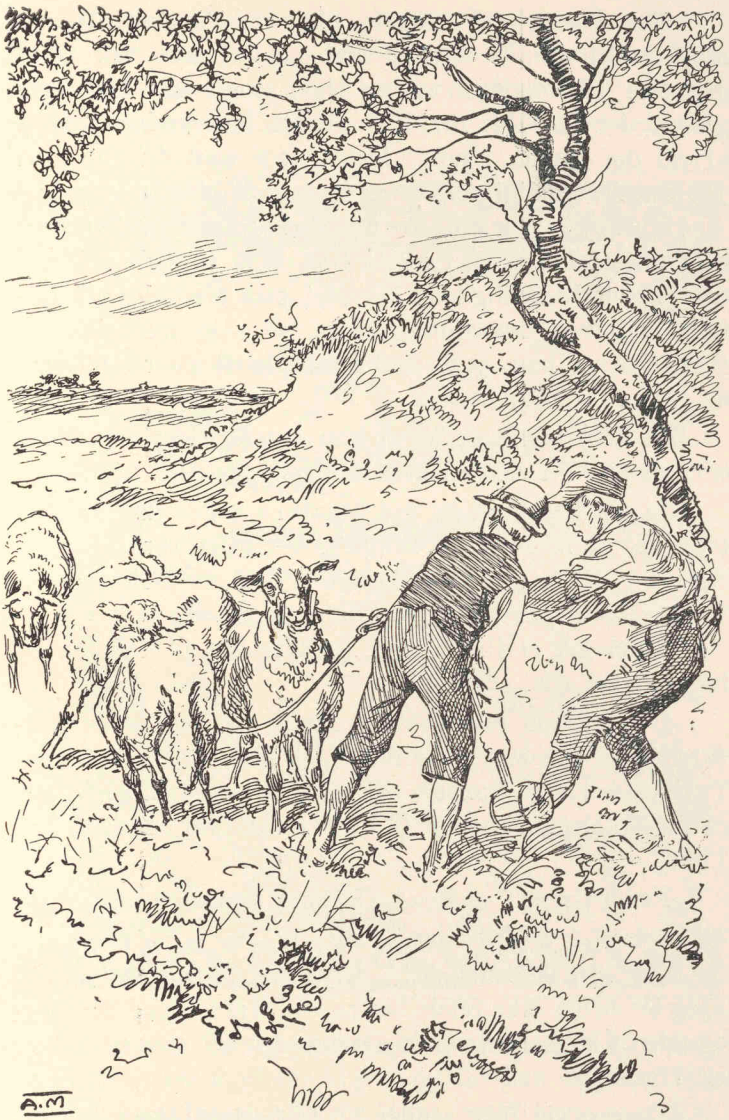
Mads skævede efter Baaden og prøvede at arbejde endnu hurtigere, imens han stirrede stadig mere glubende efter det genstridige Faar, der altid gjorde sig saa tvært som vel muligt.

»Du kommer ikke hjem!« skreg han pludselig, og nu var Raseriet i fuldt Udbrud. — »Du kommer ikke hjem! — Jeg skal vise dig....!« Han greb Jens Jørgens Tøjrekølle, og han gav det genstridige Faar saadan en i Panden, at det sank om uden en Lyd.

»Du kommer ikke hjem,« sagde han og gik i Staa. — Der laa Faaret som en grim, hvid, død Plet i det øde Kær.

Himlen var dobbelt saa høj. Varmen var dobbelt saa forskrækkelig. Jens Jørgen satte sig pludselig ned, eller ogsaa faldt han ned. Han var blevet blegere, og Sveden drev paa hans Ansigt. Mads saa paa Faaret med et ubestemmeligt Blik. Ondskabsfuldhed, Sorg, Angst, Harme vekslede i det. Men imens var det, som om ogsaa hans Legeme slappedes.

»Jeg ved ikke, hvad vi skal gøre,« sagde han modløst, men kom da til at se hen over Jens Jørgen, og i hans Blik viste sig noget, der næsten lignede Kærlighed.

A.M

»Hør, Dreng!« skreg han. »Jeg ved da godt, det var mig, der gjorde det, og jeg skal nok faa min Mor til at gaa over til din Husbond og sige, at det var mig, som gjorde det. — Ih! Ih! Ih!« raabte han endnu højere. »Hold din Mund, Dreng! Det virrede med det ene Øre. Jeg saa det tydeligt.... Se nu her! — Ti stille!«

Han bøjede sig med en mageløs Forsigtighed ned og begyndte at løfte paa Faarets Ben. Han ruskede det med den yderste Lempelighed i Hovedet, men pludselig gik Naturen alligevel over Optugtelsen. — »Op med dig, dit Bæst!« skreg han, greb med Kæmpekraft Faaret i Ulden og trak til af alle Evner.

Det kom tumlende op og saa sig forvildet om. Mads stirrede paa det med en næsten utrolig Velvilje.

»Ja, du har faaet en paa Snuden,« sagde han kærligt, mens hans Mund blev længere. — »Det var din egen Skyld! — Du er et Faarehoved, er du! — Det var Ret! Det var godt! Lad os nu se, du kommer dig!«

Faaret gik et Par Skridt, snusede saa til Græsset og begyndte at æde.

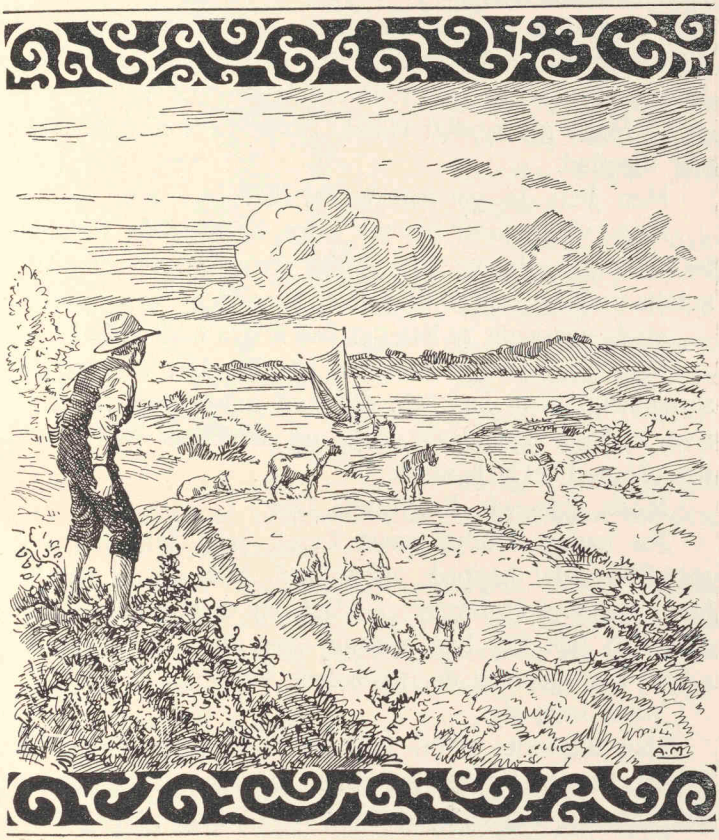
»Dèr kan du se!« brølede Mads, idet den vilde Forskrækkelse lettede sig og drev helt over. — »Dèr har vi Fyren. — Hvad, har du sat dig ned?« — Mads fulgte pludselig Jens Jørgens Blik: Baaden var næsten ved Land.

»Rend, Dreng! — Rend, Dreng!« skreg han ude af sig selv. — »Er du tosset!«

»Jeg kan ikke naa det,« sagde Jens Jørgen stille. — »Jeg tør heller ikke rende herfra.« — Han sagde det blegt og uden Klage. Han var en Dreng, der var vant til at bøje sit Hoved.

»Dersom du ikke render....!« brølede Mads og tru-

ede ad ham med en knyttet Haand. Det saa ud, som om det nu var Jens Jørgen, der skulde overfaldes, men Jens Jørgen var vist ogsaa i det samme kommet til at se paa en lille Stump hvid Gavl.... i hvert Fald saa det ud, som

om den spinkle Dreng pludselig fo'r himmelhøjt op i Luften. Mads tabte ligefrem Vejret, og før han fik vendt sig om, var Jens Jørgen allerede langt, langt borte over Kærene.

Hvad var der sket i Jens Jørgens Sind! Mads vedblev fremdeles at hive efter Vejret. Som Jens Jørgen dog løb. Saa vilde han pludselig glemme det hele og begyndte sindigt at trække de fire Faar nedad mod Kærhuset. Han vidste selvfølgelig, at Jens Jørgen ikke kunde naa det. Men han vilde ikke se efter ham.... og saa gjorde han det altsaa alligevel: Baaden var nu lige ved Land. Jens Jørgen satte tværs paa. Han fulgte hverken Vej eller Sti. — — Mads gik sindigt videre. Blæse være med det! Han var ligeglad.

Men Jens Jørgen naaede det ikke!?

Mads vidste, hvor der var Torn, og hvor der var Tidsler. Men Jens Jørgen fo'r jo lige igennem. Hvor han dog maatte rive og stikke de lange, bare Ben.

Mads mærkede, at han var ved at faa ondt af ham.

Men Jens Jørgen blev ved at løbe. Det var dog forskrækkeligt, som han løb. Og han havde dog været saa træt, at hans Underkæbe hang, og det kunde høres, hvordan hans Hjerte bankede.

Mads stængede Kærhusets Dør.

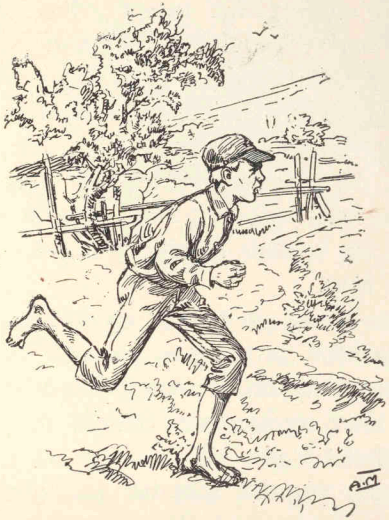
Nu havde Baaden naaet Land. Jens Jørgen var en sort Streg, der hoppede op og ned. Men endnu var han knap mer end Halvvejen. — Det var dog forskrækkeligt, som han løb. Og han sprang over alle Grøfter og løb i fuld Fart gennem de lavvandede Vejler.

Mads satte sig.

Han begyndte at faa noget ondt i Maven, thi nu begyndte han at forstaa for Alvor, at Jens Jørgen naaede det ikke. De fremmede, som var med Baaden, var nu baaret i Land af Fiskerne, som igen vadede ud til Baaden for at sejle tilbage over Fjorden. Men endnu hoppede Jens Jørgens sorte Streg langt derfra i det nederdrægtig lange Kær. — Mads tænkte saa smaat paa at true ad det.

Som Jens Jørgen dog løb.

Mads fik ondt i alle Lemmer ved at se paa ham. — Jens Jørgen naaede det ikke! — Mads rendte et Par Gange rundt om sig selv, sparkede efter nogle uskyldige Faar, der gik over 100 Alen borte og tog saa sin Hue af, som om det maaske hjalp Jens Jørgen.

Fiskerne var i Baaden. Nu begyndte den vist at sejle. Den sorte Streg hoppede endnu. Mads begyndte selv at løbe. Han vilde vise sig selv, hvor hurtig Jens Jørgen skulde rende for at komme tidsnok. — Meningen var den, at han turde intet se mere.

Men til sidst blev han stiv i Ansigtet, stillede sig ret op og ned paa Grøftevolden og blev ved at stirre, mens Ansigtet blev blegere og blegere, stivere og stivere, indtil endelig.... endelig.... den sorte Streg kom ud i Vandet og forsvandt i Baaden.

Saa hikkede han.

Pludselig svingede han Tøjrkøllen og sendte den vildeste Ladning Skældsord efter Faarene, der gik og græssede overordentlig fredeligt.

Saa hikkede han endnu engang.

Baaden var langt ude. Mads' Blik gled over til den anden Side Fjorden og begyndte at søge efter en Stump

hvid Gavl, som Jens Jørgen et Par Gange havde villet vise ham. Han vidste, at Jens Jørgen havde villet løbe sig ihjel for at naa den.... og pludselig stod Billedet af hans egen Mor for ham, en lille Kone, der næsten altid var klædt i sort. Det Billede kom saa voldsomt, at han hikkede endnu kraftigere end før. Han blev mærkelig varm ved at tænke paa hende. Han begyndte at ønske, at der kunde komme en Lejlighed, da ogsaa hans Mor var langt borte. For sandelig! Naar det kom til Stykket, vilde ogsaa han rende sig ihjel for sin Mor. Ja, han vilde gøre mere end dette: Han vilde lade sig levende halshugge og trampe ihjel blot for at se sin Mor.

Nu samlede han sin Hue op og gik trevent op over Kæret. Da han kom forbi Faarene, lurede han paa, om han ikke kunde komme til at sparke eet af dem i Bagdelen, men de vogtede vildt paa ham, og han var forresten ogsaa fuldkommen ligeglad med det Rak.

Men hele Eftermiddagen var det, som om han gik i en Kirke. Han tænkte paa, om nu ogsaa Moderen derovre i den hvide Gavl blev glad ved Jens Jørgen. Ellers skulde hun sandelig ha'! Men mest tænkte han paa sin egen Mor derhjemme. Mangen Gang tittede han hjem mod Landsbyen. Dèr i den laa altsaa hans Hjem, og det blev efterhaanden helt nyt for ham. Da han om Aftenen kom vandrende ad Landsbygaden, saa han i Grunden for første Gang, at Husene i hans Mors Gaard havde gule Vægge og mosgroede Straatage og sodede Skorstene og.... ja, dèr kom hans Mor over Gaarden, og saa tænkte han ikke paa andet. Han listede til Bryggersdøren og tittede ind. Hun stod bortvendt og skyllede noget. Stille gik han hen og lagde sit Hoved ind til hende. Han sagde ikke noget, hun heller ikke. Men saa var det vel ogsaa det allerbedste.

MOSE-KONEN BRYGGER

DER var engang en Konge, som boede i et brillant Slot med Karnapper og Vinduer og Taarne og Glugger, og hans Rige var saadan, at han maatte rejse i tre Uger for at komme fra den ene Ende af det og til den anden, og saa var han der dog ikke alligevel — for han var en umaadelig mægtig Konge.

Men han var ikke lykkelig!

Han havde Kokke, Heste og Tjenere, der kunde bukke for ham paa Kraft, men han brød sig næsten ikke om det; thi han savnede noget. Han havde ingen Datter, og han kom somme Tider i Fare for at foragte hele Kongeriget, netop fordi han ikke havde en Datter, som kunde arve det, hvis han døde.

Derfor var han meget ofte helt ulykkelig.

En Dag var han i Haven. Den var for stor til, at en Konge egentlig nogen Sinde kunde komme nogen Veje i den, og derfor maatte seks og tredive Tjenere løbe med ham i en Bærestol, og det gjorde de af alle Livsens Kræfter. Han vilde langt omkring, og de holdt ud — de fik deres Betaling for det — og saa naaede han en Dag lige til Havens Hegn og saa derfra ind over Kongeriget.

Der var en Mose nærmest ved Hegnet. Sivene stod derude og vuggede og hviskede. Rørene bukkede stift, men fornemt og langsomt — og Kongen syntes straks om dem. — Grønt Mos gik lige til Hegnets Fod, men langt ude var der Elletræer og mørkt Egepur og blege stillestaaende Damme — det var ret en stor, dyb, stille Mose.

»Den Mose er pæn,« sagde Kongen, »Rørene bukker nydeligt. Men det er da vel ikke fra den, at Taagen kommer i de lange Sommernætter?«

»Der bor en Mosekone derude,« svarede den ene af Tjenerne, mens alle de andre fem og tredive benyttede Lejligheden til at tørre Sveden af de drivvaade Pander. »Der har boet en Mosekone derude i seks Hundrede Aar.«

»Vaas!« sagde Kongen og satte Briller paa. — Det gjorde han altid, naar han blev smækvred. — »Jeg vil ingen Taager ha'! Det er mig, der er Konge i Landet. At I véd det!«

Tjenerne sprang øjeblikkelig paa Rad og bukkede. Kongen saa efter, hvem der bukkede dybest.

»Hun har aldrig været ved Hoffet,« sagde Kongen. »Hun har aldrig bukket for Tronen, og Mosen skal fyldes i Morgen den Dag. Af Sted! I ved, vi har fire Verdenshjørner. Raab ud mod dem alle, at fra i Morgen er Mosen fyldt, Mosemadammen paa Porten, og jeg Konge i Landet. — March!«

Og alle Tjenerne var forsvundne som Skygger. Det fik de deres Betaling for.

Kongen var alene.

Der steg en lille, hvid Sky op midt ude i Mosen, men den voksede, saa Kongen svimlede. Den bredte sig, blev til vældige Taager, der kom nærmere, naaede Hegnet, svøbte sig om Bærestolen, blev tættere endnu — — skil-

tes, og midt i dem stod en lille, ældgammel Kone med en Knortestok i Haanden og stort, blaat Forklæde og nikkede saa underligt og venligt med Hovedet, næsten ligesom Sivene.

»God Aften, Konge,« sagde hun, »ja, det er jo blot mig, der er Mosekonen.«

Det var en lille, gammel, forknyt Stemme, men Kongen fik hurtigt Brillerne af, rejste sig, slog Hælene sammen og bukkede; thi selv en Konge bliver høflig, naar han bliver bange. —

»Hvad er til Tjeneste!« sagde han, og det lød, som om det nu var ham, der var blevet til en Tjener, og Sveden drev af ham. — »Hvis jeg paa nogen Maade kan være til Tjeneste — saa — naturligvis —«

Hun nikkede igen, men blot saa stille og hyggeligt.

»Det kan du saa godt. Men nu maa du ikke røre dig, for du er ikke længere i Haven, du er ude i Mosen. Det er blot saadan lidt Hekseri — men derfor skal du ikke være bange. Tag mig blot i Haanden og luk Øjnene! — Se saa! Nu er vi der! Værs'god og sid ned! Her er saamænd min Stue, og der staar en Stol lige bag ved dig.«

Væggene syntes kun at være af Taage, men store, sorte Snegle sad paa dem. I et Hjørne saa Snogene frem, og et Par Skruptudser gloede med, hvis der da var et Hjørne, thi saa man nøjere til, saa var det alligevel kun Taage. Mosekonen selv havde taget sit Forklæde af og gik og nuslede om og saa til Gryden, der stod og kogte, saa Dampen drev op og laa under Loftet, og Kongen forstod til sidst, at alt i hele Stuen kun var en Dans af Taager.

»Ja, jeg har saamænd faaet min Gryde paa,« sagde Mosekonen, »men det er jo ogsaa snart Aften, og jeg brygger kun i de stille Sommernætter. Men du kan saamænd godt tro, Konge, at det er ikke saadan at være Mosekone

nu som i gamle Dage. Da kom Børnene og Bønderne ud, naar Kirkeklokken ringede til Aftensang, og saa efter mig og raabte til mig: »Lad os nu se, du gode, lille Mosekone, sagde de — ja, saadan sagde de — lille, gode Mosekone, at du brygger flittigt og flinkt og rart, saa vi kan faa godt Vejr i Morgen. Ja, saadan sagde de. Men nu er der ingen, som vil tro paa mig, men hvad skal man gøre andet end at blive siddende i sit Hus og brygge sit Øl. Kan du sige mig det.« — Her tørrede den gamle Mosekone sine Øjne med Forklædet og vendte sig lidt af Vejen for at græde, men hun sagde alligevel: »Værs'god og sid ned, hvis du da ikke generer dig for at sidde i en gammel Kones Lænestol. — Vær endelig saa god og sid ned.«

»Bevares!« sagde Kongen og bukkede dybt. — »Bevares!« — Og han satte sig, mens Stolen knirkede, som naar Sivene gnider mod hverandre i de lange Sommernætter. — »Bevares!« sagde han tredje Gang og blev ved at se paa Mosekonen og kunde ikke faa sine Øjne fra hende, og de blev større og større. Taagerne bølgede omkring ham. Han begyndte at blive svimmel. — »Bevares!« sagde han een Gang til.

»Men saa er det jo, at du vil fylde Mosen og tage mit Hjem fra mig,« vedblev Mosekonen, »og du kan tro, at det er heller ikke morsomt. Til Mikkelsdag fylder jeg fem Hundrede og een og firs. Det er saa sandt, som jeg staar her, ja, det er saamænd saa. — (Her tog Kongen sin Krone af.) — Jeg var her saamænd længe før dit Kongeslot blev bygget. Men naturligvis kunde jeg jo nu føre Krig med dig og hekse dig og dit Kongeslot her ned i Mosen. — (Her rejste Kongen sig.) — Ja, for det har jeg jo saamænd kunnet, fra jeg var en lille Tøs, og hvad kan jeg saa ikke nu, da jeg er gammel; men alligevel skal jeg sige dig, at jeg kan nu ikke lide at gøre Folk ondt, for saa

kommer jeg ogsaa selv til at græde, og saa — rent ud sagt — derfor vil jeg slutte en Handel med dig: Vil du lade Mosen staa, saa skal jeg ogsaa opfylde dit Ønske, at din Dronning skal faa en Datter, som skal blive den dejligste under vor Sommernats Stjerner.« (Her rettede Kongen sig, og han stod igen lige saa rank som den Gang, han var femten Aar.)

»Hvis saa er,« sagde han og traadte et Skridt nærmere, thi nu var hele hans Angst forbi, »hvis saa er, saa skal Mosen staa til Dommedag, og enhver, som ikke tror paa dig, skal blive stranguleret, forstaar du. — Men kan du holde, hvad du lover?«

Kongen var begyndt at gaa frem og tilbage, og han gned sine Hænder. Saa glad havde han ikke været, siden han sad paa sin Moders Skød. Han tumlede omkring i Taagen som en Dreng, der ikke vidste, hvor han selv var.

»Holde,« sagde Mosekonen, »ja, mænd kan jeg holde det. — Men vælt ikke Gryden. — Og da du jo alligevel er en god Konge, saa kan jeg godt love dig een Ting til — for det gælder ikke saa nøje, naar blot jeg gamle Kone kan faa Fred i min Mose — vælt ikke Gryden! — din Datter skal ikke blot blive den allerdejligste, men hun skal ogsaa blive den lykkeligste Prinsesse, der har været i Verden, det skal jeg love for. — Nu staar du jo og falder i Gryden alligevel.«

Men Mosekonen saa fejl, thi Kongen havde kun bukket sig efter sin Krone, og nu satte han den paa sit Hoved, og han saa i dette Øjeblik lige saa stolt ud som den Gang, da han var ude at fri til sin Dronning. — »Kære Mosekone!« sagde han, »ganske vist er du Mosekone, men jeg er dog Konge i Landet. Kan du skaffe mig Prinsessen, saa har du gjort nok. For Prinsessens Lykke skal

jeg nok selv sørge, hun skal faa et helt Kongerige til at lystre sig — forstaar du!«

Den gamle Mosekone smilede saa stilfærdigt og saa paa ham. — »Ja, ja, som du vil!« sagde hun, »nu kan du jo forsøge først, saa skal jeg forsøge bagefter, men kan du nu passe paa, at du ikke bliver svimmel, for jeg sætter mere Fyr under Gryden. Det er vist helt hen paa Natten. Og saa skal du komme hjem! Se, her er min Haand! Nu kommer Dampene af Gryden. Hold fast! Glem ikke, hvad vi har snakket om! Se saa, nu kan du aabne Øjnene!«

Og da Kongen kom til sig selv, stod han igen paa Hegnet og saa ud over Mosen, der var gemt under et Hav af Taager.

Aaret efter fødte Dronningen en Datter, og da Kongen saa hende, bukkede han.

»Ser man det,« sagde han (han var sjæleglad), »Mosemadammen holdt Ord. Nu skal jeg ogsaa holde mit. Prinsessen skal blive den lykkeligste i Alverdens Riger og Lande. Det skal jeg svare for. Hun skal aldrig faa Lov at se nogen Nød og Elendighed, det skal jeg love for, om det saa skal koste mig Livet.«

Og saa gik der Bud til Alverdens Hjørner og Kanter, at nu var Prinsessen født. Alle de, som sørgede, skulde forlade Landet. Alle de, som blot gjorde skæv Mund, fik fem Soldater til at passe paa sig, og hvis det ikke hjalp, saa fem til. — »Thi forstaa mig,« sagde Kongen, »der maa sandelig passes paa, hvis Prinsessen skal blive den lykkeligste i hele den vide Verden.«

Da var der ingen, som turde græde. Var der nu een

og anden, der sultede ihjel, da døde han med det vældigste Smil om Munden. Naar én var uheldig og slog sig fordærvet, da brast han øjeblikkelig i en skraldende Latter. Naar Kulden rasede, saa Folk faldt døde om paa Vejen, da gik der en uhyre Munterhed over hele Kongeriget.

»Ja, just saadan skal det være,« sagde den gode Konge.

Jo værre det gik, des mere blev der grinet, og den grinagtigste Karl i Landet blev Prinsessens Tjener og fik Baand i Knaphullet og Penge af Statskassen.

»Thi nu skal der sandelig passes paa,« sagde Kongen. Han morede sig stadig. Han lo over hele Ansigtet hele Dagen, saa han var færdig ved at briste i Graad om Aftenen, det stakkels Skind. Han sov med Guldkronen paa hver Nat, fordi han ikke orkede at faa den af. Men straks om Morgenen lo han igen, saa det hørtes over det meste af Riget, og han gik straks ud for at se mere nøje efter, om nu alle Folk morede sig.

»For maa vi sandelig passe paa,« sagde han, »thi Prinsessen s k a l være lykkelig!«

»Ak ja! Jeg er jo lykkelig,« sagde den lille Prinsesse. Hun stod og saa fra Altanen ud i de stille Sommernætter. »Jeg er vist den lykkeligste i Verden.«

»Ja, det er Sandhed,« sagde Mosekonen. Hun stod i Taagen ved Hegnet og saa mod Slottet og nikkede med sit gamle Hoved. — »Ja, mit Barn, du er virkelig lykkelig.«

Saa gik Tiden.

Kongen havde passet paa i eet Aar og i to Aar og i mange Aar. Han var bleven krumrygget og hvidhaaret af at more sig og passe paa. Han holdt jo saa usigelig af Prinsessen.

Prinsessen var vokset op imens. Nu brød hun sig ikke mere om Kagehjerter, suttede ikke Bolcher, og Dukkelise laa i Kommodeskuffen. Hun gik i lange Kjoler, var stor og voksen, men den vidunderligste Prinsesse, som nogen kunde se.

Hun var den dejligste under alle Stjerner.

»Ja, dejlig er hun,« sagde Kongen, »men mon vi har passet godt nok paa. Jeg synes virkelig, Prinsessen er bleven mig saa underlig alvorlig.«

Hver Aften var der Koncert i Haven, og der var Bal ovenpaa. Hver Søndag var der Maskerade, og Lysene straalede langt ud paa Natten. Prægtigt klædte Mennesker gik frem og tilbage i de vældige Sale og morede sig, thi den gamle Konge passede jo paa som en Smed.

»Vi maa sandelig passe vældigt paa,« sagde han og tørrede sin gamle Pande, »thi aldrig skal hun se nogen Nød og Elendighed.«

»Ak,« sagde Dronningen og mønstrede ham fra Top til Taa; hun var selv bleven gammel, og nu var hun snakkesalig, »du ser selv nærmest ud som den rene Elendighed, min Gode. Du morer andre, saa du ligner en Benrad. Havde du set saadan ud, da du var ung, saa havde jeg ikke taget dig. Det er virkelig Sandhed.«

»Lad os holde os til Sagen,« sagde den gamle Konge, »det kommer kun an paa eet: at more Prinsessen. Skæld ikke ud, men streng dig an. Jeg gaar ind i mit Kammer. Jeg vil lægge Fingeren paa Næsen og gruble.«

Men da han kom ind i sit Kammer, da saa han straks uden for sit Vindue et gammelt Hoved, der nikkede, ligesom Sivene i de varme Sommernætter. — »Lad Prinsessen faa noget at tænke paa, nu skal hun giftes,« sagde Mosekonen. »Nu har du vel snart forstaaet, at du ikke kan blive ved at gøre Prinsessen lykkelig. Nu vil jeg tage

fat, og nu skal hun allerførst giftes.« Og Mosekonen var selv forsvunden, imens Taagerne endnu stod og væltede over hele Slottet.

»Lad Prinsessen faa noget at tænke paa,« sagde Kongen. Han stod, som han var falden ned fra sit eget Tag. — »Ja, det er Sandhed! Giftes! Ja, nu skal hun sandelig giftes!«

»Giftes!« — Dronningen rynkede Næse og saa meget strengt paa Kongen, da han kom tilbage. — »Giftes, siger du. Nej! Min Gode! De Mandfolk, som lever nu, dem regner jeg virkelig ikke for noget.«

»Ja, det faar nu alligevel være lige meget,« sagde Kongen, »for du siger saa meget, og noget maa der gøres, og nu lader jeg alligevel gaa Bud til Jordens yderste Grænser.«

Og saa gik der Bud.

Fra den Tid laa der Taage over alle Veje, som førte til Slottet, og inde i Taagerne gik en gammel Kone med blaatærnet Forklæde og den store Stav i sin Haand, og hun stirrede med Haanden over Øjnene ud efter de Friere, som jo nu skulde komme fra alle Verdens Riger.

»Jeg vil give dem et godt Raad,« sagde hun til sig selv, imens hun gik og stavrede om. »Jeg vil maaske ogsaa give een af dem en Gave, for Prinsessen hun skal jo virkelig være lykkelig. Kunde der nu bare komme en rig Prins, saadan en pæn Prins.... ak, ja! saa blev der nok Lykke paa Slottet.... ak ja!« — Og saa stavrede Mosekonen videre, og mens hun spejdede i Taagerne, blev hun ved at nikke og snakke saa smaat med sig selv, for hun var jo ogsaa en gammel Kone.

Saa kom den første.

Han var General, og han slog Hælene sammen, saa Sporerne dirrede, men det var ikke af Høflighed, det var, rent ud sagt, bare af Vigtighed, og saa snoede han sit Overskæg, der stank langt væk af Pomade.

»Jeg er General!« sagde han, og da han saa, det kun var en gammel Kone, han havde foran sig, bandede han paa det. — »Jeg har slaaet Bunker af Mennesker ihjel — hundrede Tusinde paa hver Valplads. Jeg slaar aldrig mindre end tyve ihjel ad Gangen. (Her bandede han igen.) Ti Tusinde Ryttere har jeg med mig. Kan du høre, hvor det rasler. Jeg er den berømteste Prins under Solen, — og lidt til!« tilføjede han bagefter og bandede igen, »og jeg skulde høre gode Raad af gamle Hekse — ha, ha!! — Hug ind!« brølede han og stormede frem, mens Mosekonen blev til Taage, og der var ingen Ting at hugge ind paa, og Generalens Haar stod ret paa Hovedet, mens han saa sig tilbage.

Den næste Prins var færdig ved at falde over sine egne Ben. — »Kort sagt, jeg er den klogeste i Verden,« sagde han, da Mosekonen gled ud af Taagen. »Naa, saa du vil give mig et godt Raad. Kan du forstaa, at to og to er fem, at Hvalen er en Fugl, og du selv et Fæ. Kort sagt, jeg gider ikke høre paa Kællingesnak! Jeg gider kun høre mig selv tale, for det er det eneste, som duer — og saa af Vejen, kort sagt!!«

Og han forsvandt i Taagen og faldt over sine egne Ben, mens han grublede stærkt over, hvad han skulde sige til Prinsessen, for det skulde være det klogeste i Verden, og det er ikke altid saa let at finde. —

Saa kom den fineste Prins her paa denne Jord — Fløjelsjakke, rød Silkevest, hvide Bukser, Hat af Kamelhaar, Paafuglefjer, blaastribede Strømper, Laksko, gult

Slips af Flor — han straalede som Solen baade paa Klæderne og i Ansigtet.

»Væk,« skreg han til den gamle, idet han kom marcherende. »Du har jo Pjalter paa. — Væk! — Jeg er den fineste i Verden — Væk! — Efter mig kommer hundrede Kufferter med det fineste i Verden — Væk! — Silke fra Italien, Fløjl fra Lilleasien, Skind fra Rusland — Væk! — Smykker fra Persien, Guld fra Kalifornien, Sølv fra Arabien, Diamanter fra Bagindien.« — Her tabte han Vejret. — »Væk!« skreg han, »for mig og for Kufferterne og for hundrede og halvtredsindstyve Skræddere, som kommer bagefter.«

Og saa var han væk.

»Ak,« sagde den gamle Mosekone, »nu tror jeg, at jeg snart begynder at holde med Dronningen. De Mandfolk, dem regner jeg heller ikke for noget.« Her stak Mosekonen Hænderne under Forklædet og gav sig til at grunde. — »Det er vistnok godt, at man ikke selv blev gift. Jeg kunde jo faaet Bjergmanden i een af Mosebakkerne. Men saa tog han en af Elverpigerne — naa, ligemeget. Der kan komme flere Prinser i Morgen, og nu tror jeg, det begynder at blive køligt mod Aften — jeg maa sandelig ud i Mosen til Gryden.«

Og saa steg og faldt Taagerne i den dejlige Sommernat. — Da Solen stod op, laa de som smeltet Sølv og som flydende Guld, saa Mosekonen stod og saa paa det og smilede over ingenting og frydede sig. Men da lød en Sang oppe fra Bakkerne, og Sangen kom nærmere.

»Den Mand er glad, og han har været meget tidlig oppe,« sagde Mosekonen. — »Men sikken een! Han er jo i gamle Klæder. — Hør,« raabte hun, og den unge Mand standsede Sangen med eet — »er du maaske en Prins, for det ser man saamænd ikke paa dig.«

»Ja, jeg er! — Godmorgen, gamle Mosekone! — Ja, jeg er virkelig en Prins.« — Duggen perlede i hans Haar, og han lo, som om han ejede al Jorden. — »Ganske vist kunde jeg være finere, men Sagen er den, at jeg har paa Vejen givet alt det væk, som jeg ejede — hi hi hi! — Rub og Stub, saa jeg har ikke saa meget tilbage som — jo, det er sandt, jeg har en Skilling endnu, og hvis du vil have den — —« Han greb i Lommen.

»Lad være med Skillingen,« sagde Mosekonen og blev ved at se paa ham. — »Det er vistnok alligevel bedre, at det bliver mig, som giver dig noget. Thi det tror jeg, at du vil gøre Prinsessen glad. Hun vil komme til at holde af dig. Havde jeg ikke selv været fem Hundrede og een og firs.... naa, ja, ligemeget — gamle Folk staar tit og er lige ved at snakke over sig, men her har du en Troldkappe. Naar du tager den paa og tager Prinsessen paa din Arm, saa kan I flyve, hvorhen I vil. Pas godt paa den. Giv den ikke bort. Kongen har sat Prinsessen i et Glasskab, men tag du hende med ud i Verden. Vis du hende Verden, som den er, man kan godt blive lykkelig alligevel! — maaske allerlykkeligst. God Lykke. Nu kan jeg høre, de vaagner paa Slottet. Hanerne galer.. — Gaa du nu bare med det samme.«

Solen var gaaet højere. Alle Slottets Mure skinnede og alt var glad over den dejlige Sommerdag, der nu sænkede sig over Jorden, men stiv og stille sad Prinsessen inde i de store Sale. Hun var saa bleg og stille. Dronningen var kommen og satte sig ned ved hendes ene Side, Kongen kom og bukkede Godmorgen for sin lille blege Prinsesse og satte sig ved den anden Side, der var jo bleven meldt, at en ny Prins nu i Morgenstunden var kommen til Slottet.

»Ih, min Gud,« sagde Dronningen og fo'r op, saa snart Prinsen kom ind, »er du en Prins, min Bedste!«

»Ja, men jeg har ganske vist givet alle mine Smykker bort paa Vejen,« svarede Prinsen smilende. »Der er saa megen Sorg og Elendighed i Verden.«

»Sorg og Elendighed,« sagde den lille Prinsesse, »hvad er det for noget?«

»Det er noget Vaas,« sagde Kongen og trak øjeblikkelig Prinsen ud. — »Tror din Vindspiller, at vi i atten Aar har holdt Sorg og Elendighed borte fra Prinsessen, for at dit Fugleskræmsel skal tale derom — March! Ud af Kongeriget!«

»Ja, det maa nok siges!« sagde Dronningen, som var fulgt bagefter. »Ak, min Bedste! Og du troede virkelig, at du kunde gøre Prinsessen lykkelig ved at snakke om Nød og Elendighed.«

»Jeg kan ogsaa gøre andet end det,« svarede Prinsen, der begyndte at blive vred. »Jeg har en Troldkappe. Naar jeg tager den paa, da flyver jeg til den højeste Sky. Jeg havde tænkt at tage Prinsessen med. Det vilde opmuntre hende.«

Her slog han Hælene sammen og saa' saa rank og saa ung ud, at Dronningen sagde: »Jeg regner ikke Mandfolkene. Men du er vist ikke den værste, min Gode. Vi kan jo altid forsøge. Kan du flyve til den højeste Sky, saa prøv bare at tage Prinsessen med dig.«

Og saa fløj de.
De fløj over Lande og Riger og Søer og Have.
»Ak, bare vi ikke falder ned,« sagde Prinsessen og

var meget ængstelig. Hun havde jo aldrig før været rigtig ude.

»Vær ikke bange,« sagde Prinsen, »du kan være sikker paa, at jeg nok skal holde godt fast, saa længe det er dig, jeg har i Armene.«

»Jeg er heller ikke bange mere,« sagde Prinsessen og saa paa ham, »lad os bare flyve endnu højere!«

Og de fløj videre.

Vinden tog i Troldkappen.

»Kan du se noget nede paa Jorden?« sagde Prinsen.

»Jeg kan endnu se, at der sidder en Sypige oppe paa Kvisten,« sagde Prinsessen, »ak, hvor hun stræber. Se, hvor hun bøjer sig. Hvorfor ser hun aldrig op. Hvad skal vi gøre?«

»Vi skal se ned til hende,« svarede Prinsen. »Giv hende saa den Ring, du har paa Fingeren. Der er Diamanter deri, ser jeg. Nu banker vi paa. Se, hvor hun bliver forskrækket. Gaa nu hen til hende.«

Pigen havde rejst sig, og hun rystede, saa hun maatte holde sig ved Bordet, men da hun saa Ringen, knælede hun ganske sagte ned, tog Prinsessens Haand og kyssede den. Og der blev ikke sagt et eneste Ord.

»Nej, men du saa vel hendes Øjne,« sagde Prinsessen til Prinsen, idet de igen fo'r af Sted. »De straalede selv som Diamanter. Aldrig har jeg set saadan et Par Øjne. Jeg kunde mærke hendes Øjne helt ned i mit Bryst, og jeg blev saa forunderlig glad, som jeg aldrig har været før. Hvor du har gjort mig lykkelig ved at føre mig ind til hende. Hvorhen skal vi nu?«

»Der ned paa Jorden,« sagde Prinsen. »Ser du Vejen, der gaar som en Streg gennem Landet. Ser du de to Smaafyre. Ser du Kurven, de har paa Armen. De skal ud at tigge. Har du mere at give væk?«

»Jeg har mine Armbaand,« sagde Prinsessen og blev

saa ivrig, at hun var lige ved at falde ud af Prinsens Arme, skønt han holdt godt fast, »og min Perlekrans og mit Guldspænde og mine Ørenringe. Se nu standser de to smaa.« — Og højt oppe fra begyndte hun at kaste sine Smykker ned til Børnene, de stod som to Stenstøtter med hinanden i Haanden. — »Her skal I se,« sagde hun, idet hun kom helt ned og selv samlede Smykkerne op. »Her skal I se! Se, det skal I have!« — Og da Børnene ved at se saadanne Gaver fik vaade Øjne, da fortrak ogsaa Prinsessens Ansigt sig, det var, som om noget smeltede i hendes Bryst, og idet Taarerne strømmede hende ned ad Kinderne, vendte hun sig pludselig om til Prinsen og slog begge sine Arme om hans Hals.

»Aldrig har jeg været saa glad,« sagde hun. »Bær mig nu hjem for i Dag, jeg tror ikke, der er noget Menneske i Verden jeg holder mere af end dig.«

»Vil du nu være min Dronning,« sagde han.

»Ja,« sagde Prinsessen.

»Vil du love, at du aldrig vil fortryde det?«

»Ja,« sagde Prinsessen.

»Maa jeg straks sige det til din Fader og Moder?«

»Ja,« sagde Prinsessen.

Hun var saa bleg og fin, men nu var der kommen Rødme i hendes Kinder. Hun saa Prinsen ind i Øjnene, og de fløj højere og højere endnu, og da de endelig kom tilbage til Slottet, bar han hende paa sine Arme ind til Kongen og Dronningen.

»Naa, min Gode,« sagde Dronningen, »det maa jeg sige, det er ikke til at misforstaa. Men hvor dog Prinsessen ser glad ud. Har I været ved den højeste Sky. Det maa dog have været den dejligste Troldkappe. Nu skal her være Bryllup. Det svarer jeg for. Der er saamænd aldrig i Evighed noget at vente efter.«

»Jeg er den lykkeligste i hele Verden,« sagde Prinsessen.

»Ja, det er sandt,« sagde Mosekonen, som stod midt ude i Mosen og saa mod det oplyste Slot og havde hørt hvert Ord, »du har faaet den bedste Prins. Du er endnu den lykkeligste under alle Stjerner.«

Og nu stod Brylluppet.

Der gik eet Aar, og der gik to Aar, og alle var glade. Men Prinsessen gik hver Dag bort fra Slottet, (thi det havde Prinsen forlangt), enten ud paa Landet eller ind til de store Byer, for at opsøge de fattige, de syge og de bedrøvede. Hun hjalp dem, saa godt hun kunde, hun græd med dem mangen Gang, og hun blev aldrig træt. Men imens, saa blomstrede hun selv som en Rose.

»Hvem forstaar det,« sagde den gamle Konge, »— ikke jeg! Men Mosekonen har været den klogeste. Jeg tror, hun har gjort Prinsessen glad bare ved at lade hende se al Verdens Nød og Elendighed, som vi andre holdt hende borte fra. Hvem begriber det — ikke jeg!«

»Rædsomt!« sagde den gamle Dronning, der ofte maatte følge med Prinsessen. »Rædsomt, ikke til at tale om. Tænk Prinsessen og jeg, vi render fra det ene ynkelige Hus til det andet. Vi spiser med de frygteligste Mennesker. Og hvad spiser vi: Risengrød og Klipfisk fik vi i Gaar. En Dag fik vi Sulevælling. Blot jeg siger det Ord, vender det sig i mig. Men Prinsessen, hun kan holde ud. Det er, som om hun kan glæde sig midt i al den Nød og Elendighed, som vi altid før vilde holde borte fra hende. Ak, ja, man forstaar det ikke. Man bliver gammel.«

»Jeg glæder mig ikke over Nød og Elendighed,« sagde Prinsessen stille, »men jeg er aldrig gladere, end naar jeg

kan lægge mig i min Seng og ved, at der er mange, som tænker paa mig i deres Aftenbøn. — Nej, at gøre andre glade, det er dog den største Glæde paa Jorden.«

»Det var ikke saadan, jeg havde tænkt mig det,« sagde den gamle Konge, »men godt, at du er lykkelig. Nu dør jeg rolig. Man bliver træt, naar man bliver gammel. Og jeg er bleven gammel ligesom min Dronning. Nu vil vi to snart lægge os til Hvile.«

»Dø! Min Gode,« sagde Dronningen, »dør du nu! Er det for at ærgre mig? Ja, naturlig. Jeg fortryder, at jeg tog dig i min Ungdoms Vaar.«

Og Kongen døde. Døden kom og bukkede for ham, og han bukkede igen, for han var Kavaler til det sidste. Og før otte Dage var gaaet, havde Dronningen fulgt ham. Hun kunde ikke undvære ham. Hun havde skældt til det sidste, men hun holdt saa usigelig af ham.

Og de blev sat ind i Domkirken, hvor alle deres Forfædre hvilede bag sorte Gitre. Der var saa højt til Loftet, saa stille og højtideligt under Hvælvingerne, hvor Sørgefaner hang over Kister af Marmor og Zink eller Egetræ, hvis Læderbetræk kun var ormstukne Laser. Rustninger stod i Krogen, gamle Gravstene dækkede hele Gulvet, højt oppe paa Væggen saas rustnede Vaaben.

»Her er i Grunden sørgeligt,« sagde Prinsessen, »men jeg synes dog, at jeg selv har Lov at leve, saa længe jeg har nogen at være god imod.«

»Ja, se det er netop Sagen,« sagde Mosekonen, da Prinsessen den Aften kom ud til hende, »du skal faa baade Lyst og Evne til at gøre mere godt end noget som helst andet Menneske, og saa skal enhver, som ser dig, nok blive

tvungen til at kalde dig den lykkeligste under alle Stjerner. — Se, det var min Tro fra først af, og det er nok den, der holder.« —

Og Prinsessen drog Landet rundt og gjorde godt mod alle. Alle velsignede hende. Hver Dag var der ny, som kom for at takke. Og hun blev stadig lykkeligere. Hun blev den lykkeligste Prinsesse, der har levet.

»Sagde jeg det ikke nok,« sagde Mosekonen. Og se, det var Historien. Hvem som ikke vil tro den, kan selv spørge Mosekonen. Hun bor endnu derude i Sommernattens Taager.

EN HISTORIE OM TO OPDAGELSER

NIELS Jørgen var otte Aar, men han kunde absolut ikke begribe, hvorfor han skulde have en Broder, der var tre Aar. Saadan en Broder hed jo Poul, og han var altid i Vejen.

Naar han om Morgenen fik brølet færdig, fordi han skulde vaskes, sagde Moderen:

»Naa, saa ud med Niels Jørgen!« — Og da vidste Niels Jørgen, at han absolut maatte tage Poul ved Haanden og trække af Sted med ham og sørge for, at han ikke kom tilbage lige med det samme, og det var jo haardt nok, thi var Poul i Vejen for Moderen derinde, saa var han sandelig ogsaa i Vejen for Niels Jørgen derude. — Niels Jørgen kunde somme Tider ligefrem ikke lide ham.

Skulde man lege Røvere, var det jo fast umuligt at komme af Sted, hvis man skulde have Poul med. Tog man ham da paa Ryggen, saa skreg han, fordi det stødte, naar man løb, eller han bed sin Tunge, eller han kunde ikke holde fast. Aldrig kom man ordentlig af Sted. Altid blev man fanget.

Og hvor var saa den Fornøjelse!

Kunde man ikke lige saa godt lade helt være at lege.

Skulde man lege Skjul, hvad hjalp det saa vel, at man kendte de bedste Skjulesteder. Poul skulde altid først ind, og han var bange for at gaa ind i Hullerne. Fik man ham saa endelig ind, kunde man til sidst ikke selv være der. Armene og Benene stak ud, og man blev opdaget med det samme. Det var jo ligefrem naragtigt. Og fik man saa endelig baade ham og sig selv ind, saa kunde det jo nok hænde, at han begyndte at snakke højt lige midt i det bedste. — Og saa var man funden.

Nej, Poul var ikke til at holde ud.

Kunde man lege Tagfat, naar han var med. Kunde man faa Lov til at gaa, hvor man vilde. Poul maatte ikke klatre paa Skrænterne og ikke falde i Grøfterne. Men der var jo ikke en Sten, uden at han faldt over den, og der var jo ikke et Hul, uden at han jo faldt i. Spillede man Bold, kunde man være aldeles sikker paa, at Poul fik den i Hovedet, skønt han ikke var med. — Skrig og Skraal! — Poul var frygtelig! — Poul var forfærdelig. — Der var mange Dage, da Niels Jørgen ønskede ham langt væk — hen i den anden Ende af Byen. Han syntes, at han ikke i sit Liv kunde faa det godt, før han blev fri for Poul.

Men saa var det Pouls Fødselsdag, thi saa meget godt var der da ved lille Poul, at han holdt Fødselsdag. Paa den Dag kom man jo i sine nye Klæder fra Morgenstunden af, fik Chokolade med Kage til og endelig en forfærdelig god Middag, thi lille Poul fik jo selv Lov at vælge, og han var da ikke dummere, end at han valgte noget, der var godt — Pandekage og Sødsuppe — eller omtrent saadan.

Aftenen før Fødselsdagen sad da Niels Jørgen hos sin Fader ude i Haven og blev hørt i en lille Lektie, han havde til Skolen, thi Niels Jørgen gik jo i Skole, og det

kunde godt siges, at han var flinkere end de fleste. Faderen var meget glad ved ham, og saa sagde han:

»Naa, min store Dreng, det var jo pænt. Nu har du siddet og fortalt mig noget. Nu skal jeg fortælle dig noget. Jeg ved jo godt, Niels Jørgen, at det meget ofte kan være kedeligt for dig at gaa og passe Poul.«

»Naa—aah!« svarede Niels Jørgen og trak det meget langt ud, thi han kunde jo ikke saa godt snakke om Poul saadan lige før en Fødselsdag.

»Jo!« sagde Faderen, og saa lo han, »jo, jeg tror nok, at det er kedeligt engang imellem. Jeg skal sige dig, at jeg har ogsaa haft en lille Broder, da jeg var Dreng, og det kunde nok hænde, at jeg ønskede ham langt, langt væk.«

Niels Jørgen begyndte at gabe og saa paa Faderen. — »Jo, ser du,« vedblev han, »jeg havde ogsaa engang en lille Broder, men saa skete der en Aften noget mærkværdigt. Jeg drømte, at det var mig, som var bleven den lille, og jeg gik igen med en lille Blikspand i Haanden og et Forklæde paa. Men min lille Broder var bleven den store, og han skulde passe paa mig, men jeg var ganske forfærdelig bange for ham. — Ja, det var i Grunden en ganske pudsig Drøm. — Saa kom der nogle andre forfærdelig store Knægte, og de begyndte allesammen at løbe, som om de var vilde, men jeg sad alene. Saa græd jeg, og min Broder, som nu altsaa var større end jeg, kom farende hen imod mig med Øjne, der stod langt ud af Hovedet. — »Brøler du nu igen. — Kom her. Du er da ogsaa væmmelig! — Op med dig!« — Og inden jeg forstod et Ord deraf, var jeg med i Legen. Min Broder rykkede i mig, saa jeg svævede i Luften. Mine Ben stod stive. De slog imod hinanden, saa det raslede, og jeg gik forover, men havde ingen Tid til at falde. Jeg sejlede i Luften bag efter min Broder, der nu skældte ud af fuld Hals. Jorden

gik helt væk. Jeg syntes, at Træer og Buske nikkede til mig og lo og rystede sig, idet jeg fo'r forbi. Jeg sejlede over Grøfter og gik paa Hovedet i en Grusgrav, men vidste først, at det var en Grusgrav, dengang jeg var langt borte. Min Broder blev stadig rødere. Han skældte bestandig, og nu saa jeg langt borte et Gærde, som vi ogsaa skulde over. Jeg var bleven helt syg. Gærdet nærmede sig. Min Broder tog Skridt, der var saa lange som en Kirke, og jeg skulde lige til at stikke til Vejrs, da det gav et Ryk i mig — og jeg vaagnede.

Ja, sikken en Drøm. Tænk, hvilke Fornemmelser saadan en lille Broder kan have. Nu sover han, den lille. — Ja, du giver jo en Mundharpe. — Naada, hvor han vil spille, Niels Jørgen. — Jeg har en Gyngehest hos Snedkeren, og Moder har vist en Sabel og en ny Hue, og om Eftermiddagen skal I jo ud hos Bedstemoder. — Gaa saa ind til ham, Niels Jørgen. En god Nat ogsaa for dig, min Dreng, og sov vel.«

Maanen skinnede ind i Soveværelset, mens Niels Jørgen begyndte at klæde sig af, men i Krogene var det mørkt. Han blev staaende ret op og ned for at se hen til det hvide Hoved, der kunde skimtes paa Puden; Maanen skinnede paa det. Det laa saa stille. Det var saa hvidt. Men Niels Jørgen grundede paa, om ikke Poul laa og voksede under Dynen. Det skulde ikke undre ham, om Poul vilde være den største. Thi i dette Øjeblik kunde Niels Jørgen forstaa, at han mange Gange havde været haard ved den lille. Faderen havde jo fortalt om Jagten over Grøfter og Gærder og Stok og Sten og Grusgrav og Banker — og alt dette kendte Niels Jørgen. Han havde slæbt den lille af Sted — han havde ogsaa skældt og skreget og hujet. Niels Jørgen saa hen paa det hvide Hoved og begyndte igen at gabe af Forundring; thi for første Gang i sit Liv begreb han, at han havde været en daarlig Broder overfor den lille

Poul — og det var netop den første af de to store Opdagelser, som Niels Jørgen skulde gøre paa denne mærkelige Fødselsdag.

Niels Jørgen hikkede et Par Gange og saa igen paa det hvide Hoved.

Morgenen kom. Niels Jørgen vendte sig øjeblikkelig imod den lille for at se, om han var vokset. Men saa skulde man jo med det samme have Chokoladen og se paa, at Poul fik Gaverne. Siden maatte man selv smøre Smør paa og selv komme Sukker i Kaffen og tage lige saa mange Kager, man selv vilde, baade paa den ene og den anden Side af Fadet — uden at faa Smæk over Fingrene. — Og saa kom jo Middagen — Æbleskiver med Syltetøj og Sukker og Sødsuppe med Svesker i. — Ja, det blev sandelig en god Dag. Timerne løb, saa det var umuligt at begribe, hvor de blev af, og det trak ligefrem langt ud, før de blev færdige og kunde komme af Sted til Bedste —

Og saa var de nær slet ikke kommet af Sted; thi der trak Skyer op, sagde Moder, og der kom maaske Regn, sagde Moder, og saa kunde det blive vanskeligt at komme hjem, sagde Moder, og da de saa endelig fik Lov at gaa, maatte de løbe, alt hvad de kunde, at ikke Moder skulde finde paa mere.

Og saa var de naturligvis knap kommet ind i Bedstes Stue, før Regnen skyllede ned. — Der blev mørkt i Stuen, og det rendte paa Ruderne. — Drengene saa paa hinanden, for nu vilde de sandelig hjem. Bedstemoder gav jo en Trøje med de dejligste røde og blaa Striber, og hun proppede jo alle deres Lommer med Godter; men nu maatte de sandelig hjem, og det øjeblikkelig. Bedstemoder maatte ud i Døren. — Men det blev jo ved at regne. — Hun maatte ud igen. — Men det blev ved. — Hun maatte ud igen. Og saa bliver hun derude. Drengene staar derinde midt i

Stuen med hinanden i Haanden, og nu er det blevet helt mørkt.

Bedstemoder siger, at der vil komme Bud efter dem. — Bedstemoder siger, at de jo ogsaa godt kan blive her om Natten, hvis de vil. — Men de vil hjem, og de ved godt, at Bedste altid maa give efter.

Det var bælgmørkt. Det var lige saa mørkt som i det lille, forfærdelige Sandkammer der hjemme under Trappen, hvor de blev sat ind begge to, naar de havde været oppe at slaas. Niels Jørgen sukkede for at faa Mod; men Bedste lovede at tænde Lampen og lade Døren staa aaben lige ind til Stuen. Saa var det, som om Bedste var med. Saa kunde Lyset skinne ud. Midtvejs laa der et Hus, og naar der var Lys, saa var Vejen jo blot halv saa lang. —

Bedste sagde dem jo saa Farvel og flyttede sin store Stol ud i Gangen for at blive siddende, og det var sandelig godt, saa var der jo kun lidt at være bange for. Men et lille Stykke inde i Mørket maatte Niels Jørgen vende sig for at se efter Bedste og raabe Godnat igen og lytte efter, om hun svarede. Og lidt efter maatte han raabe igen, og saadan maatte han blive ved, lige til Bedstes Hus gik helt bag Bakken. Han svedte temmelig meget og skulde lige til at spejde i Mørket efter Huset, da Poul greb i ham:

»Der sidder en Bøhmand.«

»Bøhmand!« — Han sprang lige i Vejret. — »Vi kunde jo lige se Bedstes Hus.« — Han rendte engang om sig selv, thi nu saa han selv Bøhmanden, som imidlertid i det samme rejste sig op, strakte sig og saa paa dem. Niels Jørgen var lige ved at le med en forfærdelig ynkelig Latter, mens hans Knæ skælvede. — »Der kan du selv se, Poul — et Faar og ingen Bøhmand, og nu er vi snart ved Huset, og saa er der Lys i Vinduet.«

Mørket var helt rundt om dem til alle Sider. En fin Regn gjorde deres Ansigter kolde. Ingen kunde se, hvor-

dan Regnen kom. Men foran dem skimtedes Huset, sort og forfærdeligt. De gik saa forsigtigt, som de turde, thi hvis de listede, var der jo nok nogen, som vilde liste bagefter. De kiggede begge to paa een Gang om Hushjørnet for at se, om der var Lys. De rejste sig paa Tæerne og saa rigtig efter. De kiggede endnu engang skarpere om Hjørnet, men da Ruderne alligevel laa begsorte, da skete noget skrækkeligt. Et forfærdeligt Hyl havde ligget nede i Pouls Bryst, lige siden han saa Bøhmanden. Og nu kom det. Han havde holdt det tilbage med al sin Kraft. Men nu kom det, og det var slemt, thi Niels Jørgen havde nær skreget med. Det gik ham gennem Marv og Ben og fik hele hans Krop til at ryste. Og dog skulde det blive værre endnu. Der var en Hund, som maatte have ligget et eller andet Sted i noget forfærdeligt Mørke og sovet. Nu begyndte den selv paa et Hyl, der nærmede sig med en saa rivende Fart, at Niels Jørgen allerede i Tankerne var helt hjemme. Han fornam, at hans Ansigt var blevet lige saa langt som hele hans Krop, men alligevel havde han, næsten uden at vide det, øjeblikkelig faaet sig stillet op foran den lille for at forsvare ham.

»Kom kun an,« skreg han, og han skreg endnu højere end Hunden. — »Kom kun her, min Ven. Jeg skal lære dig. — Gaa nu baglængs, Poul. — Naa, der er du! Tror du, jeg er bange. — Gaa nu baglængs, Poul, væk fra Huset.« — Han fægtede med knyttede Næver. — »Jeg skal flytte dig. Her skal du faa. — Bliv ved, Poul, baglængs, saa kommer jeg bagefter. — Væk, Hund, væk.« Kæmpende trak han sig tilbage, men saa alligevel, at der var blege Ansigter, der grinede til ham fra alle de sorte Ruder. Sveden haglede ad ham. Hunden opgav Forfølgelsen, men Niels Jørgen ventede kun paa, at alle de blege skulde træde ud imod ham gennem Væggen, Træerne begyndte at

suse, som om de lo, Grøfterne blev dybe og sorte, rundt om i Regnvejret trippede det og snakkede. Store Skyer kom og saa ned. Niels Jørgen svimlede, men han havde atter faaet fat i den lille Haand, og han holdt stadig fastere. — »Blot lige ud! Blot lige saa stille! Ingen Ting sige! Lad være med at vende dig om. Midt paa Vejen! Du maa ikke stampe. Blot staa stille.« — Stadig saa han sig om. Huset gled bort og blev til ingenting inde i Mørket, Skyerne var der, Niels Jørgen troede, at Jorden forgik. Grimme Lyde kom fra Markerne. Regnen blev tættere og gjorde det endnu mørkere, men Hjemmet kunde alligevel skimtes — og den Tid kom, da Niels Jørgen for sidste Gang saa bag sig, idet han lod Poul gaa først ind ad Døren.

Faderen skulde just af Sted efter dem. Han tog dem begge i Armene. Poul begyndte at fortælle det altsammen og lo og græd. Niels Jørgen smilede kun med et meget blegt Smil og satte sig hen i Krogen. Det var, som om han ikke rigtig med det samme kunde kende Stuen. Det var, som om der var kommet noget nyt herinde, og han var saa højtidelig til Mode. Han kunde ikke selv spise en Bid. Alligevel maatte han smile, da Poul begyndte paa den tredje Rundtenom; men da saa Poul — efter Aftensmaden — kravlede ned af Moderens Skød for at komme hen og sidde ret op og ned ved Siden af ham, og da den lille senere — inde i Sengen — tog om hans Arm med de to smaa varme Hænder og kravlede op for at se ham lige ind i Ansigtet — da fornam endelig Niels Jørgen, hvad det nye var. Det var, som om hele hans Hjerte aabnede sig, hans Øjne blev saa store, hans Bryst saa bredt, hans Arme saa lange, altsammen for at han pludselig kunde tage den lille i sin Favn og næsten kvæle ham af Glæde, thi i dette Øjeblik fornam han, at han alligevel ikke vilde af med ham for noget som helst paa Jorden.

Men dette var netop den anden af de store Opdagelser, som Niels Jørgen skulde gøre paa denne Fødselsdag — og dermed er da ogsaa naturligvis Historien om de to Opdagelser færdig. —

Og eet endnu. Du, som læser dette, synes maaske, at det er et Par elendige smaa Opdagelser, der blev fortalt om i denne Historie. Synes du det, maa du tænke om igen. For Poul og Niels Jørgen var de to Opdagelser sikkert nok de vigtigste, der nogensinde er bleven gjort i Verden.

En varm Dag.

JENS Oluf var en lille, ganske tyk, men voldsom gemytlig Fyr i en stor Frakke. For nylig var han bleven seks Aar, og nu var han kommen i Skole, egentlig ikke, fordi hans Moder troede, at Gavtyven vilde lære noget videre derved, men blot for at hun kunde blive fri for at se ham ligge og rode hjemme paa Landevejen. Thi hele den udslagne Dag laa Jens Oluf ellers i den store Frakke lige midt i Grusdyngen, i Sand og Snavs og Støv, og byggede Fæstninger og Slotte, Huse, Stalde, Fuglereder og Vanddamme. Særlig naar han byggede Vanddamme og hentede Vand i en utæt Blikøse ovre fra Posten, saa han forfærdelig ud — — og endelig havde da nu saa hans Moder faaet ham sat i Skolen.

— Børnene kunde vel allesammen skrige, naar de om Eftermiddagen væltede paa Ryggen af hverandre ud af Skoledøren, men den, der skreg højest, saa det skingrede helt op under Skyerne, det var Jens Oluf. Hønsene løb aved om, og Hundene flygtede, hvor han kom frem, men med det samme maa det siges, at naar han kom ned ad Vejen, havde han ogsaa altid en Sværm Drenge i Hælene. De nappede ham i den store Frakke, som han aldrig havde knappet. De klaprede med Bøgerne og raslede med Penal-

husene; thi Jens Oluf holdt alle Drengene af. De havde for længe siden forstaaet, at i ham var der ikke en eneste ond Blodsdraabe. Aldrig sladrede han, aldrig klagede han, om ogsaa der vankede et Knubs, og kun, naar det gik de andre Drenge ilde, blev han pludselig stille. Da var hans Øjne saa forfærdelig store, dybe og forskrækkede, og det kunde jo ses paa ham, hvordan han rigtig sørgede.

Læreren vidste godt, at Jens Oluf var en god Dreng, og han holdt rigtig af ham. Men altid bragte dog Jens Oluf Forstyrrelse med sig. Naar han sad paa Bænken, kunde hans Penalhus falde ned med et voldsomt Rabalder, eller han tabte sin Træsko, eller han maaske endogsaa til sidst selv trillede ned. Midt i Timen, naar alle arbejdede, og der derfor var fuldstændig lydløst i Klassen, skreg han pludselig op:

»Hr. Lærer, De har Kridt paa Frakken!« eller: »Hvornaar skal vi skrive i Skrivebog!« eller: »Nu staar der en Stork dèr oven paa Laden — hvad!«

Thi der var kun det kedelige ved Jens Oluf, at han saa vanskeligt kunde lære at høre efter, naar der blev sagt ham noget. Han glemte det ligefrem og tænkte straks paa ganske andre Ting. Derfor sagde hans Fader ogsaa, at Moderen og Bedstemoderen, som boede ovre paa den anden Side af Vejen, havde været altfor gode imod ham. Det kunde endogsaa ligefrem hænde, at Jens Oluf ikke vilde gøre, hvad Moderen sagde. Hvor ofte havde hun ikke bedet ham om at høre lidt efter i Skolen, at lade være med at gaa i Grusgraven og mange, mange andre Ting. Men den lille Jens Oluf saa kun omkring sig med sine store Øjne, og naar noget morede ham, gjorde han det øjeblikkeligt, uden at tænke hverken paa det ene eller det andet.

Men dette var kedeligt, og derfor havde hans Fader ogsaa tit sagt, at dette maatte have en Ende.

Nu skal vi saa fortælle, at en Dag sad Jens Oluf i Skolestuen og lurede paa en Flue. Han sad bag ved Peter, og Fluen kravlede jo paa Peters Ryg — ret en grinagtig Flue. Den pudsede Ben, stak en lang Snabel ud af Hovedet og rendte frem og tilbage paa Peters Trøje. Den arbejdede sig helt op til Trøjekraven, men stak saa af ud til Siden og kom helt hen paa Peters Skuldre. Jens Oluf sad med Livet i Hænderne, thi han var i den voldsomste Angst for, at Fluen ikke skulde komme op paa Peters Hals. Turde han bare have langet ud og jaget efter den, men saa var han bange for, at den skulde flyve sin Vej og ikke komme tilbage. Øjnene stod stive i hans Hoved, og endelig saa han den spadsere hurtigt ind over Skulderen, op over Frakkekraven, ned paa Halstørklædet og endelig frem paa Peters Hals, hvor den standsede og saa sig længe om.

Da fniste Jens Oluf.

»Stille!« sagde Læreren.

Da drejede Peter Hovedet, og Fluen fløj. Men i næste Nu var den der igen, og Peter stak sin venstre Haand op for at jage efter den.

Saa fniste Jens Oluf.

»Ja, men hvad er det dog?« sagde Læreren vredt. — »Rolig!« og han begyndte at skænde.

Jens Oluf bøjede Hovedet, og der blev igen stille i Klassen. Jens Oluf havde faaet Øje paa sin Madpakke, som laa paa Bænken ved Siden af ham, og han var kommen i Tanker om, at han ikke vidste endnu, hvad for Mad han havde med i Skole. Lempeligt fik han den pakket op og blev gloende hed over hele Kroppen. Det var Sukkermad. Nu kom han ogsaa i Tanker om, at hans Moder den foregaaende Aften ikke havde haft mere Ost. Jens Oluf suttede et Øjeblik paa sin højre Tommelfinger, derefter gjorde han et vældigt Strøg hen ad den ene Rundtenom, saa der sad et helt Bjærg af Smør og Sukker ud fra Neglen; men i det

samme sad Fluen paa Bænken. Jens Oluf blev ganske angst, mens han stirrede paa Fluen, og han kunde til sidst saa tydeligt se, hvordan den sad og gloede paa hans Mad. Øjnene stod den ligefrem ud af Hovedet.

»Du vil nok have noget med,« tænkte Jens Oluf, og da fnisede han pludselig saa højt, at alle Mand i Klassen med eet vendte sig om. Jens Oluf saa haabløst op, og i næste Nu var han sat hen i Hjørnet ved Døren, hvor han kunde være alene for sig selv. Sukkermaden glemte han, og Fluen glemte han fuldstændig, og saa sad han da der og var ligefrem bleven helt stille. —

Frakken flagrede ikke efter Jens Oluf, da han den Aften skulde hjem. Langsomt og træt trak han Benene forbi hinanden og havde begge Hænder lige til Albuerne begravede i sine mægtige Lommer. Han fo'r heller ikke i Bordskuffen efter Brød, som han ellers plejede, naar han kom hjem; han saa kun ligegyldigt paa sin Moder, og hun mærkede straks, at der var noget i Vejen. Saa maatte Jens Oluf op med hele Fortællingen, og han fik lidt flere Skænd, som han tog imod uden at sige et Muk; thi han var ikke sig selv. Saa slentrede han ud og satte sig paa Bakken.

Henne fra Grusgraven lød en vældig Hujen. Jens Oluf kunde maglig kende hver af Drengene paa Stemmen, skønt Grusgraven var langt borte. Men han brød sig slet ikke om at komme derhen, han maatte jo for Resten heller ikke. Det havde hans Moder sagt, og det mere end een Gang.

Men de skreg jo længer jo værre i Grusgraven. Jens Oluf rejste sig og stirrede. Han var uhyre ked af det.

Nu hørte han, at Peter skreg.

»Hm,« tænkte Jens Oluf, »er han der ogsaa, det er ham med Fluen.«

Han stirrede igen og tog et Par Skridt.

»Hvad mon de bestiller,« tænkte Jens Oluf og tog nok

et Par Skridt. Han begyndte at forstaa, at han var saa forfærdelig ene.

»Jeg kan vel se paa dem,« tænkte Jens Oluf og var mægtig vred paa hele Verden, »men jeg leger ikke med.«

Han gik nærmere.

Støjen blev stærkere. Jens Oluf var nær Grusgraven og saa nu, at Drengene agede paa Bagen ned ad Lerskrænten. Jens Oluf kunde saa tydelig se, at de morede sig storartet. Han gik derhen, hvor Drengene begyndte Farten.

»Jens Oluf! Jens Oluf!« skreg de i Munden paa hverandre. »Er du dèr? Kom her. Se her! Hurrah!« Og de rakte begge Arme i Vejret og agede ned efter hverandre, saa Støvet stod i een Taage. Og langt nede rullede de over hinanden i een eneste Klump af Arme og Ben og Skraalen og Skrigen. Jo, det var uhyre morsomt. Jens Oluf saa det godt.

Saa vilde han prøve.

Og saa prøvede han, mens alle de andre stod stille og saa paa ham.

»Er det ikke morsomt, hvad? — Nu om igen! Og saa om igen!« De raabte i Munden paa hverandre, ildrøde i Hovedet, og Sveden drev af dem.

Og Jens Oluf prøvede endnu engang — — og saa endnu engang. Da blev han varm. Han begyndte pludselig at fornemme den voldsomste Lyst til at være glad — og fem Minutter efter var der som sædvanlig een, der hylede højest, og det var Jens Oluf.

Og saa blev det Aften. —

Da Jens Oluf igen skulde hjemad, gik han noget sagte, og han havde igen omtrent begge Armene i Frakkelommerne. Men ude i Gaarden derhjemme stod hans Fader og Moder og ventede paa ham.

»Ja, dette her kan jo ikke blive ved at gaa,« sagde hans Fader, »du har lavet Kommers i Dag i Skolen, hører jeg. Og endda har du bagefter været paa Kommers i Grusgraven. Dette gaar ikke. Vi kan ikke have dig mere nu.«

Jens Oluf stod pludselig ret op og ned med gabende Mund. Men Faderen vedblev:

»Du maa flytte! — Du maa flytte over til din Bedstemoder. Du vil jo have Lov til at gøre alt, hvad du vil, og det faar du ikke herhjemme, det faar du kun hos din Bedstemoder. Derfor er det ogsaa bedst, at du kommer derover. Saa kan du faa Lov til at rende om Eftermiddagen, som du selv vil, mens du laver Kanaljestreger i Skolen om Formiddagen. — Kan du nu gaa ind og samle dine Sager sammen, saa skal jeg hente din Vogn.«

Jens Oluf gabede blot højere.

Men da Faderen gik efter Vognen, blev Drengen bleg i Ansigtet. Graaden brændte ham i Halsen. Dette var Alvor. —

»Bliver det saa til noget?« spurgte Faderen, der nu kom tilbage. Jens Oluf saa sky op paa ham. Nu tog Skrækken ham helt og fuldstændig. Gaarden dansede for hans Øjne. Mens han med begge Hænder tog voldsomt fat i Karmen, løftede han først den ene Fod og saa den anden over det høje Dørtrin. Her maatte han lyde. Andet turde han ikke, men hans Krop var tungere, end han kunde bære den. Inde i Stuen maatte han hvile sig. Han maatte ligefrem sætte sig ned, og da hans Moder kort efter kom ind, var han dybest inde i Krogen.

»Leder du efter noget?« spurgte hun.

»Det er min Billedbog,« svarede den lille, idet han angst kom frem. Han græd, og det var noget, der ellers sjælden hændte.

Men Moderen hjalp ham, og da kørte Faderen for Døren. Frem kom da Jens Oluf med alt sit gode Eje: En

pjaltet Billedbog, et Par ny Træsko og den gamle Nissemand, og nu hjalp Faderen ham, snart var det alt sam-

men læsset paa Vognen, og saa rakte endelig Faderen Haanden ud imod ham:

»Kom saa her og sig Farvel. Du kan jo godt komme at besøge os. Hils din Bedstemoder og sig, at du flytter, fordi vi ikke kan faa dig til at lade være med at gøre alt, hvad du vil. — Naa, Farvel! Kør saa!«

Drengens Øjne tindrede af Graad. Han forsøgte at se op. Hele hans Ansigt skælvede. Hele hans Krop rystede. Men ubevægelig stod Faderen. Da krummede Jens Oluf sin Ryg og fattede om Vognstangen. Han var nær falden. Endnu engang saa han op. Alting flimrede for ham. Saa trak han til. Vognen skramlede efter ham. Larmen fyldte hele Verden. Saa stod han stille. Vognen stod ogsaa stille. Det var henne ved Hushjørnet. Han vilde se tilbage. Han vilde se sin Fader. Men saa var alting Taage. Blot saa han, at Faderen endnu stod ret op og ned, ganske stille — — og saa gled den store Frakke om bag Hushjørnet og blev borte.

— Men ovre paa den anden Side af Vejen sad Bedstemoderen og strikkede. Solen var just i sin Nedgang, og hun bøjede sig ned over sit Arbejde. Hun havde slet ikke set Drengen, men nu hørtes pludselig en umaadelig Jamren udenfor:

»Bedste! — Bedste!«

»Ja, men bitte Jens Oluf,« sagde den gamle, thi hun kendte nok Stemmen, og ligefrem i stor Forskrækkelse hastede hun hen til Døren for dog endelig at faa lukket op. — Ja, og dèr stod hele den lille Fyr, dèr var hele den store Frakke og bag ved igen et helt Læs Sager med den gamle Nissemand øverst.

»Ja, men bitte Jens Oluf,« sagde Bedstemoderen, »ja, men bitte Jens Oluf. Hvad er der da i Vejen?«

»Bedste!« — Han kunde næsten ikke tale. — »Bedste! — Det var det — min Fader — han sagde — jeg skal

flytte!« — Og han skreg til sidst saadan, at den gamle i stor Fart fik baade ham og hele hans Læs ind til sig og fik Døren lukket.

»Naa, du skal flytte,« sagde hun endelig og saa lidt paa ham. Hun var saadan en gammel Kone med et strengt, rynket Ansigt, men med et Par Øjne saa milde og skinnende — især naar hun saa paa Jens Oluf. »Naa, saa du skal flytte!« — Og da nu saadan en gammel Kone ved meget, meget mere end alle vi andre, saa vedblev hun næsten lige med det samme: »For du har da vel aldrig været i Grusgraven?«

Drengen tav pludselig stille. Han tav af Forbavselse, thi var det nu ikke underligt, at hans Bedste saadan vidste det. Derefter rullede hans Øjne rundt. Han vidste ikke længer, hvorhen han turde se. Der blev saa forfærdelig stille i Stuen. Han tog et Par tunge Skridt, og saa naaede han endelig saa langt frem, at han kunde gemme hele sit Hoved i sin Bedstes Forklæde.

Og saa blev der igen meget stille i Stuen. Bedstemoderen tog ham med begge Hænder om Hovedet, og der blev de staaende længe. Drengens lille Legeme begyndte da saa smaat at ryste, og da græd han atter, men da var hans Graad mere sorgfuld end før, og da klappede den gamle Bedstemoder endelig hans Hoved.

»Ja, ja, da! min lille Dreng. Bliv du saa her lidt. Saa vil vi to nu alligevel have det lidt godt i Aften. Nu vil vi to have os et Par Æbleskiver. Dem holder vi jo af, vi to.... begge to.... baade du og jeg. Sid du nu blot her i Bedstes egen Lænestol.«

Men den gamle var næppe ude, før den lille klatrede som en Kat op paa Bænken. Nu vilde han se hjem. Han kom til at aande paa Ruden, og den duggedes. Men han tørrede med den flade Haand og stirrede igen, thi nu saa han jo, at der steg Røg af Skorstenen derovre. Saa var

hans Moder jo i Køkkenet.... og saa kogte hun Grød .... og saa kom den ind paa det lange Bord.... og saa fik de Hornskeerne og satte sig.... og saa skulde han have været med, paa Knæene uden for Bordet.

Hvad hjalp det, den gamle kom ind med Æbleskivedejgen og sad og klirrede med Fadet, medens hun rørte. — Han græd ustyrlig. — Hvad hjalp det, hun lovede ham meget mere Sukker end sædvanligt. — Han saa kun, at nu røg det ikke mere.... og saa var de ved at gaa i Seng derovre.... og saa gik hans Fader ud og laasede Døren.... og saa satte han Stangen for.... og saa.... og saa.... ja, inde i Stuen derhjemme saa han pludselig sin egen lille Seng, og hvem skulde nu ligge i den....

»Jeg vil hjem! Jeg vil hjem! Bedste! jeg vil hjem!«

»Ja, ja, du skal komme hjem,« hviskede hun med en Stemme saa mild, at han dirrede ved at høre det, for han holdt jo alligevel saa usigelig af sin Bedste. — »Du skal komme hjem, om jeg ogsaa skal følge dig over.... Men tys.... hvad er det?«

Jens Oluf rejste med eet sit Hoved. Han lyttede. Men hans Hjerte begyndte at klapre, saa hans Aande standsede. Han kendte de Trin.... Men kom de nærmere? — Jo, de kom nærmere! — Nu begyndte Drengen at græde uden at vide det. — Kom de endnu nærmere? — Vilde de forbi? Nej, de kom ind! — Det skraldede ude i Gangen. Jens Oluf skreg, det var, som han skreg rigtig ud. — Døren til Stuen gled stille op. Det var Faderen, som kom ind, og Jens Oluf laa i samme Nu i hans Favn og holdt saa krampagtig fast, som om han aldrig mere vilde slippe.

»Naa, du vil nok helst med hjem,« sagde hans Fader lidt stille.

»Ja! Ja!«

»Men om du ogsaa skal lyde din Moder?«

»Ja.«

»Om ogsaa du skal blive borte fra Grusgraven?«

»Ja.«

Faderen smilede til ham.

»Ja, saa var det jo godt, at du kom til at flytte,« sagde han. — »For nu ved du jo, hvad det koster, naar din Moder ikke kan komme af Sted med dig, og du ikke vil lyde. — Men skal vi saa ikke smage paa Bedstes Æbleskiver. Din Bedste er nok ikke god ved dig!«

»Jo, jo!« sagde Jens Oluf. Nu sad han allerede paa Bænken. Han skulde fremfor alt opdage, hvilken Æbleskive der var mest Sukker paa. Men da han saa opdagede, at der var saa uhyre meget Sukker paa dem, meget mere, end der plejede, da var hans Øjne fulde i samme Nu; thi han kom jo da øjeblikkelig i Tanker om, at der var noget, som var saa forfærdelig sørgeligt. Men lige saa øjeblikkelig kom han da til at se, at nu satte hans Fader sig ved Siden af ham og begyndte at spise, og da var hele den lilles Ansigt eet stort Smil. — Det sørgelige var jo langt borte. — Saa var det, som han sank noget, og saa var han ligeglad, og saa var det forbi. — Saa langede han ud efter Fadet, og det var underligt nok, men de Æbleskiver, som der var mest Sukker paa, laa netop lige akkurat i den Side, som vendte imod ham. — Og han saa ikke længe paa dem, han maatte jo tage, hvad han vilde, det sagde Bedste selv. — Da han kom til den fjerde, begyndte han at undres over, at han ikke i Dag havde staaet ved Siden af Bedste og tigget Æbleskiver, som han plejede. Men da han saa kom til at se hjem til Huset og Vinduerne og Skorstenen, gav han to, tre Hop paa Bænken, uden at nogen saa det. Han blev saa glad — — og da han saa endelig havde sagt God Nat og Tak til sin Bedste og drog hjemad igen med sin Far ved Haanden og sit store Læs Sager bag sig, da var han ligesom Kongen, der kommer tilbage til sit eget, store,

store Kongerige. Han havde nær væltet sin Moder og syntes, han havde været borte i meget mere end mange Dage. Men nu var han jo hjemme. Og Nissemanden blev hængt paa Knagen, og Billedbogen blev lagt paa Hylden og Træskoene blev sat i Gangen, thi naturligvis — nu var alt lige med eet igen, som det plejede.

Og da han kom i Seng, i sin egen Seng, da var han saa glad, at han ikke kunde lade være med at sparke i Dynen, naar hans Moder vendte sig af Vejen. Han kunde se Maanen, og den gik jo forbi Vinduet, akkurat som den plejede, og alting var, som det plejede at være. Paa Stolen foran Sengen laa hans store Frakke, som den plejede, og den saa han paa tilsidst og faldt endelig i Søvn med den Tanke, at om han saa skulde lyde alle Mennesker i hele Verden, vilde han alligevel blive hjemme, saa længe han levede. —

Et Oprør.

DER var stor Tumult. Konerne skreg og kom farende ud af Husene, mens Børnene løb ind. Mændene løb langs Vejene — en Hest var løbsk.

Hvordan gik det til? Ja, ingen vidste det. Den slæbte et vældigt Læs Korn til Møllen, og saa pludselig — ingen forstaar det — saa stak den af Sted, ud over Veje og henover Grøfter. Vognen snurrede, og Sækkene gik paa Hovederne, Manden sprang af — og saa gik Vognen i Stykker, og Landsbyfolkene saa Dyret komme langs ad Gaden, saa Jorden sukkede. Det var en underlig tung Lyd, der fo'r forbi og med det samme var borte, og kun en Støvsky laa over Vejen og søgte igen at lægge sig.

»Ok, ja! Ok, ja!« — Konerne stod med Hænderne under Forklædet og snakkede umaadeligt, tre og fire om Hjørnet af Husene. Hesten var gaaet over et Rækværk og havde revet Bugen op, og den var blevet slaaet for Panden med en Kølle, og dens Hals skaaret over. — Ok, ja! — Mændene begreb ikke, hvordan det var gaaet til, og raabte højt, idet de diskuterede, og Børnene fo'r ud ad Vejen for at se det døde Dyr.

Og selvsamme Aften gik hver Mand ud i sin Stald og undersøgte sine Tømmer, om de var stærke, og slog en lille Knude paa Piskesnærten, thi der var gaaet som

en Feber over Landsbyen, den Gang det nu døde Dyr kom gennem den krogede Gade.

For mange Aarhundreder siden hændte det sig, at Dyrene samledes fra alle Marker. De hadede Menneskene, og det var just paa den Tid, da mange af Køerne skulde kaste Kalvene, og mange af Lammene skulde tages fra Moderen; thi det lakkede mod Vinter.

De samledes i Dalene og kunde let gøre det; thi de gik i Flok, og ingen var bundne, og de raadslog og blev enige om, at de vilde drage bort nu og staa Last og Brast med hverandre mod en og hver, som vilde søge at faa dem standset.

Og samme Nat stod Slaget.

Thi Menneskene havde set dem og talte om Oprør. Evnede de vel at undvære Dyrene, Koen til at give dem Mælken, som var bestemt for Kalvene. Faarene til at give dem Lam at slagte og Hestene til at sætte for de Arbejder, de ej selv magtede. Menneskene samledes, hede i Hovedet, og truede.

Og i Efteraarsnattens kolde, gustne Maanelys stod Slaget. Aftenen kom med denne lyttende Dødens Stilhed, der varslede Kampen.

— Køerne brød frem, med Tyrene forrest. De fo'r ned over Dalen som en Skov af Horn, men før de kom langt, hørtes Dundren ud til Siderne, det var Hestene, der fo'r frem for at danne begge Fløjene. Vædderne kom med og kilede sig ind mellem Køerne, og som en Flodbølge gled Rækken ned over Banken, tværs over Dalen og op ad den anden Side, hvor Menneskene havde samlet sig ved en Gaard, hvis Bygninger truede i Maaneskinnet. Men der var ingen Vaklen i Dyrenes Rækker, og Menneskene gik straks i Læ bag Murene. Det syntes, at de skræmtes, men pludselig fo'r en Regn af Pile ud fra alle Huller i Gaar-

den, gennem Lemmene og Lugerne. En af Tyrene fik en Pil gennem Øjet og styrtede om med et afsindigt Brøl. Flere saaredes, men som om en usynlig Haand pludselig havde skyndet paa hver een i Flokken, øgedes Farten, Hestene fo'r frem, fordi de var de hurtigste, man hørte kun dybe, gurglende Strubetoner, og de fo'r lige mod Gaardsledet, hvor Menneskene stod med Spyd og Økser.

Hæs Prusten hørtes hist og her. Det var de gamle skindmagre Dyr, der hidsedes til det yderste Raseri ved Synet af deres fordums Plageaander. De kom forrest, dumdristige af Had og Hævnlyst, midt i Gaardsledet skete Sammenstødet, Mennesker styrtede, rasende Skrig af dem, som stod bagved, Brag og Knitren af Spydstænger, der brødes i Hestenes Bringer, Klagehyl fra Dyrene, Slag af Køller, og en boblebristende Lyd af Hoveder, der knustes, dels for Slagene, dels for Hestenes Hove.

Menneskene veg. Men Hestene havde saa mange faldne, der spærrede Gaardsledet, at de ikke mere kunde angribe i Flok og maatte vente — fra Lemmene endnu en ustandselig Haglbyge af Pile.

Men da kom Køerne susende.

De havde ogsaa styret mod Gaardsledet. — Dog, da de saa den Dynge Lig, som gjorde et kraftigt Angreb umuligt, vendte de fleste sig mod selve Murene. De kendte disse Bindingsværksmure. Tyrene gravede med deres spidse Horn ind i Lervæggene, saa Leret revnede og faldt af i hele Skjolde, og Halmen kom til Syne. Side om Side stod de med lerede, arbejdende Hoveder, Halmen begyndte at flagre omkring, Sprinkelværket knækkede hist, og her saa man pludselig en saaret Hingst, vild af Raseri og Smerte, vende Bagen mod Muren og med knusende Kraft hamre løs paa Bjælkerne, der holdt Sprinkelværket sammen. En vild Mumlen gik gennem Rækkerne. De unge Heste kom til Hjælp, det lød som Tordenbrag, og

Tagskæggene dirrede. Saa slog Muren gabende Revner, og i næste Øjeblik begyndte Taget at synke. Inden for jamrede Menneskene.

Imidlertid brød andre Tyre og Stude frem over de døde Heste. Pilene susede imod dem, og de styrtede over hverandre, men mange kom over og vendte sig mod Døren.

Da gled endelig, gul og glad, en liden slikkende Ildslue op over Tagrygningen. Ilden slog et lille Smæld i Luften og gik langs Taget, naaede Tagskægget og satte en uhyre Fart paa, indtil den var Gaarden rundt, saa derefter opad og hyllede sig i Storhed. Lægterne sank, knitrede og knækkede, Murene vaklede, trætte og mødige, og faldt, Røgen osede op, stadig tættere, og kulsort i Maaneskinnet. Langt borte stod Dyrene og veg endnu. Deres Øjne var vilde og mørke af Frygt. Dybt fra Røgen hørtes den sidste Jamren af saarede, der ej evnede at komme bort. Maanen skjultes. Stilhed var der i Dyrenes Hær, mens Gaarden sank, Tag for Tag, under Gnisternes Funklen, Stilhed var der endnu, da Røgen tyndede sig og spredtes videre, og Menneskene saas langt borte, nær Landsbyen, paa ilsom Flugt. Men der var mangt et Dyr, som dengang forstod, at Menneskene havde fremmanet Ilden for selv at redde sig. —

Om Morgenen var Gaarden en Dynge sammenbrændt Ler med sorte, forkullede Bjælker og en svag Røg over. Intet Menneske saas. De saarede Dyr var forlængst døde. Saa brød Dyrehæren op, ordnede sig igen og drog langsomt af Sted mod Skovene.

Til Menneskene saa de intet mere.

Langsomt skred Dyrehæren frem, stadig i samme Retning, bort fra Marker, bort fra Landsbyer, ud over Kær og ind i Heder. Forrest var Hestene, og bagefter Tyrene, men i Midten Geder og Faar. Støv stod blegt over alle.

Dog langsomt gik det. For hvert Kid, der ikke kunde vinde med, standsede Toget. Side om Side havde de kæmpet, disse Dyr, vovet Livet for hinanden, og nu var der ingen at undvære. Nu gik det udad mod Friheden. De korte, hæse Raab og tunge Brøl, der i Begyndelsen pludseligt rystede Luften og igen lod disse Øjne forvildes i Bloddamp og fyldte Ørene med Kampbulders truende, hidsige Genlyd — de var svundne. Nu hørtes kun Lyd af Fodtrin, store Fødder og smaa Fødder, smilende Brummen og sagte, glad Kalden og idelig Gnislen af denne Jord, som de sagde det sidste Farvel paa Vej mod Hjemmene, hvorfra Slægten var ført, hvor Friheden er Dyrenes Eje.

Saa naaedes Skoven om anden Dagen, men der standsedes ikke. Der skete kun det, at Køerne gik frem for at tage Anførselen; thi havde end ingen af dem set Urskovene, havde de dog fra Fødselen af de store Evner til at bryde Vejen gennem Krattet. Under Susen af Løv og Knækken af Kviste svandt de i Skovtykningen, mens hele Hæren drog bagefter, og de stærkeste Hingste samledes til sidst for at slutte Toget.

Og videre gik det. Naar Mørket faldt paa, gjordes Holdt, men Hæren drog videre ved første Gry, og det store Hvil toges ikke, før Skovsletten var naaet, mange Mil fra Menneskenes Boliger. Her spredte Dyrene sig for en enkelt Dag og græssede trindt om, de fleste lidt forkomne af Anstrengelse og Sult. Dagen var kold, og i Skoven tudede Vinden helt, den kom fra Vinteren.

Den Dag kom Trækfuglene forbi. De kom som et Lufttegn, rappe, i pilsnar Flugt, og var i næste Nu kun en svindende Sky, der blev til eet med Himlen. Dyrene begyndte pludselig at vanke planløst, som gjorde det ondt at staa stille, som om hver og en vilde værge sig imod at gro fast til Stedet, der havde taget ham. — Og den Dag var det, fire Heste fattede Beslutningen at drage skyndsomst forud

og maale Vejene og finde de varmere Egne. De lovede at bringe Besked tilbage, før den tiende Dag var leden.

Trippen af store Fødder og Trippen af smaa Fødder, lange Ture og smaa Hvil og en usigelig Længsel over Rækkerne. Niende Dagen endnu drømte Køerne om deres Urskove, Faarene om deres Højlande og Hestene om de store Stepper, men da Sol den Aften gik ned, rystedes Træerne. De sidste stakkels Blade faldt døde ned, Snevejret var over Skovene. Dyrene standsede. De maatte gaa sammen i Hob for at holde Varme, mens Snevejret blev ved, og Skyerne jog frem og stirrede forundret.

Det var mod Morgen, Hestene kom tilbage, og saa langt en Hest, med Opbydelsen af hver Evne, kunde løbe i fem Dage — saa langt var der intet andet end Vissenhed og faldende Løv og den tilstundende Vinter.

»For os er lidet Haab,« sagde en ældgammel Hest.

Men Snevejeret holdt ved. Dyrene gik for at skrabe i Sneen og finde Føde. Hver bjærgede for sig, og da Flokken den Aften samledes, manglede alle Faar, som havde Lam, alle Køer, som havde Kalve, og alle Hopper, som havde Føl.

Og mens Toget igen gik fremad, blev Vinteren tungere, og for hver Nat svandt Flokken. Tre Dage efter var der ikke andre tilbage end de gamle, der vilde søge Døden, og de unge, som endnu trodsede. Disse gik stadig videre og saas aldrig siden.

Men i de Tider, som fulgte, sov Menneskene i Landsbyerne ikke. Snart kom een Flok, snart en anden tilbage, slog paa Dørene og søgte Staldene, først blandt alle Mødrene, som havde bjerget deres smaa, og sidst blandt alle Mødrene, som havde mistet deres. Og Menneskene lukkede op. Nogle var der, som bandt Dyrene og straks hentede Piskene, som de ufri Mennesker gør det den Dag i Dag. Men andre var der ogsaa, som i klog Godhed forstod Dy-

rene, thi der er ogsaa Mennesker, som higer mod Friheden.

Dyrene bøjede igen Hovedet og længtes i Stilhed. Og Fangenskabet knugede videre, indtil de glemte selve Længselen. Aldrig bliver der Oprør mere. — —

Men — en Gang imellem hænder det, naar Solen straaler, og Hesten trækker sit tunge Læs langs ad Vejene, at den i en pludselig Drøm ser de store Stepper hundrede Mile brede. Da vaagner Frihedslysten i den, og er der to, da smitter den ene den anden. Da lever den ikke, dèr hvor den er, men den er gaaet over i Drømme. Den tror, den er paa Steppen, og der er ingen Grøfter, ingen Haver, ingen Gærder og ingen Mennesker, kun Steppens Storhed, og den farer af Sted, og den lever igen — til Plankeværket lemlæster den, og Køllen har knust dens Hoved.

